

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
REPUBLIC OF TÜRKİYE MINISTRY OF FAMILY AND SOCIAL SERVICES

AİLE **TARİHİNDEN BELGELER**

EP DVNFOUT!SFMBUFE!UP!GBNJMZ!! JTUP SZ

Ankara 2022

AİLE TARİHİNDEN BELGELER

DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTORY

Dursun Ayan

Ankara 2022

KİTAP ADI/BOOK TITLE
AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTORY

YAYIMLAYAN/PUBLISHER
**T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

REPUBLIC OF TURKEY MINISTRY OF FAMILY AND SOCIAL SERVICES
GENERAL DIRECTORATE OF FAMILY AND COMMUNITY SERVICES
www.aile.gov.tr/athgm

EDİTÖR/EDITOR
DURSUN AYAN

OSMANLI PALEOGRAFYASI/OTTOMAN PALEOGRAPHY
KERİME ÖZBEK YILDIZ

GRAFİK TASARIM/GRAPHIC DESIGN
HÜSEYİN DEDE

FOTOĞRAF/PHOTOGRAPHS
ANADOLU MEDENİYETLERİ MÜZESİ/ANATOLIAN CIVILIZATIONS MUSEUM
İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZELERİ/ISTANBUL ARCHEOLOGICAL MUSEUMS
OSMANLI ARŞİVİ/OTTOMAN ARCHIVE
DURSUN AYAN KOLEKSİYONU

BASIMEVİ/PRINTING HOUSE
ARTI 6 MEDYA REKLAM MATBAA LTD. ŞTİ.
ÖZVEREN SOKAK NO:13/A DEMİRTEPE - KIZILAY /ANKARA
TEL: 0312 229 37 41

BASKI TARİHİ/DATE OF PUBLICATION
GENİŞLETİLMİŞ YENİ BASKI / EXTENDED NEW EDITION
ANKARA 2022

© **COPYRIGHT**

TÜM YAYIN HAKLARI T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE AİTTİR.

ALL THE PUBLICATION RIGHTS BELONGS TO
REPUBLIC OF TURKEY MINISTRY OF FAMILY AND SOCIAL SERVICES
GENERAL DIRECTORATE OF FAMILY AND COMMUNITY SERVICES

© KİTAPTA YER ALAN GÖRSELLER VE BELGELER, HER HANGİ BİR ŞEKİLDE SOSYAL MEDYA VE
MANYETİK ORTAMLARDA PAYLAŞILAMAZ./© ALL OF THE DOCUMENT TAKE IN THIS BOOK DO NOT SHARE ON ANY KIND SOCIAL
MEDIA MACNETIC FACILITIES

ISBN
978-605-73759-1-9

İÇİNDEKİLER/CONTENT

SUNUŞ/PRESENTATION

DERYA YANIK

T.C. AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI/REPUBLIC OF TURKEY MINISTRY OF
FAMILY AND SOCIAL SERVICES

ÖN SÖZ/INTRODUCTION

CEM URALDI

AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ/GENERAL DIRECTORATE OF FAMILY
AND COMMUNITY SERVICES

SOSYOLOJİ VE HUKUK AÇISINDAN AİLE BELGELERİ HAKKINDA NOTLAR

NOTES REGARDING THE FAMILY DOCUMENTS IN TERMS OF
SOCIOLOGY AND LAW

DURSUN AYAN

BELGELER/DOCUMENTS

DÖNEMLER/PERIODS

ESKİ ZAMANLAR/ANCIENT TIMES

BİZANS DÖNEMİ/BYZANTINE PERIOD

ASYA'DAN/FROM ASIA

OSMANLI DÖNEMİ/OTTOMAN PERIOD

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÖNEMİ/REPUBLIC OF TURKEY

DİNLERDEN ÖRNEKLER/SAMPLES FROM RELIGIONS

MUSEVİLER /JEWISH

POLONYA KARAY CEMAATİ/POLAND KARAITE COMMUNITY

RUM-ORTODOKS/GREEK ORTHODOX

ERMENİ-GREGORYEN/ARMENIAN-GREGORIAN

LATİN KATOLİK/LATIN CATHOLIC

BULGAR-ORTODOKS/BULGARIAN ORTHODOX

ÜLKELERDEN/FROM COUNTRIES

AZERBAJCAN CUMHURİYETİ/ REPUBLIC OF AZERBAIJAN

TATARİSTAN ÖZERK CUMHURİYETİ/AUTONOMOUS REPUBLIC OF TATARSTAN

MACARİSTAN/HUNGARY

POLONYA/POLAND

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ/TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRIOTS

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ/ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

SUNUŞ

Aile binlerce yıldır kendini var etmiş, çok uzun süre yazıya geçmeden, hakkında hiçbir çalışma yapılmadan bu durumunu sürdürmüştür. Ancak zaman içinde aileler kendi bilgilerini kuşaklar aracılığı ile geleceğe aktarmıştır. Efsanelerin, edebiyat ve diğer sanat dallarının konusu olan aile gerçek aile hikâyeleri ile onların ideal anlatımları olarak yaygınlaşmış ve zamanla yazıya, tarihe geçmiştir.

Günümüze doğru geldikçe aile üzerine farklı ilgiler kendini göstermeye başlamış, bilimin ilerlemesiyle bu ilgi rafine bir düzeye ulaşmış, zamanla aile sanat-edebiyat kadar tarih, sosyoloji ve diğer beşerî bilimlerin de konusu olmuştur. Günümüzde aile bireysel ilgilerden evrilerek kurumların ve en üst düzeyde devletin ilgi alanına girmiştir. Hatta devletin aileye karşı kendini yükümlü hissetmesiyle aile politikaları şekillenmiş, bu durum modern devletlerin belirleyici niteliği haline gelmiştir.

İnsanlığın aile üzerinden tarih sahnesinde görünmesi hem genel tarihin bir konusu olmuş hem de aile tarihi çalışmalarını su yüzüne çıkartmıştır. Toplumlar, var edip yaşattığı olgu ve kurumlar ile kültür-uygarlık bağlamında seçkinleşirken bu seçkinliğin hayati unsurları olan eğitim, iktisat, yönetim, hukuk ve çalışma hayatı en temel haliyle aileden canlanmaktadır.

Aile; birlikte yaşama, üretim, gelir bölüşümü, eğitim-öğretim ile toplumsallaşmayı sağlarken evlilik de kültürel hafızada, devlet kayıtlarında, hukukî ve bürokratik tarihî ve güncel belgelerde kendini göstermiştir. Bugün elimize ulaşabilen belgelerde ailenin eşler ve çocuklar arası ilişkiler anlamında bir teminat altına alındığı görülmektedir. Ailenin devlete, devletin aileye karşı konumu erken dönemlerde daha az, günümüze yaklaştıkça daha çok yazılı belgeyle karşımıza çıkarken arkeolojik kanıtlar da kil tabletler, paralar, taş ve metal eserler gibi hatırı sayılır bir sayıya ulaşmaktadır. Yazılı belgeler aile tarihine şahitlik etmede en büyük zenginliğe sahiptir.

Hukukî belgelere yansıyan doğum, evlilik ve ölüm devletlerde bir kayıt tutma evrimine işaret etmektedir. Geleneksel ve dinî meşruiyet yanında devletler resmî hukuk belgeleri ile ailenin varlığını teminat altına almıştır. Aile belgeleri bu çerçevede geleneksel sosyolojik yapıların hukukî devlet yapılarına dönüşmesine medeni hukuk üzerinden de işaret etmektedir. Ayrıca, tarihî aile belgeleri aile sosyolojisi ile aile hukukunu birbirine yaklaştırmaktadır.

Aile Tarihinden Belgeler çalışmasında, yaşadığımız topraklardaki eski uygarlıklara ve Türk-İslam uygarlık çevresindeki diğer kültürlerle yer verilmiş ve Osmanlı arşiv zenginliği ile Cumhuriyet dönemi belgeleri buluşturulmuştur.

Dört bin yıl öncenin “fakirlikte ve zenginlikte bir olmak” ifadesi ile bu günün “iyi günde ve kötü günde bir olmak” ifadesi, kil tabletlerde ve güncel nikâh törenlerinde aynı anlamı taşımaktadır. Bu aile için beşerî ve tarihî bir sürekliliğin yaşadığına dikkat çekmektedir.

Bu çalışmada yer alan belgeler Türkiye’de farklı kuruluş ve özel kişilerden, koleksiyonlardan temin edilmiş Söz konusu tüm kişi ve kuruluşlara Bakanlığım ve şahsım adına içtenlikle teşekkür ederim.

Derya YANIK
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı

PRESENTATION

Family had been existing for itself for thousands of years, and for a long time remained as such, without written records or any research on itself. Nevertheless, throughout time families have transmitted their information to the future via their generations. Family, which was the subject matter of legends, literature and other arts had been spread as real family stories and their ideal recitations and had been committed to writing and thus to history.

In contemporary times, different interests on the family have started to rise, and with the scientific developments this interest became more refined, and family became the subject matter of history, sociology, and other humanitarian arts as well/much as art and literature. By passage of time, family had evolved from private interests to interests to the state and institutions in its high form. Even, by state's feeling responsible to the family, family policies had been shaped and this became the defining characteristics of modern states.

Humanity's appearance in the history scene as the family had both become a subject of general history and studies on family histories had emerged. Societies are gentrified in terms of culture and civilization with the concepts and institutions they called into being and the crucial components of this gentrification as education, economy, administration, law and work-life comes to life primarily from family.

While family provides socialization by cohabiting, production, income-divisions, education and such; marriage had shown itself in cultural memory, state records, contemporary and historical legal and bureaucratic documents. It is depicted in the extant documents that the family is secured in terms of relations between partners and children. Situating family and state in relation to each other had revealed fewer documents in early eras to many more written documents as the day approaches, the archeological evidence such as clay tablets, coins; stone and metal artifacts reach to a significant amount. Written documents have the most richness to witness family history.

Reflection of birth, marriage, and death to legal documents indicates an evolution of recording in states. Besides traditional and religious legitimacy, states also secure the existence of family by official legal documents. In this context, documents related to the family also indicate the transformation of traditional sociological structures to legal-state structures in terms of the civil code. Furthermore, historical documents related to family approximate family sociology to family law.

In this present study "Documents related to Family History", gives place to ancient civilizations in our land and other cultures around Turkish-Islam civilization and gets together with the richness of Ottoman archives and documents of the Republican era.

The statement "being one in poverty and richness" from the clay tablets of four thousand years ago and today's wedding vow phrase of "for better for worse, for richer for poorer" have the same meaning. This draws attention to a human and historical continuity for family.

For these documents obtained from different institutions of Turkey, persons and collections I would like to thank sincerely to each person and institution on behalf of myself and my Ministry.

Derya YANIK
Minister of Family and Social Services

ÖNSÖZ

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak otuz yılı aşkın bir süredir aile eğitimi ve aile sosyal destek hizmetlerini sürdürmekte ve aile politikaları oluşturmak için büyük ölçekli bilimsel çalışmalar yapmaktayız. *Türkiye Aile Yapısı Araştırması, Türkiye Ergen Profili* ve diğer periyodik araştırmalar başta olmak üzere yaptığımız tüm çalışmaların sonuçlarını kamu kurum ve kuruluşları, bilim-araştırma kurumları ve üniversiteler ile paylaşmaktayız.

Nicel araştırmalar yanında tarih, kültür ve aile literatürüne ilişkin çalışmalar da Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün ilgi ve yayın alanı içindedir. *Aile Tarihinden Belgeler* adlı bu yayında aileyi eski belgelerden hareketle tarih ve hukuk bağlamında gündeme getirmeye çalıştık. Başta nikâh belgeleri olmak üzere, boşanma, doğum, ölüm, vasiyet, mahkeme kayıtları gibi aile tarihinde kendini gösteren belge varlığından bazı örnekleri görsel olarak sizlere ulaştırmak istedik. Bu yayında bir araya getirilen belgeler okuyucuyu Erken Asur döneminden günümüze kadar yaklaşık dört bin yıllık bir zaman yolculuğuna çıkartmaktadır. Bu yolculuğun mecrası aslında, hepimizin içinde olduğu aile hayatıdır: bu hayatın geriye dönük görünümüyle, yansımalarıyla belgeler şahitliğinde yeniden bir tanışma ve karşılaşma imkanıdır.

Bu çalışmadaki belgeler şaşırtıcı bir biçimde bugüne kadar ayakta kalabilen eski belgelerdir. Bunlardan bir kısmı sahaflarda, antikacılar da bazen tek başına bazen bir kitabın arasında bizleri karşılamıştır. Çalışma aynı anda hem tanıdık bildik kültürü ile Türk insanının, hem de birlikte yaşama kültürünü paylaştığımız Musevi, Rum ve Ermeni yurttaşlarımızın doğum, evlilik ve ölüm belgelerinden oluşmaktadır. Ayrıca çalışmanın hazırlık aşamasında Polonya, Macaristan, Azerbaycan, Özbekistan ve Tataristan gibi farklı devlet ve topluluklardan tanıdıklarımız da bizlerle bazı aile belgelerini paylaşmıştır.

Çivi yazılı belgeler ve Bizans dönemi malzemeler Ankara Anadolu Medeniyetleri, İstanbul, Çorum ve Sivas Arkeoloji Müzelerinden temin edildi. Osmanlı dönemi belgelerinin bir kısmı T. C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığından ve Topkapı Sarayı Arşivi'nden bir kısmı ailelerden, özel koleksiyonlardan, antikacı ve sahaflardan toparlandı. Cumhuriyet dönemi nikâh cüzdanları çoğunlukla sahaflarda bulunanlardır. Çalışmadan haberi olanlar da ellerindeki bazı belgeleri paylaşma nezaketi gösterdi.

Ailenin varlığını tarih, hukuk ve sosyoloji anlamında görselleştiren bu çalışmanın genişletilmiş yeni baskı nedeniyle zikrettiğimiz tüm kurum, kuruluş ve kişilere katkılarından ötürü teşekkür ederim.

Bir yanda dört bin yıllık bir hafıza zemininde zamanda gerilere doğru bakarak, diğer yandan ailelerimizle ileriye doğru birlikte yol alarak insanlığın en temel kurumunu yaşatmanın bilinciyle.

Cem URALDI
Genel Müdür

PREFACE

Republic of Turkey Ministry of Family and Social Services, General Directorate of Family and Community Services has been carrying out family education and family social support services, and also has been conducting large-scale scientific studies for more than thirty years to form family policies. Results of all studies The General Directorate carried out, especially *Research on Family Structure in Turkey*, *Research on Adolescent Profile* in Turkey and other periodic research are shared with all public institutions and organizations, science-research institutions and universities.

In addition to quantitative research, interest and publication coverage of the General Directorate also includes studies related to history, culture and family literature. In this publication entitled *Documents Related to Family History*, We have tried to bring the family forward in the context of history and law regarding ancient documents. The General Directorate has wanted to present you visually formal documents in family history such as divorce paper, birth, and death registry certificate, will's, court records and particularly marriage certificates. The documents gathered in this edition take the readers to a time travel for around four thousand years from Early Assyria to this day. The place of this travel is the family life that we are all in: This is possibilities to meet again with retrospective views and reflection of life in the witnesses of the documents and to encounter them.

The documents in this study are the ancient documents that have somehow, even surprisingly, survived to this day. Some of them greeted us in antiquarian bookshops, antiquarians, sometimes in a book and sometimes on their own. The study includes the birth, marriage and death registry certificates of both familiar humble Turkish people and Jewish, Greek and Armenian citizens. Additionally in the preparation phase of the study, different states and communities we have connection such as Poland, Hungary, Azerbaijan, Uzbekistan and Tatarstan have shared some documents related to family history with us.

Cuneiform documents and Byzantine period materials were provided from Ankara Anatolian Civilizations Museum, Istanbul, Çorum and Sivas Archeological Museums. Some part of the Ottoman period documents were obtained from Turkish Presidency State Archives of the Republic of Turkey and The Archive of Topkapı Palace; some parts were gathered from families, private collections, antiquarians and antiquarian bookshops. Marriage certificates related to Republic Period are mostly found in antiquarian bookshops. People who have known about this work also acted courteously to share some documents.

I would like to thank once again to all those who contributed to the new extended edition of this study, which visualized the existence of the family in terms of history, law, and sociology.

In hopes of sustaining the oldest institution of mankind by marching for the future with our families, while looking back to the past in the house of four-thousand year- old memories.

Cem URALDI
Directorate General

SOSYOLOJİ VE HUKUK AÇISINDAN AİLE BELGELERİ HAKKINDA NOTLAR

Dursun AYAN

1. Giriş

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Aile Tarihinden Belgeler başlıklı bu katalog çalışmasında yaklaşık MÖ 20. yüzyıldan MS 21 yüzyıla kadar dört bin yıllık bir dönemden aile ile ilgili belgeler bir araya getirilmeye çalışılmıştır. Bunlara, çok genel olarak evlilik belgeleri demek de yanlış değildir. Ancak boşanma, doğum, vaftiz ve mahkeme kayıtları, bazı yayınları da içermesi nedeniyle aile belgeleri demek uygun görülmüştür. Katalogdaki amaç, bu dört bin yıllık dönemde özellikle Türkiye'nin bulunduğu Anadolu topraklarında yaşayan insanların evliliklerine arkeoloji ve tarih verilerinden bakabilmek, tarih ile bugün arasındaki bazı süreklilikleri göz önüne getirmeye çalışmaktır. Hatta bulunabildiği kadarıyla diğer kültürlerden örnekler ile bu tarih gezisine yan kapılar açmaktır. Görsel malzemeye ve açıklayıcı bilgilere bu bağlamda bakılmalıdır.

2. Belgeler Hakkında Genel Bilgiler

Coğrafyadan hareket edildiğinde terminolojide Küçük Asya ve Anadolu olarak da bilinen Türkiye'de yaşayan uygarlıklardan kalan kil tabletler, vazolar, yüzükler, metal paralar, kayıt defterleri, mahkeme kayıtları, hukuki ve bürokratik belgeler katalogun omurgasını oluşturmaktadır. Hititler, onların yakın komşusu Sümerler, Asurlular ve Babililer kil tablet ve mühürlerle, Bizanslılar (Doğu Roma) evlilik yüzükleri ve karı koca betimlemeli metal paralarla katalogda yer almıştır. Katalogda Türk ve dünya tarihinin uzun ömürlü ve arşive sahip bir devleti olduğu için daha fazla belge vardır. Bu belgeler sayı ve tür olarak da zengindir. Topkapı Sarayı'ndan ve Osmanlı Arşivinden sağlanan bazı belgeler hanedan evlilikleriyle ilgidir. Ancak Osmanlı Arşivi hanedan mensupları ve devlet adamları yanında gündelik hayatını yaşayan insanlara ait belgeler de vardır. Son dönem Osmanlı-Türk, Yahudi, Ermeni ve Rumlara ait belgeler antikacılardan, sahafılardan ve bizzat ailelerden gelerek büyük aile fotoğrafına katılabiliştir. Osmanlı'dan ayrılan Batı Trakya, Mısır ve Irak belgeleri de bu bağlamda düşünülmalıdır. Bu belgeler çoğunlukla evliliğin yasal meşruiyetine işaret eden resmî belgelerdir.

Türkiye Cumhuriyeti dönemi izinnameleleri, nikâh cüzdanları, evlilik başvuru belgeleri, evlilik ilmühaberleri, doğum ve ölüm belgeleri resmî belgeler olarak aile tarihinin yakın dönemini oluşturmuştur. Bu belgelerden bazıları belediyelerden, kiliselerden sağlanırken çoğu özel aile arşivlerinden temin edilmiştir. Sahaf ve antikacıların katkısını da inkâr etmemek gerekir.

Tarih açısından bakılırsa farklı uygarlıklar Anadolu'da yaşayış sırasına göre katalogda yer almaktadır. Tarihin erken dönemlerine doğru gidildikçe bulunabilen belge sayısı azalmaktadır. Dört bin, üç bin yıl önceden bu zamana kadar yaşama şansı bulan kil tabletler ve mühürler belki tarihin mucizesidir. Bu mucize sosyoloji-tarih ve sosyoloji-

hukuk birlikteliğinin gerçekliğidir. Örneğin, kadın ile erkek arasındaki evlilik sözleşmeler bugünün “mal ayrılığı ilkesine dayalı evlilik” olgusuna işaret etmektedir. Yine bugün Anadolu’da az da olsa görülün “beşik kertmesi” denilen “erken yaşta nişanlılık” aile sosyolojisine konu olmaktadır. İnandık Vazosu’ndaki evlilik töreni; bir Hitit seramiğindeki “yüz görümlüğü” betimlemesi bugünün evlilik geleneğinin erken dönem kanıtlarıdır. Bu coğrafyada evlilik dönemine göre dinî ve/veya resmî olarak meşruiyet kazansa da “geleneksel kurumlaşma”sını sürdürmektedir.

Hitit mühürleri ve Bizans paraları önemli üç olguya işaret etmektedir; karı koca birlikteliği (aile), yönetim (devlet) ve dinî semboller (Tanrı). Bu kategorideki malzeme çok tanrılı dinlerden tek tanrılı dinlere geçişe işaret ettiği gibi yönetim (devlet) ve evliliğin (aile) dinî meşruiyeti de tarihî materyale yansımaktadır. Aile artık resmî olarak seçkin sosyolojik sınıflarda tanımlanmaya başlamaktadır. Hamurabi Kanunu ve Hitit Kanunları aile ile ilgili maddeleri bu bağlamda anlamlıdır. Hz. Musa’nın peygamberliği ve Tevrat metinlerinin oluşması da kronolojik olarak MÖ 13-12 yüzyıllarda gündemdedir. Hz. İsa’nın peygamberliği ise bundan yaklaşık yedi yüz yıl sonradır. Bizans paraları basıldığında Haç ve başında ışık halesi olan İsa betimlemeleri ile Hristiyanlık, Ortadoğu ve Anadolu’daki Ortodoks evresini tamamlayıp Avrupa’ya geçmiştir. Katolik Hristiyan inancı ile Eski Roma Hukuku yeni bir oluşuma girmiştir. Devlet yetkesi kendini dinî meşruiyetle donatırken nikâh (aile) da dinî olarak kutsanması yanında resmî kayıtlara geçmeye başlamıştır. Uygulamaların kısa sürede bütün nüfusu kapsadığını söylemek mümkün değildir. Roma hukuku terminolojisi buna en iyi örnektir.

Osmanlı evlilik kayıtları ve belgeleri elimizdeki katalogda 15. yüzyıl nikâh ve mahkeme kayıtları ile başlamaktadır. Bu kayıt ve belgelerde dinî hukuk kurallarının devlet tarafından uygulandığını göstermektedir. En azından devlet denetiminin ve hizmetlerinin ulaştığı büyük şehirlerde nikâh hem dinîdir hem de resmîdir. Osmanlı Devleti’nin Roma İmparatorluğu’nun devamı sayılabileceği tarihçiler arasında tartışılmaktadır, burada bu tartışmaya girilmeyecektir, ancak Osmanlı ve Roma uygulamalarının evliliği devlet kaydı altına alınmaları ortadadır. Olguya Roma-Osmanlı bağlamında değil Asya-Türk devlet geleneği açısından da bakmak gerekir: Katalogda yer alan yaklaşık 13. yüzyıla tarihlenecek Uygur-Türk belgelerinde de nikâhın vergilendirildiği vasiyetin resmî olarak tanındığı görülmektedir. Öyle ise resmî nikâh uygulaması sadece Roma’da (Bizans) değil Asya Türk devlet geleneğinde de vardır.

İslam kültür çevresi açısından bakıldığında; elimizde, bu kataloga koyduğumuz Erken İslam devletlerinden evlilik belgeleri yoktur. Selçuklular da buna dâhildir. Ancak İslam kültür tarihi çalışmaları nikâh, mihrimuaccel, mihrimüccel, başlık, boşanma, iddet süresi, nafaka, velayet, vesayet, fıkıh, kadı, mahkeme gibi kavramları kullanmaktadır. Büyük bir bilgi ve uygulama birikimidir. Bunlardan hareketle denilebilir ki Osmanlı öncesi İslam devletleri nikâh kayıtlarından ve boşanma kararlarından uzak değillerdi. Tüm nüfus için olmasa bile en azından şehir merkezlerinde devlet aile ile resmî yoldan ilgiliydi.

Maliye terminolojisinde kullanılan “resm-i arus” kavramındaki “resm” ve “arus” sözcüklerinin Arapça kökenli olduğu düşünülürse geleneği Osmanlı öncesi İslam uygulamalarına bağlamak mümkündür.

Genel bir bilgi olarak kocanın karısını kolayca boşadığı kadının çok söz hakkı olmadığı bilinmektedir. Ancak kadınların kocalarından şikâyetleri ve boşanma talepleri pek çok arşiv belgesinde okunmaktadır. Erken yaşta evliliklerin önüne geçilmesi için frenji hastalığının yayılmaması için uyarılar olduğu da arşiv belgelerinde görünmektedir. Mahkemeden izinname almadan dinî nikâh kıyılmasının önlenmesi, aile ile ilgili yeni yasaların (Hukuk-ı Aile Kararnamesi) uygulanması dikkati çeken konulardır. Aile hukuku ile ilgili yayınlardan iki örnek de katalogda yer almaktadır. İzinnamele ve imamların tuttuğu nikâh defterlerindeki bilgiler de Türkiye Cumhuriyeti dönemi evlilik başvuru kayıt belgelerine yakın bilgiler içermektedir. Devletin aileye önem gösterdiği sosyal devlet anlayışı yolunda olduğu görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti dönemi aile belgeleri Osmanlı belgeleri ile önemli benzerlikler göstermektedir. Bu benzerlik devletin aile hakkında sahip olmak istediği asgari bilgi temelinde ele alınmalıdır: Özellikle Medeni Yasa'nın çıkmasına kadar izinnamele Türkiye Cumhuriyeti'nde de kullanılması, evlenenlerin şahitlerinin ve mihir miktarının belirtilmesi belgelerde görünmektedir. Cumhuriyet döneminde evlenenlere Adliye Vekâleti (Adalet Bakanlığı) "Evlenme Cüzdanı" verilmeye başlamıştır. Evlenme cüzdanları Harf Devrimi'ne kadar Arap harfleri ile basılıp doğal olarak bu alfabe ile doldurulmaktadır. Harf Devrimi'nden sonra bir süre Arap harfleri ile basılı cüzdanlar kullanılmış ancak bilgiler Latin harfleri ile doldurulmuştur. Daha sonraki yıllarda evlenme cüzdanları Maliye Vekâleti (Bakanlığı) tarafından verilmiştir. 2004 yılından sonra ise "Aile Cüzdanı" düzenlemiştir. Belediyeler tarafından verilen cüzdanlar için Maliye Bakanlığına kıymetli kâğıt ücreti ödenmektedir.

Cumhuriyet döneminde Musevi, Ortodoks-Rum, Ermeni Gregoryen ve Latin Katolik cemaatler dinî nikâh işlemlerine devam etmişler ancak Medeni Yasa gereği resmî nikâh onlar için de zorunlu olmuştur. Örneğin sinagoglarda kıyılan dinî nikâh sonucu verilen ketubalarda resmî evlilik tarihi de belirtilmiştir.

Dinî nikâh-resmî nikâh konusu hemen her zaman tartışmaya açıktır, ancak dinî nikâhın, resmî nikâha alternatif olmamak koşuluyla yaygın olduğu bilinmektedir. İslam dinî geleneği ve koşulları içinde kesinlik arz eden mihir Cumhuriyet dönemi evliliklerinde önemli ölçüde devam etmektedir. Bu uygulama ilk bakışta dinî bir uygulama olmakla beraber eşlerin ayrılması durumunda mihir belgeleri mahkemelerce dikkate alınmaktadır. Bu uygulama kadının malî haklarını korumak açısından Asur dönemindeki belgelerinin dört bin yıllık geleneği olarak düşünülebilir.

Diğer ülkelerden kataloga alınan belgeler bütün ülkeleri kapsamamaktadır. Bazı ülkelerde nikâh cüzdanı zorunluluğu olmadığı bilinmektedir. Eldeki belgeler ise evlilik ve aile belgelerinin genel mantığına uygundur. Evlenenlerin ve ailelerinin bilgisi hem nikâh hem de vaftiz ve ölüm belgelerinde yer almaktadır. Bu belgeleri düzenleyen dinî-resmî kurumların isimleri ayrıca belirtilmektedir. Belgelerin asıllarını kaybedenlerin kurumlardan bir suret istemeleri önemli bir bürokrasi işlemi olarak yurt dışı belgelerde de dikkat çekmektedir. Örneğin Macaristan gibi iki büyük savaş geçiren bir ülkede belgelerden nüsha çıkartılması olağandır. Azerbaycan, Tataristan nikâh cüzdanları yanında 19. yüzyıl evlilik kayıtları devlet gelenekleri açısından dikkate değerdir.

3-) Bazı Kavramlar

Bu katalog ilk bakışta ve öncelikle tarihten gelen belgelerle dört bin yıllık bir aile silueti vermek istemektedir. Ancak bu siluete bakanların zihninde bazı renklerin, bazı çizgilerin kalması istenmiştir. Bu renkler ve çizgiler bilimsel dille söylenirse kavramlardır. Belki bu kavramları kataloğu izleyenlerin zihinlerinde bir yerde bulundurması aileye ilişkin tarihi bilgi ile aileye ilişkin günlük uygulamaları bir yerde ilişkili kılacaktır. Ayrıca ailenin kendini modern zamanlara taşımada kat ettiği sosyolojik ve yasal meşruiyet yolunun önemli taşlarını ön plana çıkartacaktır.

3.1- Varlık Alanı Olarak Aile

Aile, varlığını bizzat kendisi bir varlık olduğu için sürdüren en eski sosyolojik birimdir. Aile aynı zamanda hukuki ve ahlaki değerlerin olduğu ilk etik-ontolojik ortamdır. Bu nedenle, aile, kendini hem aile içinde hem de toplum içinde gelenek, ahlak, din, hukuk ve yasalar ile meşru kılmaktadır. Bu meşruiyet karı koca birlikteliğini, neslin devamını ve onayını, aile üyeleri arası ilişkileri, velayeti, mirası ve boşanmanın sonuçlarını belirler. Bu bağlamda aile için bir evrimden bahsetmek gerekirse aile, kendi meşruiyetini zaman içinde geleneksel ve/veya dinî düzeyden hukuk ve yasa düzeyine taşımıştır demek gerekir.

Bu evrim aileyi bir varlık alanı olarak sadece sosyolojinin değil aynı zamanda hukuk ve tarihin de konusu yapmaktadır. Böylelikle aile hukuk ve tarih bağlamında somutlaşarak sosyolojik hayatına devam etmektedir. Aile belgeleri ise tarihten ve hukuktan gelen insanlık birikimini izleyebileceğimiz bilgi alanına şahitlik etmektedir.

3.2- Bilgi Alanı Olarak Aile

Aile çağın koşullarına göre kendini meşrulaştıran bir varlık alanı olurken insanlık bu alana ilişkin bilgiler ortaya koymaktadır. Böylelikle aile ontolojik bir gerçeklik olmanın yanında epistemik bir gerçeklik de olmaktadır. Aile üzerine bilgi üretmek insan için bir olanaktır, oysa aileyi var etmek insan için bir zorunluluktur. Aile politikaları ise insanlığın ileri aşamalarında bu zorunluluk ile olanağın geriliminde şekillenen bir başka insan etkinliği olmaktadır. Aileyi ilişkin bilgiler, bir yönüyle bilime olanak sağlarken diğer yanda insanın kendini bulduğu sosyolojik ortama yeniden yönelmesidir. Bu yönelim onun aileye ilişkin bilgisinde ve varlığını sorgulamada bulanık alanlar da yaratabilmektedir, çünkü insan aile olgusunun hem nesnesi hem öznesidir. Onun aileye ilişkin bilgisindeki sıkıntılar ve bu bilgileri bir politikaya dönüştürmekteki gayreti kavramın öznesi ve nesnesi olmasındaki zorunluluğundan gelmektedir. Bu zorunluluk öyle anlaşılıyor ki insanın ve insanlığın yakasını tarihin her döneminde bırakmayan bir ilgi olmuştur. Aslında pek çok şeyi yerli yerinde bulmayan insan aileye ilişkin bilgisini ve bilincini de her zaman gözden geçirecektir; bu onun tarihî ve sosyolojik gerçekliğidir.

Olur ki tarihine bakarak kendi gerçeğini yeniden görmek isteyen insan bazı konuları hatırlar ve bunların güncelliğini kendi aynasında görür. Aile ile ilgili her konuyu olmasa da bugünün çok tartışılan konularından birinin 3000 yıl önce de tartışıldığını görebilir. Aileye ilişkin bilgi, özellikle hukuk belgeleri üzerinden takip edilince tarihin olaylardan, sosyolojinin ise olgulardan hareketle aynı yola çıktıkları anlaşılacaktır. Aileye ilişkin yasal ve bürokratik belgeler bu yoldaki taşlardır; yol göstericilerdir.

4-) Sosyolojik Meşruiyetten Yasal Meşruiyete Aile

Aile efsane ve kutsal metinlerden başlayıp bu günün aile araştırmalarına kadar geniş bir bilgi birikiminde kendini göstermektedir. Bu birikimin tarihteki en somut göstergeleri ise aile ve evlilik belgeleridir. Bu yönüyle evlilik belgeleri dönemin hukuki ve bürokratik işlemleri için önemli bir kanıt olduğu gibi bilimsel anlamda da bugün için somut bir veri tabanı oluşturmaktadır.

Evlilik ve nüfusun hem sosyolojik kurumlar hem de devletler tarafından kayıt altına alınması, vergi ve asker toplama gibi devlet hizmetleri aile belgelerinin temel kaynaklarıdır. Bu kayıtların amacı aileyi, vergilendirmeyi ve asker celbini meşru kılmaktadır. Farklı dinlerin kendi kurumlarında evlilik kayıtları tutması da dinî olduğu kadar sosyolojik anlamda kayıt, denetim ve meşruiyet unsuru olarak değerlendirilmelidir. Zamanla aile hayatında ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi ya da aile hayatının sonlandırılması, vasiyetin ve vesayetin kayıt altına alınması da tarihten günümüze bazı belgelerin kalmasına neden olmuştur. Demek gerekir ki tarihten kalan aile belgeleri toplumsal hayatın hukuken düzenlenmesine ve yaptırıma bağlanmasına çok şey borçludur. Belki ailelerde her şey yolunda gitseydi, mahkemelere gidilecek durumlar olmasaydı bugün elimizde sadece kayıt belgeleri olurdu. Bu nedenle yinelemek gerekirse, aile belgeleri sosyolojik hukuk bağlamında şekillenen bir hayatın tarihe yansımalarıdır.

Evlilik belgelerinin tarih sahnesine çıkması hem hukuk kurallarının somutlaşması hem de aile sosyolojisi açısından anlamlıdır.

Bu oluşum “sosyolojik meşruiyet” ve “yasal meşruiyet” gibi iki kavramı akla getirmektedir. Ailenin kurulması ve devamı için toplumun uygun gördüğü uygulamaların sağlanması, uygun görmediklerinin ise hangi bir yasal düzenlemeye gerek duyulmadan kaldırılması sosyolojik meşruiyete işaret etmektedir. Bu kavram içinde “geleneksel hukuki meşruiyet” ve/veya “dinî meşruiyet” gibi ayrımlar yapmak mümkündür. Yazılı hukuk kurallarının olmadığı toplumlarda, yüz yüze ilişkilere dayalı toplumlarda, mekanik dayanışmanın olduğu toplumlarda ve yasal uygulamaların denetlenmediği kırsal toplumlarda evliliklerin meşruiyeti sosyolojiktir.

Ailenin yasal meşruiyeti ise dinî ve seküler yasaların yazılı metin ve uygulama olarak geçerli olduğu toplumdaki meşruiyettir. Aile ile ilgili yasal ve/veya bürokratik belgeler ailenin meşruiyetini kanıtlar ve ailenin dağılması ve sonrası hakları yine bu şekilde belirlenir. Hukuki meşruiyetin seküler yasalarla denetlendiği dönemlerde dinî uygulamalar (örneğin Osmanlılarda olduğu gibi) resmî kayıtlarla birlikte geçerli ve zorunlu olabilir. Örneğin “imam nikâhı” bir yandan kıyılısa da evlilikler mahkeme kayıtları ile (kadı sicilleri) resmî teminat altına alınmaktadır. Osmanlı dönemi Yahudi ve Rum cemaatlerindeki evliliklerin dinî törenler yanında resmen kayıt edilmesi bu bağlamda düşünülmelidir. Çünkü sadece dinî törenle evlenenlerin (özellikle kadınların) istismarını önlemek için devlet mahkeme izni (izinname) olmadan nikâh kıyan din görevlilerine (imam, papaz ve haham) uyarıda bulunmaktadır.

Her ne kadar “sosyolojik meşruiyet” ve “yasal meşruiyet” diye iki kavram ayrımı yapıldı ise de bu ayrımlar epistemik analiz içindir, yoksa tüm toplum yapılarında ve zamanlarda evlilikler sosyolojik nitelik taşımaktadır.

Hukuk devleti ve sosyal haklar açısından bakılırsa, dinî nikâhın resmî kayıt altına alınması ya da dinî nikâh için resmî onay istenmesi önemli bir devlet geleneğidir. Osmanlı gibi uzun ömürlü bir devletin nikâhı ve nüfusu kayıt altına alması hukuk açısından olduğu gibi vergi ve askerlik açısından da önemlidir. Kaldı ki Osmanlı'nın 15. yüzyıldan itibaren evliliklerden resm-i arus vergisi aldığı, mahkemelerin evlilik izinnameleri için bir ücret aldığı kanunnamelerden, kadı sicillerinden ve arşiv belgelerinden anlaşılmaktadır.

“İzinname” belgeleri Osmanlı'nın büyük şehirlerinde ve daha geniş anlamda kadılık teşkilatı bulunan yerlerinde nikâhın dinî ve hukuki meşruiyetini sağlamaktadır. Mihir (mihrimüccel ve mihrimuaccel) belgeleri ise şehirde uygulanmakla birlikte köylerde dinî nikâhı tamamlayan hukuki belgeler olarak kabul edilebilir. Çünkü gelinin mali hakları, en azından çeyizi, şahitler önünde imzalanmaktadır. Kırsal kesimdeki ve şehirlerin uzak mahallelerindeki evlilikler resmî kayda geçmese de sosyolojik bir meşruiyet kazanmaktadır. Şeriye sicillerindeki belgeler (mahkeme kayıtları) bir boşanma veya eşin terk edilmesi durumunda mihir ve drahoma belgelerinin yasa karşısında geçerli olduğuna işaret etmektedir. Yahudi cemaatin dinî nikâh belgeleri olan ketubalar içeriğinde mihiri (gelin çeyizi) belirttiği için oldukça ilginç ve anlamlı örneklerdir.

Aile tarihindeki belgelere bir bütün olarak bakıldığında örneğin MS 15. yüzyılda kadının çeyizinin bir boşanma durumunda teminat altına alınması ile MÖ 20. yüzyılda Asur'lu bir kadının çeyizinin teminat altına alınması aynıdır. 3500 yıllık bir zaman aralığında bazı kuralların aynen devam etmesi hukuki uygulamalar ile sosyolojik uygulamaların çoğu zaman paralel gittiğini göstermektedir. 20. yüzyılda hâlâ mihir belgesi düzenlemesi ve bunların mahkemelerde kanıt olması dört bin yıllık bir geleneksel kurumlaşmadan bahsetmeye olanak sağlamaktadır.

Evlenenlerden vergi alınması açısından bakılır ise Osmanlı'daki düğün vergisi ile 13. yüzyıl Uygur Türkleri'nde evlilik için vergi alınması da benzerlik göstermektedir. Türkiye Cumhuriyeti döneminde 1940'lara kadar evlilik cüzdanları üzerinde Adliye Vekâleti (Adalet Bakanlığı) yazılıdır ve cüzdanlar için Tayyare Cemiyeti'ne az bir miktar bağış alınmaktadır. 1940'lı yıllardan sonra evlilik cüzdanlarının üzerinde Maliye Bakanlığı yazılması cüzdanlardan Maliye'nin ücret aldığını göstermektedir.

Evliliğin yasal ve sosyolojik birimler önündeki meşruiyetine pek çok örnek vermek mümkündür. Demek gerekir ki Hammurabi Kanunları'ndan Türk Medeni Kanunu'na kadar gelen yasal meşruiyet eşlerin haklarını, aile üyelerinin biri birine göre tanımını, çocukların nesebini, akrabalıktan doğacak ödev ve yükümlülükleri her zaman önemli görülmüştür. Bu yasalar toplum hayatıyla ilgili oldukları için aile hukuku ve aile sosyolojisi açısından tarihî bir öneme sahiptir. Musevilik, Hristiyanlık ve Müslümanlık gibi Sami diller coğrafyasındaki dinler gibi Hammurabi Kanunları'nın da aile konusuna özen gösterdiği anlaşılmaktadır. Hatta Hammurabi Kanunları'nın aileye ilişkin maddeleri kil tabletlere kopya edilerek hâkimlere verilmektedir. Osmanlı döneminde de fetva mecmuaları hazırlanarak aile davaları gören hâkimlere (kadınlara) verildiği bilinmektedir. Aile davası ister dinî ister seküler bir nedenle açılmış olsun, neticede ortaya çıkan karar bir resmî kayıt altına alınmaktadır; yani dava ister dinî mahkemede ister seküler mahkemede görülsün karar resmîyet kazanmaktadır.

Yeniden dinî nikâh-resmî nikâh ikilemine dönülürse; bir kısım dindar kesimler resmî nikâhı 19. ve 20. yüzyıl uygulamalarıyla din dışında saymış, bir kısım seküler politik kesimler ise nikâhta dinî uygulamaları görmek istememişlerdir. Oysa nikâh ve evlilik politik determinasyonların üstünde, bizzat kendisini bir varlık alanı olarak resmen ve dinen korumuş ve "geleneksel kurumlaşmasını" sağlamıştır. Sosyolojik gerçeklik olarak ailenin geleneksel meşruiyeti dinî ve seküler olarak kutuplaştırılrsa da ailenin varlığı her tarihî dönemde dine ve yasaya bir şekilde eklenmiştir. Farklı tarihlerde düzenlemiş aile belgeleri aslında geleneksel meşruiyetin ve kurumlaşmanın örneklerini göz önüne sermektedir.

5- Bürokratik Açıdan Aile Belgeleri

Özetle vurgulamak gerekirse aile veya evlilik belgeleri ailenin sosyolojik meşruiyetten yasal meşruiyete doğru evriminin en somut örnekleridir. Bu evrim modern toplumlarda başka bir olguyla daha buluşmaktadır: Bürokrasi. Sosyoloji ve hukuk çalışmaları bürokratikleşmeyi ve rasyonelleşmeyi modern toplumların temelini koymaktadır. Bürokrasiyi kırtasiyecilik denilen gereksiz formalitelerden ayırmak gerekir. Bürokrasi, özetle, bir işin yapılabilmesi için farklı düzeylerdeki iş ve yönetim birimlerinin rasyonel ilişkisini amaçlamaktadır. Evlilik işlemlerinin yapılabilmesi için gerekli belgeler yasal olduğu kadar bürokratik belgelerdir ve düzenlenmesi uzun bilgi birikimine ve deneyime dayanmaktadır. Bu nedenle düzenlendikten sonra da yeni yasal ve bürokratik işlemler için bir olanak sağlamaktadır. Evlilik ya da nüfus belgelerine bakıldığında insanın elinde bir kart veya cüzdan vardır, ancak bu belgelerin alınması için pek çok yasal işlem bürokratik olarak gerçekleştirilmiştir. Nikâh için istenen başvuru belgeleri, şahitlerin isimleri, eşlerin medeni durumlarının sorgulanması, diğer resmî yazışmalar bugün için nikâh kütüklerinde yazılıdır. Aile tarihinden bu güne kalan aile ve evlilik belgeleri bu bağlamda bir bürokratikleşmenin tarihine işaret edecektir.

6- Bitirirken

Aile tarihinden belgeler betimleme ve fotoğraflarla bazı hoş görüntüler verse de bürokratik ve yasal olma niteliği daha fazladır. Bu yönü ile duygusal olan evlilik öncesi söylemlerden, aşk mektuplarından, romanlardan farklıdır. "İyi ve kötü günde beraber olmak gerekir." derken bile rasyonel ve nesnel bir dil kullanır. Evlilik ve aile belgeleri ailenin devlet ve diğer kurumlar karşısındaki kimliğidir. Bu belgelerin hazırlanma sürecindeki yasal uygulamalar o kültürün aile hukukunun bir özetidir. Akademik açıdan ise evlilik belgeleri aile ve hukuk sosyolojisinden tarihe düşülmüş notlardır.

NOTES REGARDING THE FAMILY DOCUMENTS IN TERMS OF SOCIOLOGY AND LAW

Dursun AYAN

1. Introduction

In this catalogue study carried out by the Ministry of Family, Labor and Social Services - The General Directorate of Family and Community Services, titled "Documents Related to Family History", we have tried to bring together documents regarding families, belonging to approximately four thousand years from 20BC to 21 AC. It would not be wrong to call these documents marriage certificates. However we have found it more suitable to call them family documents as they include divorce, birth, baptism, court records and some other publications. The aim in bringing together this catalogue is to be able to look into the marriages of people living in the Anatolian landscape especially in Turkey during the above mentioned four thousand year period by means of archaeology and historical data and to be able to envision some of the continuity between the past and today. Moreover the aim is to open new routes for this historical journey as far as possible, by means of samples obtained from other cultures. The visual materials and the descriptive information must be consulted in this regard.

2. General Information Regarding the Documents

When we look at it from the point of view of geography, we can say that the clay tablets, vases, rings, metal coins, registries, court records, and legal and bureaucratic documents left as heritage from the civilizations living in Turkey known as small Asia and Anatolia in terminology, constitute the backbone of the catalogue. Clay tablets and seals from the Hittites, their close neighbours the Sumerians, Assyrians and the Babylonians, and marriage rings and husband and wife depicted metal coins from the Byzantines (East Rome) have taken their place in this catalogue. There are more document samples from Turkey in the catalogue when compared to other countries, as it is a country which has one of the world's most long lived history and archive. These documents are rich in number and type. Some documents acquired from Topkapı palace and from the Ottoman archives are related to marriages of dynasty. However in the Ottoman archive, besides the people in the dynasty and the statesmen, there are documents belonging to normal people living a daily life too. The more recent documents belonging to the Ottoman's-Turk's, Jewish, Armenian people, and Greeks have been obtained from the antiques dealers, second hand book shops and directly from families who have preserved said documents and all said documents have taken part to form a large family album. East Thrace, Egypt and Iraq's documents which were a part of the Ottoman Empire before, and who have become independent from the Ottoman's, should also be taken into account within this scope. These documents are mostly documents indicating the legitimacy of marriage.

Formal documents such as permits, marriage certificates, marriage application documents, marriage certificate registries, birth and death registry certificates belonging to the Turkish Republic period, form the recent history period relating to family. While some of these documents were obtained from municipalities and churches, many of them

were obtained from private family archives. We should not deny the contribution of the second hand bookshops and the antique dealers to our catalogue.

When we look from the perspective of history, different civilizations take place in the catalogue according to their existence dates. When we travel towards the early periods of history, the documents that can be obtained and found, decrease in number. The clay tablets and the seals which date back three or four thousand years can maybe be seen as the miracle of history. This miracle is the reality of the relationship between sociology-history and sociology-law. For example, the marriage agreements between women and men indicate the phenomenon of the "separation of goods principle" of today. Also today the phenomenon of getting engaged when young, named, "child marriages" which can still be seen even though it is rarer" in Anatolia, is also a subject to family sociology. The marriage ceremony on the Inandik vase; which depicts the "price for seeing the bride's face" is one of the early era proofs seen on a Hittite ceramic artefact. Even though this is legitimized religiously and/or formally in this geography, the traditional institutionalization is carried on.

The Hittite seals and Byzantine coins, indicate three significant aspects; the relationship of husband and wife (family), management (state) and religious symbols (God). Although the material under this category indicates the transition from polytheistic religion to monotheistic religion the religious legitimization of management (state) and marriage (family) reflect on the historical material. Family is now defined in elite sociological classification formally. The Laws of Hammurabi and the Hittite's are meaningful in terms of the articles related to family. The prophecy of Moses and the formation of the Hebrew bible, has been on the agenda during the 13-12 centuries BC chronology. The prophecy of Jesus is approximately seven hundred years later. When Byzantine coins were printed and the crucifix and the halo in relation to Jesus were depicted, Christianity concluded its Orthodox phase in Anatolia and the Middle East and continued on to Europe. The Catholic Christian belief and the old Roman Law then started to evolve. While the state authority furnished itself with religious legitimization, marriage (family) has started to be registered into formal records besides being sanctified religiously. It is not possible to say that said applications were nationwide in a short period of time. The Roman Law terminology is one of the best examples for this.

The Ottoman marriage records and documents, start with the marriage and court records dating to the 15th century. These records and documents, show that the religious law legislations are applied by the state. The marriages in the larger cities to which state supervision and services have reached at least are both formal and religious marriages. It has been debated between historians that the Ottoman Empire is a continuation of the Roman Empire; however we will not go into this discussion here; but it is obvious that the Ottoman's and the Roman's have similarly carried out applications to register the marriage under state registries. This phenomenon should be looked into not only from the scope of the Roman-Ottoman context but from the scope of the Asia-Turkish state traditions: In the Uighur and Turkish documents dating to approximately the 13th Century which take place inside said catalogue, it can be seen that marriage was excised and will's were formally acknowledged. Thus formal marriage application was not only a part of the Roman (Byzantine) tradition but also a part of the Asia, Turkey state tradition.

When we look from the perspective of Islamic culture; we see that there is no marriage certificates belonging to the Early Islamic states mentioned in this catalogue. One example for such a state is the Seljuk's. However the Islamic culture historical studies also include concepts such as marriage, prenuptial support, bride wealth, divorce, period of delay, subsistence money, custody, guardianship, fiqh, Muslim judge, and courts. These are large information and application accumulations. So we can say that the early Islamic states prior to the Ottoman Empire were not far from marriage registrations and divorce decisions. The state even if not for all of the population, was attendant to the family in city centres.

The concept used in the terminology of Finance called "resm-i arus" (which is a bridal tax paid by the husband who gets married, to the state) is an Ottoman concept where the words resm and arus are Arabic, so it can be said that this tradition was derived before the Ottoman Empire and it is based to Islamic applications prior to the Ottomans.

It is known as general information that the husband could divorce in those times easily and the woman did not have much say in a divorce. However the complaints of wives against their husbands and their demands for divorce can be read from many archive documents. It can also be seen in the archive documents that there are warnings regarding preventing marriage at young age and the spreading of syphilis. Some of the attention grabbing subjects was the prevention of religious marriages without obtaining a written permit from courts and the application of new laws regarding family (Law of Domestic Relations). Two examples taken from the publications regarding family law are also included in this catalogue. The information within the marriage registries held by the Imam's and the marriage permits contain recent information related to the marriage application registration documents belonging to the Turkish Republic Period. It can be perceived here that the state gave importance to family and adopted the social state understanding.

The family documents belonging to the Turkish Republic period have similarities in comparison to the Ottoman documents. This similarity should be taken into account within the minimum information basis the state desires to have regarding families: especially the permits regarding the enactments of Civil Law and the determination of the witnesses to marriage and the bride wealth amount can be seen in the documents. "Marriage Certificates" from the department of Justice (Ministry of Justice) was provided to those who got married during the Republic period. The marriage certificates were filled in with Arabic letters and the Arabic alphabet until the alphabet reform. Following the alphabet reform for a short period of time the Arabic marriage certificates were used but they were filled in with Latin characters. Following these years the marriage certificates were provided by the Ministry of Finance. Following the year 2004, a "family record booklet" was printed. Precious paper fee was paid to the Ministry of Finance for said booklets given by the Municipalities.

The Jewish, Orthodox- Greek, Armenian, Gregorian and Latin Catholic communities have continued to carry out marriage procedures, however formal marriage procedures have become obligatory due to codes of civil law. For example the prenuptial agreements carried out following the religious marriages performed in synagogues, the formal marriage dates have also been specified.

The issue of religious wedding and formal wedding have always been open to discussion but however it is known that religious weddings are widespread even though they are not an alternative to formal marriages. Due to the Islam religion traditions and conditions, the bride wealth or bride price paid to the family of the bride continued significantly during the Republic period. Although this application was a religious application at first thought, the bride wealth documents were taken into account by courts in the case of a divorce. This application can be thought of as a four thousand year old tradition belonging to the documents of the Assyrian period, written out in order to protect the financial rights of women.

The documents catalogued for other countries do not include all of the countries. It is known that in some countries a marriage certificate booklet was not an obligation. The documents on hand however are suitable to the general logic of marriage and family documents. The information regarding those who have gotten married and information relating to families take place both in the marriage and in the baptism and death certificates. The religious-formal names of the institutions who have been preparing said documents are also mentioned in these documents. For those who have lost the original documents to apply for a copy to be given to them from institutions are an important bureaucratic procedure that can be observed in foreign documents. For example it is normal to obtain a copy of said documents in Hungary which is a country which has faced two great wars. The marriage registries belonging to the 19th century besides the marriage certificate booklets in Azerbaijan and Tatarstan are worthy of attention in terms of state tradition.

3- Some Concepts

The aim of this catalogue at first glance and foremost is to draw a family silhouette of four thousand years with these documents obtained from the past. However it has been desired for some colours and some lines to stay in the minds of people who take a look at this silhouette. These colours and lines are concepts when they are voiced out using a scientific language. Maybe if people, who look at this catalogue, keep in mind these concepts, the historical information relating to family and the daily application regarding families could be associated. Moreover it will bring the crucial building blocks that have been established by families that pave the way to sociologic and legal legitimization of modern times to attention.

3.1- Family as a Realm of Existence

The family is one of the oldest socio-ontological units that continue its existence as it is a realm of existence itself. Family is at the same time, the initial ethic-ontological medium in which legal and ethical values have been constituted. For this reason, family has legitimized itself with tradition, ethics, religion, laws and regulations within itself and within a community. This legitimization determined the relationship between husband and wife, the continuation of a generation and its approval, the relationship between family members, custody, inheritance and divorce. In this respect, if we find it necessary to mention an evolution regarding families, we can say that the concept of family has carried itself from a level of tradition and/or religion to law and legal order.

This evolution does not only make family the subject of sociology in terms of existence but also the subject of law and history. Thus family becomes substantial historically and in terms of law and continues its existence sociologically. Family documents witness the information domain that we can observe in regards to the accumulation of information regarding humanity deriving from history and law.

3.2- Family as an Information Field

While family has become an information field which has legitimized itself in accordance with the conditions of its period, humanity presents information regarding this field. As a result, family is not an ontological reality it is also an epistemic reality. To produce information regarding a family is an opportunity for a human being, whereas to ensure the existence of a family is an obligation for a human being. Family policies on the other hand are a different human activity that takes shape in the tension of this obligation and opportunity during the advanced stages of humanity. Information regarding family on the one hand enables science in one aspect on the other hand it heads towards a sociological medium in which the human finds itself. This orientation, may create ambiguous areas during the questioning of existence and regarding the information it has in relation to family, because a human is both the object and the subject of the concept of family. Problems the human being faces, regarding the information in relation to family and the efforts of the human being to convert this information into politics, comes about due to the obligation that the human being is both the object and the subject of this concept. This obligation has been understood to be the concern that has never given peace to the human or to humanity during all periods in history. The human being, who actually does not think everything is perfect, will continue to review over and over again the information regarding family and its awareness in terms of families; this is the historical and sociological reality of a human being.

The human being who wants to see its own reality again, will remember some issues and will see the current state in his/her own mirror. It can be seen that one of the issues discussed regarding a family was being discussed 3000 years ago. It will be understood that, information relating to families, especially if followed by looking at legal documents, emerges from historical events and sociology emerges from phenomena and both sociology and information then lead to the same result. The legal and bureaucratic documents regarding family are the cobblestones that pave the way and they are guide ways.

4-Family's Evolvement From Sociological Legitimization to Legal Legitimization

The family shows itself in a wide range of information accumulation starting from legendary and sacred scripts to the family research of today. The most concrete indicators of this accumulation in history are the family and marriage documents. Not only the marriage documents are significant proof for legal and bureaucratic procedures carried out in said period but they also constitute a tangible database for today scientifically.

The registration of marriage and birth by sociological institutions and states and state services such as tax collection and the military form the basic sources of family documents. The aim of these records is to legitimize taxation, family and attendance to the military. For different religions to hold marriage records in their own institutions should be evaluated not

only as religious but also as sociological records, supervision and legitimization. Overcoming handicaps that have emerged in family life in time, or concluding family life, recording wills and guardianship have enabled such documents to be preserved from past history until today. It should be stated that the legal arrangements and enforcement regarding social life owe a lot to the family documents from the past. If everything went well in families, and if no one went to court, we would only have marriage registries at hand. For this reason in order to repeat this statement we can say that family documents are a reflection of history which is shaped within the context of sociology- law.

The emergence of marriage certificates is meaningful both in terms of making legal codes more concrete and in terms of family sociology.

This phenomenon brings to mind two concepts, which are “sociological legitimization” and “legal legitimization”. The application of the things that are deemed suitable by the society in order to establish a family and to continue it and to lay aside those procedures which are not found suitable by the society without needing to make any kind of legal arrangement shows that these procedures could be a part of social legitimization. Social legitimization can also be split into two concepts such as “traditional legal legitimization” and/or religious legitimization”. In societies where there are no written legal codes, which depend on face to face relationships, which have mechanical solidarity, and rural societies whose legal applications are not inspected, the legitimization of marriage is only sociological.

The legal legitimization of family on the other hand is the legitimization in which religious and secular laws are valid as written texts and applications. Legal and/or bureaucratic documents pertaining to family, prove the legitimization of families and the splitting up of a family and the laws following a divorce are also determined in the same way. In times where legal legitimization were inspected via secular laws, the religious applications (e.g. in the Ottoman Empire), can be valid and mandatory together with formal records. For example an Imam Marriage (religious marriage) is continued to be performed and at the same time marriages are recorded under formal warranties with the usage of court records (records of the Muslim judge (Kadı)). For the formal registration of the marriages in Jewish and Greek communities during the Ottoman period should be thought of within this context. In order to prevent the exploitation of those married with religious ceremonies (especially women), without a court permit (permit document) warnings are issued by the state to the religious officials (imam, priest and rabbis) who perform a marriage ceremony.

Even though a classification of two concepts are made, one being “sociological legitimization” and the other being “legal legitimization”; this classification was made for epistemic analysis, otherwise marriages have been considered sociological qualities in all community structures and times.

When we look at this issue in terms of Constitutional Law and social rights, we can note that to register a religious marriage under formal records or to demand a formal permission for a religious marriage, has been an important state tradition. It is important both from the point of view of taxation and military service for a long living state such as the Ottoman Empire to record marriages and births in a registry. Moreover, it can be understood from the code of laws, the records taken by the Muslim judges and from the

archive documents that the Ottoman Empire has been collecting tax from marriages and tax from marriage permits obtained from courts since the 15th Century.

The "Permits" provide the legal and religious legitimization of a marriage, in larger cities of the Ottoman Empire, where there has been more organized Muslim Judge Governance. Bride Price (Bride wealth, fee paid to the family of the bride by the husband) documents have been in use in cities but they could also be accepted as legal documents that complete a religious marriage in villages. The reason for this is that the financial rights of the bride, or at least her dowry, has been signed in front of witnesses. Even though the marriages in rural areas or in distant neighbourhoods in cities are not recorded formally, they still gain sociological legitimization. The documents within the courts (court records) indicate that in the case of a divorce or in the case that the husband leaves the wife, the bride wealth and dowry documents were legally valid at that time. The prenuptial agreements which were religious marriage documents belonging to the Jewish community, have also been evaluated as meaningful examples as they contain information regarding Bride wealth (and dowry).

When we look at the documents belonging to family history as a whole, we can see that for example the protection of a woman's dowry in the case of a divorce is similar to the protection provided in the 15th Century AC, in comparison to the protection provided in the 20th century BC for the dowry of an Assyrian woman. The continuation of some regulations during a period of 3500 years shows that legal and sociological applications are parallel to each other most of the time. For bride wealth documents to still be prepared in the 20th century and for such documents to be counted as proof in courts, enable us to assume that there has been a four thousand year of traditional institutionalization.

If we look from the point of view of tax excised to people getting married, we can say that, the marriage tax claimed during the Ottoman Empire's ruling and the marriage tax obtained in the 13th century by the Uighur Turks are similar to each other. Until the 1940's during the Turkish Republic period, Ministry of Justice, was written on the marriage certificate booklets, and a small amount of money had to be donated to the Turkish air forced. Following the 1940's, the Ministry of Finance was written on the marriage certificate booklets, which showed that the Ministry of Finance was now collecting tax from marriages.

It is possible to give many examples to the legitimization of marriage before legal and sociological units. It should be stated that the rights of spouses, the definition of family members in relation to each other, the kin of children, the duties and obligations arising from being relatives have always been given importance to, since the Hammurabi Laws up to the Turkish Civil Law. As these laws are related to the lifestyle of communities, they have historical importance in terms of family law and family sociology. It can be understood that Hammurabi Laws also gave importance to the subject of family similar to the religions in the region where Semitic languages are spoken, such as Islam, Judaism and Christianity. Moreover the articles relating to family in Hammurabi Laws were written on clay tablets and were copied and passed on to judges. During the Ottoman Empire period, Fatwa papers were prepared and they were given to Muslim Judges (Kadi), who carried out trials regarding family lawsuits. Even if the family lawsuit is opened for a religious, or a secular

reason, the decision reached in the end was recorded formally; in other words even if the lawsuit was tried in a religious court or in a secular court the said lawsuit was still formal.

If we go back to think about religious – formal marriage dilemmas; we can see that some religious sections have assumed that formal marriages during the 19th and 20th century were not accepted within a religion, and the other sections such as the secular political groups did not want to see religious applications carried out in marriages. However marriages and weddings have protected itself officially and in terms of religion as an existence of realm, higher than political determinations and the marriage itself has become “traditionally institutionalized” even though the traditional legitimization of a family in terms of a social reality, is polarized to be either religious or secular, the existence of families, have been somehow included like a limb to either religion and laws. The family certificates prepared in different dates actually put forward the traditional legitimization and the samples of institutionalization.

5-) Family Certificates in Terms of Bureaucracy

In order to summarise and emphasize this issue, we can say that family and marriage documents and certificates are concrete examples of the evolution of families, from sociological legitimization to legal legitimization. This evolution meets with another phenomenon in modern communities and this is called Bureaucracy. Sociology and Law studies place bureaucracy and rationalization into the basis of modern communities. We need to however separate bureaucracy from red tape, which are unnecessary formalities. Bureaucracy in short is to establish the rational relationship between labour and management units at different levels which are carried out in order to have a job done. In order to complete marriage procedures, the necessary documents are legal and also bureaucratic and their arrangement is dependent on a long term of know-how and experience. For this reason, after they are arranged they still enable means for new legal and bureaucratic procedures to be carried out. When we look at marriage and birth certificates, we can see that a card or a booklet is issued, but in order to obtain such a card or booklet many other legal and bureaucratic procedures have to be carried out. The application documents, names of witnesses, the questioning of the marital status of those who wish to marry, and other formal written communication are printed and recorded into marriage registries. The family and the marriage documents and certificates which are a remainder of family history also indicate the date in which bureaucracy has been started to be used.

6-) Epilogue

Even though the documents relating to family history look good with representations and photographs, we can say that their qualities as legal and bureaucratic documents predominate. In this aspect such documents are different to love letters, novels and expressions carried out before a marriage which are much more emotional and romantic. A rational and objective language is used even when we say “spouses need to be together, in good times and in bad times”. The marriage and family documents are the ID cards of families before state and other organizations. The legal applications during the preparation of such documents are the summary of that culture’s family law. Academically on the other hand, marriage certificates are notes taken in history in terms of family and legal sociology.

REFERENCES

1- Müzeler/Museums

Museum of Anatolian Civilizations, Tablet Archive
Çorum Archaeology Museum
İstanbul Archaeological Museums Cueniform Documents Archive
Sivas Archaeology Museum

2- Resmi Arşivler/Official Archives

2.1- Head of the Presidential State Archives of the Republic of Turkey

HAT. 539/26564
A) MKT. MHM. 353.80
A) MKT. MHM. 429.42
DH. UMVM. 124.136
DH. MKT. 1296.24
DH. MTK.
DH. EUM MTK. 93
DH. HMŞ.31.227
DH. İD. 63.23.
DH. MKT. 2502.56
I. HUS. 63.3
I. HUS. 141.85
Sadaret Âmedî Kalemî, (A.AMD)
Sadaret Mektubî Kalemî (A. MKT)
Sadaret Mektubî Kalemî Deavî Kalemî (A. MKT.DV)
Sadaret Mektubî Kalemî Mühimme Kalemî Evrakı (A. MKT.MHM)
Sadaret Mektubî Kalemî Umum Vilayet Belgeleri (A. MKT.UM)
Dahiliye Mektubî Kalemî (DH.MKT)

2.2- İstanbul Müftülüğü/Mufti Archive

2.3- Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi/ Archive of Topkapı Palace

3- Özel Koleksiyonlar/Private Collection

Dursun Ayan Family Documents and Photographs Collection

4- Yayınlar/Publications

* Akıntürk, Turgut, *Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku, ikinci cilt, (yenilenmiş 10. baskı)*, Beta Basım Yayım, Dağıtım, İstanbul, 2006.

* Aköz, Alaattin, *Bir İmamın Nikâh Defteri [Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi]*, Tablet yay., Konya, 2006.

- * Aköz, Alaattin, "XVI. Yüzyıla Ait Bir Nikâh Defteri ve Bazı Değerlendirmeler", *İslam Sanat, Tarih, Edebiyat ve Musiki Dergisi*, III, 2004, (s.91-118).
- * Albayrak, İrfan, *Kültepe Tabletleri-IV*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara 2006.
- * Albayrak, İrfan, *Kültepe Tabletleri-IX-a*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara 2016.
- * Ansay, Sabri Şakir, *Hukuk Tarihinde İslam Hukuku*, (üçüncü baskı), Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi yay., Ankara, 1958.
- * Arat, Reşit Rahmeti, *Eski Türk Hukuk Vesikaları*, (ayrı basım), *Suomalais-Ugrilaisen Seuran Aikakauskirjasta 65/Journal de la Société Finno - Ougrienne*, sayı. 65, (s.11-77).
- * Atar, Fahrettin, "Nikâh", *TDV İslam Ansiklopedisi*. cilt. 33, (s.112-117).
- * Ayan, Dursun, "Aile ve Hukuk", *Aile Sosyolojisi*, A. Kasapoğlu - N. Karkıner, (ed), *Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi yay.*, Eskişehir, 2011, (s.212-235).
- * Ayan, Dursun, "Cumhuriyet Dönemi Anadolu'da Bazı Evlilik Görünümleri ve Resmî Nikâh", *Dinlerde Nikâh, İslamî Araştırmalar Vakfı yay.*, İstanbul 2012, (s.611-626).
- * Aydın, M. Akif, "Osmanlılarda Aile Hukukunun Tarihi Tekâmülü", *Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*, cilt. 2., *Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu yay.*, Ankara, 1992, (s.434-455).
- * Aydın, Mehmet Akif, "Aile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, cilt. 2, 1989, (s.196-200).
- * Aydın, Mehmet Akif, "Mehir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, cilt. 2, 1989, (s.196-200).
- * Aydın, Mehmet Akif, *İslâm - Osmanlı Aile Hukuku*, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı yay.*, 1985, (s.196-200).
- * Aynur, Hatice, "II. Mahmud'un Kızı Saliha Sultan'ın Çeyiz Defteri", *Jurnal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları*, vol. 23, 1999, (s.65-85).
- * Balkan, Kemal, "Betrothal of Girls During Childhood in Ancient Assyria and Anatolia", *Kuniššuar 1986 (Assyriological Studies no. 23)* (s.1-12).
- * Balkan, Kemal, "Eski Asur ve Anadolu'da Kızların ÇocukYaşında Nişanlanması", *Bellekten (TTK)*, cilt. LI, sayı. 200, Ağustos 1987, (s.417-427).
- * Balkan, Kemal, "Eti Hukukunda İçgüveylik", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Dergisi*, cilt. VI, sayı. 3, (s.147-152).
- * Bayram, Sabahattin. *Asur Ticaret Kolonileri Döneminde Nafaka Ödeniyor muydu?* *Archivum Anatolicum*. 12/2, yıl. 2018, (s.31-52).
- * Bayram, Sabahattin. *Kültepe Metinlerinde "Eziptu (m)"*. *Archivum Anatolicum*. 12/2, yıl. 2016, (s.15-28).

- * Belgesay, Mustafa Reşit, "Mecellenin Külli Kaideleri ve Yeni Hukukun Ana Prensipleri", *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, sayı. 2, yıl. 1946. (ayrı basım), İstanbul, 1946.
- * Bilgiç, Emin, "Kültepe Tabletleri Üzerinde Yeni Çalışmalar ve İki Evlilik Vesikası", X. Türk Tarih Kongresi (22-26 Eylül 1986), *Bildirileri*, II. cilt, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara, 1990, (s.423-427).
- * Bilgiç, Emin, *Ankara Kültepe Tabletleri/Ankaraner Kültepe-Tafeln*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara, 1990.
- * Bilgiç, Emin, *Kültepe Tabletleri üzerine yeni çalışmalar ve yeni iki evlilik vesikası/Neue untersuchungen über Kültepe-texte und zwei neue eheurkunden*, X. Türk Tarih Kongresi (Ankara 22-26 Eylül 1986) *Bildiriler*. II. Cilt. Türk Tarih Kurumu yay., Ankara 1990, (s.423-432).
- * Bryce, Trevor, *Hitit Dünyasında Yaşam ve Toplum*, (çev. Müfit Günay), Dost Yayınları, Ankara, 2003.
- * Cengiz, Gül Hanım, *II. Abdülhamit Dönemi Bir Sosyal Yardım Uygulaması: Tev'em Maaşığı*, OTAM, sayı. 41, Bahar-2017, (s.57-78).
- * Cin, Halil, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., Ankara, 1947.
- * Cin, Halil, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., Ankara, 1976.
- * Curtis, J. E. – Rade, J. E., *Art and Empire: Treasures From Assyria in the British Museum*, British Museum Press, 2005.
- * Çiğ Muazzez - Kızılyay, Hatice, *Yeni Sümer Çağına Ait Nippur Hukuki ve İdarî Belgeleri - I/Neusumerische Rechts - und Verwaltungsurkunden aus Nippur - I*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara, 1993.
- * Dinç, G.-Şimşek, F.-Eroğlu, Haldun, *Osmanlı İmparatorluğunda Tev'em Maaşığı*, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, yıl.10, sayı. 16, 2009/1, (s.77-99).
- * Doğan, İsmail, *Osmanlı Ailesi: Sosyolojik Bir Yaklaşım*, Yeni Türkiye yay., Ankara, 2001.
- * Ercoşkun, Tülay, *Osmanlı İmparatorluğu'nda 19 Yüzyılda Evlilik ve Nikâha Dair Düzenlemeler*, (doktora tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010.
- * Erol, Hakan, *Kültepe Tabletleri-XI-a*, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara 2018.
- * Erol, Hakan, *Kültepedeki iki yeni Protopratik Mektup: Bir Annenin Oğlunu Evlendirme Çabası*, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, cilt. 9, sayı. 42, Şubat 2016, (s.959-966).

- * Evan, M. William, "Law and Society", *Encyclopedia of Sociology*, vol. 3, (second edition), MacMillan Reference USA, 2000, (s.1552-563).
- * Fârâbi, El-Medinetü'l Fâzıla, (çev. Ahmet Arslan), Kültür Bakanlığı yay., Ankara, 1990.
- * Fârâbi, Mutluluğun Kazanılması, (çev. Ahmet Arslan), Vadi yay., Ankara, 1999.
- * Fındıkoğlu, Ziyaeddin Fahri, *Essai sur la transformation du code familial en Turquie*, Berger-Levrault, Paris, 1936.
- * Greenstone, Julius H.- Adler, Elkan N., "Ketubah", *Jewish Encyclopedia*, volume. VII, (s.472-478).
- * Görtunca, Mehmet Faruk. Hz. Ademile Hz. Havva, Akpınar yay., İstanbul, 1982.
- * Herper's Dictionary of Classical Literature and Antiquities, Herper and Brothers Publication, 1965.
- * Hrozny, Bedrich *Inscriptions Cuneiformes du Kültepe I*, Prada 1952.
- * Imperati, F., *Hitit Yasaları*, (çev. Erendiz Özbayoğlu), İtalyan Kültür Heyeti yay., Ankara, 1992.
- * Johns, Claude Hermann Walter, *Babylonian and Assyrian Laws, Contracts and Letters*, T & T Clark, Edinburg, 1904.
- * Kasis, E. Hanna, *A Concordance of The Our'an*, University of California Press, Los Angeles, 1983.
- * *Kitab-ı Mukaddes, Eski ve Yeni Ahit (Tevrat ve incil)*, Kitabı Mukaddes Şirketi yay., İstanbul, 1991.
- * *Kur'ân-ı Kerim ve Meâl-i Şerîfi*, (Elmalılı M. Hamdi Yazır), (yayına hazırlayan ve notlandıran Ertuğrul Özalp), İşaret Yayınları, İstanbul, 2000.
- * Marilyn, Ihinger-Tallman, "Marriage", *Encyclopedia of Sociology*, vol. 3, (second edition), MacMillan Reference USA, 2000, (s.1733-1740).
- * Ortaylı, İlber, *Osmanlı Toplumunda Aile*, Pan yay., (dördüncü baskı), Ankara, 2001.
- * Ögel, Bahaedin, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, (7. cilt), Kültür Bakanlığı yay., Ankara, 1984.
- * Özyetkin, Melek, *Eski Türk Vergi Terimleri*, Köksav yay., Ankara, 2004.
- * Renda, Günsel, *Çağlarboyu Anadolu'da Kadın*, T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul, 1993.
- * Renda, Günsel, *Women in Anatolia; 9000 Years of the Anatolian Women*, Ministry of Culture Publication, İstanbul, 1993.
- * San, Coşkun, *Max Weber'de Hukukun ve Meşru Otoritenin Sosyolojik Analizi*, Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi yay., Ankara, 1971.

- Sever, Hüseyin. *Anadolu'da Nişanın Bozulması Hakkında Verilmiş Kaniş-Karum Kararı, Belleten. Cilt. LVI, Aralık 1992, sayı. 217, (s.667-674).*
- * Sönmez-Yılmaz, Serpil, *Klasik Osmanlı Çağında Sivas, Kitabevi yay., İstanbul, 2012.*
- * Topçuoğlu, Hâmide, *Hukuk Sosyolojisi Dersleri: Sosyoloji Açısından Hukuk, cilt. 1: (Konu, Problemler, Öncüler), Genişletilmiş ikinci baskı, Ankara Hukuk Fakültesi Yay., Ajans-Türk Matbaası, Ankara, 1963.*
- * Uluçay, Çağatay, *Padişahların Kadınları ve Kızları, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara, 1985.*
- * Umur, Ziya, *Roma Hukuku (Umumi Mefhumlar-Hakların Himayesi), İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi yay., İstanbul, 1970.*
- * Üskül - Engin, Zeynep Özlem, *Hukuk Sosyolojisi Açısından Türkiye'de Evlenmenin Evrimi, Beşir Kitabevi, İstanbul, 2009.*
- * Westbrook, Raymond, *Old Babylonian Marriage Law, Archiv für Orientforschung, Verlag Ferdinand Berger & Söhne Gessellschaft MBT Austria, 1988.*
- * Williams, Henry P., "Marriage and Divorce in the Legal Culture of The Old, The Otoman, and The New Turks", *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları, vol. 5, 1981, (s.131-200).*
- * Wischnitzer, Rachel Bernstein, "Kethubah", *The Universal Jewish Encyclopedia, vol. 6, (s.367-372).*
- * Yıldız, Başak, *Hititlerde Aile Hukuku, (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.*
- * Yüksel, Ayhan, *Tirebolu Kazası Nikâh Kayıtları (1861-1906), Kitabevi yay., İstanbul, 2008.*

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

ESKİ ZAMANLAR

ANCIENT TIMES

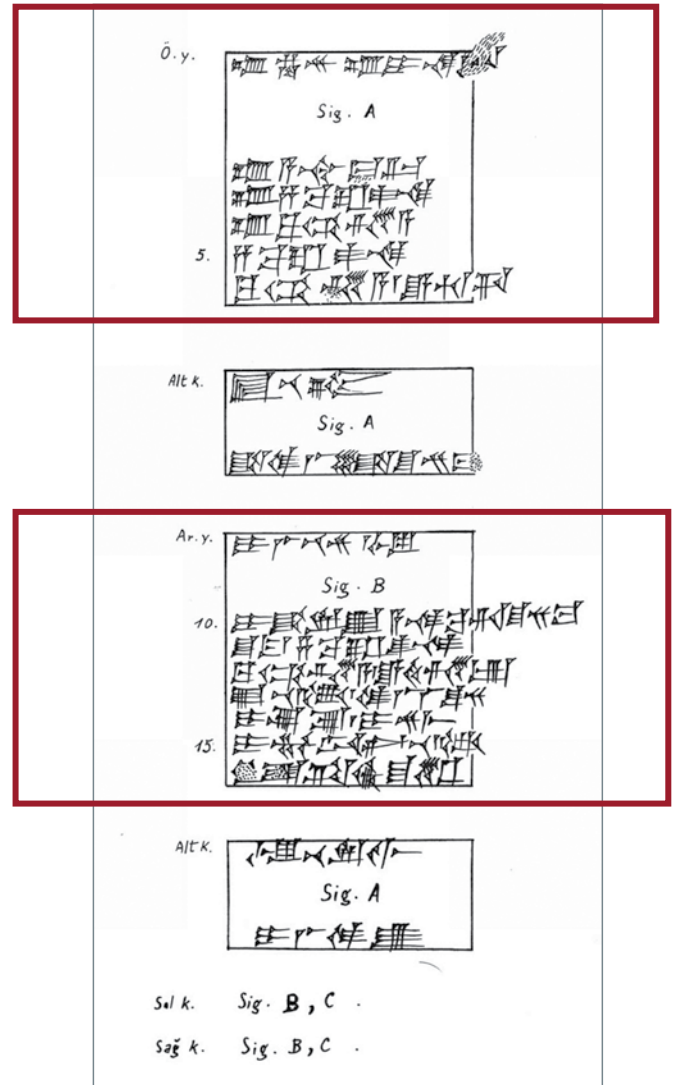
**bir evlilik belgesi [asur ticaret kolonileri
dönemi mö 1950-1750]**

a marriage document [colonial assyrian period
bc 1950-1750]

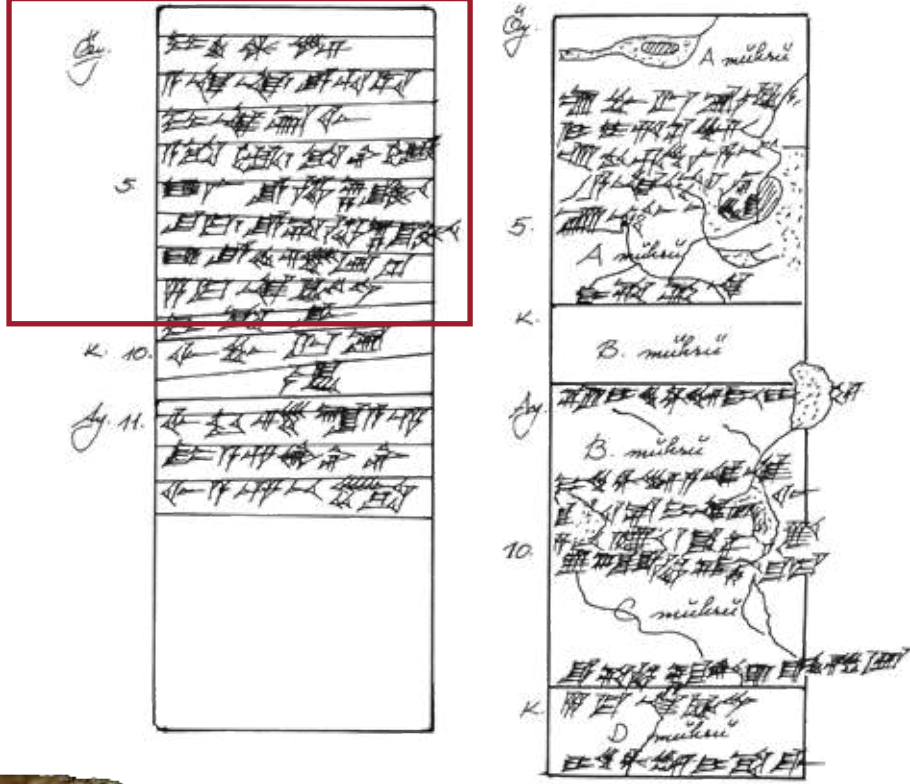
(5-6) saparašna kulsia ile evlendi.
(7-10) ev her ikisinin olup, fakirleşirler
veya zenginleşirlerse her ikisine
aittir. (11-14) ve eğer saparašna (eşi)
kulsia'yı boşarsa, evi her ikisi taksim
edecekler. (14-18) öldükleri zaman evi
hištahšuşar ve peruwa alacaklar.

ref. istanbul arkeoloji müzeleri

bir evlilik belgesi [asur ticaret kolonileri dönemi mö 1950-1750]

a marriage document [colonial assyrian period bc 1950-1750]

tablet /text

(1-2) İdi-adad anana ile evlendi. (3-5) memlekette ikinci bir eş (ile) evlenmeyecek! (6-9) eğer evlenirse ve onu boşarsa 5 mina gümüş tartacak. (10) bûr-su'en'in huzurûnda, (11-12) anah- ilî'nin oğlu tâb- silla-aşşur'un huzûrunda, (13) aşşur-bêlî'nin huzûrunda.

zarf /envelope

(1-2) İrisu'nun oğlu bûr-su'en'nin mührü, (3-4) anah-ilî'nin oğlu tâb-silla-aşşur'un mührü, (5-6) tamna'nın oğlu aşşur-bêlî'nin mührü, (7) sillî-adad'ın oğlu İdi-adad mührü, (8-9) İdi-adad, anana ile evlendi. (9-11) kırdâ (anadolu'da) ikinci (bir) zevce almayacak. (11-12) eğer evlenir ve boşarsa, (13-14) İdi-adad 5 mina gümüş tartacak

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, ankara kültepe tabletleri

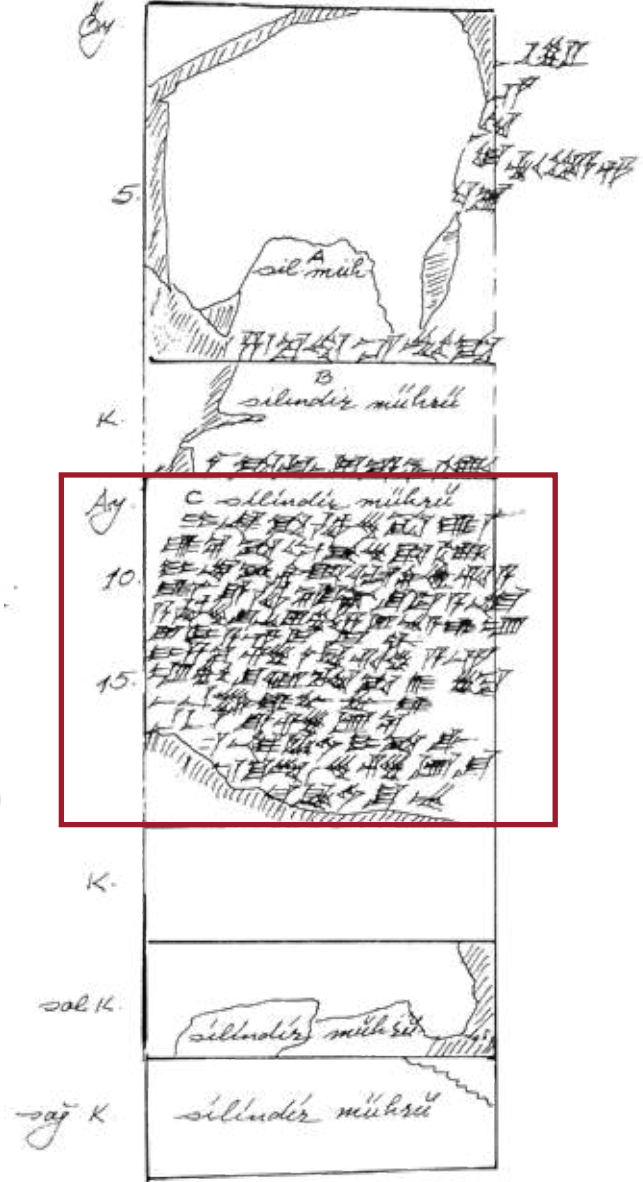
bir evlilik belgesi
[asur ticaret kolonileri dönemi
mö 1950-1750]

a marriage document [colonial
assyrian period bc 1950-1750]

zarf /envelope

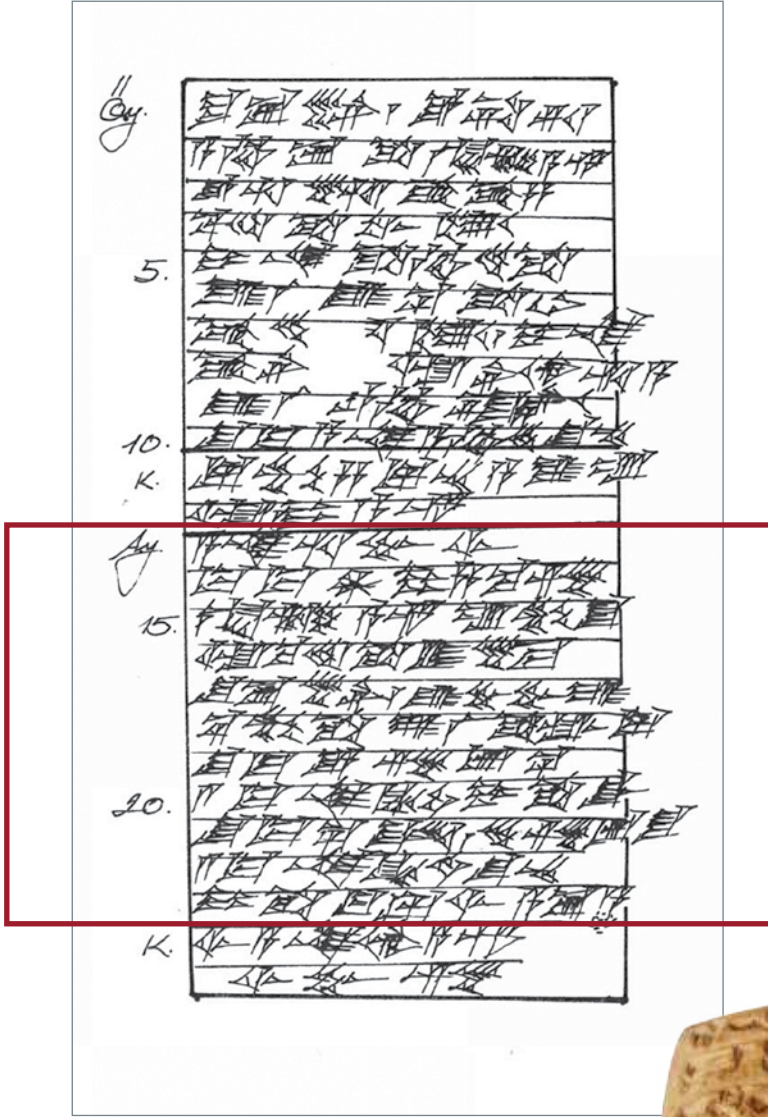
(1) [x-y]ussar'ın [oğlu asua'nın mühürü],(2) [anah -a]ššur'un [mührü], [x-y]-nin oğlu puzi'nin [mührü]. (4-5) [su-sû-en] ennam aššur'un kızkardeşi etaRI ile evlendi. (5-7) onun kefilî [.....] o kadını bedeli ödenmemiştir. (8-9) onun (kadının) yardımında bulunmayacak! (9-11) (erkek) bir qadistum (hafif meşreb kadın) ile (dahi) kaniš'te ve nihria'da evlenmeyecek. (11-14) eğer kız kardeşlerin ya kocası ya bir akraba

veya asurlu her hagi bir kimse yakalayacak olursa, (14-16) (ağabeyi) ennam-aššusûur, annesi ve puzur-sadu (belki küçük kardeşi), (dâmâd) su-sû'e'nin meselesini halledecekler (17-18 [eğer] o kadını boşarsa 2 mina gümüş ödeyecek. (19-21) [eğer] o kadın kocasını terk edecek olursa, onlar [2 mina] gümüş [ödeyecekler].

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, ankara kültepe tabletleri

tablet /text

(1-3) su-sû-en. ennam-aššur'un kızkardeşi etarI ile evlendi (3-6) o(koca) kadının kefilî puzur-wantan'a (!) kadının yardımında bulundurmuyacak. (7-9) O (erkek) kani[s] ve nihri'a'da ikinci sınıftan bir kadın ile dahi evlenmeyecek (10-14) eğer borç için kız kardeşlerini kocası olsun, bir akraba (!) olsun veya asurlu olsun, bir kimse yakalayacak olursa, (15-17) (onun ağabeyi) ennam-aššur, annesi ve (belki küçük kardeşi) puzur-sadû (dâmâd) sû-su'en'in işini temizleyecekler (meselesini haledecekler). (18) o kadının bedeli ödenmemiştir. (19-20) eğer o, karısını terk

ederse 2 mina gümüş ödeyecek. (21-23) eğer o kadın kocasını terkederse onlar 2 mina gümüş ödeyecekler. (23) asua'nın huzûrunda, (24) anah-aššur'un huzûrunda, (25) puzi'nin huzurunda.

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, ankara kültepe tabletleri

eski asur ve anadolu'dan bir evlilik belgesi

a marriage document in old assyria and anatolia

ön yüz /front side

(1) ahu-waqar ve zuba (2) (şahit olarak) bizi tuttular ve (3) ahu waqar (4) zuba'ya şöyle dedi: (4) kız kadeşim (5) (şimdi artık) büyüdü (=evlilik çağına ulaştı), buraya gel, (6) Kaniş şehrinde kız kardeşimi (7) eş olarak al (=kız kardeşimle evlen). zuba şu cevabı verdi: (8) o (kız kardeşin), orda otursun. (9) ahu waqar şöyle konuştu: (10) kaniş şehrinde (11) (kız kardeşin hakkında) onu, koloni (=karum) mahkemesinin [kara]rını ver. (12)

arka yüz /back side

senin ayağın uzaktır (=sen uzakta olan bir yerde bulunuyorsun) (13) kız kardeşim ne zamana kadar (14) (kaniş şehrinde) otursun (beklesin)? (15) zuba (buna) şöyle cevap verdi. git! (16) kız kardeşini gönlünün istediği yere (=kimseye) kocaya (18) ver. şahit: ennam-aşşur (19) badutum'un oğlu; (20) şahit: AB-bâni, ababa'nın oğlu. (21) bu sözler üzerine (22,23) {ahu-waqar} tegarama şehri kolonisi bizi (şahit olarak) kabul etti ve (24) koloni (25) bi[ze] emretti ve (26) şa[hit] liği[miz] hakkındaki tableti (=yazılı belgeyi) (27) tanrı kapısında verd[i]k (=düzenledik).

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, kültepe tabletleri kt.i/k 120

bir evlilik antlaşması [asur ticaret koloni çağı mö 1950-1850]

a marriage contract [colonial assyrian period bc 1950-1850]

tablet /text

la-qepum enişru'nun kızı hatala'yı karılığa aldı. memlekette (anadolu) ikinci bir kadın (köle) almayacak. şehirde (asur) bir fahişe alacak eğer iki yıla kadar ona çocuk doğurmazsa, o kadın bir cariye satın alacak ve arkasından erkek çocuk elde eder etmez canının istediği yere onu ücreti karşılığı satacak. eğer la-qepum onu boşarsa 5 mina gümüş ödeyecek. eğer hatala ondan boşanırsa o da 5 mina gümüş ödeyecek! dört şahit huzurunda.

ref. istanbul arkeoloji müzeleri, ka.902

ön yüz /front side

hu-ur-ší-a-nam

ku-nu-ki-a i-na

qé-er-bi-im

1 ma-na ša-pá-tum

5. ší-na-an sá-ma-tum ša

ù 5 ší-ba-ra-tum ša KU .BABBAR

k. i-na qé-er-bi₄-im

a.y. a-na A-šur-i-dí

a-dí-ma a-na

10. Šu-ma-li-ib-ší

i-dí-ma a-na é-er

e-zi[-ib]-tim

k. a-na Wa-ah-šu-ša-na

s.k. ú-bi₄-il₅

boşanma parası (asur dönemi)

divorce compensation (assurian period)

arka yüz /back side

benim mührümle (1) huršianūm-paketini gerbum-paketi içerisinde, 1 mina yünü 2 adet kırmızı (akik) taşı ve 5 (adet) gümüşten ş. gerbum-paketi içerisinde aššur-idr'ye verdim ve (o) šuma-libš'ye verdi ve (o da) boşanan kadına wahšušana'ya götürdü.

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, kültepe tabletleri Kt 88/k 564

bir annenin oğlunu evlendirme çabası

the effort of a mother to match her son

- ö.y. 1 um-ma ištar-lá-<ma>-sí
a-na A-mur-DİNGİR
qí-bi₄-ma
áš-ta-na-me-ma a-ma-kam?
5 a-ša-tám
ú-kà-lu-ni-kum
ù KÙ.B. ù KU.KÍ
e-dí-nim iq-bi-ú=ni-kum
me-er-i /
10 a-ta a-na
a.k. i-a-tí
a.y. lá ta-pá-lá-ah
KÙ.B. ù KÙ.KÍ
ša iq-bi₄-ú-ni-ku-ni
15 qá-at-kà pá-ni-ša=am
lu-ša-aş-bi₄-tù-ma
ù me-er-a-sú-nu
a-hu-uz-ma
ù ri-id-a-ší
20 a-pu-tum mì-ma
ü.k. lá tù-ša-hu-sí!
s.k. a-hu-sí-ma ri-id-a=ší

üst kenar /top edge

ön yüz /front side

sađ kenar /right edge

sol kenar /left edge

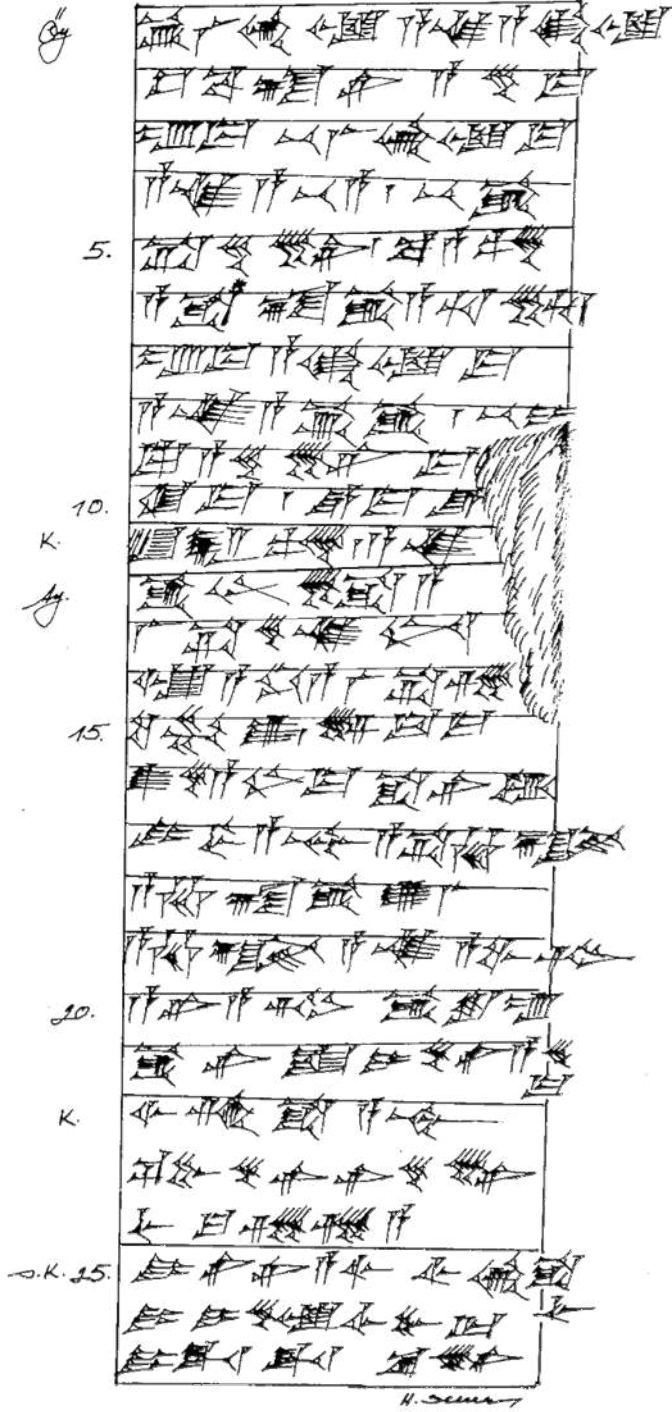
arka yüz /back side

alt kenar /lower edge

iştar-lamassı şöyle (söyler): amur-il'ye söyle! devamlı olarak işitiyorum ki, orada zevceyi senin için tutmuşlar ve gümüş ya da altını sadece sana söz vermişler. sen oğlumsun; benim için korkma! sana söz verdikleri gümüşü ve altını senin önceki payın (için) tutsunlar ve sen onların kızıyla evlen ve onu bana gönder! lütfen, hiçbir şekilde onu (başkası ile) evlendirme (= başkasıyla evlenmesin). onunla evlen ve onu bana gönder!

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, kültepe tabletleri Kt n/k 1141

kaniş karum belgesi: anadolu'da bir nişanın bozulması kararı

a kaniş karum document concerns break off engagement

ö.y. 1-2) pilah-iştar, amur-iştar'a karşı bizi (şahit olarak) tuttu ve,

3-6) pilah-iştar, (amur-iştar'a) şöyle söylüyor: sen benim babama (kızınla evleneceğim diye) söz verdin. buraya gel (ve) karını al (karınla evlen).

7) amur-iştar(da) amur-iştar'a şöyle söylüyor:

8-9) her ne kadar senin babana, (kız kardeşinle evleneceğim diye söz verdim ise de;

k. 10-14) kayın pederin yerine (kayın pederi temsilen) nişan hediyesi olan belimin kemerini bana vermediği gibi, (üstelik) benim kardeşim de (ağabeyime de) (bu konuda hiçbirşey söylemedin.)

15-17) günler geçiyor (o zamandan beri çok zaman geçti) ve ben de ihtiyarlıyorum (yaşım epeyce ilerledi), ve ikinci defa olarak bir asurlu kız ile evleniyorum.

18-23) senin kız kardeşinle evlenmeyeceğim (kızkardeşini almayacağım). bu sözler (ve) (ifâdeler) üzerine kaniş kârumu bizim ile ilgili, bu konudaki hükmünü verdi. ve tanrı aššur'un kılıcının huzurunda şahitliğimizi yaptık (ifâdelerimizi verdik).

şahitler:

24-27) ili-alim'in oğlu kuzizia'nın huzurunda.

idi-iştar'ın oğlu ah-şalim'in huzurunda.

dada'nın oğlu bur-sü'en'in huzurunda.

aile ile ilgili bir mektup (aşşur dönemi)

a latter concens family (assurian period)

buzutāya şöyle (söyler) amur-ili'ye ve aşşur-bāni'ye söyle: orada gözleriniz çocuklarımın üzerine gitsin (üzerinde olsun). eğer bir kimse benim adımı söyleirse, çocuklarımı haberdar edin ve benim için atatı'nın aşşur-massū'e'ye (karşı) bir vekil alın (tutun)!

ref. anadolu medeniyetleri müzesi,
kültepe tabletleri 38 Kt. o/k 10b

aile ile ilgili bir mektup (aşşur dönemi)

a latter concens family (assurian period)

söyle yolum (yakın) 5 günü kadar orada olcağım. borçlu olduğum. 5 şekel gümüş için endişe etme! oraya geleceğiz ve oturacağız, senden başka kimsemiz yok. evi ve tabletleri koru. korkma! çocuğu aç bırakma hissene ben kullandığım (için) bizim gözlerimizi sen görene kadar burada bekleyeceğiz.

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, kültepe tabletleri/62 Kt. o/k 77b

asurlu tüccar aqua'nın vasiyetnamesi

assurian merchant aqua's will

aqua (evinin) kaderini (vasiyetini) şöyle belirledi (yaptı):

asur'daki ev karımıdır. (karım) gümüşten oğullarımla birlikte pay alacak.

onun gümüşteki hissesi anne ve baba (olarak) tır.

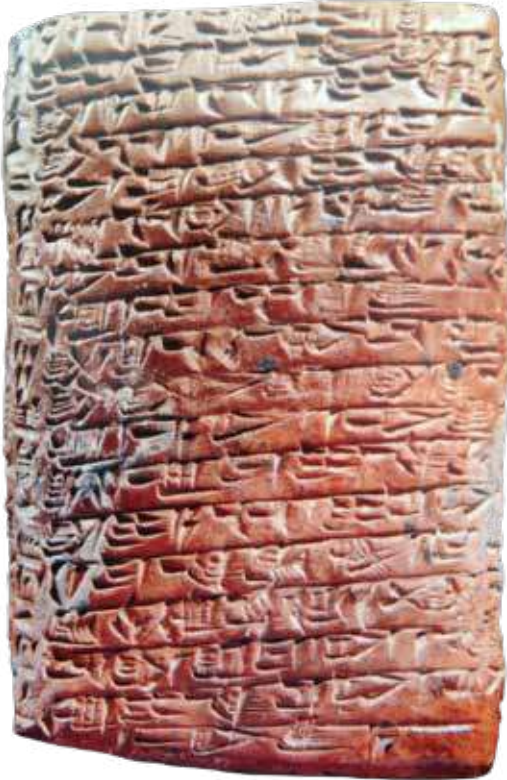
ev, gümüş ve onun sahip olduğu her şey (karım) öldükten sonra şu-bêlum'undur.

kaniş'teki ev şu-bêlum'undur..

(borçlu olduğum) sermayedarları oğullarım karşılayacaklar (ödeyecekler)

geriye bana kalan gümüşten 1/3 mina altını, 1 mina gümüşü ve bir bayan köleyi abşalim ayırıp alacak.

ev almamış olan diğer oğullarım 4'er talent bakırı evlerinin karşılığı olarak alacaklar.

gümüşün, bayan kölelerin, erkek kölelerin geriye kalanını ise; karım, şu-bêlum ve (diğer) oğullarım azar azar paylaşacaklar.

aşşur-idi'nin şawitum(-kadını?) ona serbest bırakılmıştır.

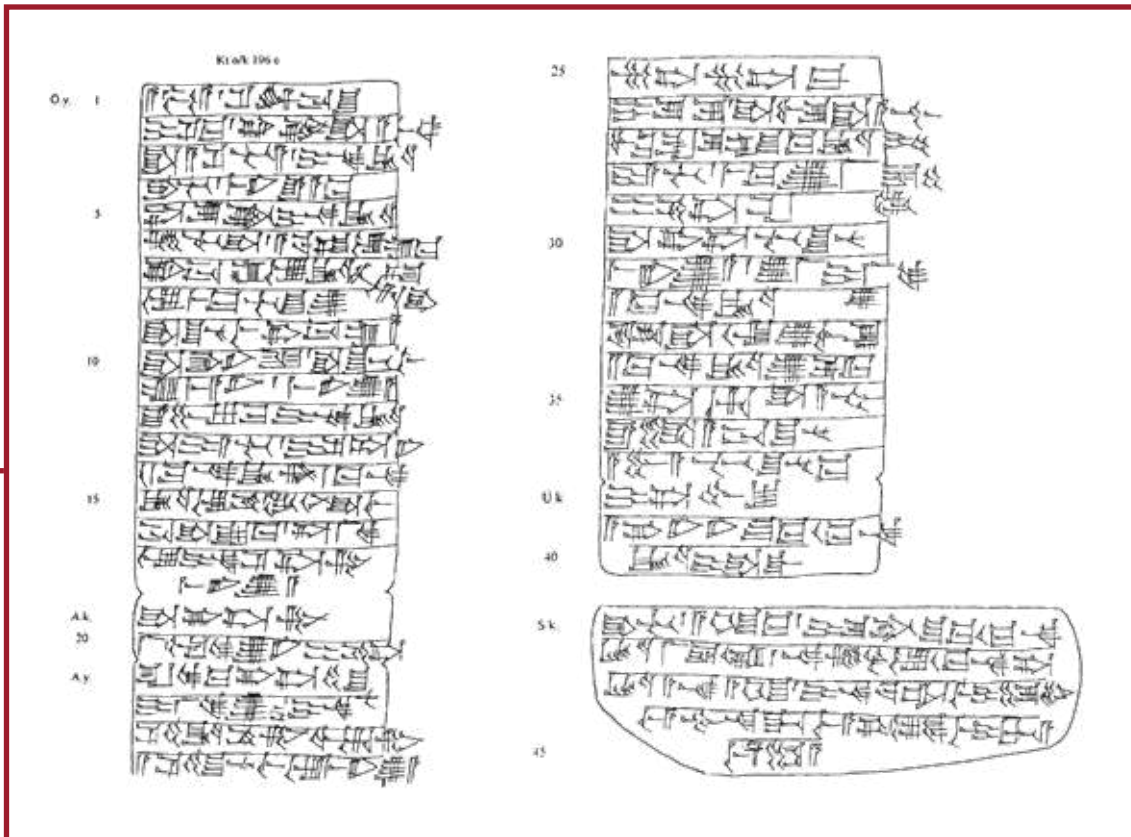
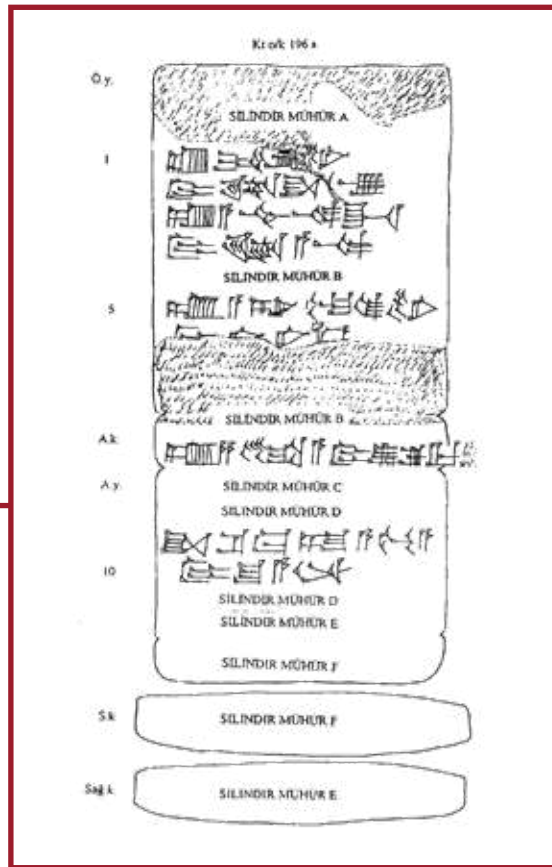
eğer benden geriye hiç gümüş kalmazsa, oğullarım evlerine karşılık olan 4'er talent bakırı alamayacaklar. (bu durumda) 2 mina gümüş puzur-iştar geri ödeyecek, 2 mina gümüş (de) usur-şa-aşşur geri ödeyecek.

(bu) onların ek sorumlulukları (masrafları) olarak onların alınlarına (omuzlarına) eşit olarak denkleştirilmiştir (yüklenmiştir).

abi-ili eğer 10 mina gümüşü (geri) öderse, kardeşleriyle birlikte (mirası) paylaşacak.

eğer 10 mina gümüşü ödemezse (mirastan) çıkarılmıştır, ayrıca 10'ar mina gümüşü kardeşlerine ödeyecektir. şahitler: iddi-su'en, aşşur-nādā, apil-kēn, ikuppīya ve saliya.

ref. anadolu medeniyetleri müzesi, kültepe tabletleri Kt. o/k 196a

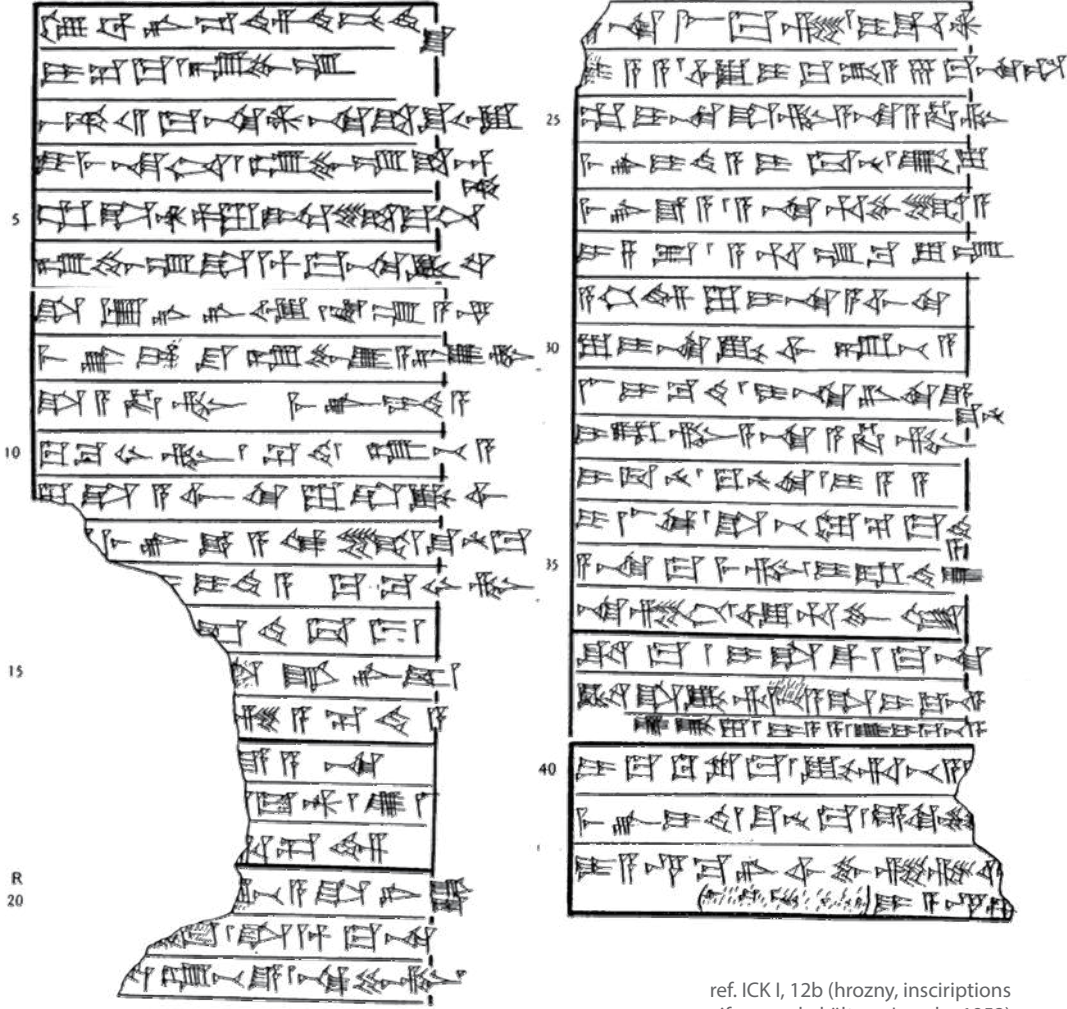

**mısır kraliçesinin
hitit kralının
oğullarından biriyle
evlenme isteği
[mö 14. yüzyıl]**

egyptean queen
request to married
with one of the hitite
king's son [b.c. 14th
centruy]

ref. istanbul arkeoloji müzesi

"... mısır ülkesi halkı amka'ya hücumu işitince korktu. ayrıca, onların beyi olan nibhururia yeni ölmüştü. bu yüzden dahamunzu babama bir haberci gönderdi ve şöyle yazdı: 'kocam öldü. benim oğlum yok. senin oğlunun çok olduğu söyleniyor. eğer sen onlardan birini bana gönderirsen, o, benim kocam olacak!' babam bunu işitince büyükleri toplantıya çağırdı. bundan sonra babam hattuziti'yi 'git ve bana doğru sözü getir' diye mısır'a gönderdi... hattuziti mısır'da iken babam kargamış kentini zaptetti... mısır habercisi asil hani babama geldi. mısır ülkesi kraliçesi cevap olarak şöyle yazdı: 'niçin beni aldatmaya çalışıyorlar diyosun? eğer bir oğlum olsaydı, yabancı bir ülkeye yazmam kendim ve ülkem için büyük bir utanç olmaz mıydı?... oğullarından birini bana ver! o, bana eş ve mısır ülkesine kral olacak!' ...babam iyi yürekli olduğu için kraliçenin arzusunu yerine getirdi ve oğlunu mısır'a göndermeye karar verdi..."

ref. ICK I, 12b (hrozny, inscriptions cuneiformes du kültepe I, praha 1952)

asur dönemi ilî-bānî'nin vasiyetnamesi

assyrian merchant ilî-bānî's will

1-2) ilî-bānî evinin kaderini (vasiyetini) şöyle yaptı (belirledi): 2-10) 1 talent 12 mina kalayla ilgili menānum'un oğlu šu-ištar'daki senet, 1 ½ talent bakırla ilgili salimānum'un oğlu ilî-rē'i'deki senet, 1 ½ mina gümüşle ilgili ibni-ilî ve oğlu ennum-aššur'daki senet (olmak üzere) bütün bu (alacağa dair) senetler rahibe kızım ahātum'undur. 10-12) geriye kalan ister asur'daki ister anadolu'daki senetlerim olsun oğullarımın hepsinindir ve 13-14) rahibe kızımın [payı da] (ölümünden) sonra (onlara) kalmıştır. 15-19) kaniš'teki ev karım lamassî'nindir. oğullarımdan hiç kimse lamassî'ye karşı hukuken itiraz etmeyecek. 20-23) kaniš'teki senetlerimden 1 ½ mina gümüşle ilgili saklı? senedimi [X kişi] lamassî'ye verecek. 24-26) iya ve ikuppîya yılda 6'şar mina bakırı kızım ahātum'a verecekler. 26-28) oğullarımın hepsi borcumu karşı duracaklar. 28-31) bir kardeş diğeri olmaksızın ister asur'daki isterse kırsaldaki (anadolu'da) tabletlerimi açamayacak. 31-33) (oğullarım) kurbanlarının göğüs etinden (kızım) ahātum'a da verecekler. 33-34) mührümü iya alacak. 34-37) vasiyetimin beyi (onları) yemine sevk edecek. (mirastan) çıkan veya borcu (olan) kendisi tartacak. 37-40) 1 mina takdis gümüşümü ikuppîya alıkoyacak. (bununla) iya ve ikuppîya ticaret yapacaklar. 40-43) kızım ahātum'un takdis (gümüşü) de onlarındır. onlar mağdurdur. 3 şahit ismi.

hammurabi yasalarından aile ve evlilikle ilgili bazı maddeler [mö 1770-1760 babil]

some selections from hammurabi codes about family and marriage [bc 1770-1760 babilon]

128. bir adam bir kadını karı olarak alır; ancak, aralarında herhangi bir ilişki söz konusu olmazsa bu kadın o adamın karısı olmaz.

130. bir kişi, henüz erkek olarak bilinmeyen, hala babasının evinde yaşayan ve onunla uyuyan başka bir adamın karısına (nişanlı ya da çocuk annesi) tecavüz ederse ve bu adam öldürülür; ancak kadın masumdur.

131. bir adam başka birisinin karısını itham ederse; ancak, o kadın başka bir adamla basılmazsa kadın yemin etmek zorundadır ve ancak ondan sonra kendi evine dönebilir.

139. başlık parası yoksa ayrılma parası olarak yarım kilo altını ona vermelidir.

141. bir adamın birlikte yaşadığı karısı onu terk etmek isterse, borç altına sokarsa, evini virane haline getirirse ve kocasını ihmal ederse yargı kararıyla suçlu bulunur. kocası onun serbest kalmasını teklif ederse kendi yoluna gider ve ayrılma parası olarak kadına hiçbir şey ödemez. kocası onun serbest kalmasını istemezse ve başka bir kadın alırsa kocasının evinde hizmetçi olarak kalır.

142. bir kadın kocası ile kavga ederse ve ona "benim için uygun biri değilsin" derse bu peşin hükmünün nedenlerini ileri sürmek zorundadır. eğer kadın suçsuzsa ve onun payına düşen bir hatası yoksa; buna karşılık kocası onu terk etmiş ve ihmal etmişse, o zaman bu kadına hiçbir suç ithaf edilemez, çeyizini alır ve babasının evine geri döner.

148. bir adam bir kadın alır da kadın hastalığa yakalanırsa ve adam ikinci bir kadın almak isterse hastalığa yakalanan karısını boşayamaz; bunun yerine onu inşa ettiği bir eve yerleştirir ve yaşadığı sürece ona yardım eder.

149. bu kadın kocasının evinde kalmak istemezse babasının evinden getirdiği çeyizi tazmin edilir ve kadın gidebilir.

150. bir adam karısına bir tarla, bahçe ve ev ile bunlara ait bir vesika verirse ve kocasının ölümünden sonra oğulları buna itiraz etmezlerse, o zaman anne tercih ettiği oğullarından birine mirasın tümünü bırakabilir ve kardeşlerine hiçbir şey bırakmayabilir.

ref. bazalt diyorit stel lourve müzesi/fotoğraf: dursun ayan

ref. istanbul arkeoloji müzeleri
hammurabi kanunu 147-179 numaralı
maddeler kil tablet kopyası

159. kayınpederinin evine menkul mal getiren ve başlık parasını ödeyen herhangi bir kişi başka bir karı ararsa ve kayınpederine "senin kızını istemiyorum" derse kızın babası onun getirdiği her şeyin sahibi olur.

160. bir kimse kayınpederinin evine taşınır mal getirir ve karısı için başlık parası öderse ve ondan sonra kızın babası "sana kızımı vermeyeceğim" derse kendisi ile birlikte getirdiği her şeyi geri götürür.

161. bir kimse kayınpederinin evine taşınır mal getirir ve karısı için başlık parası öderse ve ondan sonra arkadaşı ona iftira eder ve kayınpederi genç kocaya "sen benim kızıyla evlenemezsin" derse kendisinin yanı sıra getirdiği her şeyi eksiksiz ona vermek zorundadır; ancak, karısı arkadaşı ile evlenemez.

162. bir adam bir kadınla evlenir ve kadın adama oğullar doğurursa ve daha sonra bu kadın ölürse kadının babasının çeyiz üzerinde hiçbir hakkı yoktur; çeyizler oğlanlara aittir.

169. babanın oğlunu baba-oğul ilişkisinden mahrum edeceği kadar büyük bir suçu varsa baba onu bir kerelik affeder; ancak, oğlan ikinci defa aynı suçu işlerse baba onu bütün baba-oğul ilişkisinden mahrum edebilir.

171. ancak baba hala yaşarken hizmetçisinin oğullarına "benim oğullarım" demezse ve ondan sonra ölürse hizmetçinin oğulları karısının oğulları ile malları paylaşamazlar; ancak, hizmetçiye ve oğullarına özgürlükleri verilir. karısının oğullarının hizmetçinin oğullarını köleleştirmeye hakları yoktur; karısı çeyizini (babasından), kocasının ona verdiği hediyeleri, vesika ile ona verdiklerini alır ve kocasının evinde yaşar. yaşadığı sürece onu kullanabilir; ev para karşılığı satılamaz. onun bıraktığı her şey çocuklarına aittir.

177. eğer çocukları küçük olan dul bir kadın, ikinci bir eve girmeye karar verdiyse, yargıçların izni olmadan girmeyecektir. İkinci bir eve girdiğinde yargıçlar, önceki kocasının evinin durumunu inceleyecekler, önceki kocasının evini sonraki kocasına ve o kadına emanet edeceklerdir. eve bakmak, çocukları büyütme, malı para karşılığı vermemek hakkında kadın bir tablet düzenleyecektir. dul kadının çocuklarının malını satın alan kimse, gümüşünü kaybedecek mal sahibine dönecektir.

186. eğer bir adam, küçük bir çocuğu evlat edinirse ve bu çocuk alındığında babasını ve annesini araştırırsa, o evlatlık öz babasının evine dönecektir.

190. eğer bir adam oğul olarak evlatlık aldığı bir çocuğa bakmaz ve onun diğer çocuklarla birlikte besleyip büyütmeseyse, bu evlatlık oğlan babasının evine geri dönebilir.

**hitit kralı II. muwatalli ile kraliçe
danuhepa'nın mührü [mö 1315-1282]**

seal of hittite king muvatalli and queen
danuhepa [bc 1315-1282]

ref. çorum arkeoloji müzesi /
çağlarboyu anadolu'da kadın

**hitit kralı III. hattuşili ile kraliçe
puduhepa'nın mührü [mö 1275-1250]**

seal of hittites king hattushili and queen
puduhap [bc 1275-1250]

ref. çorum arkeoloji müzesi /
çağlarboyu anadolu'da kadın

**hitit kralı III. murşili/urhiteşup ile
kraliçe danuhepa'nın
mührü [mö 1282-1275]**

seal of hittites king murshili/
urhiteshup and queen danuhepa
[bc 1282-1275]

ref. çorum arkeoloji müzesi /
çağlarboyu anadolu'da kadın

hitit yasaları [mö 13. yüzyıl]

law of hittite [bc 13th century]

27. eğer bir erkek bir eş alır ve onu kendi evine götürürse; o, onun çeyizini de birlikte alır. eğer kadın orada ölürse; kadının malları erkeğin olur. fakat kadın babasının evinde ölürse ve oğulları varsa erkek onun çeyizini alamaz.

28. eğer bir kız bir erkeğe evlenme sözü verir fakat başka bir erkek onu kaçırsa (kaçıran erkek) ilk erkeğin ona verdiklerini ona öder. kızın anne ve babası onu ödemezler. fakat kızın ailesi onu başka bir erkeğe verirse; ödemeyi kızın annesi ve babası yapar. eğer onlar ödemeyi reddederse; onlar, kızı ondan (ikinci erkekten) uzak tutacaklardır.

29. eğer bir kız bir erkekle sözlenmiş ve o, onun (kızın) başlık parasını ödemiş ise ve sonradan

(kızın) annesi ve babası onu reddederse; ve onlar onu erkekten ayırırlarsa; başlık parasını iki misli ödeyeceklerdir.

30. eğer erkek kızı henüz almadıysa ve onu redderse; başlık parasını kaybeder.

31. eğer özgür bir erkek ve bir köle kız birbirlerini severlerse ve erkek onu eş olarak alırsa ve aynı evde oturlarsa, çocukları olursa ve sonradan kavga ederler ve birbirlerinden ayrılırlarsa; evi yarıyarıya paylaşırlar. çocukları erkek alır. fakat kadın bir çocuk alır.

ref. istanbul arkeoloji müzeleri/çağlarboyu anadolu'da kadın

bir evlilik sözleşmesi [ninoa mö 625-617]

a marriage contract [nineveh bc 625-617]

ref. (ed.), j. e. curtis
j. e. rade, art and empire

inandık vazosu [mö 1750-1200]

inandik vase [bc 1750-1200]

ref. anadolu medeniyetleri müzesi

**pişmiş toprak kap üzerinde bir düğün sahnesi [eski hitit dönemi
mö 16. yüzyıl anadolu]**

a wedding scene on a clay cup [old hittite period bc 16th century anatolia]

ref. anadolu medeniyetleri müzesi/çağlarboyu anadolu'da kadın/
trevor bryce, hitit dünyasında yaşam ve toplum

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

BİZANS DÖNEMİ

BYZANTINE PERIOD

roma dönemi evlilik yüzükleri

roman age marriage rings

ref. anadolu medeniyetleri müzesi

bir roma dönemi evlilik yüzüğü

a roman age marriage ring

ref. (ed.), j. e. curtis- j. e. rade, art and empire

bir roma dönemi evlilik yüzüğü

a roman age marriage ring

haç tutan bizans imparator ve imparatoriçesi

byzantine emperor and empress holding cross

haç tutan bizans imparatoru ve imparatoriçesi

byzantine emperor and empress holding cross

bizans imparatoru ve imparatoriçesi

byzantine emperor and empress

haç tutan bizans imparatoru ve imparatoriçesi

byzantine emperor and empress holding cross

ref. sivas arkeoloji müzesi

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

ASYA'DAN

FROM ASIA

uygur türklerine ait bir vasiyetname [13. yüzyıl orta asya]

a will belongs to the uyghur turks [13th central asia]

- (1) sıçan yılı, sekizinci ayın on sekizinde,
- (2) ben tüşimi ağır hastalığa tutulduğum için
- (3) iyi veya fena olacağımı düşünerek, karım
- (4) sılang'a vasiyatname bıraktım. benden
- (5) sonra başka bir kimse ile evlenmeden, evimi
- (6) idare edip, oğlum altmış-kaya'nın
- (7) terbiyesi ile meşgul olsun. oğulların kosang, esen-
- (8) kaya, onlar üvey annemiz bize
- (9) aittir, alacağız diye, müdahalede
- (10) bulunmasınlar. eğer alacağız diye,
- (11) dava ederlerse büyük orduya (?)
- (12) bir altın yastuk*, şehzadelere
- (13) birer gümüş yastuk,
- (14) iç hazineye bir yastuk,
- (15) iç hazineye bir at vermek suretiyle,
- (16) ağır cezaya çarptırılın ve sözleri
- (17) geçmesin. bu vasiyetnameyi sutz-a
- (18) ked-kaya tutung, tükele ve kimtsü
- (19) başta olmak üzere cemâat ile tavgaç-yeke ve ikiçi
- (20) başta olmak üzere, halk ve yakınlarımdan asana,
- (21) onlar huzurunda verdim, şahid inge,
- (22) şahid kara toyın. bu damga benimdir.
- (23) ben kaysın sorup yazdım.
- (24) bu damga ben tarğaç-yeke'nindir.
- (25) bu damga ben asana'nındır.

*yastuk: belirli bir ağırlığa denk gelen para

iki uygur ailesi arasında kölelerinin evliliklerini onaylayan ve evlilik vergilerini ödemeyi kabul eden sözleşme [13. yüzyıl orta asya]

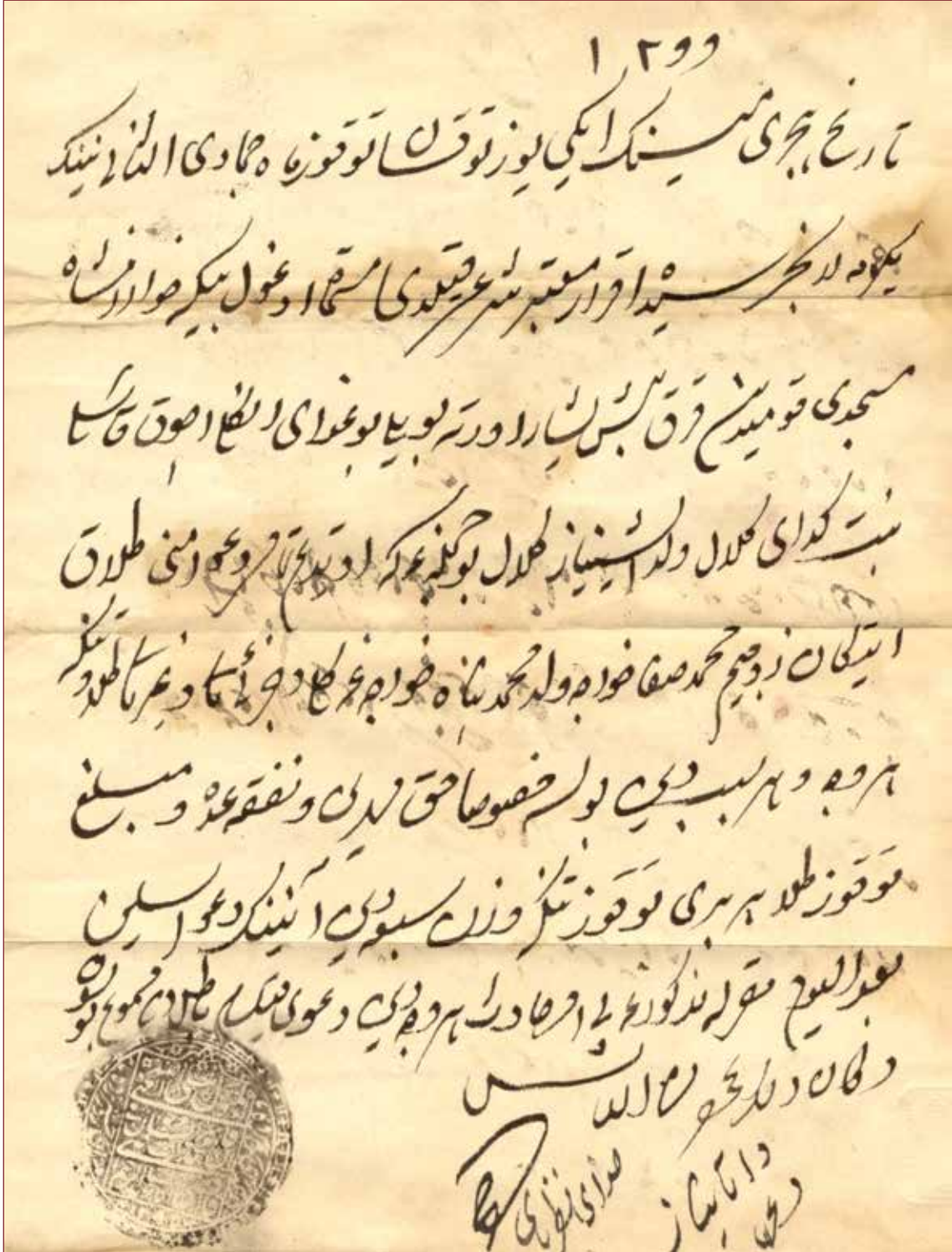
an agrement between two uyghur families about retification of a marriage of their slaves and acceptance of the payment of taxes regarding their marriage. [13th central asia]

- (1) kaplan yılı, dokuzuncu ayın yirmi altısında,
- (2) biz utuz'un baltur adlı demirci
- (3) kölesi ile toyınçuk'un ay-sılıg
- (4) adlı dokumacı kadın kölesi, bu ikisi
- (5) beylerinden izin almadan, koca ve karı
- (6) olmuşlar. sonra biz, toyınçuk ile
- (7) utuz, bundan haberdar olunca, onları birbirinden ayırmadan,
- (8) toyınçuk'un kadın kölesinin
- (9) vergisini ben toyınçuk,
- (10) ve utuz'un demirci kölesinin
- (11) vergisini ve ben utuz almağa karar verdik.
- (12) ben utuz kulum hakkında toyınçuk'a ve
- (13) kölesine karşı her hangi bir iddiada bulunmam.
- (14) ben toyınçuk'a kölem hususunda utuz'a ve kölesine
- (15) karşı her hangi bir davada bulunmam .
- (16) şahid sarıg, şahid çaysu,
- (17) şahid ötüken, (şahid) temür. bu mühür bizim
- (18) ikimizindir. ben mongul-buka sorup yazdım.

ref. reşit rahmeti arat, eski türk hukuk vesikaları

**bir kadının bütün haklarından feragat ederek
boşanma talebi belgesi [19. yüzyıl]**

a woman's waiver document about divorce without any
demand from her husband [19th century]

ref. elyor karimov koleksiyonu/özbekistan hive hanlığı arşivi

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

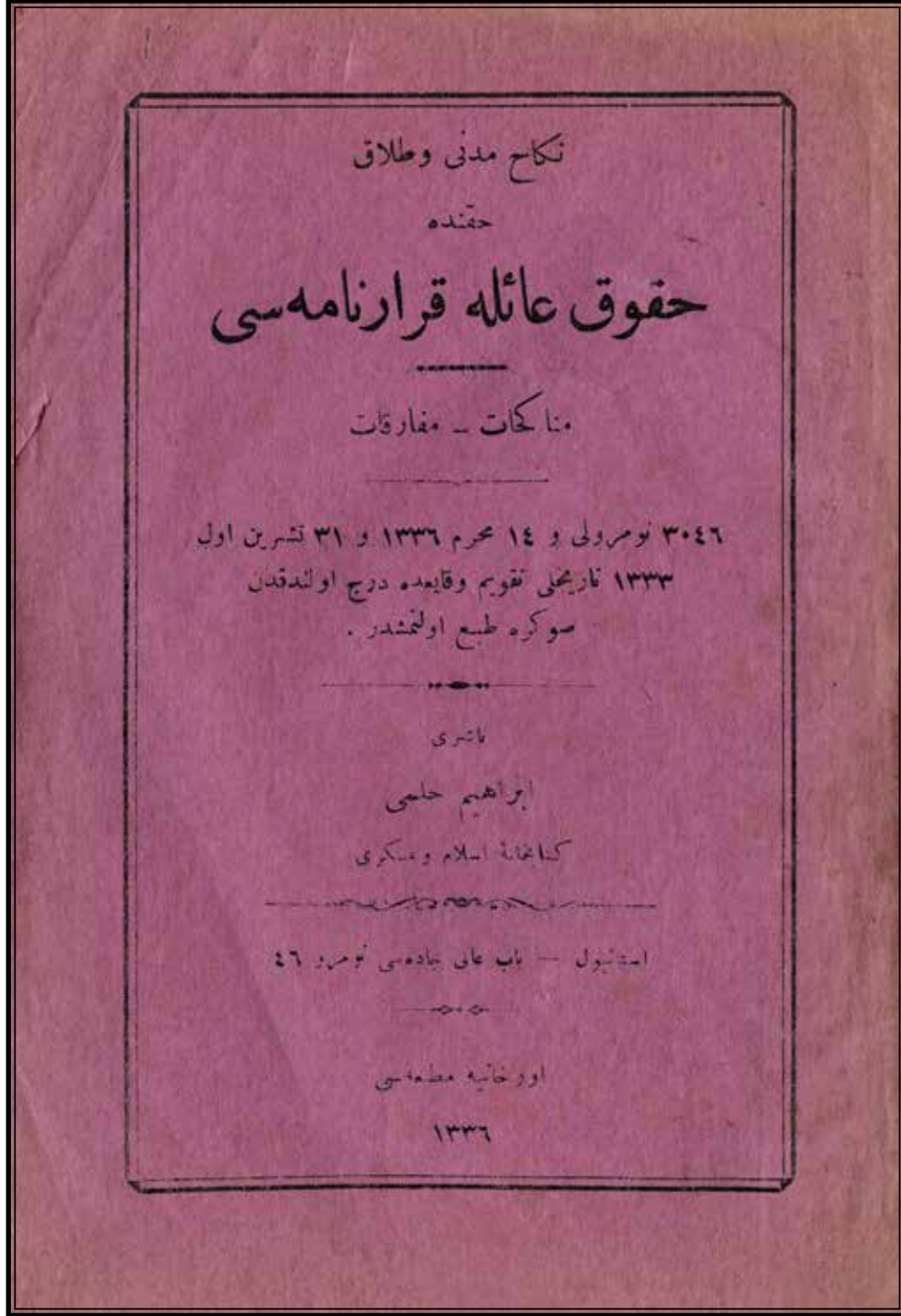

OSMANLI DÖNEMİ

OTTOMAN PERIOD

hukuk-ı aile kararnamesi kitabı [hicri 1336/miladi 1917-1918]

decree book of family law [h. 1336/ad. 1917-1918]

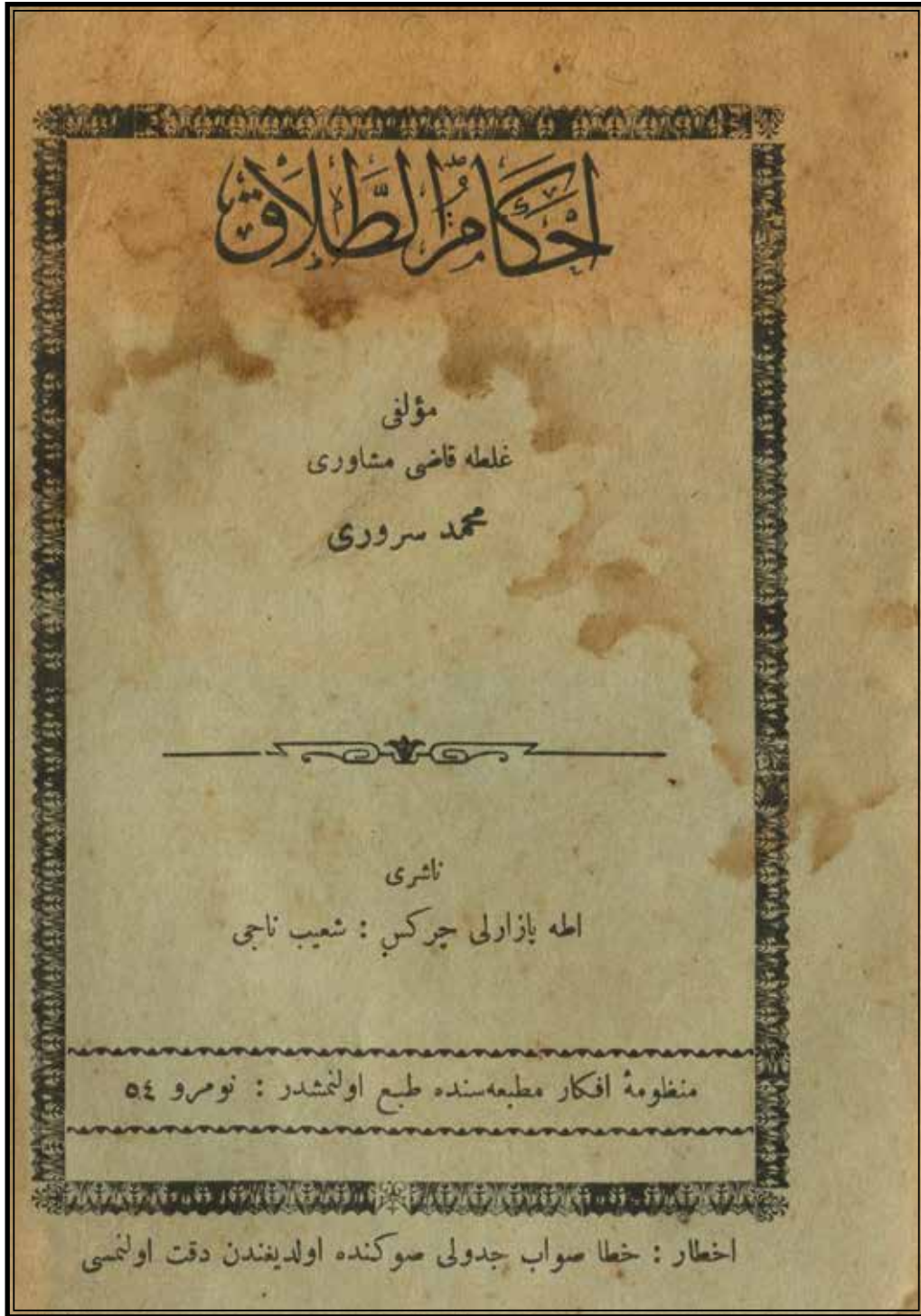

ref. dursun ayan koleksiyonu

ahkam-ı talak kitabı [19. yüzyıl]

book of divorce law and legislation [ottoman period 19th century]

ref. dursun ayan koleksiyonu

bab-ı ali
dahiliye nezareti
sicill-i nüfus idare-i umumiyesi tahrirat kalemi

hukûk-ı âile karârnamesine müte'allık nüfûs mu'amelâtına dâir bilmuhâbere adliye nezâret-i celîlesi'nden cevâben vârid olan tezkerede karârname-i mezkûre müte'allık mu'amelât-ı idâriyye hakkındaki nizâmnâmenin ondördüncü ve onbeşinci maddeleri mücibince nikâh akdnâmelerinin bir sûretini nüfûs idârelerine tebliğ ve talak vukû'unda dahî kezâlik keyfiyetin idâre-i mezkûreye derhâl iş'ârına mehâkim vazîfeten mecbûr olub evvelce ahâli-i gayr-i müslimeye âid nikâh ilmuhaberlerine on gurûşluk pul ilsâkı akd-i nikâhın doğrudan doğruya rüesâ-yı ruhâniyye tarafından ifâ idilegelmelerinden münbais olarak hukûk-ı âile karârnamesinin neşrinden sonra milel-i gayr-i müslime münâkehâtı da doğrudan doğruya memûrîn-i mahkemenin nezâreti altında icrâ olunmasına mebnî hâkim nâmına mahall-i akde gidecek memûr-ı mahsûsa hitâben yazılan izinnâmeler mahkemenin mu'amelât-ı resmîyesinden ma'dûd ve resm-i tamgaya gayr-i tâbî' olub şu kadar ki işbu memûrîn tarafından hîn-i akdde tanzim idilen akdnamelere nâib raporları mâhiyetinde olmak i'tibâriyle tamga kânununun dokuzuncu maddesinin altmış birinci fıkrasına tevfkân ancak üç gurûşluk maktû' pul ilsâkı lâzım geleceğinden keyfiyet evvelce mehâkim-i şer'iyeye ta'mîmen tebliğ idildiği gibi sicill-i nüfûs kânûnunun kırk ikinci maddesi mücibince münâkehât ilmuhaberlerinin tâbî' olduğu bir gurûş harcın kemâkân istifâsı

tabî' olub gerek harc-ı mezkûrun bilistifâ nüfûs idârelerine irsâlinde ve gerek akdnâme nüsha-i sâniyyeleriyle talâk vukû'âtının ve tefrîk hükümlerinin derhal nüfûs idârelerine ihbâr ve tebliği husûsunda tecvîz-i terâhi idilmemesi lüzümü da bu kere bil-'umûm mehâkim-i şer'iyeye ta'mîmen tavsiye ve tebliğ olduğu izbâr kılınmıştır. hukûk-ı âile karârnamesine müte'allık nizâmnâmede muharrer akdnâme ile zabtnâme akd-ı talâkı mübeyyin müzekkerelerin nikâh ve talak ilmuhaberleri makâmında kabûlü tabî' olduğu gibi zevceynden birinin ikâmetgâhı başka kazâ dâhilinde bulunduğu takdîrde nikâh zabtnâmesinin tevdî' kılındığı veya talâk vukû'unun iş'âr olduğu mahal nüfûs idâresi tarafından diğerkazâ nüfûs idâresine bildirilmesi lâzım geleceğinden ana göre ifâ-yı muktezâsı ta'mîmen tebliğ olunur. 28 Nisan 334

dahiliye vekaletî'nin hukûk-ı aile karârnamesi'nin
uygulanmasına ilişkin bir duyurusu [1918]

a notification of ministry of internal affairs on application of family
law legal desicion [1918]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محمد نظار قاضی

شماره نفوس ازادان

شماره متبرین

عمرات قلمی

عدد

شماره
۱۸

حقوق عالمه قرارنامه منہ متعلق نفوس معاملاتہ دائرہ بالخبارہ عدلیہ تظارت جلیہ سندن جواباً وارد اولان تذکرہ
قرارنامه مذکورہ متعلق معاملات ادارہ حقدہ کی نظامنامہ نک اون دردخی و اون بشی مادہ لری موجبہ نکاح عقدنامہ لری نک
بر صورتی نفوس ادارہ لریہ تبلیغہ و طلاق وقوعندہ دخی کذلک کفایتک ادارہ مذکورہ بہ در حال اشعار بہ حکم و طبقہ تجور اولوب
اولجہ اهالی غیر مسلمہ بہ عالمہ نکاح علم و خبر لریہ اون غرو شلق پول الصاق عقد نکاحک طوغری بدن طوغری بہ رؤسای
روحانیہ طرفندن ایضا ایلیہ گل سندن منبت اولہ رق حقوق عالمه قرارنامہ سندن سندن صو کرہ ملک غیر مسلمہ مانا کانی دہ
طوغری بدن طوغری بہ نامورین محکمہ نک تظارتی آئندہ اجرا اولمہ منی حاکم نامہ محل عقد کدہ جک نامور مخصوصہ
خطاباً یازیلان اذنامہ لری محکمہ نک معاملات رسم سندن ممدود و رسم تعایہ غیر تابع اولوب شو قدر کہ اشو نامورین طرفندن
حین عقدہ تنظیم ایلیں عقدنامہ لریہ نائب زاپور لری ماحقندہ اولوب اعتباریہ بقا قانونک طوقورنخی مدہ سندن آلتش برنخی
قررتہ نوبتاً آنجق اوج غرو شلق متطوع پول الصاق لازمکله حکم کدن کفایت اولجہ حاکم شرعہ بہ تعیناً تبلیغ ایلیکی کی
سجل نفوس قانونک فرق ایکسی مادہ سی موجبہ مناکات علم و خبر لریک تابع ولدی بی برغر دتن خرج کما کان استیفا سی
طیبی اولوب کرک خرج مذکورک بالاسبقا نفوس ادارہ لریہ ارسالہ و کرک عقدنامہ نسخہ نایہ لریہ طلاق وقوع ک و قوع ک و تقریب
حکم لریک در حال نفوس ادارہ لریہ اخبار و تبلیغ خصوصتہ تجویز تراخی ایلماسی لزومیدہ بو کرہ بالعموم حکم شرعہ بہ
تعیناً توصیه و تبلیغ اولدی بی اذبار قلم سندر . حقوق عالمه قرارنامہ منہ متعلق نظامنامہ دہ محرر عقدنامہ ایہ ضبطنامہ عقد
نکاحی و وقوع طلاق مین و نائق قانونیہ دن اولدی بدن بعد ما حکم شرعہ دن ارسال اولتہ حق عقدنامہ نسخہ نایہ لریہ و نوب
طلاق مین مذکورک نکاح و طلاق علم و خبر لری مقامندہ قبولی طیبی اولدی بی کی زوج بدن سندن اقامتکامی بشقہ قضا
داخلندہ بولدی بی تقدیردہ نکاح ضبطنامہ سندن تودیع قلدی بی و لایلاق و توغک اشعار اولدی بی محل نفوس ادارہ سی طرفندن
دیگر قضا نفوس ادارہ منہ بیلدی رسی لازمکله حکم کدن اکا کورہ ایضای مقتضای تعیناً تبلیغ اولوب

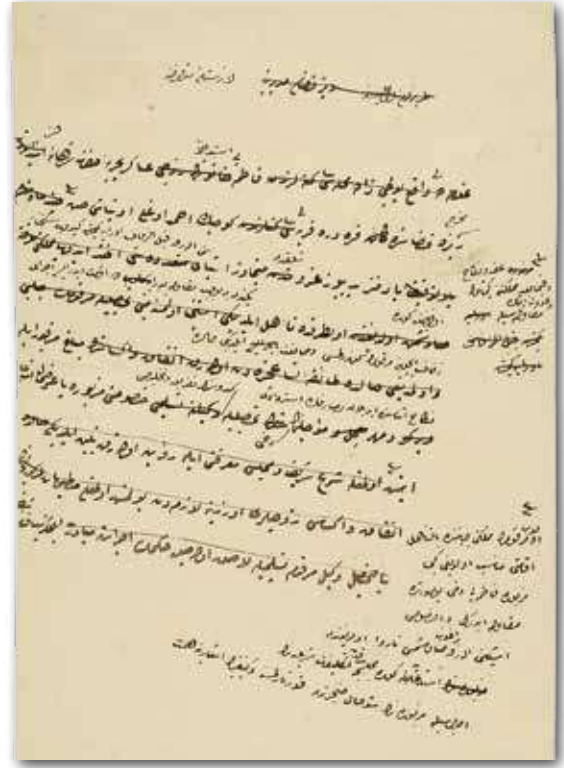
امور محمد زاپور مدبر سندن
ایلماسی
شماره

istanbul galata'dan fatıma'nın kendisini terk eden eşinden ayrılma talebi

fatıma, from galata-istanbul, her demand for separation from her husband abandons her

lâzistân mutasarrıflığı'na

galatalı fâtıma'yı istibdâlen asâkir-i bahriyye-i hazret-i şâhânenen muhrec rize kazâsı'nda karadere karyeli küçük ahmed oğlu onbaşı Hasan akd ü nikâh ve fimâba'd memleketine gitmemek ve avdet itmek mukâvelesiyle bâdefter yediyüz gurüşlukdan mütecâviz eşyâsını alarak kablzelifâf oraya gidüb istihbâr olunduğuna göre o tarafda teehhül eylediğinden ber-mücb-i mukâvele burada ikâmet ider ise icrâ-yı zifâf için merkûmun gönderilmesi ve muhâlefet eylediği hâlde meblağ-ı mezbûr ile nikâh esnâsında idilen mesârifin istirdâdı ve mihr-i müeccelenin dahî tahsîliyle kendüsünün tefrîk ve tahlisi husûsunu mezbûre bâarzuhâl istid'â itmiş olub merkûmun memleketi cânibinde bâteehhül ikâmeti münâsib olduğu gibi mezbûre fâtıma'yı dahî bu sûrette mukâvele iderek ve bâhusûs eşyâsını alarak

ref. osmanlı arşivi

biragub savuşması nâ-revâ olduğundan istid'âya göre meclisce merkûm teklifât-ı şer'iyyenin icrâsıyla mezbûrenin şu hâl-i zucretten kurtarılmasına ve keyfiyetin iş'ârına himmet eylemeniz siyâkında şukka

ma'rûz-ı çakeriyye-i kemîneleridir ki

bu câriyeleri galata'da yolcuzâde mahallesi sâkinelerinden ve bâkire-i duhter olub bundan sekiz mâh mukaddem asâkir-i bahriyyeden istibdâlen muhrec olan rize kazâsı'na tâbî' karadere karyesi ahâlisinden küçük ahmed oğlu hasan onbaşı câriye-i bîçârelerini kendü nüfûsuna akd ve tezvic idüb fimâba'd memleketi cânibine gitmemek üzere mukavele olunmuş iken henüz icrâ-yı velîme ve zifâf olunmaksızın bir iki mâh zarfında avdet itmek ve pederinden müntakil emlak ve arâzisini satmak behânesiyle yed-i acizânemden badefer müfredât beşyüz gurüşluk eşyâ ve ikiyüz gurüşlukdan mütecâviz kendüsüne cameşuy ve çora ve yimeni alarak memleketi tarafına gitmişdi şimdi mesmû'ı acizânemize göre orada teehhül ve bütün bütün ikâmet eylemiş olduğundan ve câriyeniz ise merkûmun taht-ı nikâhında kaldığından ve bunca nikâh virgüsü ve kendüsünün götürdüğü mezkûr'l-mikdâr eşyâlara nâil olamayacağımdan özü mücbir bir

keyfiyet olmuş olmağla merâhim-i aliyyelerinden mercudur ki bermücb-i mukâvele-i mezkûre merkûm terk-i vatan idüb bütün bütün bu tarafa gelerek icrâ-yı velîmemiz zımında celbi ve yâhüd ta'annüd ider ise eşyâ-yı mezkûrelerimin behâsı olan yediyüz guruşla kadr-i ma'rûf virgülek bahâsının ve mihr-i mu'accele ve müeccele-i ma'lûmenin istihsâliyle nefsimin tahliye itdirilerek vekilim tarafına virilmesini hâvî iktizâ idenlere hitâben bir kıt'a emirname-i sâmi tastir ve ihsân buyurulması niyâzım bâbında emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir

bende-i bâkire-i duhter fâtıma câriyeleri tamam

عرضحال یازلاق ایچمن ورددر
قیمت پاره

عرضحال یازلاق ایچمن ورددر قیمت پاره ۲۰

موصوفه یکن گیه لیه که
یوحاییم که عظیم بیچن زده گلدی سارزونه و باکن زخده اولوبه بوننه سکرماه مقیم حکم کجه وده استبداد بیچن اولوبه نزهه وفضله تابع ذره و قیه مس
اهالیسنده کوجان احمد اوخلی حسه او باشی حایره ایچاره زنی کند وفضله عقد و تزویج اربوبه فیما بعد ملکی مابینه کوزمان اوزره مقاوله اولمشیکه هفتور ایچریک
و بیجه و زخافه اولمشیه برابیکه مان طرفه عودده ایچان و بریزنده منتقل املان و ارضیه صا حور بلان سبله بر عیال زده باد فخر مقولده بنینه خودنلور اشیا
و ایکیزه خود شکره بیجاو کندونه جیه توی وجوده و بیجه اهرته ملکی طرفه کوشیده شری سمیع عیال زده کوره اوزره ناهقل و بتوده بوننه اقامه ایلیر و اولمشیه
و حایره کز ایسه رشومان خنت نکا حسنه فاله بیجه و بویجه نکاح و برکوی و کندو سنل کور و یک منکوره الحقراره شیاره ناهقل ادرمه جهوره عذری موجب برکیشیت
اوسره اولمشیه رشومان خنت نکا حسنه فاله بیجه و بویجه نکاح و برکوی و کندو سنل کور و یک منکوره الحقراره شیاره ناهقل ادرمه جهوره عذری موجب برکیشیت
اشیا منکوره ایچان بایسی اولوبه بیچون خود شکره و برکوی و کندو سنل کور و یک منکوره الحقراره شیاره ناهقل ادرمه جهوره عذری موجب برکیشیت
اقتضا ایچان نظا با بر قلم اوزمانه رسمی شکره و احسانه بیچوشی یاخ بیچ اوزره و عیال عیالده و بیچ اوزره

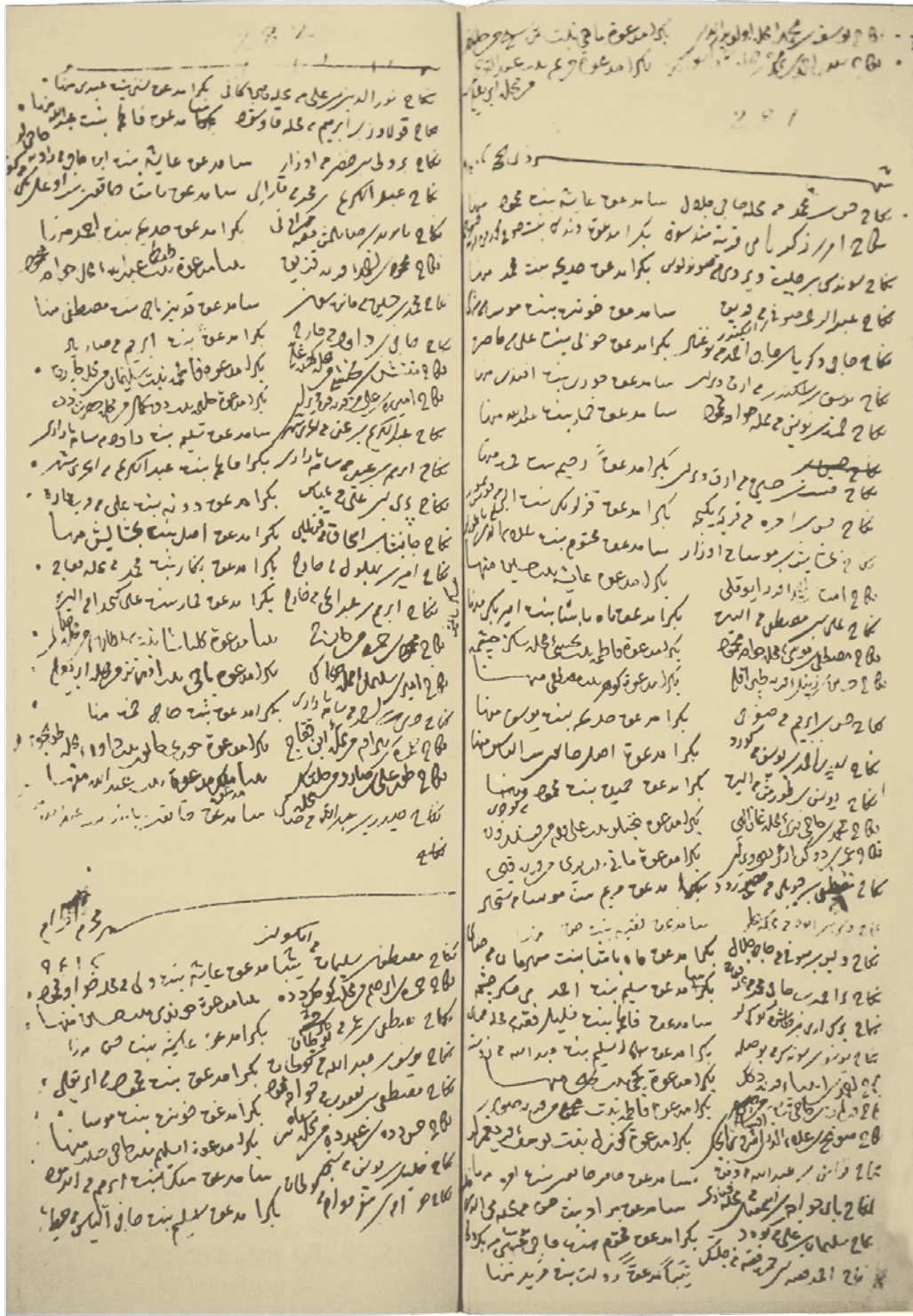
کاظم حایره
ایچمن
۲۰

کاظم حایره
ایچمن
۲۰

ref. osmanlı arşivi

karaman vilâyeti nikâh kayit defteri [1532-1534]

marriage register book of karaman province [1532-1534]

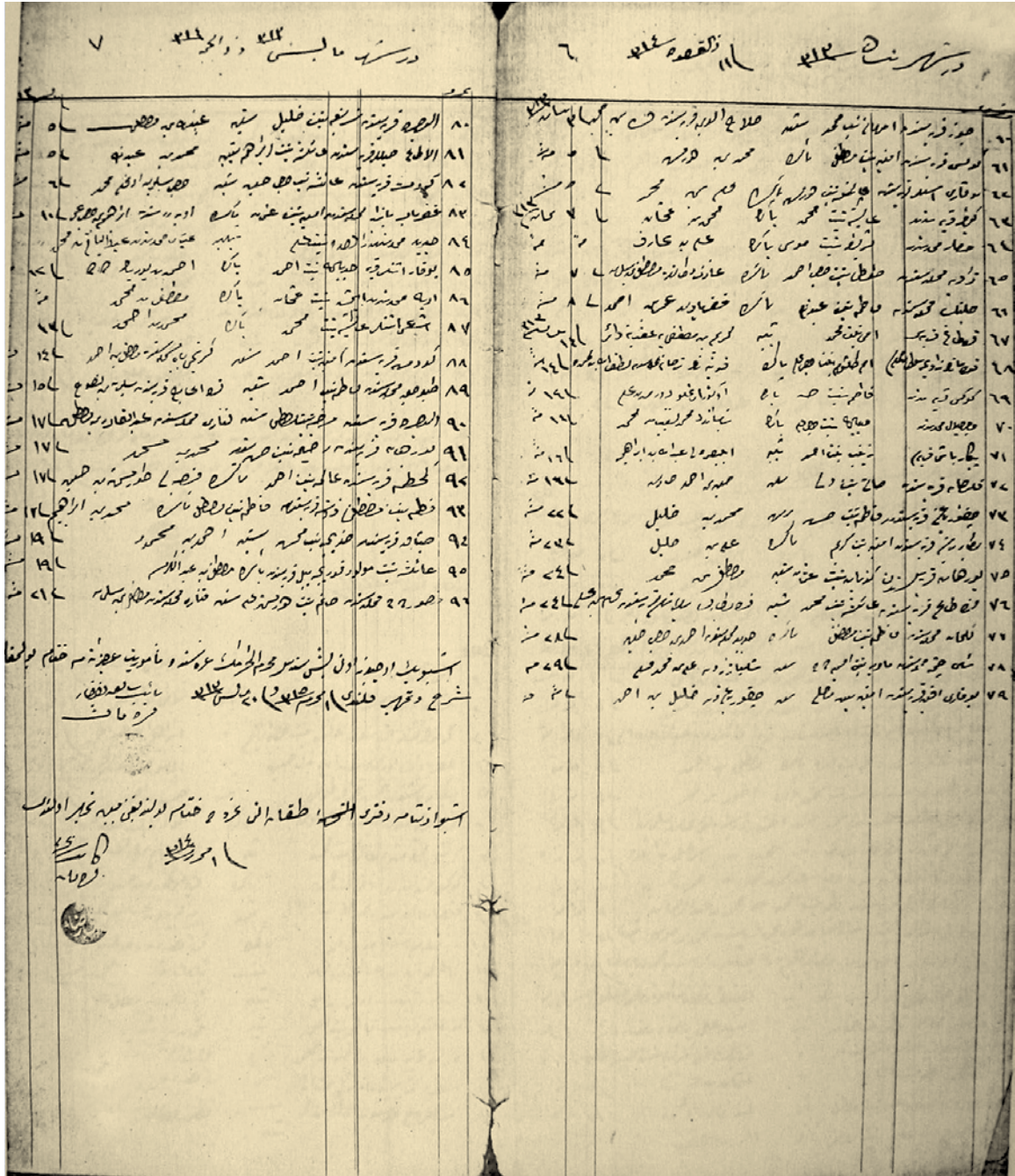

ref. millî kütüphane ankara

nikâh kayıt defteri [19. yüzyıl]

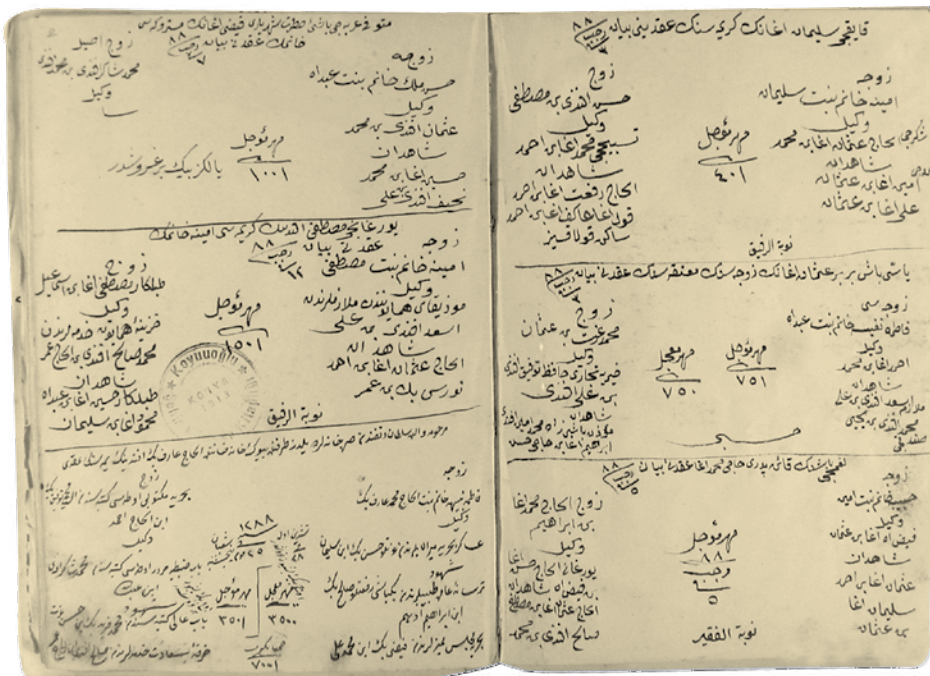
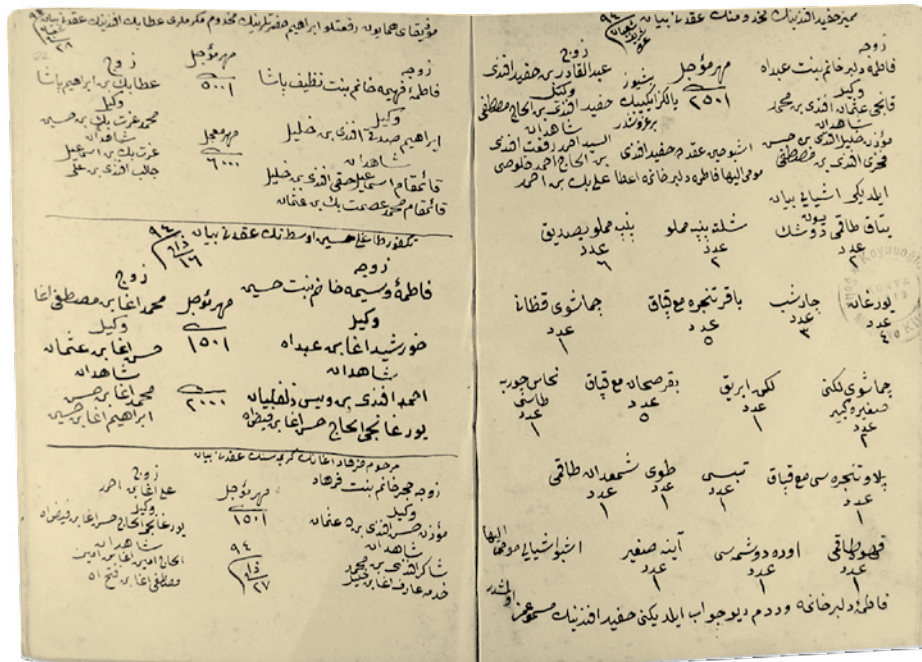
marriage register book [19th century]

ref. milli kütüphane ankara

istanbul'da bir imamın nikâh kayıt defteri [1869/1883]

a marriage register book of an imam at istanbul [1869/1883]

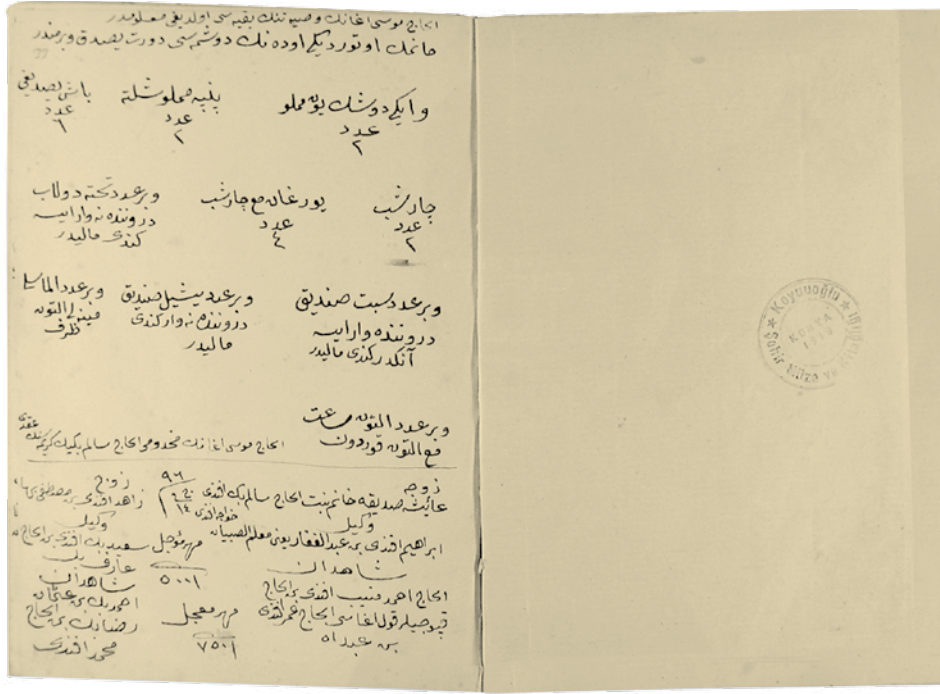

ref. konya koyunoğlu müzesi

istanbul'da bir nikâh akdi [haziran 1879]

a marriage contract at Istanbul june 1879]

el-hâc musa ağa'nın vasiyetinin bakiyesi olduğu malûmdur hanım'ın oturduğu odanın döşemesi dört yasdık ve bir minder
ve iki döşek yün memlû..... adet 2
pempe memlû şilte..... adet 2
baş yastığı..... adet 6
çarşab..... adet 2
yorgan ma'a çarşab..... adet 4
ve bir adet tahta dolap derûnunda ne var ise kendi malıdır
ve bir adet sepet sandık derûnunda (ne) ver ise anındır kendi malıdır
ve bir adet yeşil sandık derûnunda ne var kendi malıdır
ve bir aded elmaslı mineli altun zarf
ve bir aded altun saat ma'a altun kordon

ref. konya koyunoğlu müzesi

el-hâc musa ağa'nın mahdûmu el-hâc salim beğ'in kerimesinin 'akdi

zevce : ayşe sıdıka hanım bt. el-hâc salim beğefendi

vekil : ibrahim efendi b. abdülğaffar yani muallimü's sıbyân hâce efendi

şâhidân : el-hâc ahmed münib efendi b. el-hâc kapuclar kolağası el-hâc ömer efendi b. abduallah

zevc : zahid efendi b. mustafa baha

vekil : sa'id beyfendi b. el-hâc arif beğ

şâhidân : ahmed beğ b. osman rıza beğ b. el-hâc mehmed efendi

mihri-mü'ccel : 5001-mihr-i mu'acel: 7501
14 cemâziyühahir 1296 /5 haziran 1879

tebenni (koruyucu aile) [istanbul kadı sicili hicri (h.) 1000/ miladi (m) 1592]

foster family [istanbul court record hegira (h)1000/anno domini (ad.)1592]

tebenni.1

üşküdar84

cilt: 10, sayfa: 154

hüküm no: 144

orijinal metin no: [14b-3, arapça]

mustafa b. hasan'ın, tebennî için küçük kızı ayşe'yi mustafa b. emrullah'a teslim etmesi

oldur ki el-hâc mustafa b. hasan nâm kimesne, ayşe adlı sagîre kızını mustafa b. emrullah adlı kimesneye teslim etti.

mustafa b. emrullah da tebennî ve yetiştirme amacıyla sagîra-i mezbûreyi ondan teslim aldı. sonra hâkim mütebennî-yi mezbûrun talebiyle sagîra-i mezbûrenin nafakası, kisvesi ve sâir havâic-i zarûriyesi için babası üzerine zeyilde yer alan târihten itibaren yevmî dört akçe farz ve takdîr etti. hâkim ayrıca mütebennî-yi mezbûra meblağ-ı mezbûru harcama izni verdi. cerâ zâlike ve hurrîre fî evâsıtı cumâdelülûlâ sene elf mine'l-hicreti.

şuhûd'ül-hâl: mehmed b. yakub, el-hâc memi b. abdullah, hasan b. abdullah er-râcil, ahmed b. abdullah er-râcil, mehmed b. behrâm, hasan b. sâdik

ref. istanbul kadı sicilleri

tebenni (koruyucu aile) istanbul kadı sicili [h. 1073/1000]

foster family

[istanbul court record h. 1073/ad.1663]

istanbul12

cilt: 16, sayfa: 375

hüküm no: 432

orijinal metin no: [38b-4]

hüseyin b. alî'nin evlat edindiği râbia için günlük dört akçe nafaka takdir olunduğu

tebennî mahmiye-i istanbul'da molla gürânî mahallesi ahâlisinden hüseyin b. ali nâm bevâb-ı sultânî meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzım'ut-tevkîrde takrîr-i kelâm edip işbu terbiye için yedimde olan sagîre râbia'nın bundan akdem ebeveyni fevt olup hâlâ akârib ve evliyâsından zâhirde bir kimesnesi bulunmamağla sagîre-i merkûme yedimde ibkâ ve alâ men lehû hakku't-taleb kadr-i ma'rûf nafaka takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsnü me'âb hazretleri dahi tebennî ve terbiye için sagîre-i merkûme râbia'yı mezbûr hüseyin bey yedinde ibkâ ve alâ men lehû hakku't-taleb yevmî dört akçe nafaka farz ve takdîr eyledikten sonra vakt-i zarûretde istidâne ve sagîre-i merkûmeye sarfa ve lede'z-zafer hakk-ı talep olan kimesneye rücu'a izin verip mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. fi'l-yevmî'l-hâmîs min zilhiccetî-ş-şerîfe li sene selâse ve seb'în ve elf.

şuhûdü'l-hâl: davud çavuş b. şaban, mustafa çelebi b. ali, hızır çelebi b. abdünnebî, abdi çelebi b. hüseyin, şükruallah çelebi b. mustafa, receb çelebi b. el-hâc murad, mehmed b. ramazan.

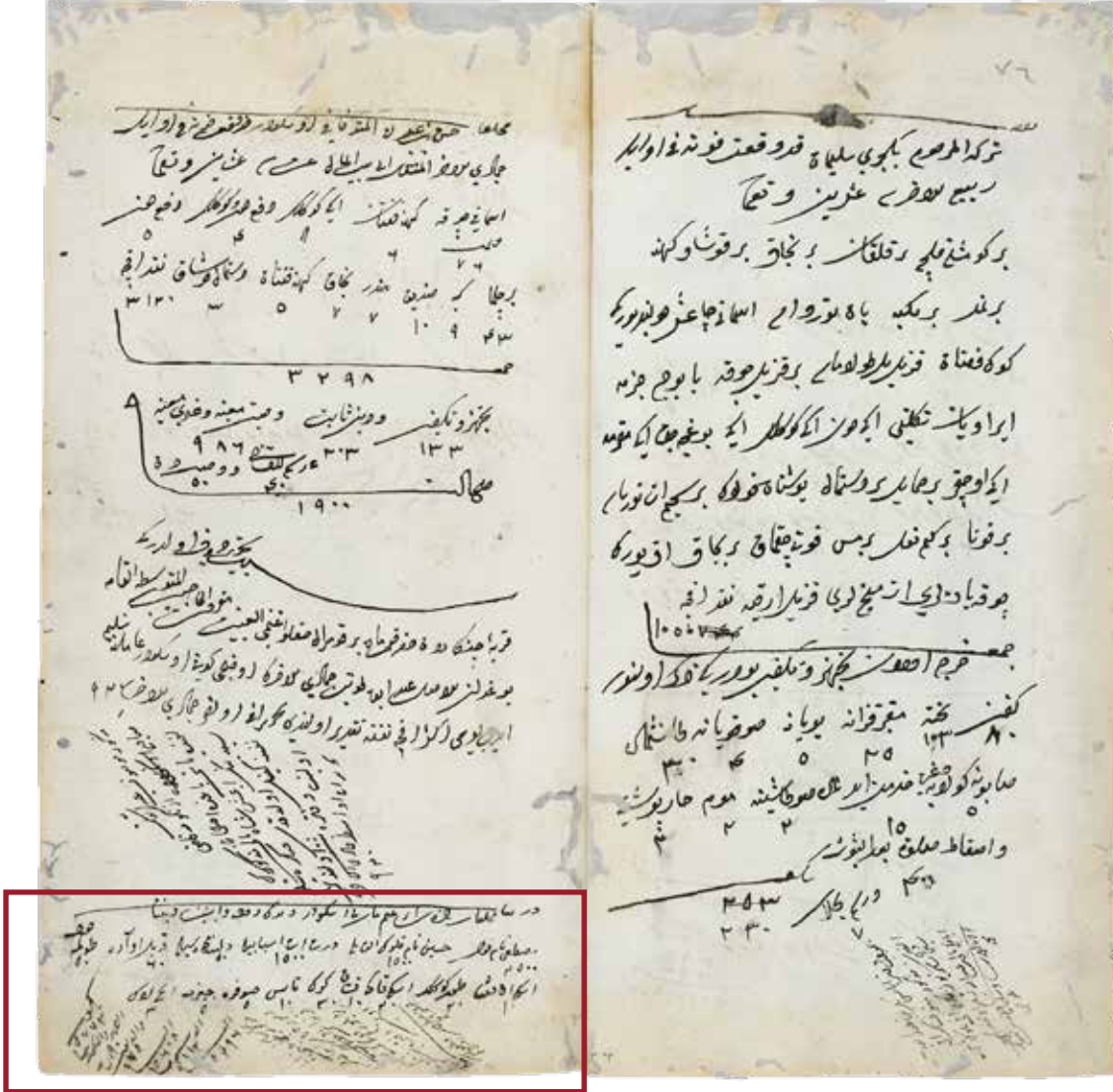

ref. istanbul kadı sicilleri

hamza b. ibrahim'in terekisi [istanbul kadı sicili]

estate of deceased hamza b. ibrahim [istanbul court record]

üsküdar 01

cilt: 1, sayfa: 278

hüküm no: 453

orijinal metin no: [77a-3]

hamza b. ibrahim'in terekisi.

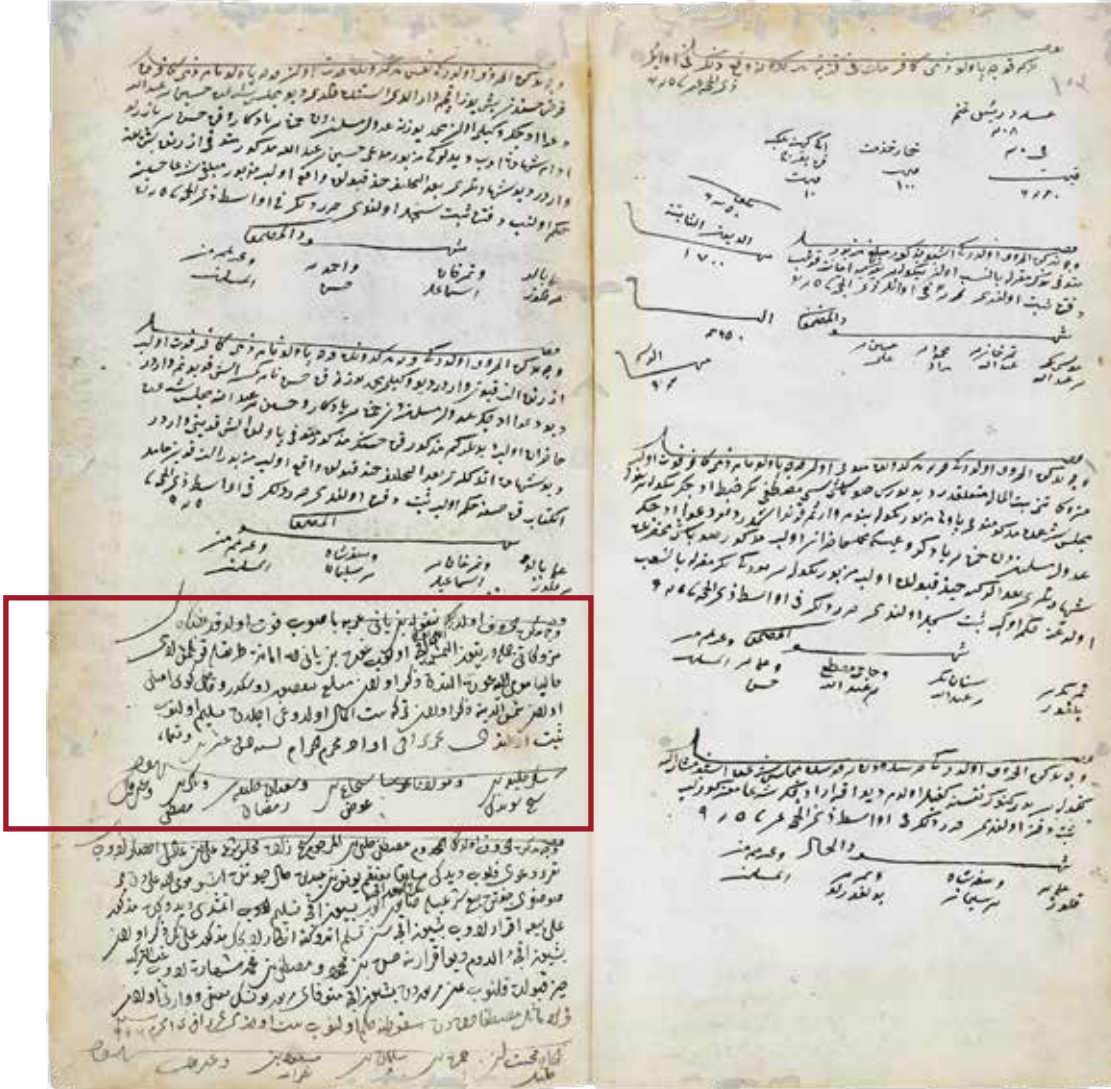
der-beyân-ı muhallefât-ı hamza b. ibrahim mâte fi üsküdar ve tereke zevceten ve ibneyn ve binten. mustafa nâm kul 2500 hüseyin nâm kulun altı yılı 1500 dört at esbâbıyla 1500 dülbend mücevvesiyle? 50 kızıl avâre? 60 çuha dolama 20 eski ak kaftan 10 don gömlek 20 eski kaliçe 20 kuşak 10 kürk 30 tas 10 sofrâ 5 çizme 5 iç edik 3 yekûn 5773 et-techîz

ve't-tekfîn minhâ 90 ve'd-düyûni's-sâbite 75 el bâkî 5608 er-resm minhâ 112 el-bâkî 5496 mezkûr esbâb aynı ile demürhan b. ismail karındaşdır ben bilirim dediği kimesneye teslim olunup deftere sebt olundu.

şuhûdü'l-hâl: koca mustafa b. salih ve kilağuz bin aslıhan.

nikola b. yani'nin terekesi [istanbul kadı sicili h. 925/m. 1519]

estate of deceased nikola b. yani [istanbul court record h. 925/ad. 1519]

üşküdar 01

cilt: 1, sayfa: 379

hüküm no: 689

orijinal metin no: [104a-3]

ölen nikola b. yani'nin gora b. yani'de emanet konulan terekesinin üsküdar ve kadıköy eminine teslim edildiği.

fasl vech-i tezkiretül-hurûf oldur ki nikola b. yani araba basıp fevt olduktan sonra metrûkâtı cümle dört yüz altmış [elli üç] akçe olup gora b. yani'de emânet tarikiyle konulmuş idi hâliyâ mûmâ-ileyh gora elinden zikr olan meblağî bî-kusûr üsküdar

ve kadıköy emîni olan şemseddine zikr olan tereke beytümâl olduğu ecilden teslim olunup sebt olundu. tahrîren fî evâhiri muharremi'l-harâm li-sene hamse ve işrîn ve tis'a mi'e.

şuhûd : bekir halîfe b. şeyh sevindik ve mevlânâ şucâ' b. ivaz ve şaban halîfe b. ramazan ve bekir b. mustafa ve gayruhum

ويعطى له بقدر تركه متعلما دعواته وهي هر بركه كذا دستي ابرو واستا الطبا
ديوان حنة الصديقه العتر باقعي الطبا كنه اوله في اليوم الثاني والعشرين من شهر
شوال الحرام سنة تسع وسبعين والعمه

هذا على ارضي دوله من سوان محمد بن سوان احمد بن عبد القادر خنجره
محمد استا بن علي باجره سانه ما يشتره انتمه اشد على عيسى شح طهره زوج سابق
وايضا كنه به عبيد بن خلفن سوا هرسنه از او اعترافا روت بربره عبيد سقا
بني نكاح ابيه جميع الحضانة حوزت سنده با ما به سوزا و دفعه به كذا عبيد
مع زوجين و تقديرا و شانه سله اذ حوزت سنده با ما به سوزا و دفعه به كذا عبيد
التي سنده موصفا سندا جميع اولها اذ حوزت سنده با ما به سوزا و دفعه به كذا عبيد
عبيد بن علي بن سنان سوا هرسنه از او اعترافا روت بربره عبيد سقا
ابرا عام قاطع العز او ابرو واستا الطبا و يمكن عينا المصداق العتبه ما وقع الظلم
سنة اربعين من شهر ربيع والعشرين من شوال الحرام سنة تسع وسبعين والعمه
شوال الحرام

hidane (çocuk nafakası)
[istanbul kadı sicili h.1037 m. 1663/]
child alimony
[istanbul court record h. 1037/ad. 1663]

214 [19a-1] ayşe hâtun bt. ali'nin eski kocası mehmed bey b. gazanfer'den nafakasını aldığı

ibrâ mahmiye-i istanbul'da yenibahçe kurbunda sâkine ayşe hâtun bt. ali meclis-i şer'i hatîrde zevc-i sâbıkı râfî'ül-kitâb mehmed bey b. gazanfer muvâchesinde ikrâr ve itirâf edip mezbûr mehmed bey mukaddemâ beni tatlik ettikde, bi hakkî'l-hidâne hacr ve terbiyemde olan sagîr oğlu işbu hasan için beher yevm farz ve takdîr olunan beşer akçeden dört senede babası mezbûr üzerinde yedi bin iki yüz akçe nafaka-i ma'rûza-i müstedâne cem' olmuş idi hâlâ meblağ-ı mezbûrun üç bin akçesini mezbûr mehmed bey yedinden alıp kabz edip dört bin iki yüz akçe da'vâsından mezbûrun zimmetini ibrâ-i âm-ı kâtî'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve iskât eyledim dedikde gibbe't-tasdikî'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şevvâli'l-mükerrrem li sene selâse ve seb'in ve elf.

şuhûdü'l-hâl: hüseyin efendi el-imâm, ibrahim halîfe el-müezzîn, zülfikâr ağa b. abdullah, mehmed çelebi b. ahmed.

ref. istanbul kadı sicilleri

hidane (çocuk nafakası) istanbul kadı sicili [h.1047/m. 1663]

child alimony [istanbul court record h.1047/ad. 1663]

kaynak: istanbul kadı sicilleri, s. 542

697 [62a-4] ebûbekir efendi'nin çocuklarına ödeyeceği nafakada indirim yapılması

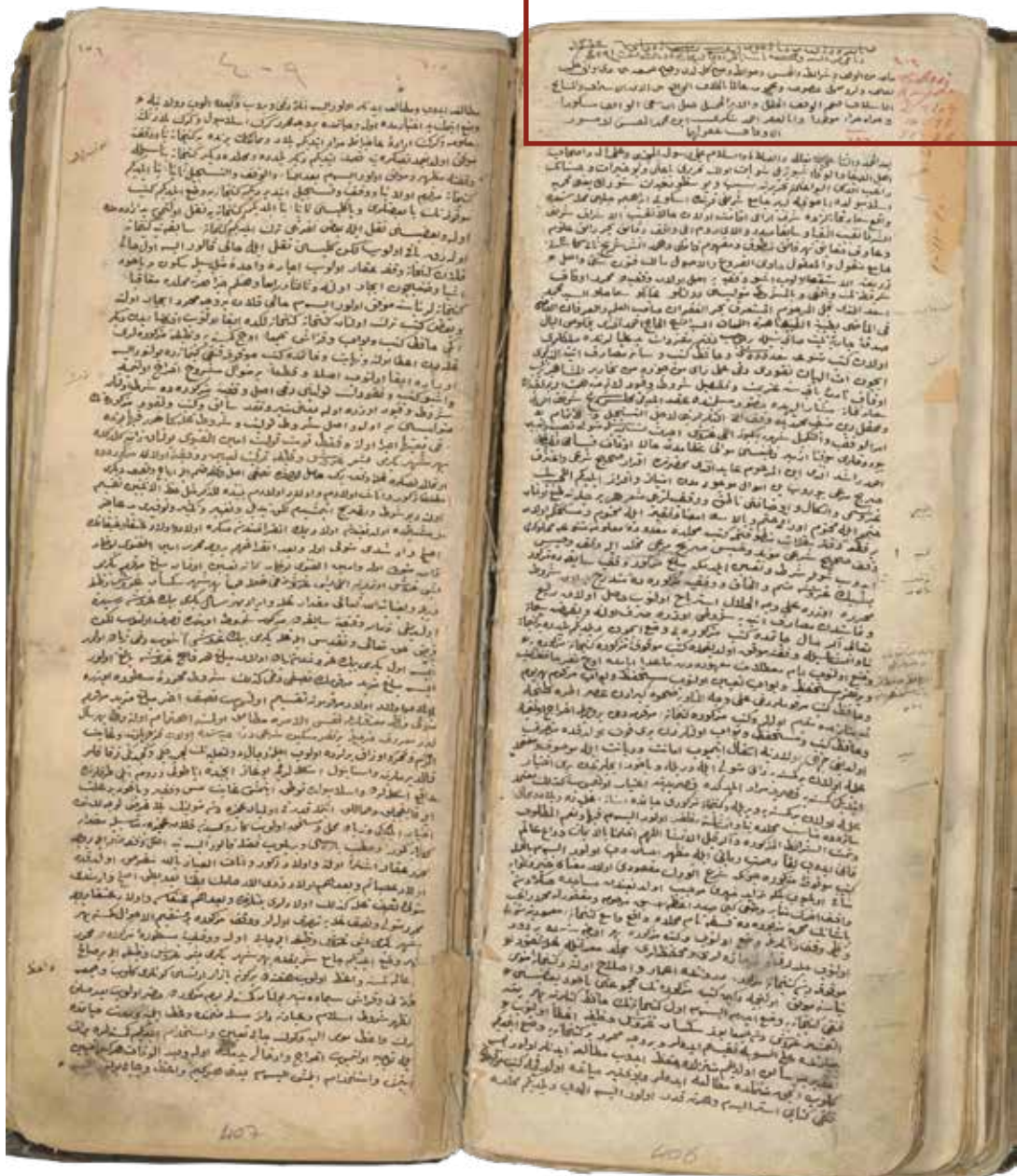
hatt-ı nafaka işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahri[r]ine bâ'is olan fahrü'l-müderrişini'l-kirâm ebûbekir efendi meclis-i şer'î hatîrde zevce-i mutallakası fâtıma bt. mehmed nâm hâtun mahzarında takrîr-i kelâm edip mezbûre fâtıma hâtun'un bi hakk'il-hidâne hacr ve terbiyesinde olan sulbiye kızlarım emine ve hamîde nâm sagirelerden her birine nafaka ve kisve

ve saîr levâzım-ı zarûriyyesi için mezbûre talebi ile üzerime yevmî on beş akçe takdîr olunmuş, lâkin ben fukarâ-i müderrişinden olup her birine ol mikdâr akçeyi vermeye iktidârım olmayıp ve yevmî beş akçe kifâyet etmeğin on akçesi hat olunmak matlûbumdur dedikde fi'l-vâki' kıssa müşârûn-ileyh ebûbekir efendi'nin takrîri

üzre olmağın onar akçesi hat olup kisvelerinden hâric ancak nafakaları için beşer akçe kalmağın, mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. fi'l-yevmi's-sâdis min saferi'l-hayr li sene erba'a ve seb'in ve elf.

şuhûd[ü'l-hâl]: abdünnebî ağa b. ( ), abdülkerim ağa, ali beşe çukadar.

ref. istanbul kadı sicilleri

13. yüzyıl bir vakıf senedinde fakir kızlara çeyiz yardımı [h. 1262/m. 1846]

dowry donation for poor girls takes in a deed of foundation [h. 1262/ad. 1846]

[no:186 / 632 numaralı defterin 404. sahife ve 186. sırasında kayıtlı şeyh ahmet oğlu nakibüleşraf mehmet esad efendiye ait 27 muharrem 1262 tarihli vakfiyenin aynen örneğidir].

kayıt şü'd ba takrir-i vâkıfı m. ve ba i'lâmı mehmet rüşdü müfettiş-i evkaf ve ba telhisi es-seyyid mehmet hasip paşa nazırı evkaf-ı hümayun ve ba fermânı âli fi/29/c/sene/i262

ma fihi minel-vakfi ve şeraitihi vel-habsi ve zevabitihî vazaha küllühu ledeyye ve sahha cemiuhu beyne yedeyye ve inni hakemtü bis-sıhhati ve lüzumihi fi hususihi ve umumihi âlimen bil-hilâfil-vakı beynel-eimmetil-eşraf vel-meşayihil-eslâf fenimel-vakfül-celil vel-eserül cemil-cealallahi sa'yel-vâkıfı meşkura ve cezahü cezaen mevfuva ve enel-fakır ahmet şükrü ibni mehmet el-müfettiş li-umuril-evkaf gufire lehüma.

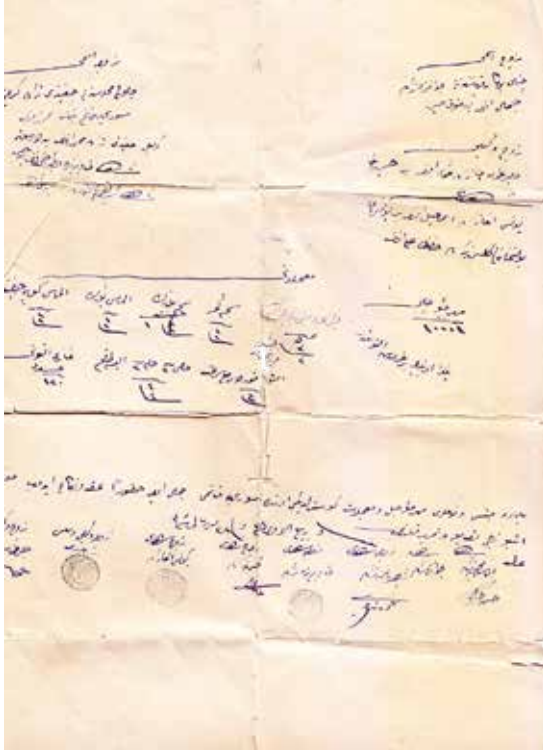

galle-i vakfa bereket hâsıl oldukta nisfı aslı vakfa zam ile irbah ve nisfı diğeri mutlakâ zükûr ve inâs evlâdim ve evlâdı evlâdim beyninde liz-zekeri mislû hazzil ünseyeyn taksîm oluna deyu şart ve tasrih etmişidim lâkin tebdîl ve tagyîr ve teksîr ve tevfiiri yed-i aciz ve meşiyetimde olduğundan evlâdımın inkirâzından sonra evlâd ve evlâdı uteka ve atikatımın aslah ve erşedi mütevellî ola ve ba'de inkirâzihim ber-veç-i muharrer eminül-fetva bulunan zat mütevellî ola ve eminül-fetva bulunan zata tayin olunan meblâğ-ı merkûm yirmibeş kuruş üzerine ellibeş kuruş dahi zamlâ cem'an beher şehir seksen kuruş vazife virile ve bi-inayetillâhi taalâ mikdâr-ı galle ve irad beher sal yirmibin kuruşa reşide olduğu zaman vakfiyye-i sabıkada mezkûr şurut üzere tasarruf olunup lâkin feyzi hak taalâ ve tekaddese ile galle yirmibin kuruşu aşup dahi ziyade olur ise ol yirmibin kuruştan ziyade olan meblağ her kaç kuruşa baliğ olur ise meblâğ-ı mezid-i merkûmun nisfı dahi kezâlik şurut-u muharrere-i mestûre üzere evlâdı evlâdı evlâdı merkûmuna taksîm olunup nisf-ı âher meblâğ-ı mezid-i merkûm mütevellî ve nazır marifetlerile nefsel-emre mutabık olmasına ihtimam olunarak beher sal kadr-i maruf harcile bir nefer miskin-i şer'i derecesinde olan kız cihazına ve gayet elzem ve memered uzak yerlerde olup ecille-i rical-i devlet-i aliyyenin geçemiyeceği ve geçmediği sokaklar kaldırılmalarına ve istanbul iskeleleriyle boğaziçinde anadolu ve rumeli

ref. vakıflar genel müdürlüğü

taraflarında vaki iskelelerde ve istanbulda tavattun etmiş gayet müsün ve fakır veyahut bir illet ile kayıkcılık ve hammallık etmeğe kudreti olmayan acezeden mütevellinin bilâ gazez li-veçhillâhi taalâ ihtiyar eylediği ve ziyade mahal ve müstehik olup kar ve kisbden kalan acezeye münasibile mikdâr-ı kifaye kömür ve hatab parası verilip fazla kalur ise yine asıl vakfa zam ile ber-veç-i muharrer akar iştirâ oluna ve evlâd-ı zükûr ve inâs el-iyazü billâh münkariz oldukta evlâd-ı asabatim ve badehüm evlâdı zevil-irhamın batnen ba'de batnin aslah ve erşedi mütevellî ve nisfı galle kezâlik evlâtları beyinlerinde ve badehüm utekası ve evlâdı uteka ber-veç-i muharrer mütevellî ve nisfı galleye mutasarrıf olalar

bir nikâh akdi ve çeyiz listesi
[teşrin-i sâni 1335/kasım 1919]

a marriage contract and bride dowry list
[teşrinisani 1335/november 1919]

ref. zehra civanbay aile arşivi

zevc ismi : çatalpunarlı kariyesinden cevaizezade cemal efendi bin hanuk hüseyin

zevc vekili : hacı osman ağazade osman efendi bin hüseyin ağa

şahidi : yunus ağazade ismail efendi bin yunus ağa buluthaneli keleşzade hafız ali efendi

zevce ismi : çamurlu mahallesinden çiğizzade... suriye hanım bint-i mehmed efendi

vekil : çiğizzade mehmed efendi bin dursun(?)

şahid : davbirize hacı ahmed efendi bin hüseyin şahinbaşzade... bin osman efendi

mihirler : mihr-i mü'eccele: 10001 (yanlız on bin bir kuruş altundur) mihr-i muaccelatı: 5 adet beşi birlik altun (5-3=2)

sim kemer..... 1,1

sim bilezik 1

elmas yüzük 1,1

elmas küpe 1,1

altun kordon ma'a saat 1,1

hası ..... 2 adet

hamı..... 2 adet 4,4 elbise takım

gazi altunu ..... 120 adet

balâda cins ve nevileri mihr-i müeccel ve muaccelat gösterildiği üzere suriye hanım'ı cemal efendi'ye huzuren akd ve nikâh edip iş bu zeyl tasdik ve temhir kılındı.

5 rebiulevvel 1338/28 teşrinisani 1335 /28 kasım 1919

akd:

şahid: usta hüseyinzade; şahid: cevaizezade; zevc şahidi, şahinbaşzade; zevc şahidi,

tavbirizezade(?); zevc şahidi, keleşzade; zevc şahidi, yunus ağazade; zevce vekili velisi, pederi

sivas şer'iye sicilinden nikâh kayıtları [18. yüzyıl]

marriage records from sivas legislative record [18th century]

han-ı cedid karyesinden refiye (?)
bint-i hasan nam bikr-i baliga kendü
hüsni rızasıyla on üç bin akçe mihr-i
muaccele ve müeccelesiyle yine
karye-yi mezburdan seyyid ömer bin
hasan nam kimesneyle meclis-i şer'de
akd-i nikâh olduğu tescil şod

fi sene 25 muharrem 1205 /14 Ekim
1790

خان جدید فریخته رفیہ بنت حسن نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

بسم اللہ الرحمن الرحیم
فی السنة 25 من المحرم 1205
انکحنا بکرم الله وجهه
سید اسماعیل بن سید محمد
بنت رفیہ بنت حسن نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

سید اسماعیل بن سید محمد
بنت رفیہ بنت حسن نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

الاستانہ سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

بسم اللہ الرحمن الرحیم
فی السنة 25 من المحرم 1205
انکحنا بکرم الله وجهه
سید اسماعیل بن سید محمد
بنت رفیہ بنت حسن نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

بسم اللہ الرحمن الرحیم
فی السنة 25 من المحرم 1205
انکحنا بکرم الله وجهه
سید اسماعیل بن سید محمد
بنت رفیہ بنت حسن نام بیکر البالیگا
مجلس شریعی سivas میں تہنہ ہسنان نام بیکر البالیگا
اولاد بی سید اسماعیل سے نکاح
محمد حسن

akkuzulu karye sakinelerinden
ismihan bint-i habib nam bikr-i baliğa
karalı karyesi'nden seyyid süleyman
bin osman'a 35 bin akçe mihr-i
müeccel ve muaccele ile akd-i nikâh
olunduğu tescil şod

ref. osmanlı arşivi /serpil sönmöz koleksiyonu

istanbul kadı sicilinde boşanma örnekleri [h. 956/m. 1549]

divorce samples in istanbul legislative record [h. 956/ad. 1549]

hasan b. süleyman ile halime bt. yakub'un muhâla'a yoluyla boşandıkları

vech-i tahrîr-i sicil budur ki

karye-i samandıra'dan hasan b. süleyman meclis-i şer'a hâzır olup ve zevcesi halime bt. yakub ile hul' edip eğer mehrinden ve nafaka-i iddetden ve sâir da'vâdan vaz' geldi[ği] üzere hul' ederim dedikde mezbûre halime dahi nafaka-i iddetden ve mehrinden ve sâir da'vâdan zevc ile zevceyn arasından olan da'vâdan ferâgat ettim deyû ikrârları ve tesâdukları şer'an mu'teber görülüp bi't-taleb kayd olundu. vaka'ât-tahrîr fî evâili rebî'ayn sene 956.

şuhûdü'l hâl: ali b. abdullah, abdi b. hasan, murad b. mehmed, ahmed b. halil, mehmed b. hüseyin, nuhi b. mustafa, ali b. hacı fakih, latif fakih b. ali fakih, Mevlânâ muhiddin halîfe b. davud el-hatîb.

iskender b abdullah ile huri bt. minnet'in boşandıkları

vech-i tahrîr sicil budur ki

karye-i samandıra'dan ne'âlpeşa bt. minnet ve huri bt. minnet meclis-i şer'de hâzırân olduklarında mezbûre ne'âlpeşa tahrîr -i da'va kılıp eyitti ki [huri bt. minnet] benim evimde sâkindir, Iskender b. abdullah kâfire gidip üç ayda gelmezsem üç talâk boş ol dedi diyecek mezbûre huri inkâr edip gıbbe'l -inkâr beyyine taleb olunup hüseyin b. İsa ve nuhi b. mustafa mezbûre huri'ye, gittigi vakit üç ayda gelmezsem üç talâk boş ol dedi deyû şehâdet edip hâliyâ iki yıldır mezbûr iskender b. abdullah ve mezbûre huri'nin bir buçuk yıldır boşdur deyû şehâdet edip sicil olundu. vaka'ât-tahrîr fî evâili rebî'ayn sene 956.

şuhûdü'l-hâl: murad b. mehmed, abdi b. hasan, ali b. abdullah, mehmed b. abdullah, muharrem b. ali, ahmed b. halil, mehmed b. hüseyin.

ref. istanbul kadı sicilleri

gayrimüslümlere ait bir boşanma kaydı [istanbul şeriyeye sicilleri h. 1204/m. 1790]

a divorce record belongs to nonmuslim people [istanbul legislative record h. 1204/ad. 1790]

tatlik-i kefere

mahmiye-i islambol'da mirahor mahallesi'nde mütemekkin kirkor veled-i begos nam zimmi meclis-i şer'-i şerif-i enverde zevce-i mutallakası .....?..... tarif-i şer ile muarrefe olan iş bu hamle-ür rahim berabyun bint-i banun nam nasraniye muvacehesinde ikrar ve takrir-i kelim idüp" vesüme(?) berabyun nasraniye zevce-i medhul-i biham olduğu halde tarih-i kitaptan elli dört gün mukaddem tatlik idüp alaka-yı zevciyet beynimizde münkati olmuşdur. elhalet hazıhi hukuk-ı zevciyete müteallık âmme-i deavi ve kaffe-i mütalebattan her birimiz aharın zimmetini ibra-yı amm kati'ün-niza ile ibra ve iskat idüb her birimiz berminval-i muharrer aharın ibrasını kabul eyledik" dediğini vesüme(?) berabyun nasraniye tasdik ve tahkik itmeğin ma-vak'a bit-taleb fi 11 rebiülahir sene 1204

şahitler

sultan-ı çerağ mehmet çavuş ağa
molla hasan bin süleyman
salih bin mahmud
ibrahim bin elhac mustafa
molla mustafa bin feyzullah

gayrimüslümlere ait bir evlenme kaydı [istanbul şeriyeye sicilleri h. 1204/m. 1790]

a marriage record belongs nonmuslim people [istanbul legislative record h. 1204/ad. 1790]

tezvic-i kefere

mahmiye-i islambol'da mirahor mahallesi'nde sakine ve ...?,,, ile mani-i şer'isi olmadığını arifan molla ali bin halil ve elhac hasan bin osman nam kimesneler tarifleriyle muarrefe olan berabyun bint-i banon nam nasraniye meclis-i şer'-i şerif-i enverde iş bu hamilür-rahim bağdisar veled-i avak nam zimmi muvacehesinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim idüp"ben nefsim (?) merkum bağdisar zimmiye zeyl-i vesikada muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında otuz gurus mihr-i müeccele tesmiyesiyle akd ve tezvic eylediğimde ol dahi bervech-i muharrer tezvic ve kabul eyledi" dediğini merkum bağdisar zimmi tahkik ve tasdik itmeğin ma-vak'a bi't-taleb fi 20 safer sene 1204

şahitler

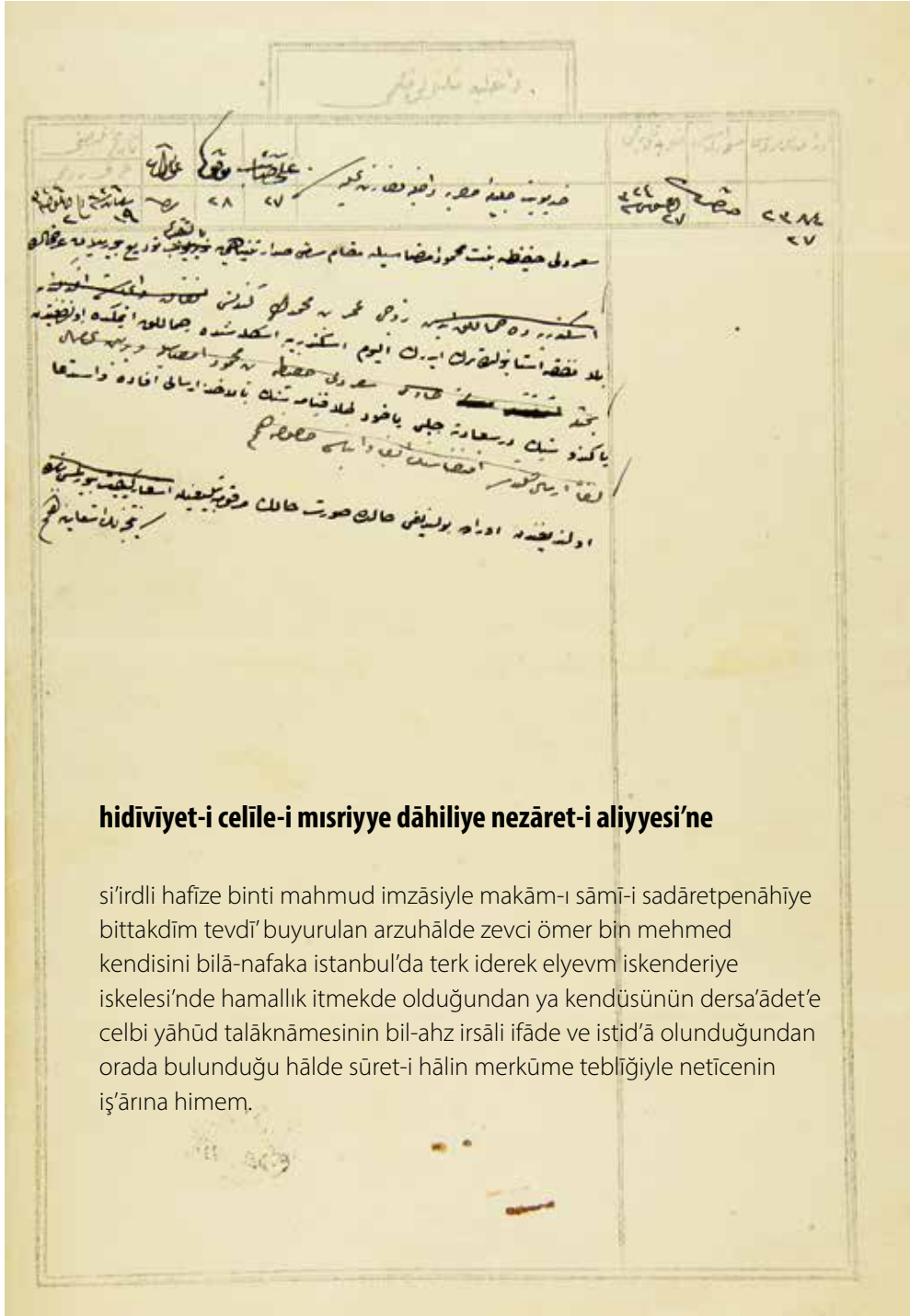
numan efendi bin süleyman
molla mehmet bin osman
molla ali bin halil
elhac hasan bin osman
salih bin mahmud

sadaret makamının mısır hidivliği dahiliye nezaretine yazdığı mahmud kızı hafize'nin dilekçesi hakkında bilgi

the note from primeministry office (istanbul) to internal affairs ministry of egypt hidiv about petition of mahmud's daughter hafize

hidiviyet-i celile-i mısriyye dâhiliye nezâret-i aliyyesi'ne

si'irdli hafize binti mahmud imzâsiyle makâm-ı sâmi-i sadâretpenâhiye bittakdîm tevdi' buyurulan arzuhâlde zevci ömer bin mehmed kendisini bilâ-nafaka istanbul'da terk iderek elyevm iskenderiye iskelesi'nde hamallık itmekde olduğundan ya kendüsünün dersi'âdet'e celbi yâhüd talâknâmesinin bil-ahz irsâli ifâde ve istid'â olunduğundan orada bulunduğ u hâlde sûret-i hâlin merkûme teblîğjyle neticenin iş'ârına himem.

mahmud kızı hafize'nin evi terk eden kocası hakkında dilekçesi [eylül 1908]

mahmud's daughter hafize's petition about her husband that who had left home [september 1908]

huzūr-ı sāmī-i hazret-i sadāretpenāhileri'ne ma'rūz-ı çāker-i

kemīneleridir ki

cāriyeleri si'ird ahālī-i nisvānından olub zevcim ömer bin mehmed ile birlikde derbār-ı şevketkarāra azimetle zevcim merkūm ise bundan iki sene evvel taht-ı nikāhında olduğum hālde firār idüb ācizeleri ise esvāk ortalarında aç bī-ilāc sürtmekdeyim şimdi ise zevcim merkūm iskenderiye iskelesi'nde hamallık itmekde olduğunu mesmū'ānım olmağla merāhim-i ālī-i cenāb-ı efhemilerinizden müsterhamdır ki zevcim merkūmun tahtel-hıfz dersā'ādet'e celb ve yāhād mahallinden musaddak bir tatlıknāmenin itāsīyle şu düçār olduğum müstefrik hālden tahlīs ve gerbeyān edilmekliğimi adālet-i pādīşāhı nām-ı akdesine taleb ve niyāz iderim ol bābda ve herhālde emr ü fermān hazret-i menleh'ül emrindir

27 ağustos 1324 sofular mahallesi'nde 76 mükerrer arsada vāki' kulübede sākine si'ird nisvānından hafize binti mahmūd.

ref. osmanlı arşivi/ DH.MKT.1296.24

hükkam ve nüvvabın izinname verirken resm-î harçtan başka birşey almamaları

judges and their regents that when they give marriage permission paper they not to take any money with out from official fees

umûm - şeyhülislâm beğ efendi hazretleri'ne

taşralarda akd ü nikâh vukû'unda nüvvâb tarafından virilen izinnâmeler için her yerde mütefâvit olarak ziyâde akçe alındıktan mâ'adâ hıristiyan teb'adan fevt olanlar veresesinden dahî mürdiye ve hafriye nâmiyle resm alınarak gadre ibtidâr olduğundan zikr olunan resmlerin dahî ta'dil ve tesviyesiyle fâhiş şeyy aldırılmaması icâb-ı hakkâniyetden olacağından zât-ı hazret-i fetvâpenâhî ile bilmuhâbere bâ'dezin tezevvüc vukû'unda nüvvâb cânibinden virilecek izinnâmeler için bıkır ise üç ve seyyib ise iki gurüş harc alınması ve mürdiye ve hafriye resmi teb'a-i merkümeden fevt olanlarınkilerine kesb -i vukûf ile verese-i gâibe ve hâzirenin emvâl-i mevrûselerini muhâfaza kasdıyle mevzû olduğundan sâye-i ma'deletvâye-i hazret-i pâdişâhî'de resm-i mezkûrun külliyen ve ta'mimen ilgâsıyla teb'a-i merkümeden vefât idenlerin terekisi keyfiyeti ve verese-i gâibe ve hâziresi millet-i muhbir kocabaşılıarı tarafından hükkâm-ı şer'iyeye ihbâr olunması ve yine resm ahzına cesâret iden olduğu sûretde o makûlelerin dahî tedib ve terbiyelerine bakılmasıyla berâber bu husûsa memûrin tarafından dâimâ takayyüd ve ihtimâm kılınarak bu bâbda taraf-ı âlilerinden dahî hükkâm ve nüvvâba tenbîhnâmeler yazılması meclis-i vâlâ'da tezekkür ve tensib olunarak hâkpâ-yi hümâyûn-ı hazret-i şehinşâhîden bilistizân emr ve fermân isâbet-i beyân-ı cenâb-ı pâdişâhî dahî olmerkezde müte'allık ve şerefsudûr buyurulmuş ve sûret-i hâl süb-ı senâveriden bilcümle memûrin-i devlet-i aliyye cânibinden bildirilmiş olmağla ber-mantûk-ı irâde-i seniyye-i hazret-i pâdişâhî iktizâsının icrâsı bâbında emr ve irâde hazret-i menlehülemrindir ve sûret-i hâl süb-ı senâveriden ve cânib-i vâlâ-yı meşihatpenâhîden bilcümle memûrin ve hükkâm-ı şer'î tarafına yazılmış olmağla ber-mantuk-ı emr ü fermân-ı hümâyûn-ı hazret-i tâcdârî zir-i idâre-i atûfîlerinde kâin mahallerde bulunan hükkâm ve nüvvâba zikr olunan harc-ı

mukarrerden başka nâm-ı aharla bir şey aldırılmaması emrinde takayyüdât-ı mütemâdiyyenin icrâsına dikkat ve nezârete bildirmeleri siyâkında mahsûsen ve tenbihen işbu şukka

düğün yemeği davetiyesi [h. 1262/m. 1846]

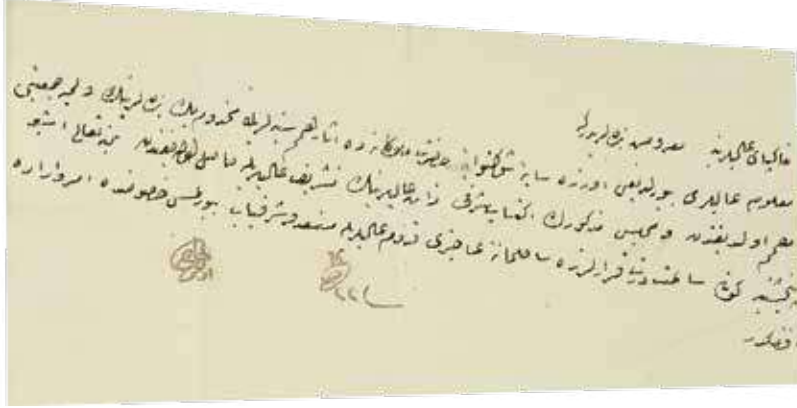
invitation for wedding dinner [h. 1262/ad. 1846]

hakpā-yi ālilerine ma'rūz-ı bendeleridir ki

ma'lūm-ı ālileri buyurulduđu üzere sāye-i ŧevketvāye-i hazret-i mülūkānede asār-ı himem-i seniyyeleriyle mahdūm beğ bendelerinin velīme cem'iyeti musammem olduđundan ve meclis-i mezkūrun iktisāp-ı ŧerefi zāt-ı ālilerinin teŧrif-i ālileriyle hāsıl olacađından

bimennihi te'ālā iŧbu
pencŧenbe gūnū sāt dōrt
karārlarında sāhilhāne-i
ācizi kudūm-ı ālileriyle
ve ŧerefyāb buyurulması
hususunda emr ve
irāde efendimindir. 23
cemaziyelahir 1262

el hacc .....

ref. osmanlı arŧivi

ahlaksız ve sarhoŧ kocasında ayrılmak isteyen bir kadının boŧanma belgesi (talakname) istemesi

a woman's demand to leave her drunk and
immoral husband and request to have certificate
of divorce (talakname)

erzurum vilāyeti polis mūdūriyeti'ne

erzincan'da iskin mahallesi'nde sākın makinist
mūtekā'idlerinden yūzbaŧı mehmed efendi'nin
oğlu tayar'ın zevcesi zevcinin ahlāksız ve
dāimā sarhoŧ olmasından mūteneffir olarak
dersā'adet'e gelmiŧ ve bu kere bilmūrāca'a
talāknāmesini talep itmiŧ olduđundan merkūm
celb ve alelusūl talāknāme ahz idilerek irsāli
beyān olunur.

ref. osmanlı arŧivi/DH.EUM. MTK 93.

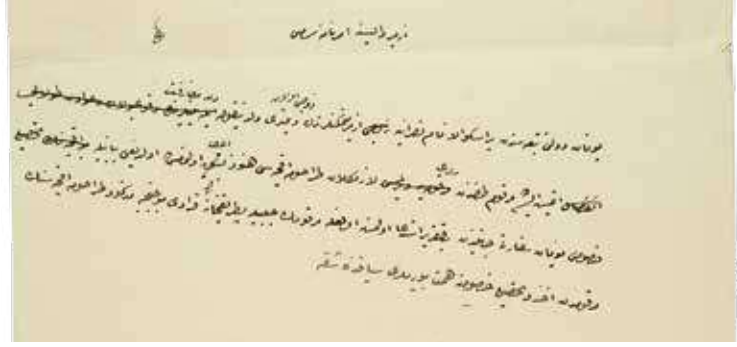
yunan vatandaşı paraskevala ayriv hanımın osmanlı ortodoks rum cemaatinden nikola'dan drahoma akçesi talebi [h. 1273/m. 1856]

greek citizen, mrs paraskevala ayriv's demand to have her own drahoma (bridal dowry) from her husband nikola member of ottoman greek orthodox community [[h. 1273/ad. 1856]]

ref. osmanlı arşivi

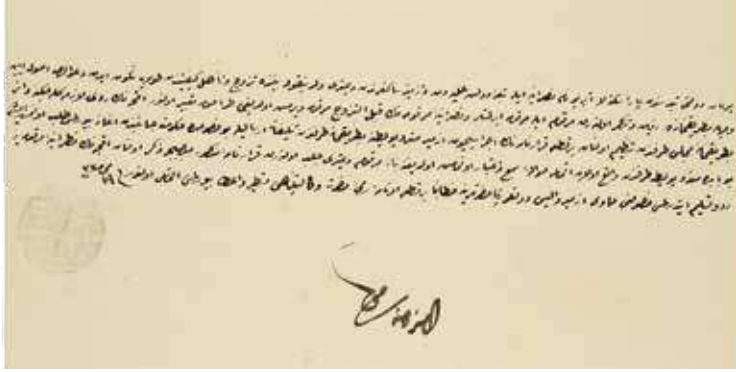
izmir vālisi'ne emirnāme-i sāmi

yunan devleti teb'asından paraskevala nām nasrāniye izmir mütemekkinlerinden zevci olan dimitri veled-i nikola'dan mufākatat itmīş ise de merkūm tarafından reddi lāzımgelen trahoma akçesi henüz i'tā olunmamış olduğu beyāniyle tahsili husūsu yunan sefāreti cānibinden bittakrīr istid'ā olunmuş olmağla merkūmun celbiyle patrikhānenin karārı mūcibince mezkūr trahoma akçesinin merkūmdan ahz ve tahsili husūsunu himmet buyurmaları siyākında şukka.

paraskevala ayriv'in drahoma ahçesi talebi hakkında yunan sefaretinin yazısı [h. 1273/m. 1856]

document of greek embassy about mrs paraskevala ayriv's demand to have her own drahoma [h. 1273/ad. 1856]

ref. osmanlı arşivi

yunan devleti teb'asından paraskevala ayriv nām nasraniye ile teb'a-i devlet-i aliyye'den ve izmir sākinlerinden dimitri veled-i nikola beyninde tezevcvūc ve teehhül keyfiyetinden dolayı tekevvün iden da'vāları usul-i ayin vechile patrikhānede rüyet ve tezekkür olunarak merkūm ile merkūme ayrılmışlar ve nasrāniyye-i merkūmenin kablettezevcvūc merkūme virmiş olduğu trahoma ta'bīr olunur akçenin reddi lāzım geleceğine dāir patrikhāne meclisi tarafından tanzīm olunan bir kīt'a karārname'nin icrāsı çün izmir metropolitine

patrikhāne tarafından tebligāt irsāliyle bu husūda hükūmet cānibinden iyane buyurulması talep olunmuş ise de bu bābda metropolit tarafından vāk' olan iltimāsa havāle-i sem' ve i'tibār olunmamış olduğuna bināen merkūm dimitri celb olunarak karārname-i mezkūr mūcibince zikr olunan akçenin nasrāniye-i merkūmeye red ve teslim itdirilmesi husūsunu hāvī izmir vālisi devletlü paşa hazretlerine hitāben bir kīt'a emirnāme-i sāmi-yi hazret-i vekāletpenāhi tastīr ve i'tā buyurulması iltimās olunur 19 Muharrem 73

sefāret-i devlet-i yunaniyye der asitane-i aliyye

mahkeme-i şeriyye ve ruhani reislerce verilen izin belgeleriyle nikâh kıyılabilineceği ve kıyılan nikâhların sekiz ay içinde sicill-i nüfusa bildirilmesi hakkında [rumi 1309/m. 1893]

notification about that it is obligation to have permission certificate from religious islamic court and leader of the unmslim religious community, and also to give information about marriage to population register office in eight months [rumi 1309/ad. 1893]

ref. osmanlı arşivi

şürâ-yı devlet riyâseti vekâlet-i celilesi'ne

münâkehât vukû'âtının kemâfissâbık rüesâ-yı ruhâniyye tarafından bâ-ilmuhaber nüfûs memûrlarına bildirilmesi lüzûmuna dâir ittihâz olunan karârın tebliğine cevâben ba'zı ifâdeyi hâvî rum patriklîğ'i'nden adliye nezâret-i celilesi'ne it'â olunan takrîr ile nezâret-i müşârünileyhânın ol bâbda tezkeresinin leffiyile istifâr-ı ma'lûmât ve mütâlâ'âtı hâvî tevârüd iden 28 şubat 309 târih ve 105 nümerolu tezkere-i aliyye-i asafâneleri mütâlâ'a güzâr-ı âcizî oldu. sicill-i nüfûs idâre-i umûmiyyesi'nden bu bâbda it'â kılınan müzekkerede de gösterildiği üzere nikâh icrâ eden papasların kendi imzâlarıyla musaddak münâkehât vukû'âtının bir kît'a resmî defterini makbûz senedine mukâbil âid oldukları mahallât muhtârânına tevdi' ve muhtârânın dahî defter-i mezkûru bir ay zarfında kendi mesûliyetleri tahtında olarak nüfûs memûrlarına it'â ve mu'âmelât-ı müteferri'a-i sâireyi ifâ ile mükellef tutulmaları hakkında mezkûr patriklikden

dermeyân olunan usûlün temin-i maksada kâfi olması melhûz ve münâkehât izinnâmelerinin kânûnen resm-i tamgaya tâbi' olmasına nazaran resm-i mezkûrun milel-i gayr-i müslime münâkehâtı için nüfûs idârelerine verilen ilmuhaberlere on gurûşluk pul vaz'ıyla istifâsı lâzım geleceği şürâ-yı devlet karârı iktizâsından olarak vukû'ât-ı mebhûs-ı anhânın papaslar tarafından muhtârâna bâ-defter it'âsi hâlinde mezkûr pulların dahî muhtârân tarafından virilecek ilmuhaberlere vaz' ile iptâl edilmesi ol bâbdaki karâr ile kâbil-i telif olabilir ise de ahâlî-i müslime beyninde cereyân eden münâkehâtın mehâkim-i şer'iyyeden ve cemâ'ât-ı gayr-i müslime münâkehâtının rüesâ-yı ruhâniyyeleri tarafından verilen izinnâmeler üzerine icrâ kılınacağı ve izdivâcın vukû'undan nihâyet sekiz gün sonra nikâhı icrâ eden imâm veya reis-i rûhânî keyfiyet-i izdivâcı musaddak sicill-i nüfûs memûruna ilmuhaber it'â itmeye mecbûr olacağı sicill-i nüfûs nizâmnâmesinin yirmi üçüncü mâddesi ahkâmından vukû'ât-ı mezkûreyi vakt ve zamânıyla bâ-ilmî haber beyân itmeyen eimme ve rüesâ-yı ruhâniyyeden iki çaryek mecîdî cezâ-yı nakdî alınacağı dahî nizâmnâme-i mezkûrun dördüncü ve beşinci fasıllarına tezyil kılınan mâdde-i nizâmiyye iktizâsından bulunmuş ve binâenaleyh işbu müddetin cemâ'ât-i gayr-i müslime için mezkûr takrîrde dermeyân olduğu vechile bir aya iblâğ-ı mevâd-ı mezkûre ahkâmına mugâyir olduğu der-kâr bulunmuş olduğundan evrâk-ı mezkûre leffen süb-ı âli-i dâverilerine it'âde olunmuşdur ol bâbda

mahkemelerden izinname olmadan kıyılan nikâhlar hakkında [h. 1330/ad. 1912]

about marriage act with out permission paper from court [h. 1330/ad. 1912]

dâhiliye nezâret-i celilesi'ne

[bilâ izinnâme akd edilen münâkehât hakkında olacak mu'âmelenin emr ve iş'ârına müsâ'ade buyurulması istirhâmina dâir]

devletlü efendim hazretleri

malatya sancağı'na mülhak kurrâda izinnâme lâhak olmaksızın pek çok izdivâc vukû'a geldiği görülmekte ve bu bâbda icrâ kılınan tahkîkâtta bu kabil münâkehâtın garîb ve süknâları mechûl havâceler tarafından akd idildiği anlaşıldığı cihetle mücâzât kısmının icrâsı kesb-i usret eylemekte ve bu gibi izdivâcın vukû'ı hükm-i nizâmı ihlâl ve mu'âmelât-ı askeriyeye hile ve desise isti'mâlini intâc itmekte bulunmuş olduğundan bahisle bu bâbda olunacak mu'âmele livâ-i mezkûr mutasarrıflığından istifâr edilmesine ve merkez vilâyetce de bu sûretle bir çok nikâh akd idilmekte olduğu vilâyet nüfûs müdüriyetinden ifâde kılınmasına nazaran icrâ-yı icâbı arz ve istizân olunur ol bâbda emr ü fermân hazret-i menlehül-emrindir 12 zilhicce 330 ve 8 teşrin-i sâni 328 ma'mûretülaziz vâlisi cemâl

mahkemelerden izinname olmadan kıyılan nikâhlar ve bu nikâhları kıyan imamlara cezai işlem uygulanması hakkında [rumi 1328/m. 1912]

about marriage act with out permission paper from court and applicattion of criminal proceeding on the imams act marriage with out of permission [rumi 1328/ad. 1912]

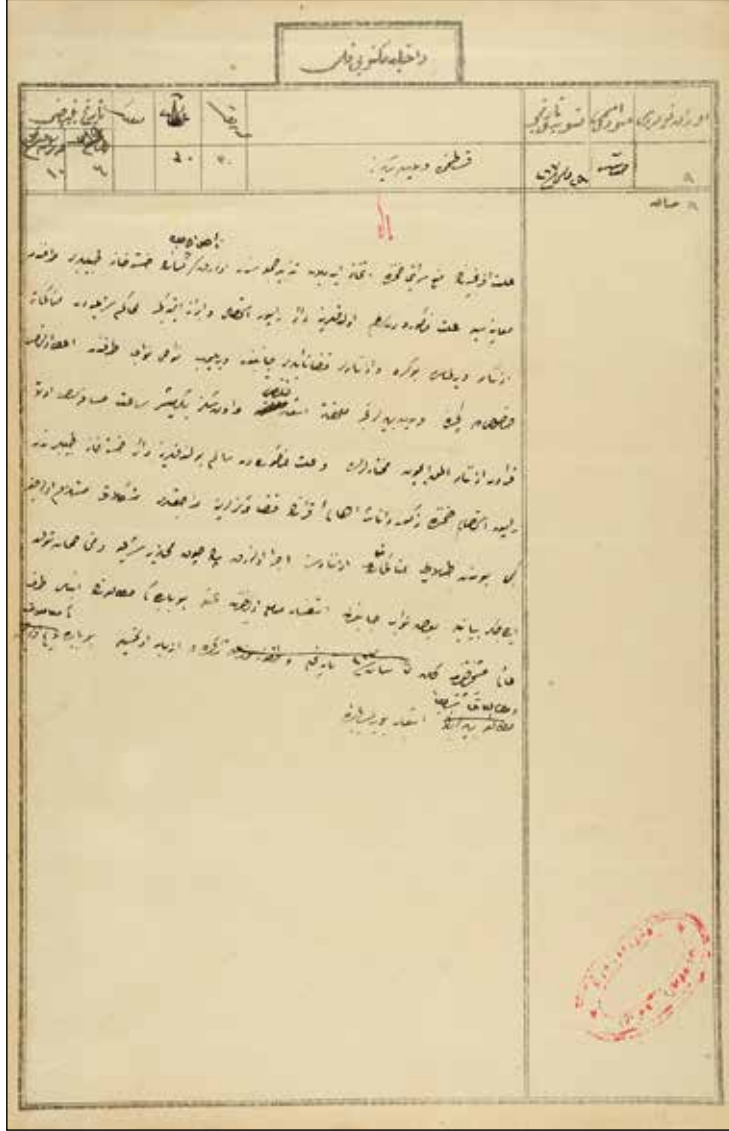
ma'mûretülaziz vilâyet-i aliyyesi'ne

8 teşrin-i sâni 328 târihli ve 403 numerolu tahrîrât-ı vâlâları cevâbıdır

tarafeynin muvâfakati ve şühûdun istimâ' ve huzûru ve tesmiye-i mühür ile nikâh şer'an mün'akid ve mu'teber ise de emr-i münâkehâtta beynelhalk fesâd ve tezvîrin tekessürü ve nikâhın mu'âmelât-ı medeniyyeye tesiri cihetiyle mahkeme-i şer'iyyeden izinnâme istihsâl edilmeksizin akd icrâsı men' edilmiş ve memnû'iyet-i vâkı'a hilâfında akd-i nikâh iden imâmlar hakkında ikâme-i da'va olunması şürâ-yı devlet kararıyla 17 rebiülahir 303 târihinde taraf-ı âli-yi meşihatpenâhiden bil'umûm nüvvâb-ı şer'e tebliğ buyurulmuş ve memnû'iyet hilâfında izinnâmesiz icrâ-yı akd iden eimmenin cezâ kânûnunun yüz ikinci maddesi ahkâmına tevfikân tahdîd-i mücâzâtları lâbüdd bulunmuş ise de tahrîrât-ı vâlâlarında bahs olunan havâceler bir gûne sıfat-ı resmiyyeyi hâiz olmadıkları cihetle haklarında madde-i mebhûs-ı anhâ ahkâmına tevfikân mu'âmele-i kânûniyye ifâsı mümkün olamamasına ve kânûn-ı cezânın nizâmât-ı mülkiyye ve belediyyeye muhâlif hareket idenlere müte'allık olan 254. maddesinden başka bu bâbda mâbet-tatbîk ahkâm-ı kânûniyye ve nizâmiyye mevcûd olmayub mādde-i mezkûrede ta'yîn olunan beş beşlik mikdârı cezâ-yı nakdî ise bu gibi ahvâlin tekerrür vukû'unu mâni' bir derecede görülememesine nazaran mu'âmelât-ı medeniyyenin kısm-ı mühimine ta'alluk iden emr-i münâkehâtın bir kâide-i sâlime tahtında temîn-i cereyânı için ehemmiyet-i maslahatla mütenâsib ahkâm-ı kânûniyye vaz'ı muktezî ve tanzîm olunacak mādde-i kânûniyyede izinnâmesiz icrâ-yı akd iden gerek imâmlar gerek sıfat-ı resmiyyeyi gayr-i hâiz havâceler hakkında mücâzât-ı şedîde vaz'ı ve bu sûretle akd olunan münâkehâtın mu'âmele-i askeriyeye itibâriyle keenlemyekün addolunacağına derc ve tasrihi temîn-i maksada kâfi görülmüş ve mādde-i mezbûre derdest-i tanzîm bulunmuş olmağla olbâbda

nikâhtan önce frengi hastalığı raporu istenmesi hakkında

about to have no syphilis report before the wedding

kastamonu vilâyet-i behiyyesi'ne

illet-i efrenciyenin men'i sirâyeti zımnında ittihâz idilen tedâbir-i cum'asından olarak teehhül idecek kesânın hastahâne tabîpleri tarafından mu'âyenesiyle illet-i mezkûreden sâlim olduklarına dâir rapor istihsâl ve ibrâz itmedikçe mehâkim-i şer'iyeden münâkehâta izinnâme virilmemesi bu kere ve izinnâmeler kazâlar nâibleri cânibinden virilüb nevâhi nüvvâbı tarafından itâ olunması husûsu da geçende vilâyet-i behiyyelerince mülhakâta iş'âr kılındığı ve on sekiz yigirmişer sâat mesâfeleri olan kurrâdan izinnâme almak için muhtârların ve illet-i mezkûreden sâlim bulduklarına dâir hastahâne tabiblerinden rapor istihsâli zımnında zükûr ve inâs ahâlî-i kurrânın kazâ merkezlerine mürâca'atları müşkilâtı müstelzem olacağı gibi bundan dolayı münâkehât izinnâmesine icrâ olunarak pek çok mehâzir-i şer'iyeye ve

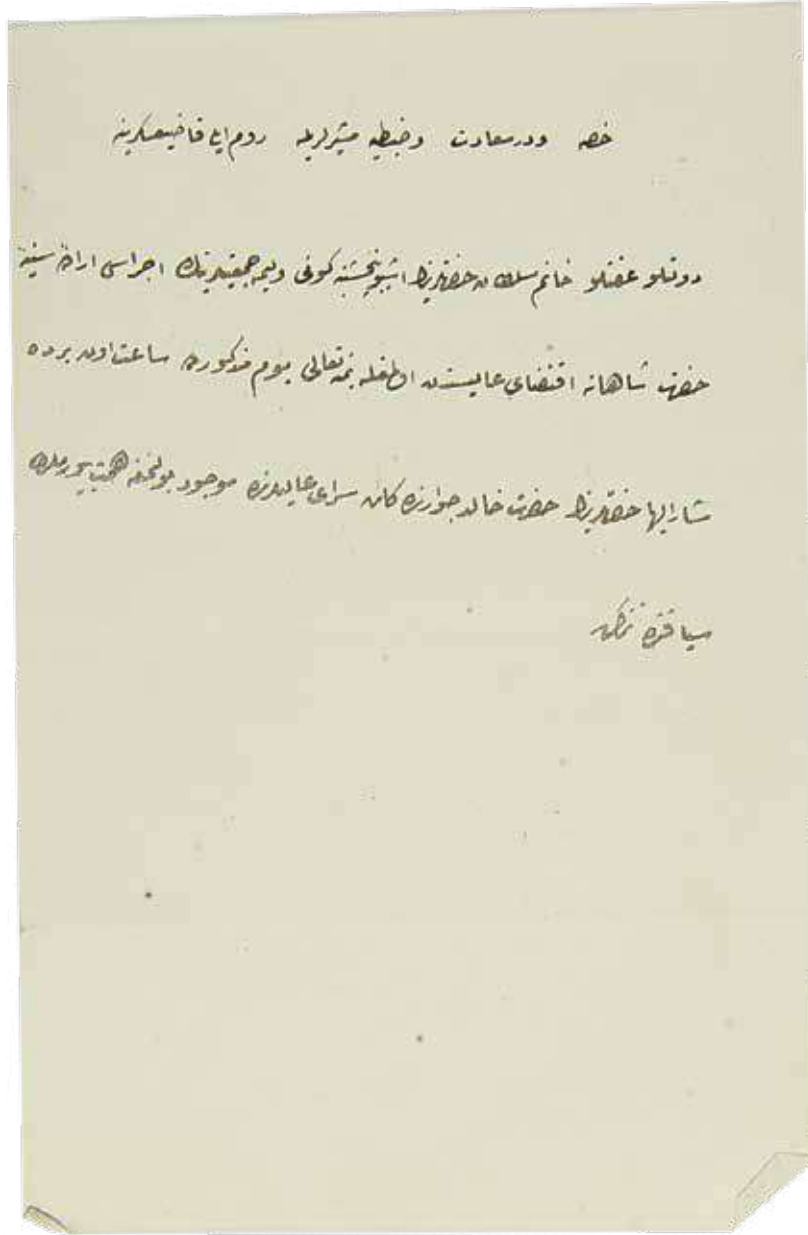
muhâsamât tevellüd ideceği beyâniyle bazı nüvvâb cânibinden istifsâr-ı mu'âmele olacağından bahisle bu bâbdaki mütâlâ'anın inbâsı taraf-ı âlî-i meşâhatpenâhiden gelen tezkerede izbâr olunmasıyle bu bâbdaki mu'âmelât ve mütâlâ'âtın ser'ian iş'âr buyurulması bâbında

ref. osmanlı arşivi/DH.MKT.2502.56

bir hanım sultan'ın düğün yemeğine davet [5 sefer 1276/3 eylül 1859]

an invitation for a sultana's wedding dinner [5 safar 1276/3th september 1859]

hasa ve dersa'adet ve zabtiye müşirleriyle rümili kâdı'askeri'ne

devletlü ismetlü hanım sultan hazretleri'nin işbu pencşenbe günü velime cem'iyetlerinin icrâsı irâde-i seniyye-i hazret-i şâhâne iktizâ-yı âlisinden olmağla biminnehü teala yevm-i mezkûre sâ'at on birde müşârünileyhâ hazretlerinin hazret-i hâlid civârında kâin sarây-ı âlilerinde mevcûd bulunmağâ himmet buyurmaları siyâkında tezkere

ref. osmanlı arşivi

fethi bey kerimesi seniha sultan'ın nikâh merasimi ile ilgili belge

document concerns with fethi bey's daughter seniha sultan's marriage ceremony

Handwritten Ottoman Turkish document detailing the marriage ceremony of Seniha Sultan, daughter of Fethi Bey. The text is written in a cursive script and includes names of officials, dates, and specific details of the ceremony. At the top, there are several lines of smaller text, likely names of witnesses or officials. The main body of the text describes the ceremony, mentioning the presence of the bride and groom, and the officiating officials. Below the main text, there is a section with numerical figures and names, possibly a list of expenses or gifts. The document concludes with a signature and date.

Handwritten Ottoman Turkish text, likely a marriage contract or ceremony record. The text is written in a cursive script and includes names of officials, dates, and specific details of the ceremony. At the top, there are several lines of smaller text, likely names of witnesses or officials. The main body of the text describes the ceremony, mentioning the presence of the bride and groom, and the officiating officials. Below the main text, there is a section with numerical figures and names, possibly a list of expenses or gifts. The document concludes with a signature and date.

ref. osmanlı arşivi

tophane müşiri müteveffa fethi beğ kerimesi devletlü seniha sultan hazretlerinin akd ve tezvici mevsimi gelmiş olduğundan mecâlise memûr devletlü mustafa nuri beğ zâde ferikâni kirâmdan saadetlü hüsnü paşa hazretlerine akdemce namzedliğı icrâ buyurulmuş ve selâtın-ı iffet iden hazerâtı haklarında icrâ olunan kâffe-i mu'âmelâtın müşârünileyhâ hanım sultan hakkında tasfiyet üzere icrâsı dahî irâdei seniyye iktizâsından olub ve müşârünileyhânın kâffe-i malzemesi olvehile hazîne-i hassa-i şâhâne-i nezâret-i celilesi ma'rîfetiyle tesviyesi ve tanzim olunmuş ve işbu yetmiş altı senesi mâh-ı rebiülevvelinin on birinci cum'airtesi günü vakt-i muhtâr olan beş sâ'at on dakika akd-ı âlilerin icrâsı irâde-i seniyye icâbından bulunmuş ve zîrde muharrülesâmi zevât-ı hazerâtı hazr oldukları hâlde müşârünileyhâ hanım sultân hazretlerinin hazret-i hâlid civârında kâin sâhilhâne-i âlilerinde akd ve tenkîhleri icrâ buyurulmuşdur

vekil-i damad paşa - hassa müşiri devletlü vâsıf paşa hazretleri

şâhid - dera'âdet ordusu müşiri devletlü reşid paşa hazretleri

şâhid - zabtiye müşiri devletlü mehmed paşa hazretleri

icra-i nesm-i akd-ı âlî idilmiştir

rumili kadıaskeri
semahatlü tahbih bey
efendi hazretleri

vekil-i hanım sultan
hazine-i hümâyün
vekili saadetün ağa
hazretleri

şâhid
müşârünileyh hanım
sultan hazretlerinin harem
iğvanından iki nefer ağalar

teşrifat memurları
2500 guruş hanım sultan
1750 gr damad paşadan
2500 gr zifat gicesi damad

duacı hayri efendi
650 gr keزالik
650 gr damad paşadan
750 gr keزالik

kadıasker efendi hazretlerinin hademelerine
500 gr "
500 gr "

teşrifat beye
500 gr akd günü damad paşadan
500 gr keزالik zifat gicesi

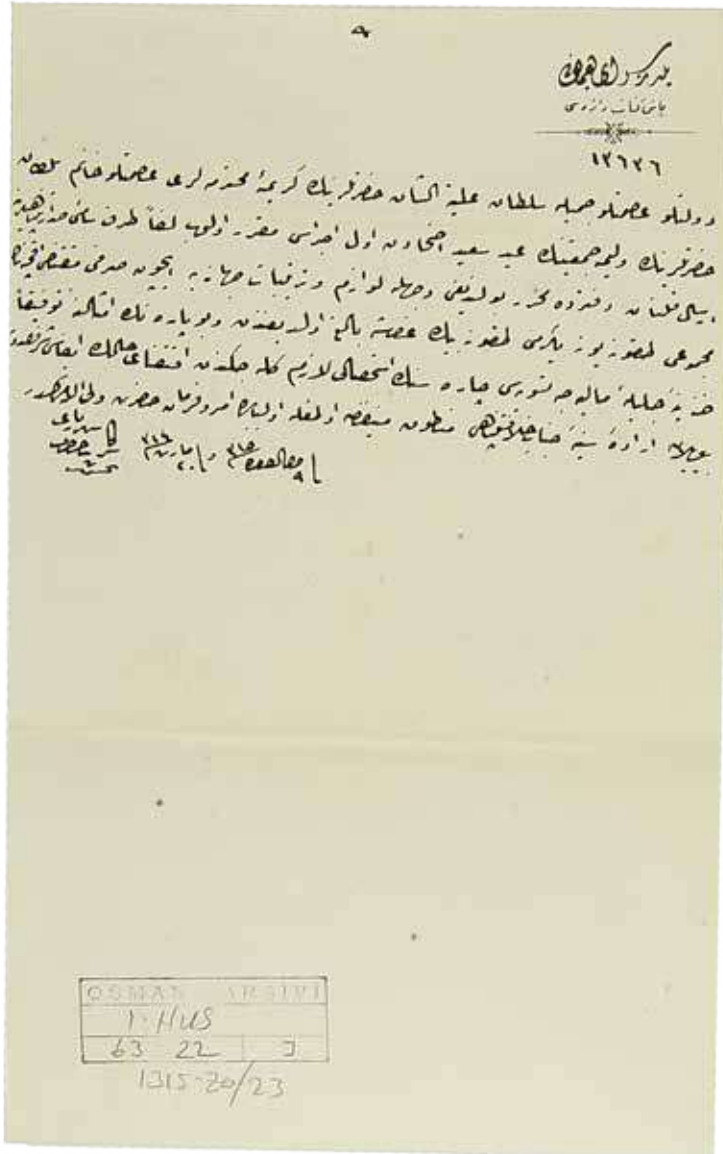
müşârüniley hanım neşat ve cihaz takımları mingayr-i resm nakl ve isal olunmuştur. ve tekellüfat-ı resmiden vareste olarak şehri mezkurun yigirmi üçüncü pençşenbe günü celime vemiyet-i alilerinin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan yalnız akd-i alide bulunan zevat yevm-i mezkürde sâ'at onbir karalarından salihane-i meşârünileyhada ictima'î derek it'am-ı ta'am ve bade eda-yı essalüt-ı işa du'a-yı resmiyye ifasıyle avdet olunmuş ve bilcümle mansıb-ı vükela-yı feham hazerâtı hareleri davet olunmak üzere irade-i seniyye-i mülükane metüallık buyurulmuş olduğundan keyfiyet ma'lûm olamk üzere bab-ı ali'de tezakir-i samiiyye yazdırılmıştır

cemile sultan'ının kızının düğün masrafları için harcama izni isteği

[9 zilkade 1315/1 nisan 1898]

permission request to spend for the costs of sultana cemile daughter's wedding

[9 zilkada 1315/1st april 1898]

devletlü ismetlü cemile sultân aliyyetüşşân hazretlerinin kerîme-i muhteremeleri ismetlü hanım sultan hazretlerinin velîme cem'iyetinin iğid-i sa'îd-i adhadan evvel icrâsı mukarrer olub leffen taraf-ı sâmi-i sadâretpenâhilerine irsâl kılınan defterde muharrer bulunduğ u cihetle levâzım ve tertibât-ı cihâziyye için sarfı muktezî akçenin mecmû'u dokuz yüz yigirmi dokuz bin gurûşa bâliğ olduğ undan ve bu paranın emsâline tevfi kan hazîne-i celîle-i mâliyyece tesviyesi çâresinin istihsâli lâzım geleceğ inden iktizâ-yı hâlin ifâsı şerefsudûr buyrulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfetpenâhî mantûk-ı münifinden olmağ la ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyül emrindir

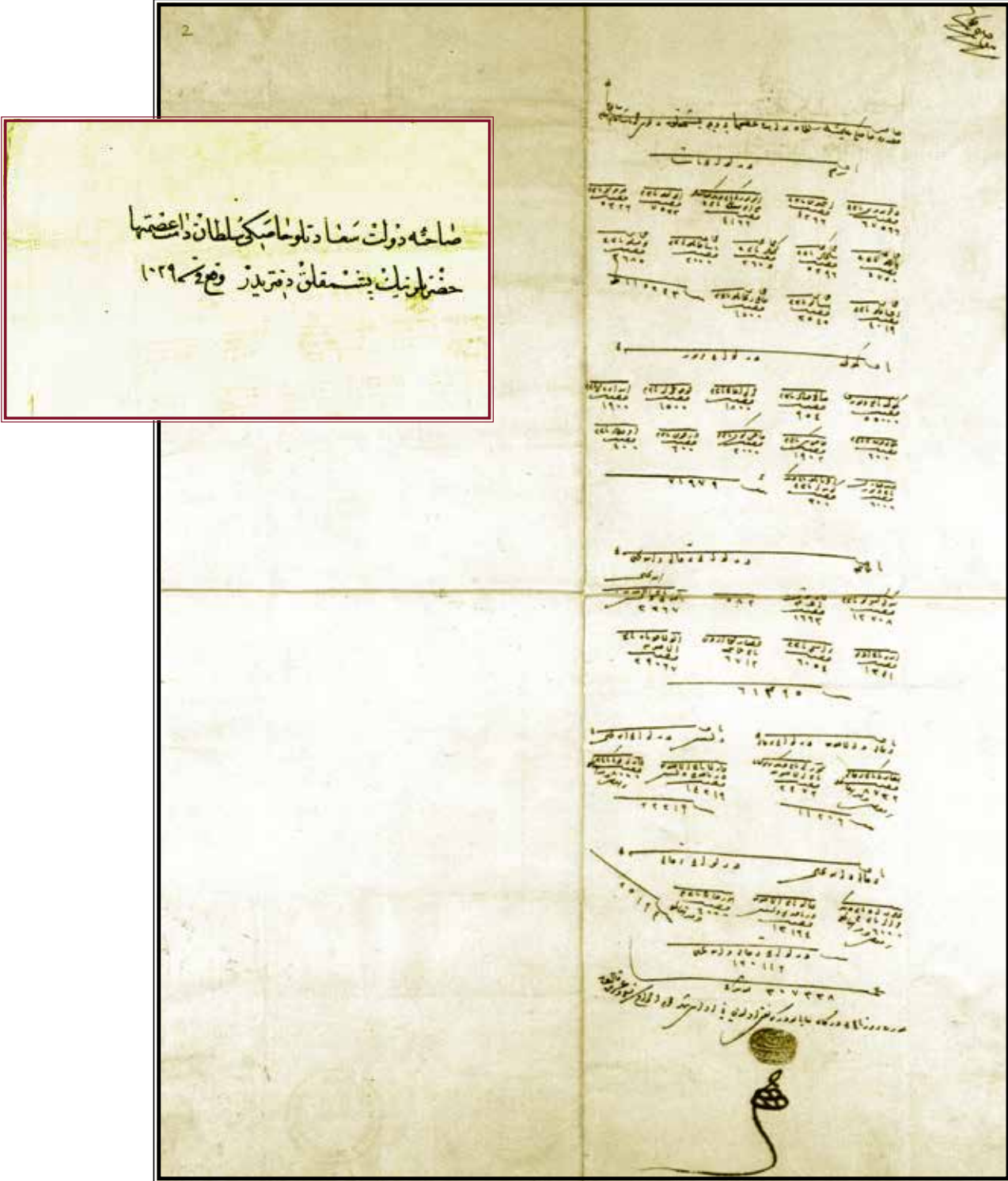
9 Zilkâ'de 315 ve 20 Mart 314 serkâtib-i hazret-i şehriyârî

ref. osmanlı arşivi/IHUS.63.3

genç osman'ın eşi haseki ayşe sultan'a ait başmakçı defteri

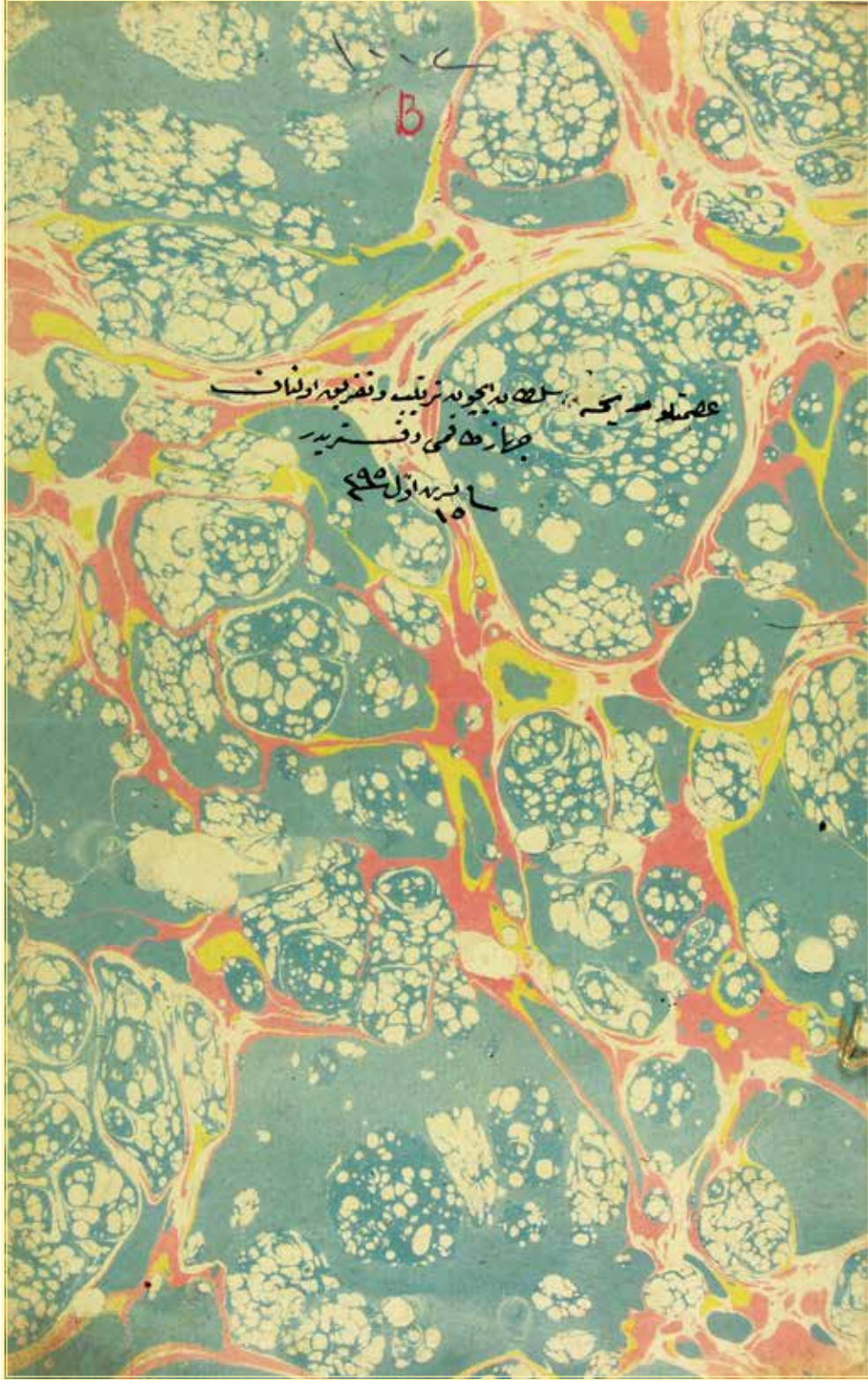
the list of wedding presents for haseki ayşe sultan, who is the wife of
(II) osman the young

ref. topkapı sarayı müzesi arşivi

sultan abdülmeçid'in kızı hadice sultan'ın çeyiz defteri
[15 teşrinievvel 1295/27 ekim 1879]

dowry records of sultana hadice daughter of sultan abdülmeçid
[15 first tesrin 1295/27 october 1879]

ref. topkapı sarayı müzesi arşivi

I. selatin-i âzam hazeratı için tefrik kılınan eşyay-ı cihaziyenin bir kıta defteridir

birinci takım

1 ad.	samur nefesi kürk	20	porselen ve billur şerbet bardağı
1 ad.	başak(vaşak) kürk	14	adedi cihazdan
1 ad.	kakum kürk	1	sarı atlas üzerine beyaz sırma işlemeli
1 ad.	mor atlas üzerine ağır sarı sırma		çaşnigir puşidesi
	işlemeli ma' minder seccade	10	soğuk bezi üzerine sarı sırma işlemeli
1 ad.	penbe atlas üzerine sarı sırma		ve tirtil saçaklı şerbet başlığı
	işlemeli tirtil saçaklı ma' minder seccade,	1	sim taam tepsi
	penbe ve nohudî atlas üzerine suzani	1	sim kahve altı tepsisi
	ipek işleme ma' minder seccade	10 ad.	sim kahve altı tabağı ile sırma
4 ad.	kalemkâr seccade		işlemeli terpuş
2 ad.	incü ve sırma işlemeli abdest havlusu	5	beyaz sırma işlemeli kebir terpuş
2 ad.	sırma işlemeli ayak havlusu	1	sim burun taşı
1 ad.	gılabdan işlemeli ağır abdest futası	1	sim süzgeç
1 ad.	sim ma' ibrik abdest leğeni	6	sim çatal
1 ad.	esfaki (?) abdest boğçası	5	sim kaşık
9 ad.	esfaki(?) boğça	12	sim bıçak
1 ad.	eflatuni atlas üzerine beyaz sırma	2	sapları elmaslı taam kaşığı
	işlemeli hamam takımı boğçası	2	sapları elmaslı arvesk(?) tatlı kaşığı
2 ad.	beyaz sırma işlemeli hamam takımı	2	sapları elmaslı hoşab kaşığı
	ve bir adedi gılabdanlıdır	20	uçları mercanlı anbos(?) taam kaşığı
1 ad.	tirşe atlas üzerine sarı sırma	20	uçları mercanlı tatlı kaşığı
	işlemeli ve tirtil saçaklı leğen puşidesi	20	uçları mercanlı hoşab kaşığı
1 ad.	sırma işlemeli elmas ile müzeyyen	3	beyaz merikon üzerine sırma işlemeli
	duvak incü dahi ilave olunacaktır.		taam nihalisi
1 ad.	elmaslı yaşmak aynası	36 ad.	sarı ve beyaz sırma işlemeli abdest
2 ad.	müdevver sim yaşmak aynası		ve taam ve ayak havlusu
2 ad.	sim hamam taşı		
1 ad.	uçları sırma işlemeli ve sırma		
	saçaklı gökez kayık ihramı		
1 ad.	sim hamam badiyesi		
2 ad.	kadife üzerine sim kaplı esvab sandığı	3	sarı ve gökez ve leylaki atlas üzerine
1 ad.	müdevver sim nişan çekmecesini	1	sarı sırma işlemeli sukre(?)
5 ad.	ceviz esvab sandığı bazılarının tamiri	4	sarı pul işlemeli sukre(?)
	bazılarının tecdidi lazımdır		elvan mantin üzerine suzani(suzni)
2 ad.	sim buhurdan ma' gülabdan	1	ipek işlemeli sukre(?)
2 ad.	altı kollu sim kebir şamdan	1	yaldızlı sim tuzluk
2 ad.	sim şamdan ma' tepsi	10	ayaklı sim meyve tabağı
1 ad.	sim gece kandili	12	sim sahan ve çorba taşı ve
2 ad.	mor kadife ve darçini atlas		pilav tenceresi
	üzerine sırma işlemeli ve sırma	1	som sim kaplı taam iskemlesi
	saçaklı kahve puşidesi,	1	şeşhaneli sim leğen ma' ibrik
	ağırca elmaslı zarf	1	gökez meşin üzerine sim kabareli
12 ad.	minali altın ma' fincan zarf		ekmek muhafazası
12 ad.	altın yaldızlı tonbak kahve fincanı zarfı	1	kadife üzerine sim kabaralı taam
1 ad.	yaldızlı kahve askısı ma' ibrik		skemlesi
2 ad.	sim kabare kahve tablası	1	meşin üzerine sim kabaralı
1 ad.	sim tatlı hokkası ma' kaşıklık		tepsi galafı(?)
12 ad.	sim tatlı kaşığı	1	marikon kaşık muhafazası
1 ad.	kristof tabir olunan madenden mamûl	2	fakfon şerbet tepsisi
	beyaz şerbet tebsisi	6	saksonya su destisi
10	sim şerbet kupası	2	saksonya zembem sûrahisi
2	kapak tepeleri yeşil mina üzerine	1	sarı yaldızlı fakfon tepsi
	safir pırlanta ile müzeyyen burmalı		sim mankal
	billur ma' tabak su bardağı		

2. sahife

3	sarı ve gökez ve leylaki atlas üzerine
1	sarı sırma işlemeli sukre(?)
4	sarı pul işlemeli sukre(?)
4	elvan mantin üzerine suzani(suzni)
1	ipek işlemeli sukre(?)
1	yaldızlı sim tuzluk
10	ayaklı sim meyve tabağı
12	sim sahan ve çorba taşı ve
	pilav tenceresi
1	som sim kaplı taam iskemlesi
1	şeşhaneli sim leğen ma' ibrik
1	gökez meşin üzerine sim kabareli
	ekmek muhafazası
1	kadife üzerine sim kabaralı taam
	skemlesi
1	meşin üzerine sim kabaralı
	tepsi galafı(?)
1	marikon kaşık muhafazası
2	fakfon şerbet tepsisi
6	saksonya su destisi
2	saksonya zembem sûrahisi
1	sarı yaldızlı fakfon tepsi
	sim mankal

- 1 saksonya sahan takımı
- 20 saksonya salata tabağı
- 50 porselen reçel tabağı
- 20 mütennevi bulat tepsi
- 8 mütennevi saksonya kase
- 1 sarı sırma ve incü işlemeli yorgan
- 1 şal yorgan
- 2 atlas üzerine sarı sırma işlemeli yorgan
- 10 tefarik ve suzni ipek işleme yorgan
- 26 kalemkâr yorgan
- 9 basma yorgan
- 1 bürümcük üzerine gılabdan işleme yatak puşidesi
- 15 sırma işlemeli yasdık yüzü
- 51 tire ve gılabdan işleme ve kalemkâr yastık yüzü
- 5 sırma işlemeli örtüsü
- 32 tire ve gılabdan işlemeli yastık örtüsü
- 5 incü ve sırma işlemeli yatak çarşebi(çarşaf) ve yasdık örtüsü
- 3 etrafı sırma işlemeli soğuk bezi çarşebi
- 13 penbezar yatak çarşebi
- 20 mermerşahi yatak çarşebi
- 56 atlas ve dibet(?) basma şilte

- 27 gılabdani ve sade ipek ve satranclı canfes yatak bağı
- 30 adi dokuma yatak bağı
- 5 marikon garar ?
- 1 sim çarşebli cam fener
- 2 pirinç el leğeni ma' ibrik
- 4 yaldızlı pirinç tek mumlu şamdan
- 4 yaldızlı pirinç üç kollu ve 4 mumlu şamdan
- 4 yaldızlı pirinç fiske şamdanı
- 2 pirinç kahve altı tepsi
- 4 kebir pirinç taam tepsi
- 5 pirinç mangal
- 10 adet pirinç hela ibrği
- 1 laciverd saksonya çay takımı
- 50 nühas sahan ma' kapak
- 12 nühas çorba ve pilav tası
- 12 kenarlı nühas tabak
- 12 kenarsız nühas tabak
- 5 nühas yedek(?) ma' tabak
- 10 nühas halvahane ma' kapak
- 10 kapaklı nühas doğrama
- 40 kapaklı nühas kuşhane
- 15 nühas perhiz kuşhanesi

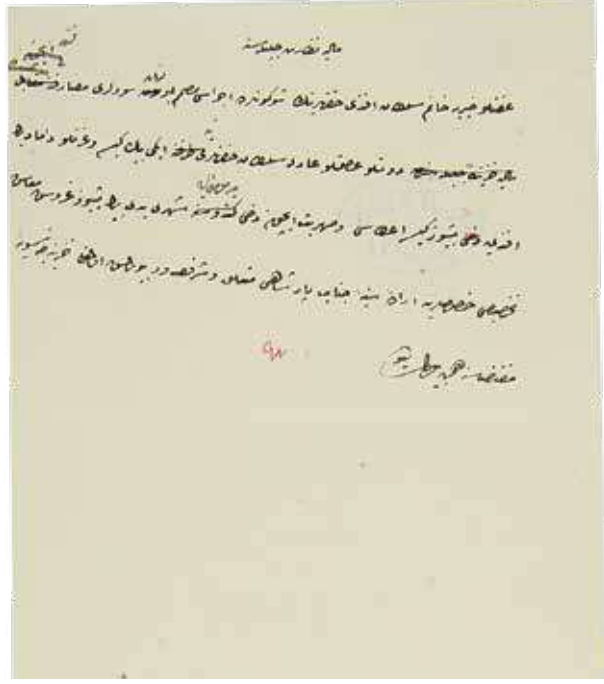

hayriye hanım sultan'ın düğün masrafları hakkında

about wedding expenses of sultana hayriye

mâliye nezâret-i celilesi'ne

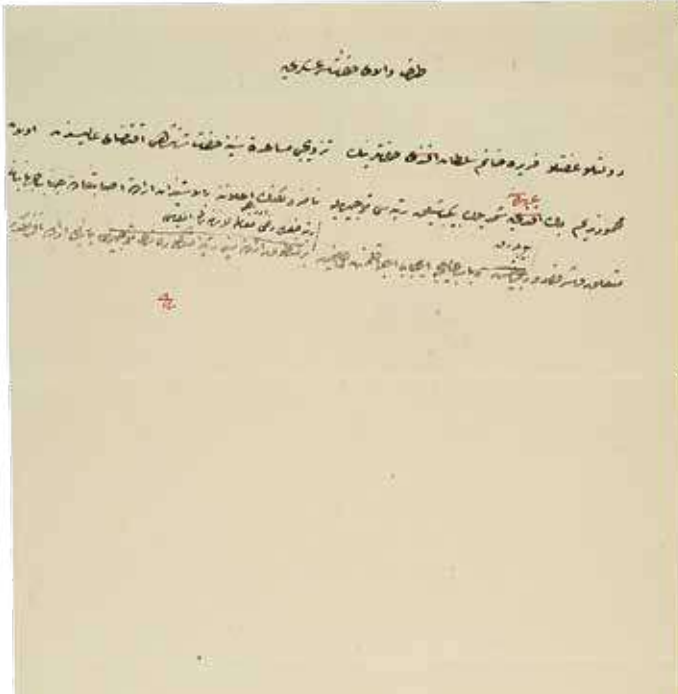
iffetlü hayriye hanım sultan efendi hazretleri'nin şu günlerde icrâsı musammem bulunan sūrları mesârifine devletlü ismetlü adile sultan hazretleri'ne iki bin kise ve izzetlü damadları efendiye beşyüz kise i'tâsı ve sıhriyet için dahî mûmâileyhe şehri yedi bin beşyüz gurûş ma'âş tahsîsi husûslarına irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî mûte'allık ve şerefsûdur buyurulmuş olmağla hazînece tesviye-i muktezâsına himmet buyurulması

ref. osmanlı arşivi/A) MKT.MHM.353.80

feride hanım sultan'ın kocasının terfi etmesi hakkında

about the promoting of sultana feride's husband

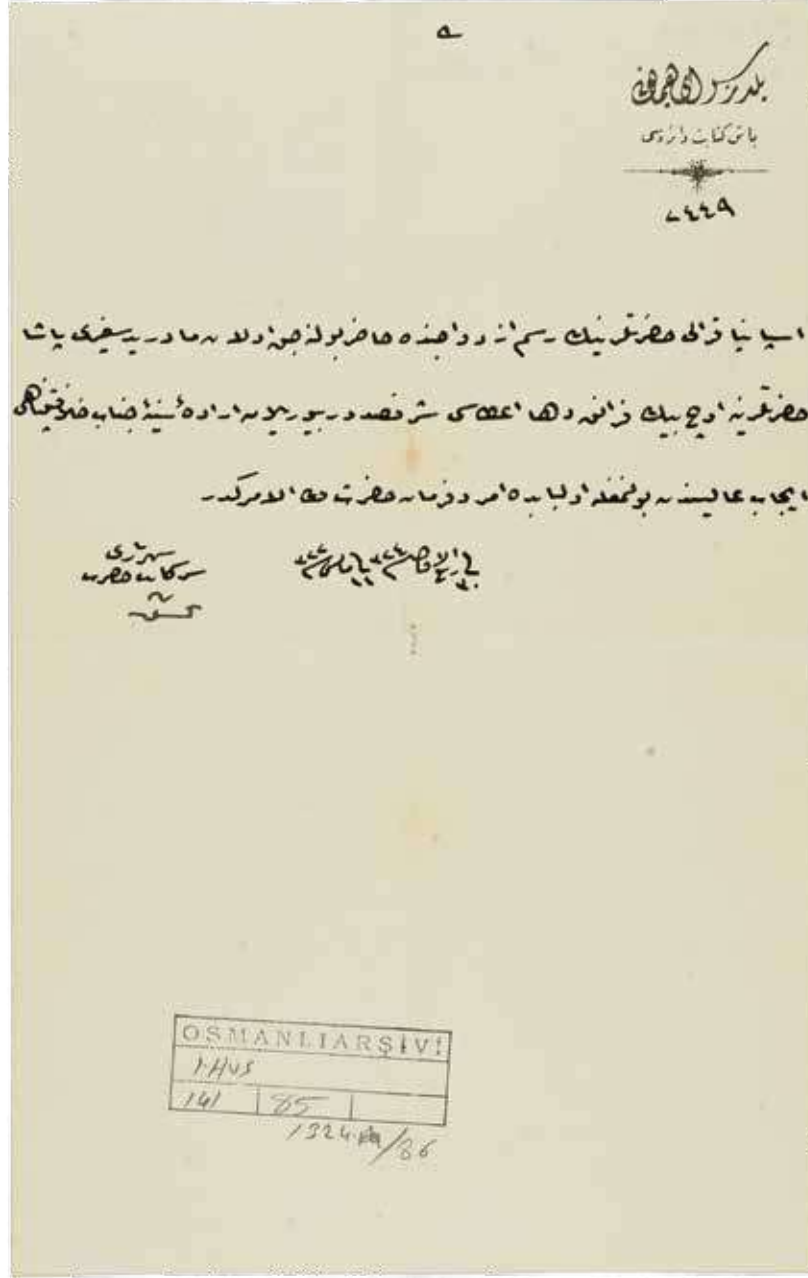
ref. osmanlı arşivi/A)MKT.MHM.429.42

taraf-ı vâlâ-yı hazret-i seraskeri'ye

devletlü iffetlü feride hanım sultan hazretleri'nin tezvici müsâ'ade-i seniyye-i hazret-i şehinşâhî iktizâ-yı âlisinden olan mahmûd nedim beğ uhdesine şimdilik binbaşılık rütbesi tevcihiyle namzedliğinin i'lânına bil-istizân irâde-i isâbet'âde-i cenâb-ı cihânbânî mûte'allık ve şerefsûdur buyurularak bâb-ı alice icâb-ı icrâ kılınmış olmağın rütbe hakkında dahî oraca mu'âmele-i lâzimenin ifâsı bâbında irâde efendimindir.

ispanya kralı'nın düğün merasimine madrid sefiri'nin katılması hakkında [rebiülevvel mayıs 1906]

about ambassador to madrid attend the wedding ceremony of the king of spain [rabi l. may 1906]

ref. osmanlı arşivi/l. HUS. 141.85

yıldız sarây-ı hümâyûnu başkütâbet dairesi

ispanya kralı hazretlerinin resm-i izdivâcında hâzır bulunacak olan madrid sefiri paşa hazretlerine üç bin frank daha i'tâsı şerefsudür buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı hilâfetpenâhî icâb-ı âlîsinden bulunmağla olbâbda emr ü fermân hazret-i veliyyülemrindir.

serkâtib-i hazret-i şehriyârî

30 rebiülevvel 324 11 mayıs 322

بیم وزیر
شیرتوبت و غیره ای مدد گرانه لایحه و غیره
تقدیر دامت جلاله

شیرتوبت
کرشو
ماتیو
قدانو
وقیم اقم

شیرتوبت نام خانوادگی سابقاً بایرینده تقدیم ایلهدی بربطه عرضی و اما نئو قره عیارها حبب جاعنده واقع شعور قصصی سائنسین اولدی
بقدره انعطاف بیل و اصدود حس و صبره و فاعله احمدیه اوج نفا و بودی نولد ایدوب هروجه نمایان مراد و اشغاد اولدیغ
استیعاب و نیاز اویغ و انسانی کیفیت انا طوی صاحب نین لایحه سوال دیکه کالی طوبخدی اوسته زرد طوجانده قره ماغ معله شمشیر
علفایم کنه نئو زوجه کای شیرینه نیه نام خانوادگی بیل و اصدود و اویغ و اوردو اوج نفا و بودی کایور ایدوب کای نایسته امرت اولدیغ
باوسندعا شریفانه اصدود اولدیغ خطی لایحه مکتوبون ملوک زاری موخینه اشانی وجیهه استاجول کای مفاطمه کای نئو بربینه
بوی ایشراقیده اوردیر اوقی و لایحه اصدود بویور اوج کای مکتوبون کای بربینه بشراقیده اوردیر اوقی و لایحه صدق و احسان بویوری
دیکه تقدیر اولمقدور ناشی اشانی اوردو کای مکتوبون کای بربینه بشراقیده اوردیر اوقی و لایحه صدق و احسان بویوری
موقوفه اوردو سنیه شاهزادی بویور ایدوب کای نئو و اویغ باورین سننئی تقدیم واعظا ایدیر سی شخصی و ضرر اقدی قولدیغ هول اولدیغ
موقوفه اوردو سنیه شاهزادی بویور ایدوب کای نئو و اویغ باورین سننئی تقدیم واعظا ایدیر سی شخصی و ضرر اقدی قولدیغ هول اولدیغ

tev'em (ikiz çocuk) maaşı [türk aileye]

twin child salary [for turkish family]

karahisar-ı sâhib şühud kasabası sâkinelerinden olarak bi-kudret-i allahu teâlâ batın-ı vâhiden hasan, hüseyin ve fatma isimleriyle üç nefer evlâdı tevelüd edip her vecihle şâyân-ı merâhim ve eşfâk olduğu istid'â ve niyâz olunmuş ve emsâl-i keyfiyeti anadolu muhasebesinden lede's-suâl ve dergâh-ı âlî topçuları ustalarından tophâne'de karabaş mahallesinde sâkin ali nâm kimesnenin zevcesi şerife nesibe

nâm hâtûnun batın-ı vâhiden olmak üzere üç nefer evlâdı zuhûr ederek şâyetze-i merhamet olduğu bi'l-istid'â şeref-yâfte-i sūdûr olan hatt-ı hümâyûn merhamet makrun-ı mülûkâneleri mücibince emsâli vecihle istanbul gümrüğü mukattaâsı mâlından beherine yevmî beşer akçeden on beş akçe vazife ihsân buyurularak işbû sene-i mübârekenin muharrem-i haramı'nın yirmi birinci günü senedâtı îtâ olunmuş olduğu derkenâr kılınmış olmaktan nâşî emsâli üzere gümrük-i mezkûrdan bunların dahî beherine beşer akçeden on beş akçe vazife sadaka ve ihsân buyrulması muvafık-ı irâde-i seniyye-i şâhâneleri buyrulur ise mahalline kayd ve icâb eden senedâtını tanzim ve îtâ ettirmesi husûsu defterdâr efendi kullarına havâle olunacağı muhat-ı ilm-i âlileri buyruldukda benim vezirim, işbû takrîri ve arzûhâl-i mezkûre maznûr-ı hümâyûnum olmuşdur emsâli vecihle istanbul gümrüğü mukattaâsı mâlından beherine yevmî beşer akçeden on beş akçe tevcih ve ihsân-ı hümâyûnum olmuşdur."

ref. osmanlı arşivleri/HAT 539/26564

Adı	Yaşı	Profesyonu	Soyadı
...	...	...	...

...
...
...

tev'em (ikiz çocuk) maaşı [rum ortodoks aileye 1891]

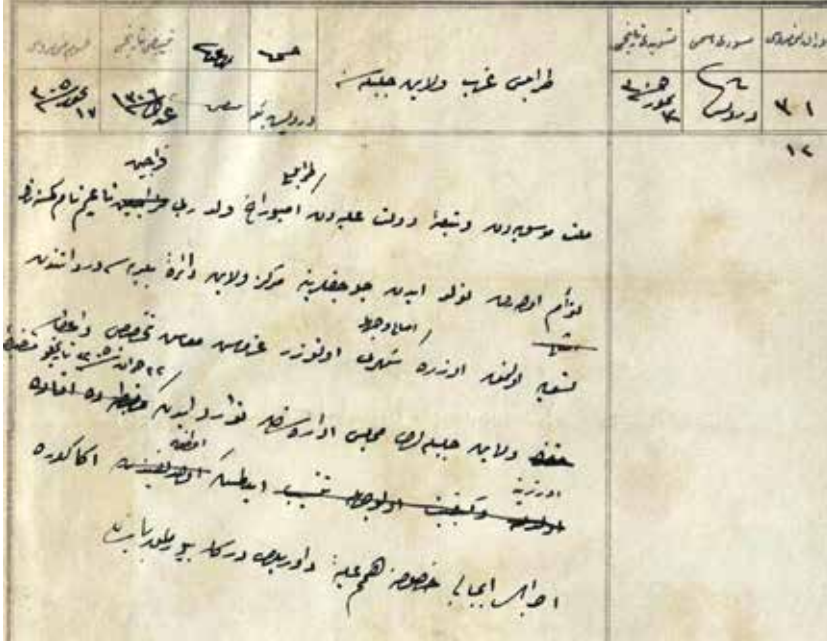
twin child salary [for orthodox family 1891]

"trabzon vilayet-i aliyyesine, sürmene kazâsının zumrgan karyesi sâkinlerinden ve rum milletinden boturoğlu zevcesi

tulî'nin tev'em olarak tevellüd eden çocuklarına mahallî vâridât-ı belediyesinden şehri otuzar gurus maâş tahsis ve îtâsı mukaddem meclîs-i aliyyelerinden vârid olan fi 13 temmuz 307 târihli tahrîrât üzerine tensîb edilmiş olmakla icrâ-yı icâbı bâbinda,

ref. osmanlı arşivleri/DH. MKT. 1859/104

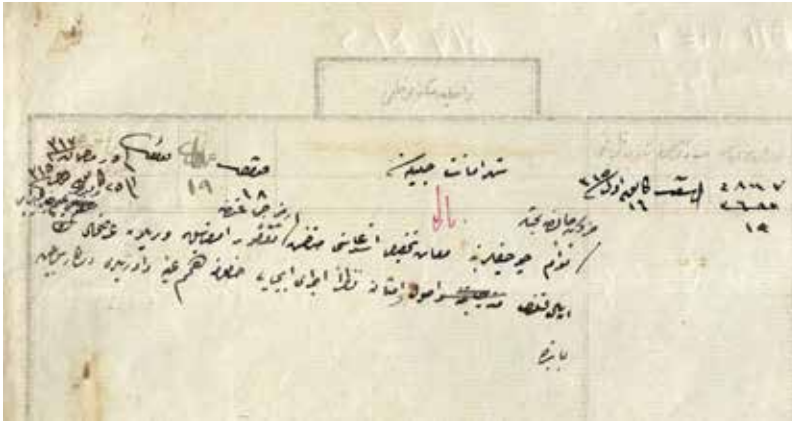
**tev'em (ikiz çocuk) maaşı
[musevi aileye 1889]**

twin child salary [for jewish family 1889]

"trablusgarb vilâyet-i celîlesine, millet-i musevîyeden ve tebaa-i devlet-i aliyyeden trabluslu enburağ veled-i karaçin nayim nâm kimesnenin tev'em olarak tevellüd eden çocuklarına merkez vilâyet dâire-i belediyesi vâridâtından

tesviye olunmak üzere emsâli vecihle şehri otuzar guruş maâş tahsîs ve itâsı vilâyet-i celîleleri meclîs idâresinden tevârüd eden 22 haziran 305 târihli mazbata üzerine tensîb edilmiş olmağın ana göre icrâ-yı icâbı husûsuna himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyrulmak bâbında,

ref. osmanlı arşivleri/DH. MKT. 1643/105

**tev'em (ikiz çocuk) maaşı
[ermenî aileye 1900]**

twin child salary [for ermenian family 1900]

"şehremânet-i celîlesine, fakirü'l halinden bahisle tev'em çocuklarına maâş tahsîsi istid'âsını mutazammın ermeni

cemaâtinden markor imzâsıyla verilen arzûhâl leffen irsâl kılınan usûl-i emsâline nazâran icrâ-yı icâbı husûsuna himem-i aliyye-i dâverîleri derkâr buyrulmak bâbında 5 ramazân 317" (boa. dh. mkt. 2294/38)

ref. osmanlı arşivleri/DH. MKT. 2294/38

ازبکی شهیدان ازبکستان

قوچان بومرۆنی

علاؤلموینی

ازبکی شهیدان ازبکستان

Certificat du Vaccin.

ایسیمی	سنی	پدرینک ایسمی	پدرینک صنعت و یا ناموینی	مذھبی
علی خوند	۲۵	احمد		اسلام
شهری	دارهخی	قصابی	سمن شهورد	بچه بنی
رقلم	۲	فغانم	باپاروینق ورمیخ نعلی طبع لکسورد	خان نومرۆی

بالا ده هرت زان قانطاهی مورزان ایچکیم زور کورده و سید زلفی بیبا سوسرا دنا بر بینه
اعه قوزده آخو شایسته
طیبیه
۱۸

aşı şahadetnamesi [1910]

certificate of vaccination [1910]

ref. dursun ayan koleksiyonu

**düğün yemeği
davetiyesi [h.
1332/m. 1916]**

a wedding dinner
invitation [h.1332/
ad. 1916]

göztepe'de cami-i şerif karşısında (57 numarolu) hanede
velime cemiyetine
"davetiye hanım efendilere mahsus varakadır"
fi 19 mayıs 332 pençşenbe öğlenden sonra saat bire kadar

düğün yemeği davetiyesi [1909]

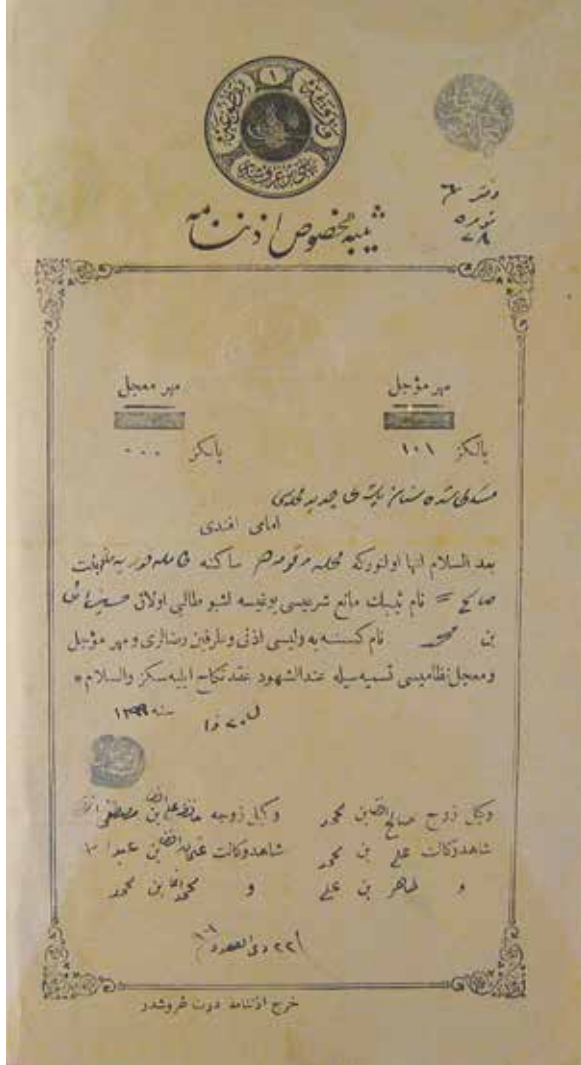
a wedding dinner invitation [1909]

ref. dursun ayan koleksiyonu

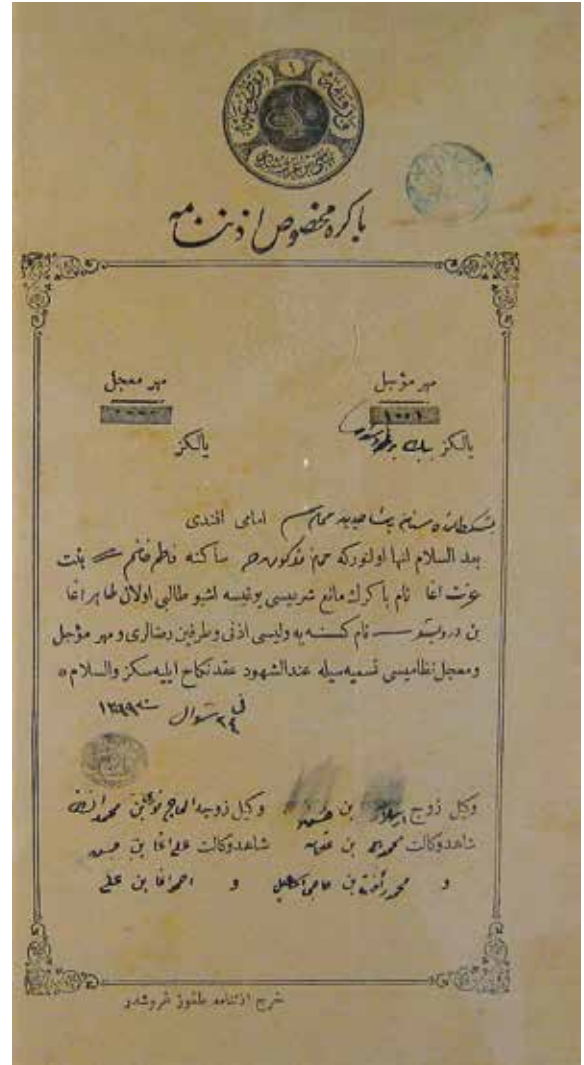
izinname [zilkade 1299/ekim 1882]

permission certificate for marriage [zilkada 1299/october 1882]

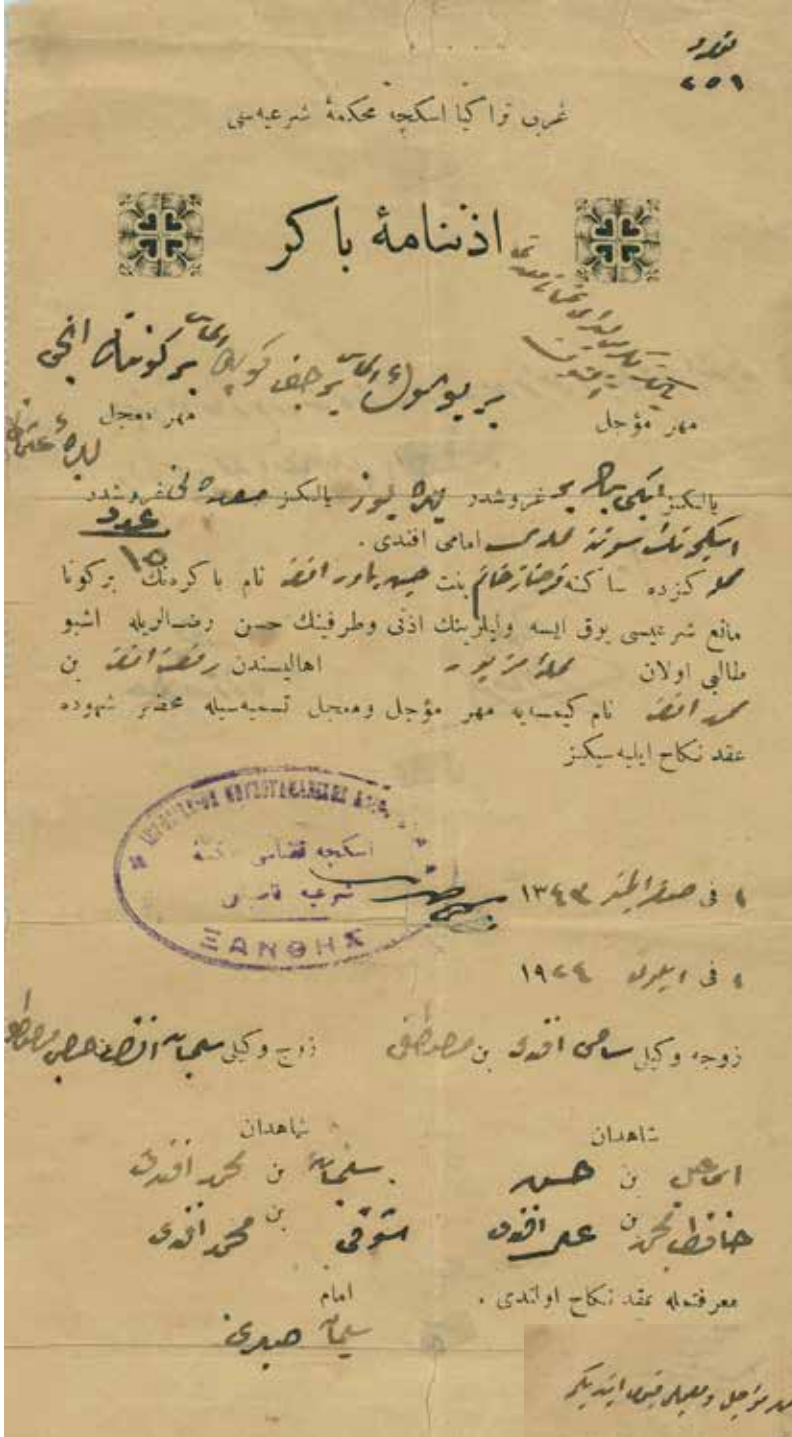
izinname [şevval 1299/eylül 1882]

permission certificate for marriage
[shawwal 1299/september 1882]

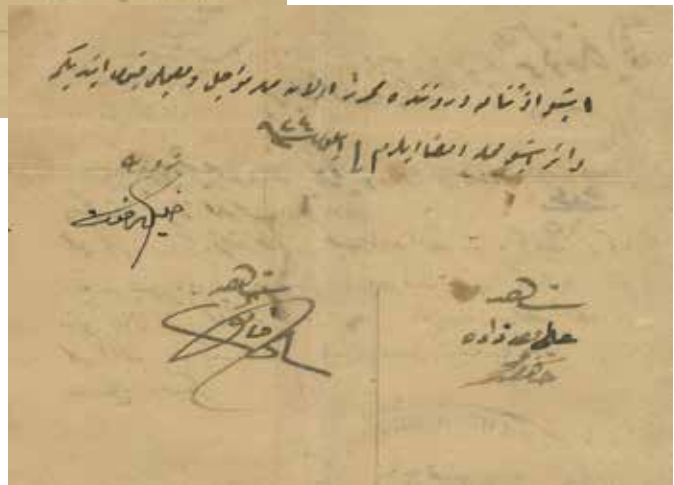
ref. konya koyunoğlu müzesi

izinname [recep 1323/eylül 1905]
permission certificate for marriage
[recap 1323/september 1905]

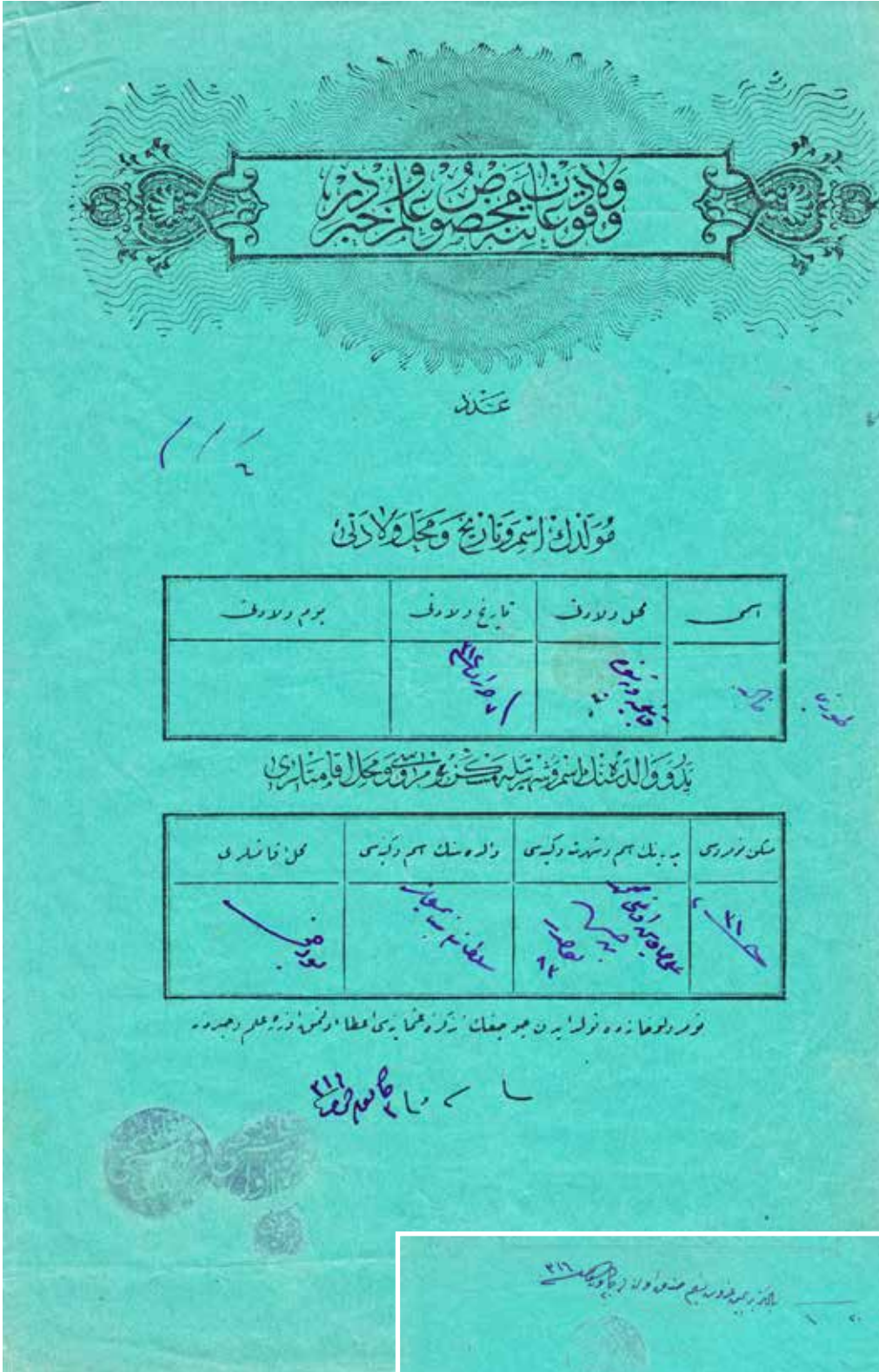
ref. dursun ayan koleksiyonu

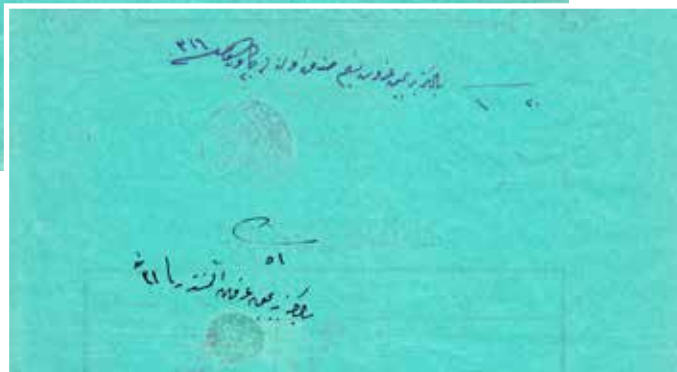

veladet ilmühaberi

[h. 1316/m.1900]

birth certificate [h. 1316/ad. 1900]

تولد وقوعات علم و خبری

جلد ..... عدد .....

تولد ابدن چو جنك

قيد ايديله جك عىلى				ولادت				تاريخ	عمل	اسم و صفت
محل	مکان	زقاق	قريبه	محل	مکان	زقاق	قريبه			
خان	۱۷۵		کفرين	اسلام	کفرين	۱۷۵	کفرين	کفرين	کفرين	

والده سنك				پدرينك			
اساساً توموده كى محل قيدي				اساساً توموده كى قيدي			
محل	مکان	زقاق	قريبه	محل	مکان	زقاق	قريبه
۹			کفرين	کفرين	کفرين	۱۷۵	کفرين

شاهدك	اسم و صفت		تاريخ و صفت
	اسم	صفت	
شاهدي	ميرزا قور محمد نوري	معه	۱۷۵
شاهدي	خانجی	معه	۱۷۵

محلده سنك ۱۷۵ نومرولو خان تومورده سنك چو جنك ايله ايوونك اسم احوالی وشاپان قبول ومعتبر اولان ومهرلامه موضوع بولان شاهدلر كده كذاك اسم احوالی بالاده كوسترلش اولان ايتدن على ااصوك سجيل قوسنه قيديله لازم كلان تدا كره هتايه نيك اعطاسي ايچون اشبو علم و خبر ویرلی ۱۷۵ صریرا

۱۷۵ - ۱۷۵۰ - ۱۷۵۰

خانجی

۱۷۵

veladet ilmühaberi
[h. 1326/m. 1910]
 birth certificate
 [h. 326/ad. 1900]

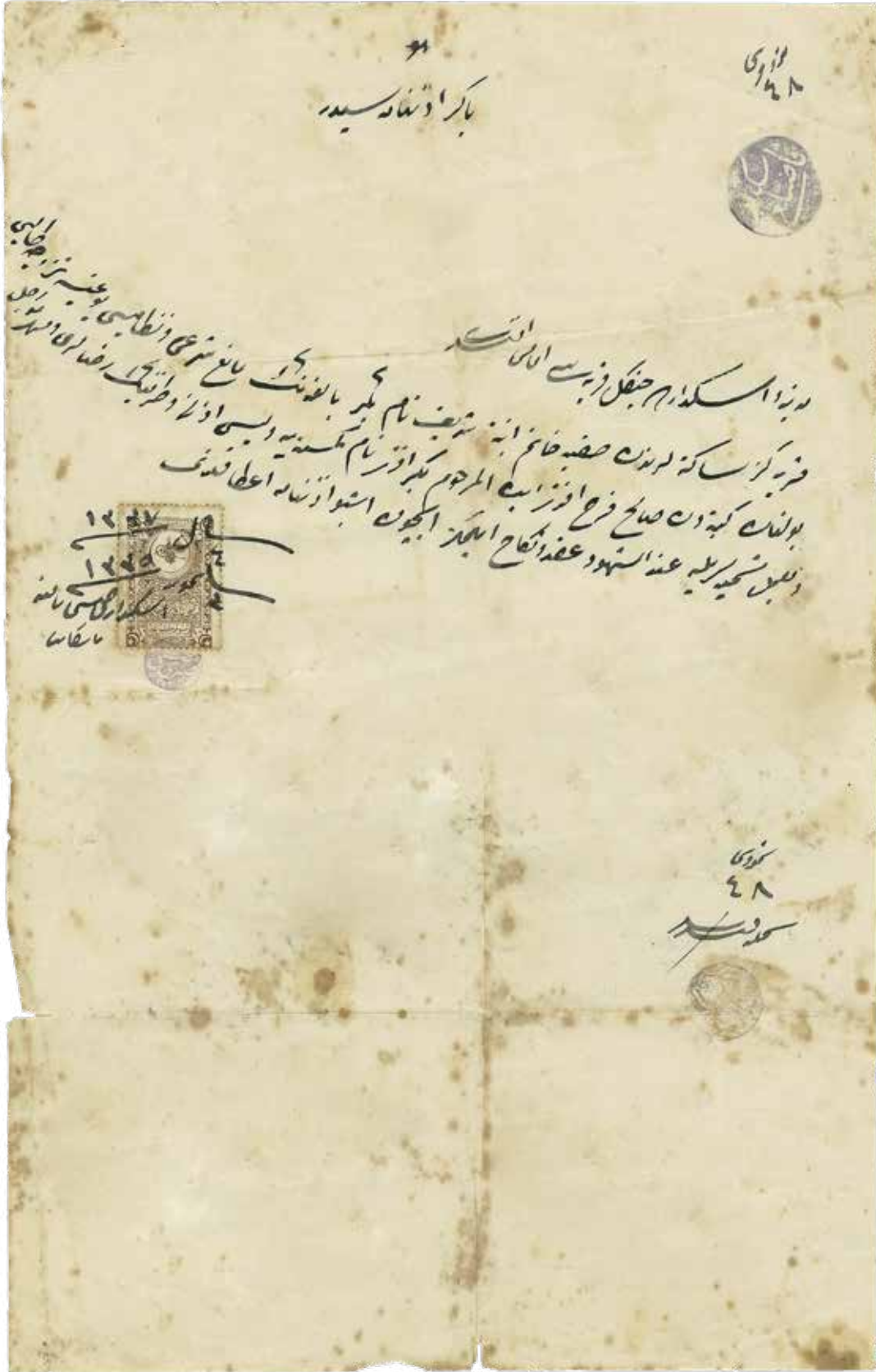

izinname [h. 1340/m. 1924]

permission certificate for marriage

[h. 1340/ad. 1924]

ref. dursun ayan koleksiyonu

izinname [h. 1335/m. 1919]

ref. dursun ayan koleksiyonu

permission certificate for marriage [h. 1335/ad. 1919]

بازار محله سی

مستوجب
۵۰

مستوجب
۵۱

بازار محله سی، امم افندی بعد السلام انما اولادکده
محله کزده س که ذلیما بنت حافظ عثمان نام کمر بالفه عاقله نرو عانی شریعیس و عاقله بنت نورو نکاح لوسی یوق
ایسه شیو طالی بولنان اسماعیل بن حاجی نام کسنیه هر فیله حسن رضا لریله محضر شهر دده وجه شریع اوزره مهر تشبیه بود
عقد نکاح البییز و السلام

۵۰ ذالقعده ۱۳۲۷

شاه لری
افینار اوله حافظ ابراهیم
مستجاب احمد انفا

و کیلی زوجه
عثمان اوله ساینه
بن عثمان

و کیلی زوجه
حاجی عثمان بن
عمر

بازار محله سی، امم افندی بعد السلام انما اولادکده
محله کزده س که ذلیما بنت حافظ عثمان نام کمر بالفه عاقله نرو عانی شریعیس و عاقله بنت نورو نکاح لوسی یوق
ایسه شیو طالی بولنان اسماعیل بن حاجی نام کسنیه هر فیله حسن رضا لریله محضر شهر دده وجه شریع اوزره مهر تشبیه بود
عقد نکاح البییز و السلام

izinname [h. 1327/m. 1909]

permission certificate for marriage

[h. 1325/ad. 1909]

ref. dursun ayan koleksiyonu

درود علی
 او علی
 مسدد
 ۵۰
 بلاد خصیبه سرداری عثمانیه

۱۹۲۰

محکمترجی باسماقی احمدی

اینقا فریضه کند قدیجی اوغلی لریدی غیریه حاتم بنت حسنه خانام بزکده ملک مال احمدی و تقابسی یوق ابد استوبه فایه بولسانه شریه جانفده
 عیسه عیسه ابوس اوغلی طلال افشا ایتمانه محمود افشا و بسک ازده و طرفیکه عیاری و سید عبد البر محمد شهورده عقد نطاح ایسیر

۱۸ دی ۱۹۲۰
 فرودده احمدی درود علی

<p> سزای عیبه محمد سنده حاج محمد زاده حاتم سزای افشا یجا محمد سنده استغیبه اوغلی اسماعیل افشا دینچار محمد سنده حسام زاده محمد بیک </p>	<p> دیکل زوج ( ) ( ) </p>	<p> سزای عیبه محمد سنده ابوس زاده حسنه خانام افشا سزای عیبه محمد سنده سید سزای زاده احمد افشا دینچار محمد سنده حسام زاده محمد بیک </p>
--	---	--

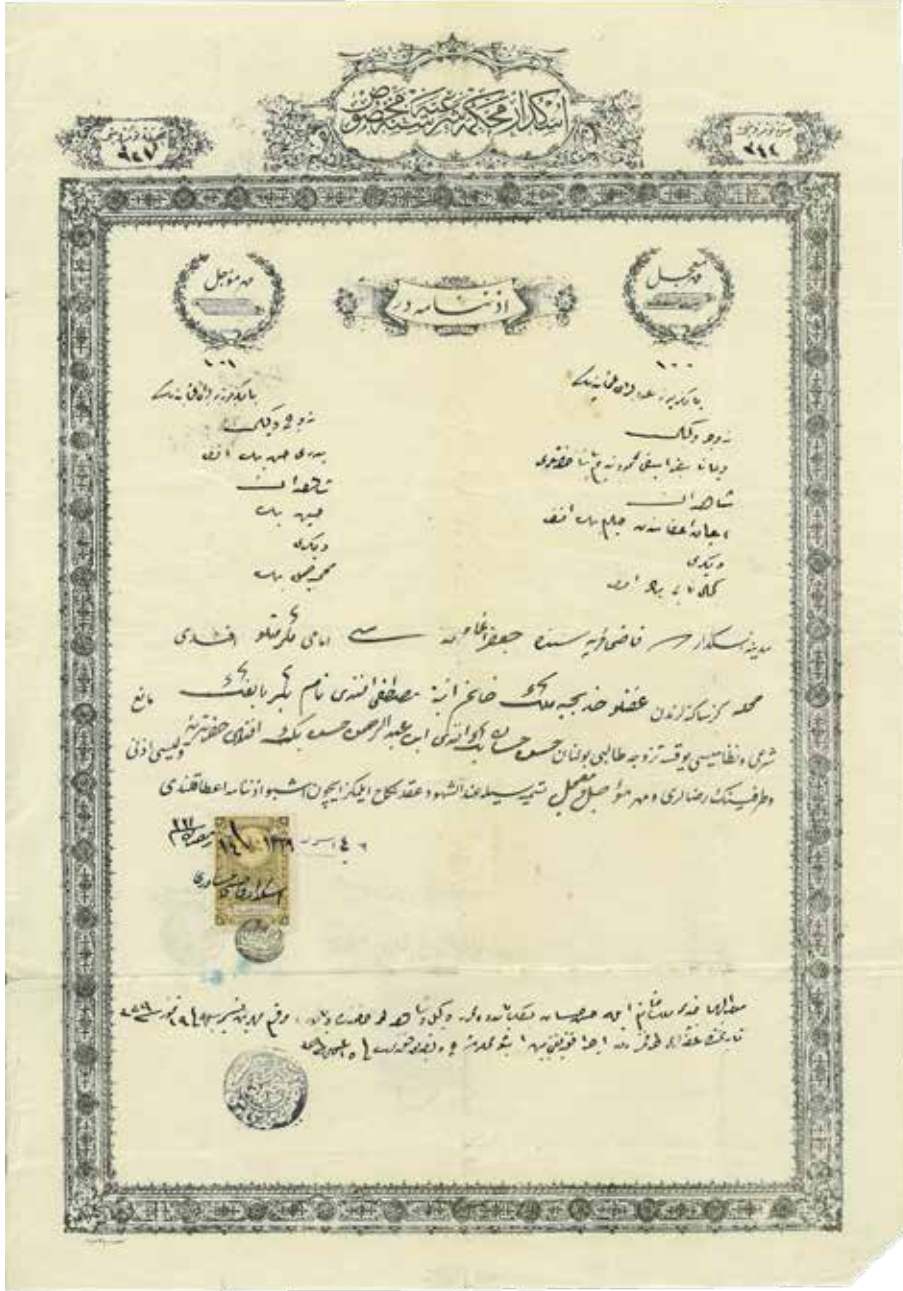
عذر لری ایچر ایلند - ۱۸ دی ۱۹۲۰
 دله ۴ اسوان

با سکا

izinname [h. 1336/m. 1920]

permission certificate for marriage
[h. 1336/ad. 1920]

ref. dursun ayan koleksiyonu

**üsküdar mahkemesi
evlilik izinnamesi
[h. 1329/m. 1913]**

üsküdar court
permission certificate
for marriage
[h. 1329/ad. 1913]

ref. dursun ayan koleksiyonu

galata mahkemesi evlilik izinnamesi [h. 1326/m. 1910]

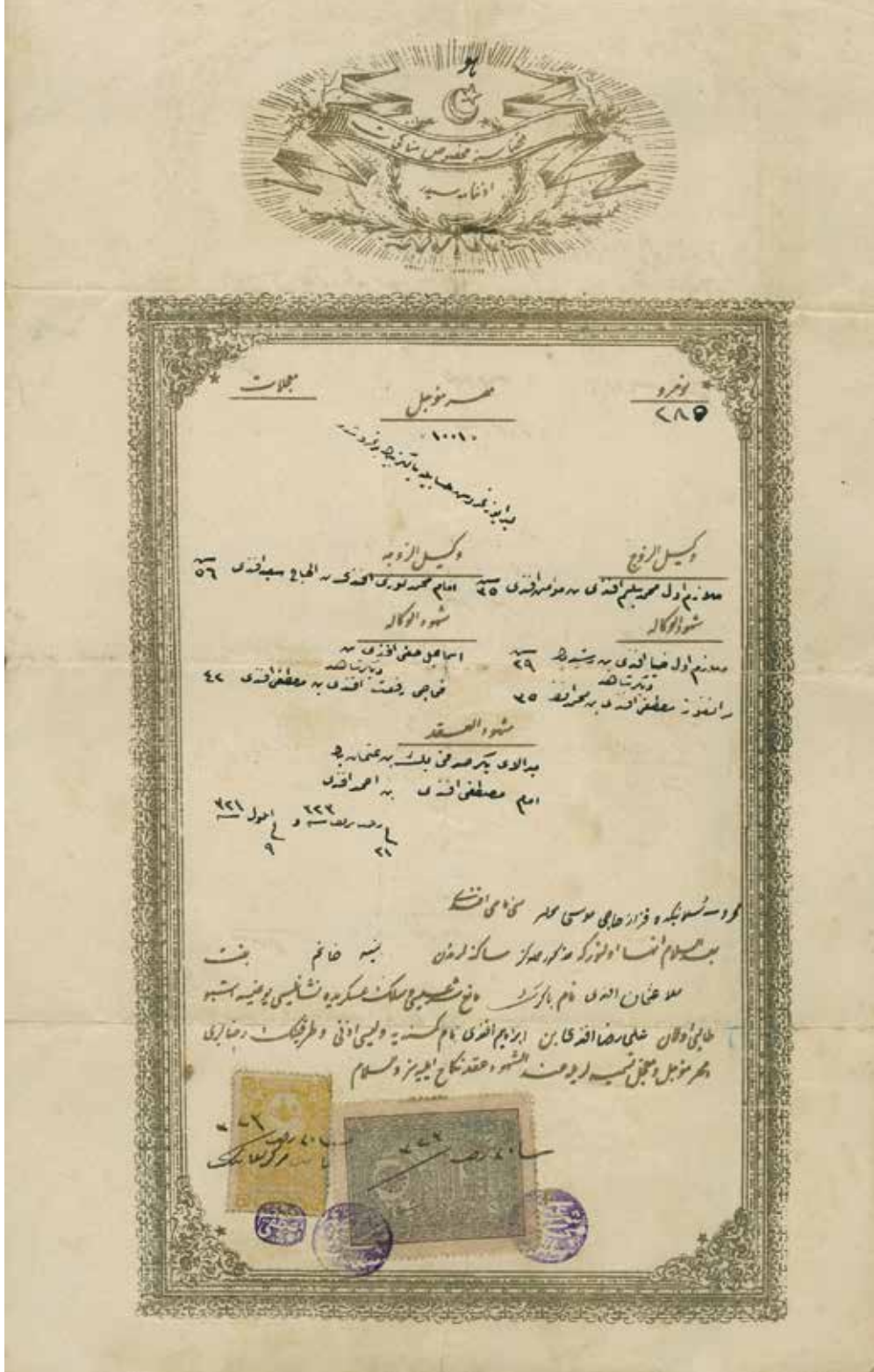
galata court permission certificate for marriage
[h. 1326/ad. 1910]

ref. dursun ayan koleksiyonu

izinname: garbi trakya iskece mahkeme-i şerriyesi [h. recep 1323/m. eylül 1905]

permission certificate for marriage from western thrace iskece canonical court
[h. rajab 1323/ad. september 1905]

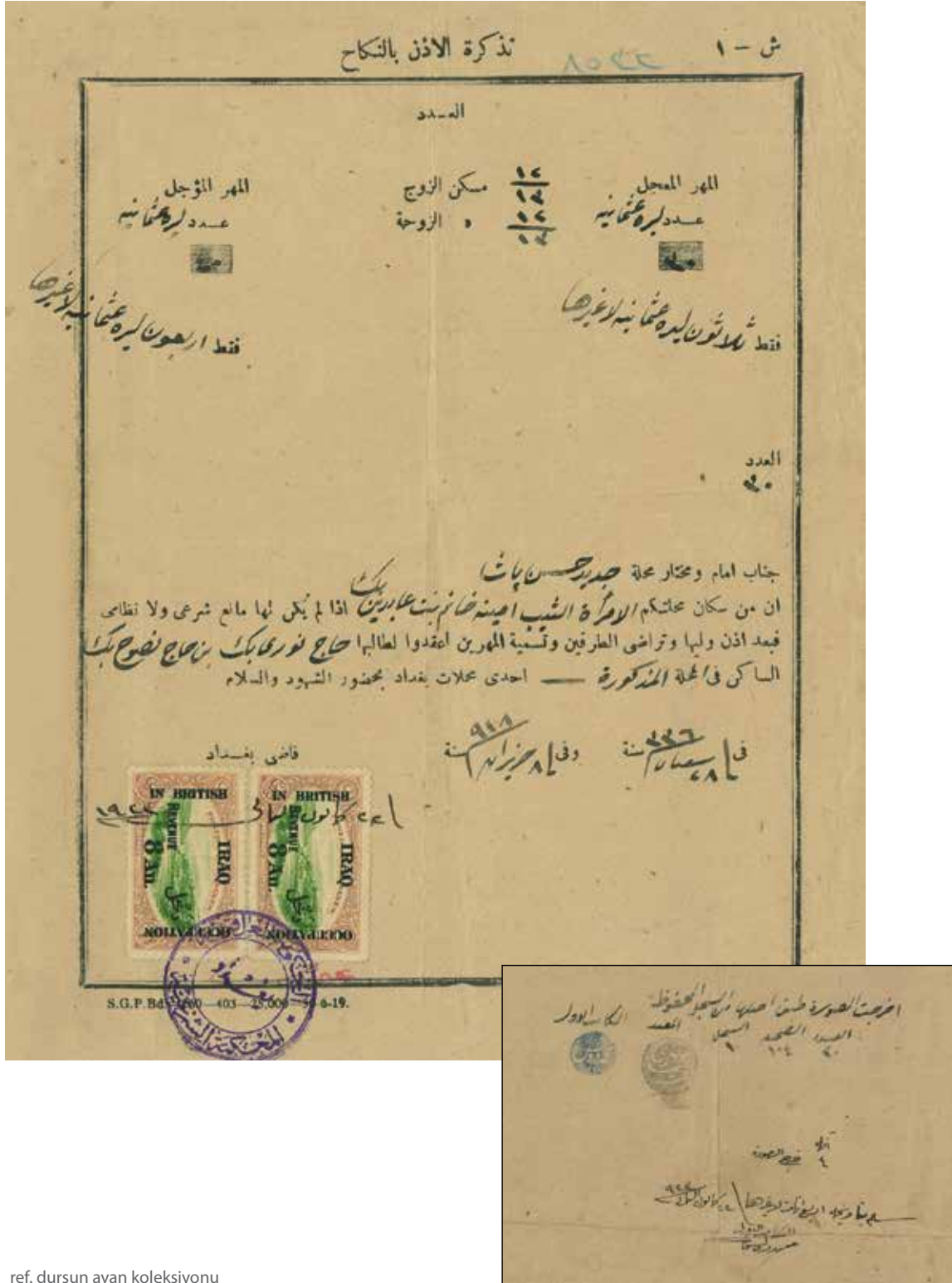

ref. dursun ayan koleksiyonu

izinname [h. şaban 1336/m. haziran 1918]

permission certificate for marriage [h. sha'ban 1336/ad. june 1918]

ref. dursun ayan koleksiyonu

**purusyalı bir kızla
evlenen osmanlı
vatandaşının
evlilik izinnamesi
[almanca
metin1927]**

mariage certificate
belongs to ottoman
citization married
with prussian girl
[1927 german text]

abschrift

ehefähigkeitszeugnis

dempreußischen staatsangehörigen fräulein margarette anna erna familie giesele, telefonistin, ledig, geboren am 4 juli 1903 zu berlin, wohnhaft zu berlin, ...str 17, wird bescheinigt dass ihrer eheschließung mit dem landwirt herrn mehmet ali ....., ledig, geboren am 25 dezember 1902 zu konstantinopel, wohnhaft zu ..... köyü zu der türkei, staatsangehörig zu der türkei nach dem in preußen geltenden rechte kein bekanntes hindernis entgegensteht.

berlin den 20 juni 1927 der standesbeamte des preußischen standesamts berlin moabit

gez:

fobel

mühür

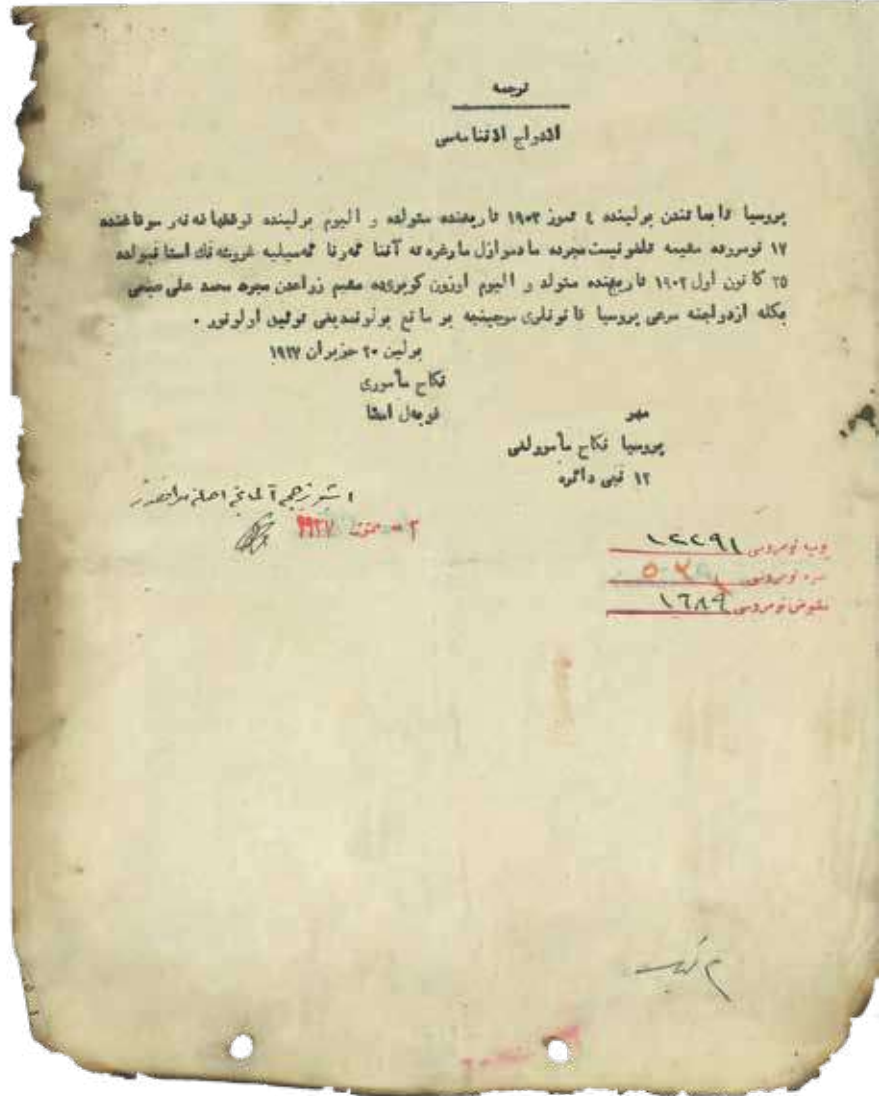
20 mark gebühren bezahlt

zur ausstellung dieses zeugnisses ist in preußen der staatsbeamte zuständig gemäß dem erlasse des preußischen ministers des innern vom 16.1.1925 (ministerialblatt für die innere verwaltung seite 45, zeitschrift für standesamtswesen seite 21)

**prusyalı bir kızla
evlenen osmanlı
vatandaşının
almanca evlilik
izinnamesinin türkçe
tercümesi [1927]**

turkish translation of
the germany marriage
certificate belongs to
ottoman citization
married with prussian
girl [1927]

ref. dursun ayan koleksiyonu

tercüme

izdivac izinnamesi

prusya tebasından belinda 4 temmuz 1903 tarihinde mütevellide ve el yevm berlinde ..... sokağında 17 numarada mukiyime telefonist mücerride matmazel margareta anna erna emilya giessle'nin istanbul'da 25 kanunvevel 1902 tarihinde mütevellid el yevm uzun kuyuda mukim zevattan mücferred mehmed ali sabahi beyle izdivacına meri prusya kanunları mucibince bir mani bulunmadığı tetkiyk olunur.

berlin 20 haziran 1927

nikah memuru: fobel imza
mühür
prusya nikah memurluğu
12. daire

وفیات وقوعات علم و خبری

وقات ایده نك		
نام و شهرت صفت و صنعتی	مأهل اسه كيمك زوج و یا زوجہ سی اولدی	
پدی اسمی	ماتی	
والدی اسمی	محل و قاتی	
محل ولادی	تاریخ و قاتی	
تاریخ ولادی	سبب و قاتی	

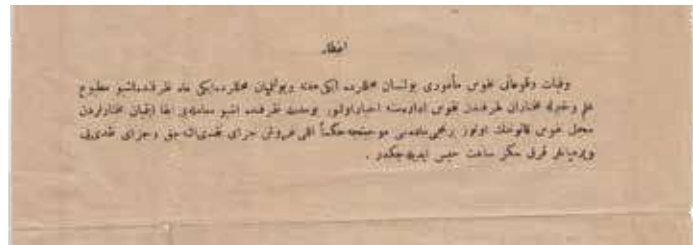
اساساً نفوسده کی محل قیدی		
لوا	قره	
نصا	زقق	
دائره	مسکن نومروسی	
محل	نوع مسکن	

محل مسکن زوجه عدد نومروسی مقيم بالاده كنیسی وسورت و قاتی
کوشیلاان سبیل نوسجه نرون قیدی ایچون اشبو علم و خبری ویریدی .

تاریخ	محل	محل ولادی	محل ولادی	محل ولادی

محل مسکن
نومروسی

vefat vukat ilmühaberi death certificate

ref. dursun ayan koleksiyonu

سجیل نفوس نظامنامه سنک دردنجی ماده سیدر .

هر شخص اموال غیر منقوله بیع و فراغ و انتقالده و بر مأموریت
و خدمتہ انتظامده و پولیس معاملاتده و مرور تذکره سی و پساپورط
اخذنده و مناکحاتده نفوس تذکره سی ابراز ایتمکه مجبوردر .
محسوسه مدیک حالده خصوصات مذکورده تک اجراسی سجیل نفوسه
قید اولدینی مین تذکره اخذ ایدنجیه به قدر تأخیر اولتور . و بو
قید سزاق بر سبب و عذر مشروعه مبتدی اولدینی حکمه جه تین ایر
ایله نفوس مکتومه دن عد اوله رق بر عییده دن بر آتونه قدر جزای
تقدی اخذ و بکرمی درت ساعتدن بر آیه قدر حبس ایدیلور . و استان
عسکریه داخلده اولوبده سجیل نفوسه اسمتی قید ایدیر ماملک ایچون
اختفا ایدکلری تحق ایدنر بلاقرعه عسکره آلور .

سجیل نفوس نظامنامه سنک دردنجی ماده سیدر .

arka yüz /back side

ref. dursun ayan koleksiyonu

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

THE REPUBLIC OF TURKEY

عالمی وکیلان

۰۲۹۶۲۹۵

بلدیہی اختیار ہیئت

اولئحہ بیان کاغذی

۱۹۲۹

نمبر ۱۳۱

اولئحہ بیان کاغذی، سنہ ۱۹۲۹ء	اولئحہ بیان کاغذی، سنہ ۱۹۲۹ء
آنا واپاسنگ آدی، صفت و صنعتی	آنا واپاسنگ آدی، صفت و صنعتی
دوغدوی پر دوغدوی تاریخ	دوغدوی پر دوغدوی تاریخ
نوسدہ یازلی اولدوی پر	نوسدہ یازلی اولدوی پر
شمدی اوغوردوی پر	شمدی اوغوردوی پر
اولئحہ بیان کاغذی، سنہ ۱۹۲۹ء	اولئحہ بیان کاغذی، سنہ ۱۹۲۹ء
آنا واپاسنگ آدی، صفت و صنعتی	آنا واپاسنگ آدی، صفت و صنعتی
دوغدوی پر دوغدوی تاریخ	دوغدوی پر دوغدوی تاریخ
نوسدہ یازلی اولدوی پر	نوسدہ یازلی اولدوی پر
شمدی اوغوردوی پر	شمدی اوغوردوی پر

[*] اسم، صفت و هویت پر یوقاریده یازلی بزل بربرلیتله اولئحہ قرار وردک. قانونی

مراسمک ایلمه واکالہ ایستیزه.

اولئحہ بیان کاغذی

اولئحہ بیان کاغذی

اولئحہ بیان کاغذی

بولان

حاجه

بکک اولئحہ لرب موافقت ایتم.

[*] بوجان نومه ورتیکمکله کاتدک اوسق اولدک بده وکیتنه یاشور ایستار حکایته ایشاق بوادورولایار.

[**] رضایتی لازم کان احوالده دلدورولاجیدور. آنا بوجان هر ایستار موافقت شرطور.

adliye vekaleti evlenme beyan kâğıdı [1929]

ministry of justice document for declaration of marriage [1929]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme sıhhat raporu [1929]

health permission document for
marriage [1929]

ref. dursun ayan koleksiyonu

izinname [izmir ve tevabiin 1339/1923]

permission cetificate for marriage [izmir and subdivisions 1339/1923]

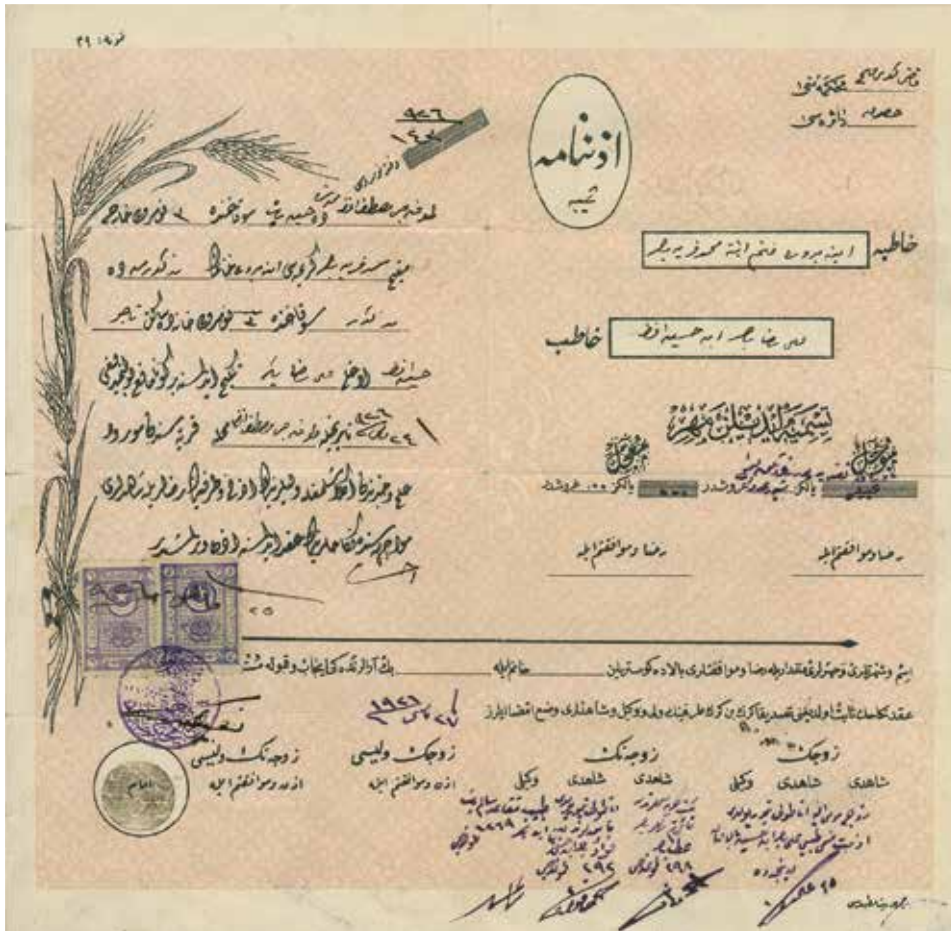
ref. dursun ayan koleksiyonu

izinname [1926]

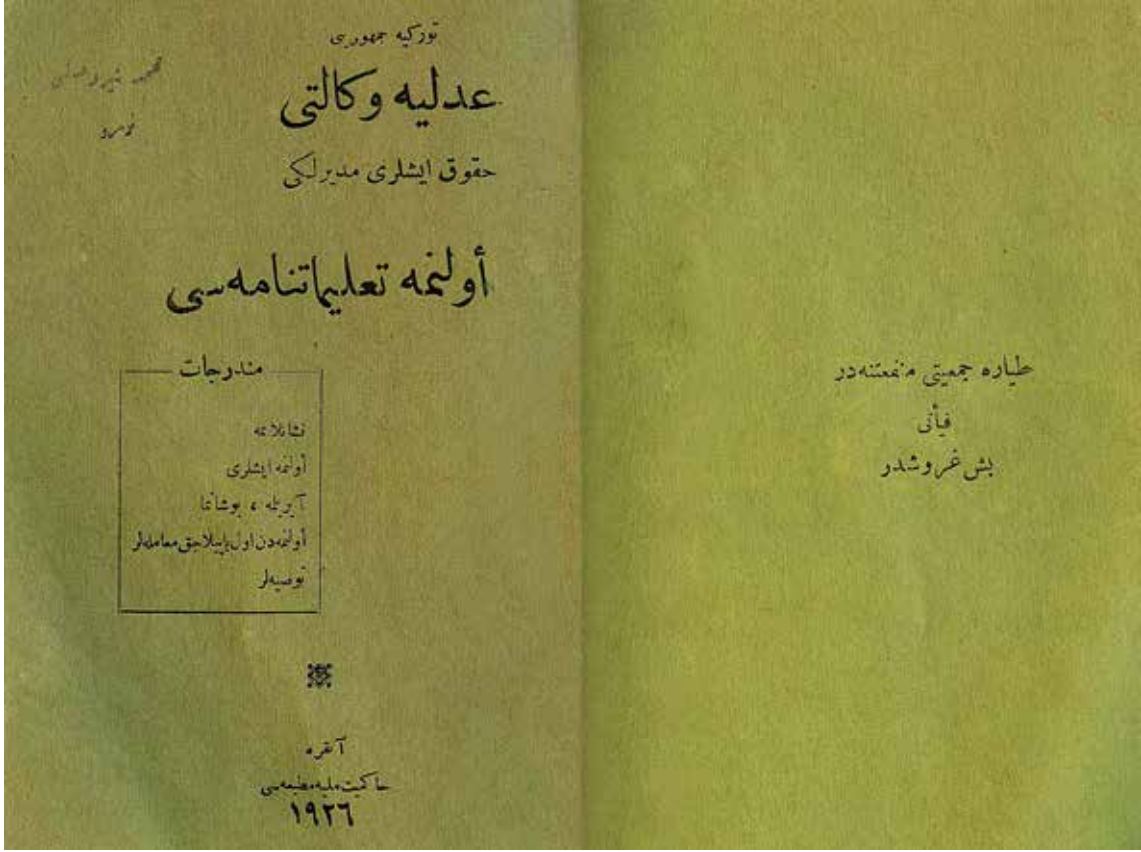
permission certificate for marriage [1926]

ref. dursun ayan koleksiyonu

adliye vekâleti evlenme talimatnamesi [1926]

ministry of justice instruction for marriage formalities [1926]

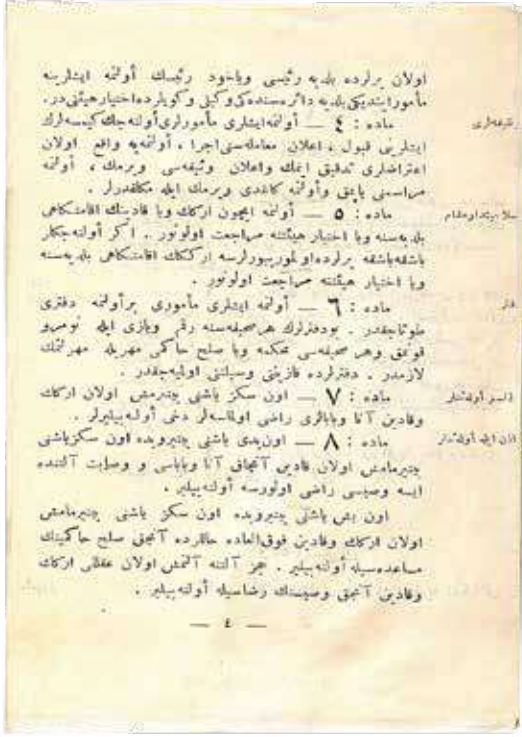

I- nişanlanma

türkiye büyük millet meclisince kabul edilen kanun-u medenin 4 teşrin-i evvel [4 ekim] 1926 tarihinde tatbikatına başlanacaktır. kanunun tatbikine başlanınca evlenme memurları aşağıdaki izahat dairesinde hareket edecektir.

madde 1-) birbiriyle evlenmeyi vadeden kadın ve erkek nişanlı sayılır. nişanlılar isterlerse evlenirler, isterlerse nişanı bozabilirler. nişan bozulduğu halde tazminat verilmesi şart edilmiş ise bu şarta riayet edilir. ancak müdanede haklı bir sebep yok iken veyahut iki taraftan birinin kusuruyla nişan bozulursa bundan zarar görmüş olan tarafın tazminat hakkı vardır.

madde 2-) nişanlıların birbirine veya akrabalarına verdikleri hediyeler nişan bozulduğu halde geri alınabilir.

II- evlenme işleri

madde 3-) evlenme işleri memuru belediye teşkilatı olan yerlerde belediye reisi veyahut reisin evlenme işlerine memur ettiği belediye dairesindeki vekili ve köylerde ihtiyar heyetidir.

madde 4-) evlenme işleri memurları evlenecek kimselerin işlerini kabul, ilan muamelesini icra evlenmeye, vaki olan itirazları tetkik etmek ve ilan vesikası vermek, evlenme merasimi yapmak ve evlenme kâğıdı vermek ile mükelleftirler.

madde 5-) evlenme için erkeğin veya kadının ikametgâhı belediyesine veya ihtiyar heyetine müracaat olunur. eğer evlenecekler başka başka yerlerde oturuyorlarsa erkeğin ikametgâhı belediyesine veya ihtiyar heyetine müracaat olunur.

madde 6-) evlenme işleri memuru bir evlenme defteri tutacaktır. bu defterin her sahifesine rakam ve yazı ile numero koymak ve sahifesini mahkeme veya sulh hâkimi mührüyle mühürlenmek lazımdır. defterde kazıntı ve silinti olmayacaktır.

madde 7-) on sekiz yaşını bitirmiş olan erkek ve kadın ana ve babaları razı olmasalar dahi evlenebilirler.

madde 8-) on yedi yaşını bitirip de on sekiz yaşını bitirmemiş olan kadın ancak ana ve babası ve vesayet altındaysa vasisi razı olursa evlenebilir. on beş yaşını bitirip de on sekiz yaşını bitirmemiş kadın ve erkek fevkalade hallerde ancak sulh hâkimi müsaadesiyle evlenebilir. hacz altına alınmış olan akıllı erkek ve kadın ancak vasisinin rızasıyla evlenebilir.

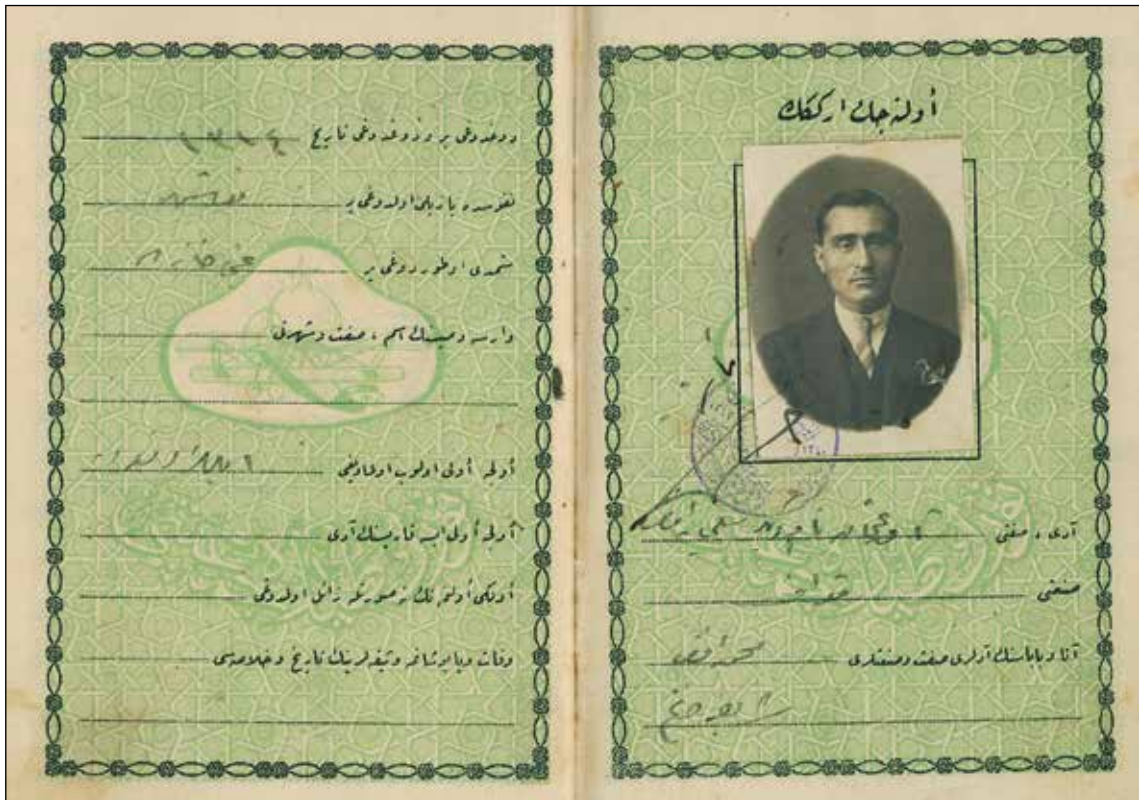

evlenme cüzdanı [1928 adliye vekâleti]

marriage certificate [1928 ministry of justice]

ref. dursun ayan koleksiyonu

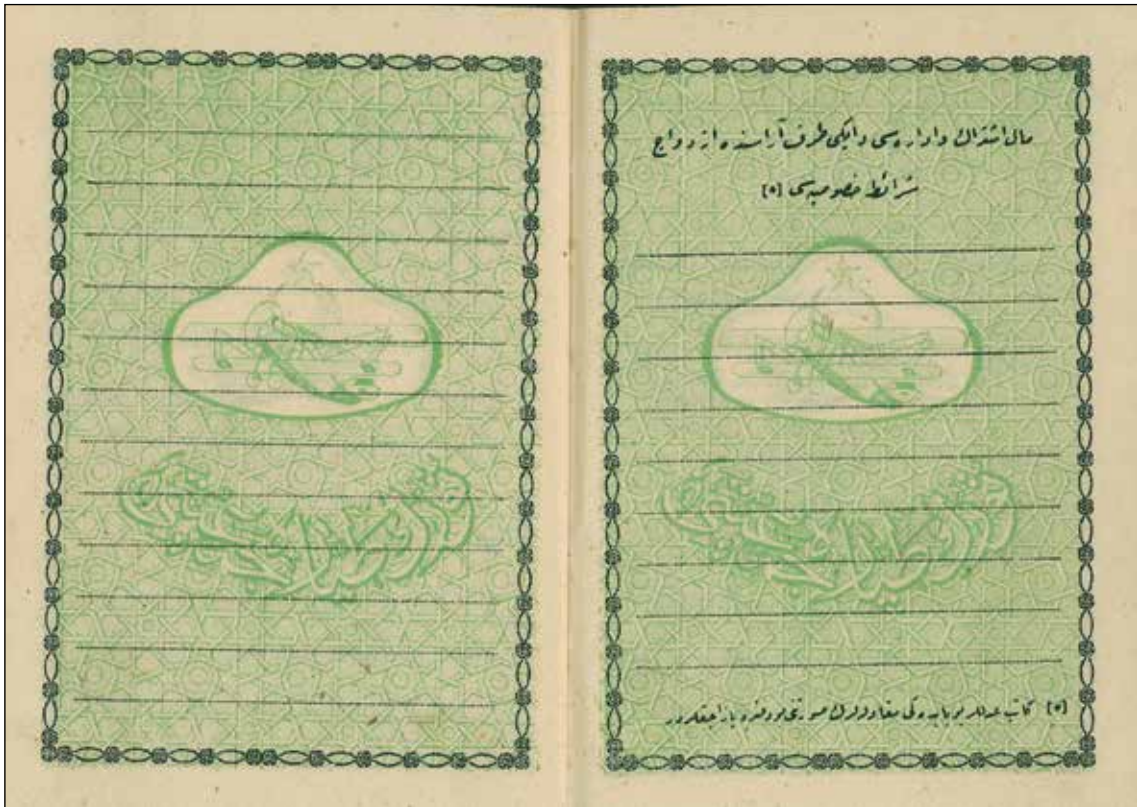

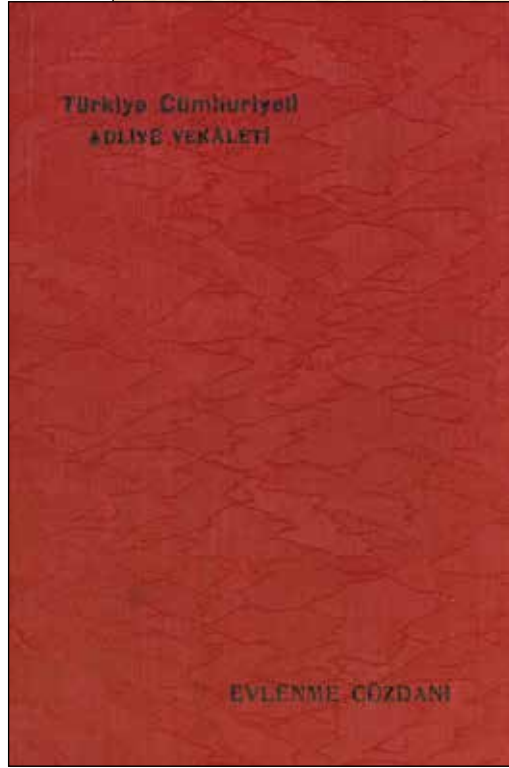
evlenme cüzdanı
[1935 adliye vekâleti]
marriage certificate
[1935 ministry of justice]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme cüzdanı [1936 adliye vekâleti]
marriage certificate [1936 ministry of justice]

ref. dursun ayan koleksiyonu

KADININ	ERKEĞİN
Doğduğu yer <i>İstanbul</i>	Doğduğu yer <i>İstanbul</i>
" tarih <i>1926</i>	" tarih <i>1924</i>
Nüfusta yazılı olduğu yer <i>İstanbul</i>	Nüfusta yazılı olduğu yer <i>İstanbul</i>
<i>İsmi</i> <i>Valide Hanım</i>	<i>İsmi</i> <i>Rahime</i>
<i>Köprüsü</i> <i>Konak 4</i>	<i>Köprüsü</i> <i>4093</i>
Şimdi oturduğu yer <i>Altay</i>	Şimdi oturduğu yer <i>Kırım</i>
<i>Kısmetli Efendi W.12</i>	<i>Camıurcu s. 107</i>
Evlenme beyanını kabul eden <i>Fatih</i>	Akli icra eden <i>Fatih evlenmiş</i>
<i>evlenmiş memuru</i>	<i>memuru</i>

Bin dokuz yüz *otuzaltı* senesi
2. orsol ayının *yümi* de
günü sıfat hüviyetleri bu defterde yazılı
A. Fatma Hanım ile *A. Hamdi*
Bey evlenmiş oldukları *Fatih*
evlenme işleri memurluğuna mahsus sicil
defterinin *104*
76 numaralı sayfasında
yazılı olduğu tasdik olunur.

26, 100/1716

U. Deste

DOĞAN ÇOCUKLAR

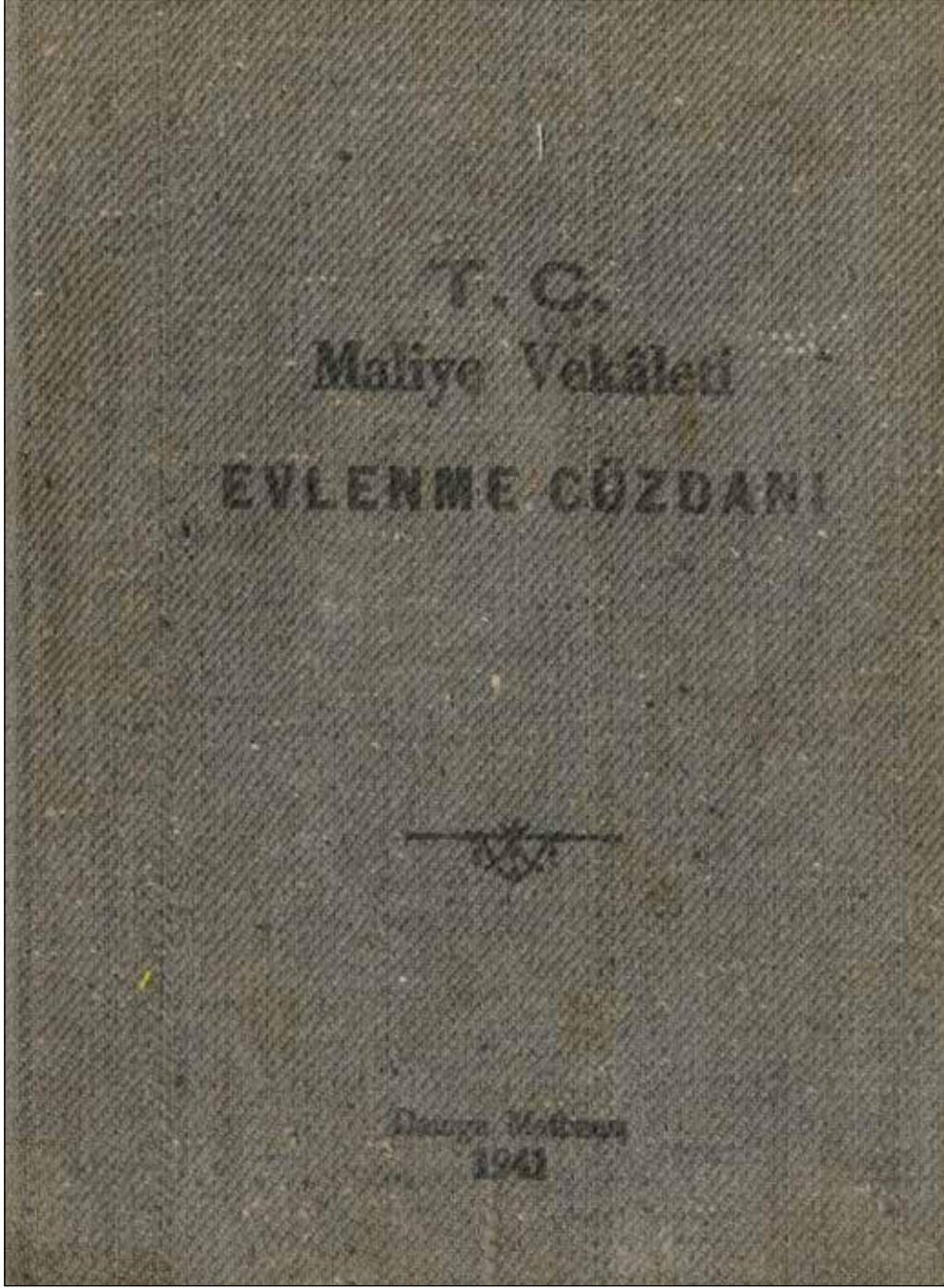
Doğduğu tarih *14. 1. 1938*

Gün, saat, dakika *Cuma 9, 30*

Adının konduğu tarih *11. 2. 1938*

Adı *Ayça*
Big ona (Ayçacık)
diyoruz.

evlenme cüzdanı [1941 maliye vekâleti]
marriage certificate [1941 ministry of finance]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme cüzdanı
[1951 maliye bakanlığı]
marriage certificate
[1951 ministry of finance]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme cüzdanı [1961 maliye vekâleti]
marriage certificate [1961 ministry of finance]

	
KADININ	ERKEĞİN
Adı ve soyadı <i>Ingrid Sauer</i>	Adı ve soyadı <i>Hasan Ediz Bengi</i>
İşi <i>Banka memuru</i>	İşi <i>Talibe</i>
Anasının adı <i>Mariya</i>	Anasının adı <i>Neziman</i>
Babasının adı <i>Hemrich</i>	Babasının adı <i>Ellezija Hüsoi</i>

A — Serisi **433077**

T. C.
MALİYE VEKÂLETİ

10 MARCH 1961

Kıymeti 10 kuruştur.

EVLENME CÜZDANI

Evlenme akdinin yapıldığı yerlerde fotoğrafhaneye varsa resmin yapıştirılması mecburidir.

Bin dokuz yüz *altmış üç* senesi
mart ayının *yirmi beş* günü
günü hüviyetleri bu defterde yazılı *olarak*
Bn. Ingrid Sauer ile
By. Hasan Ediz Bengi
evlenmiş oldukları *Eskişehir*
evlenme işleri memurluğunda mahsus sicil def-
terinin *167/293* numaralı sahifesinde yazılı
olduğu tasdik olunur. *25.3.1961*

ref. dursun ayan koleksiyonu

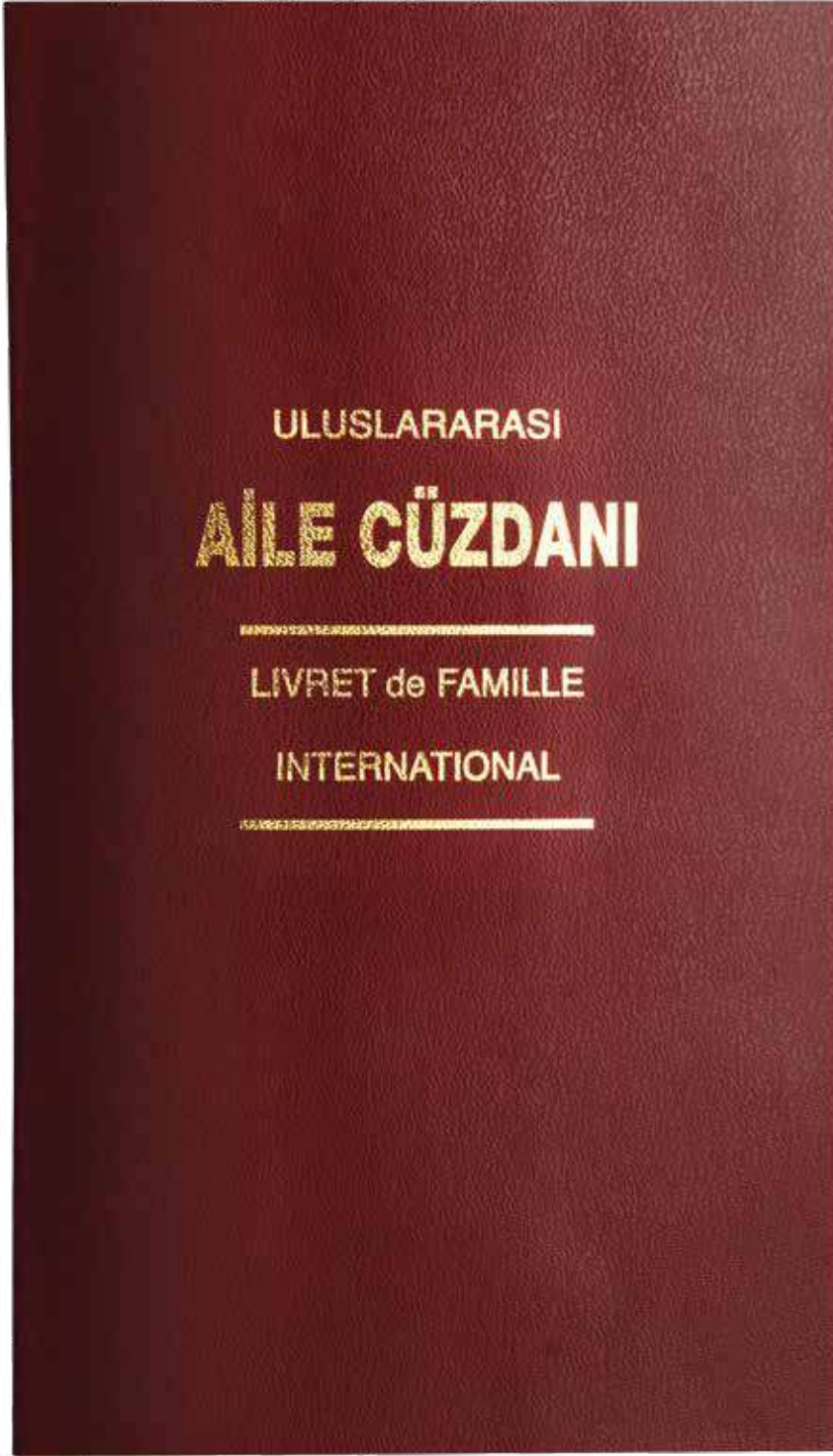
KADININ	ERKEĞİN
Adı ve soyadı <u>Levne Cebir</u>	Adı ve soyadı <u>Orhan Cezmi</u>
<u>Tuncer</u>	<u>Tuncer</u>
İşi <u>Çiftlik</u>	İşi <u>Çiftlik</u>
Anasının adı <u>M. Bahadır</u>	Anasının adı <u>Levne</u>
Babasının adı <u>Beha</u>	Babasının adı <u>Mehmet Beyazıt</u>

KADININ	ERKEĞİN
Doğduğu yer <u>Uşak</u>	Doğduğu yer <u>Çarşamba</u>
Doğum tarihi <u>2.2.1939</u>	Doğum tarihi <u>2.2.1931</u>
Nüfusta yazılı olduğu yer <u>Uşak</u>	Nüfusta yazılı olduğu yer <u>Baldıçe</u>
<u>Katibinin Adı ve No</u> <u>2/10</u>	<u>Katibinin Adı ve No</u> <u>2/11</u>
Şimdi oturduğu yer <u>Antalya</u>	Şimdi oturduğu yer <u>Antalya</u>
<u>Cebir</u> <u>Levne</u> <u>M. Bahadır</u>	<u>Çarşamba</u> <u>Orhan</u> <u>M. Bahadır</u>
Evlenme beyanını kabul eden <u>Levne</u>	Akdi icra eden <u>Antalya Beldiyesi</u>
<u>Beldiyesi</u>	<u>İbrahim</u> <u>M. Bahadır</u> <u>Çarşamba</u>

DOĞAN ÇOCUKLAR	DOĞAN ÇOCUKLAR
Doğduğu tarih <u>4-KASIM-1960</u>	Doğduğu tarih <u>10-ARALIK-1965</u>
Gün, saat, dakika <u>5:45</u>	Gün, saat, dakika <u>5:45</u>
Doğduğu yer <u>ANTALYA</u>	Adının konduğu tarih <u>2 HAFİFA SONRA</u>
Doğduğu yer <u>ANTALYA</u>	Adı <u>CEMA BİLGE</u>

evlenme cüzdanı [1959 maliye vekâleti]
marriage certificate [1959 ministry of finance]

ref. prof. dr. orhan cezmi tuncer aile arşivi

aile cüzdanı 2003 tipi [belediyeler]

marriage certificate type 2003 [municipalities]

ref. çankaya belediyesi

Fotoğraf	Fotoğraf
KADIN	ERKEK
CÜZDAN KAYIT NO. : VERİLİŞ TARİHİ : VEREN MAKAM :	

1 DEVLET - TÜRKİYE CUMHURİYETİ État	2 NÜFUS İDARESİ Service de l'état civil de	
3 EVLENME SİCİL ÖRNEĞİ NO. Extrait de l'acte de MARIAGE no.		
4 EVLENME YERİ VE TARİHİ Date et lieu du mariage		
		GÜN Gİ AY Mİ YIL AN
5 KOÇA Mari		6 KADIN Femme
7 EVLENMEDEN ÖNCEKİ SOYADI Nom avant le mariage		
8 ADI Prénoms		
9 DOĞUM YERİ VE TARİHİ Date et lieu de naissance		
		GÜN Gİ AY Mİ YIL AN
10 EVLENMEDEN SONRAKİ SOYADI Nom après le mariage		
11 İŞLEMİ AIT DİĞER BİLGİLER Autres énonciations de l'acte		23 BABA ADI Prénom du père
		24 ANA ADI Prénom de la mère
12 VERİLİŞ TARİHİ, İMZA, MÜHÜR Date de délivrance, signature, sceau		

1 DEVLET - TÜRKİYE CUMHURİYETİ État	2 NÜFUS İDARESİ Service de l'état civil de	
20 DOĞUM SİCİL ÖRNEĞİ NO. Extrait de l'acte de NAISSANCE no.		
9 DOĞUM YERİ VE TARİHİ Date et lieu de naissance		
		GÜN Gİ AY Mİ YIL AN
21 ÇOCUĞUN SOYADI Nom de l'enfant		
8 ADI Prénoms		22 CİNSİYETİ Sexe
11 İŞLEMİ AIT DİĞER BİLGİLER Autres énonciations de l'acte		23 BABA ADI Prénom du père
		24 ANA ADI Prénom de la mère
12 VERİLİŞ TARİHİ, İMZA, MÜHÜR Date de délivrance, signature, sceau		
13 KİŞİ HALİNE İLİŞKİN SONRAKI AÇIKLAMALAR Mentions ultérieures d'état civil		14 HER AÇIKLAMA İÇİN : YER, TARİH, İMZA, MÜHÜR Pour chaque mention : lieu, date, signature, sceau
17 KAYITLI OLDUĞU AİLE KÜTÜĞÜ YERİ VE NUMARASI Lieu et numéro du registre de famille		
18 KİMLİK NUMARASI Numéro d'identification		
19 ÇEŞİTLİ AÇIKLAMALAR Indications diverses		

13 KİŞİ HALİNE İLİŞKİN SONRAKI AÇIKLAMALAR Mentions ultérieures d'état civil	14 HER AÇIKLAMA İÇİN : YER, TARİH, İMZA, MÜHÜR Pour chaque mention : lieu, date, signature, sceau
15 EVLENMEYİ YAPAN MAKAM Autorité ayant célébré le mariage	
16 BEKARLIK SOYADI Nom de jeune fille	
17 KAYITLI OLDUĞU AİLE KÜTÜĞÜ YERİ VE NUMARASI Lieu et numéro du registre de famille	
18 KİMLİK NUMARASI Numéro d'identification	
19 ÇEŞİTLİ AÇIKLAMALAR Indications diverses	

N 0285931

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Eskiğe	Mülhas Evlenme İhtiyacı	Kadın
Ali Vafı Akçın	Adı ve soyadı	EMRÜ AKÇIN
Selâh (Kilise) 1314	Doğduğu yer ve tarih	Selâh 1329
Harahür - Bahadır 108	Doğduğu yerdeki idareye göre	İstanbul Bakırköy
Baldan Güney nahiyesi	Şimdi yaşadığı yer	İzmir Buna Soğuk buya mahallesi
Güney müdürlüğü	İşi	ev işi
Türkiye Cumhuriyeti	Tabiiyeti	Türkiye Cumhuriyeti
Bekir	Doğduğu yerdeki idareye göre	Bekir
Emreli	Mesleği	Emreli
Mehmet	Babaannesi adı	Devrik
Ölçü	• oturduğu yer	İzmir -Özce
Ulviye	Annesi adı	Bafik
Baldan -Güney	• oturduğu yer	İzmir-Buna

Sahitler ad ve şifreleri ve adresleri ile

1. _____

2. _____

Yukarıda adları yazılı kadın ve erkek şahısları arasında evliliğinizi tasdik ederim.

Evlence tarihi _____

İzmir em.No _____

Mühür no _____

Fatih & Havva

Emreli - 13

N 186776

Türkiye Cumhuriyeti

Evlenme MUVAFAKAT KAĞIDI

Evlenme İşleri Memurluğu

Evlenme tarihi _____

Evlenme yeri _____

De evliliğinizi tasdik ederim.

Baba _____

Ana _____

Yukarıdaki imza ve mührüleri _____

İzmir em.No _____

Mühür no _____

Plati 5 kuruşlar

Güney nahiye müdürlüğü Ali Vafı Ak Gün ile 1329 doğumlu Emrüt Akçinin evlenme ilanları 15-9-1939 tarihinde ilan mahalline asılmış ve 30-9-1939 tarihinde indirilmiş olduğuna dair zabıt varakasıdır.

30- Eylül-1939

Güney belediye zabıta memuru
Veysel Eldenir

Güney belediye ş. m.
Kazım Erçakmak

V. Eldenir *K. Erçakmak*

Kanunî müddeti zarfında itiraz eden bulunmamıştır tasdik kılınır.

30-Eylül-1939

Güney evlenme işleri memuru
Aptulkadir ayhan

A. Ayhan

İzmir Belediyesi

evlenme izin belgesi [1939]

permission documents for marriage [1939]

ref. dursun ayan koleksiyonu

T.C. İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI

Türkiye Cumhuriyeti

Erkeğin	Evlence BEYAN KÂĞIDI	Kadının
Ali Vae'fi Akgün	Adı ve şöhreti	Zümrüt Akdörin
Selânik(Kalkış) 1314	Doğduğu yer ve tarih	Selânik (1929)
Saray köyü	Nüfusla yazılı olduğu yer	İstanbul (Bakırköy)
Baldan Güney nahiyesi	Şimdi oturduğu yer	İsmir Buca'nın Soğuk kuyu mevkisi
Nahiye müdürlüğü	İşi	Ev işi
Türkiye Cumhuriyeti	Tabiiyeti	Türkiye Cumhuriyeti
Rehmet (Old)	Babasının adı	Tevfik
Ulviye	Anasının adı	Hafise
Bekir	Evlence evlenmiş ise Karnamı ADI Kocanın	Bekir
Bekir	Düğüne sebep ve vesikaları	Bekir

İsmine yazılı olan bular 1929 tarihinde nahiye şimdiki hâlinde evlenmeye karar verdik. Müamelesinin yapılmasına rica ederiz.

Erkeğin imzası Kadının imzası

Yukarıdaki imzalar Ali Vae'fi Akgün ile Zümrüt Akdörin dir.

Dünya Matbaası

T.C. İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI

Türkiye Cumhuriyeti

İkametgâh İlmühaberi

Fotograf

Vilâyeti İstanbul	Kasası Bekir köyü
Makalleni 4788	Şehri ve no No 3112
Adı ve şöhreti Zümrüt Akdörin	Doğduğu yer ve tarih Selânik 1929
İşi ev işi	Bu ilmühaberi ne için kullanıldığı Evlenmede

Künye ve fotoğraf yukarıda belenen Zümrüt Akdörin XXXXXXXXXX evlenmiş
İsmir vilâyeti Buca nahiyesi Soğuk kuyu mevkisinde
Soğuk kuyu sokakında 56 numaralı evde oturmaktadır.

Asa Asa Asa 2 nci nüsha

BİRİNCİ NÜSHA

Künye ile muhasezahi satıldığına nazım olup olmadığı

T.C. İÇİŞİLERİ BAKANLIĞI

Türkiye Cumhuriyeti

İkametgâh İlmühaberi

Fotograf

Vilâyeti Denizli	Kasası Sarayköy
Makalleni Babadağ Tokat mahalle	Şehri ve no No
Adı ve şöhreti Ali Vae'fi Akgün	Doğduğu yer ve tarih Selânik(Kalkış)1314
İşi Güney nahiye müdürlüğü	Bu ilmühaberi ne için kullanıldığı Evlenmede

Künye ve fotoğraf yukarıda belenen Ali Vae'fi Akgün XXXXXXXXXX evlenmiş
Denizli vilâyeti Baldan kasası Güney-Tilkilik mevkisinde
sokakında numaralı evde oturmaktadır.

7/11/1929

Asa Asa Asa 2 nci nüsha

Güney-Tilkilik mevkisi münezzihî Abdullâh Feyzi Ölmaz

BİRİNCİ NÜSHA

Künye ile muhasezahi satıldığına nazım olup olmadığı

nikâh başvurusu bilgilendirme kâğıdı

information sheet for marriage candidates

NİKAH BAŞVURUSUNDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

Müracaat için çiftlerden birinin Çankaya Belediyesi sınırları içerisinde ikamet etmesi yeterlidir. (Çiftlerden biri veya her ikisi de Ankara dışında ikamet ediyor ise, bağlı oldukları Belediyenin Evlendirme Memurluğundan [EVLENME İZİN BELGESİ](#) getireceklerdir.)

1-EVLENME BEYANNAMESİ (2 ADET): Birimizden veya "www.cankaya.bel.tr" internet adresinden temin edilerek **her ikisi de resimli** olacak şekilde doldurulup, çiftlerin bağlı oldukları Mahalle Muhtarları, Resmi Kurum amirleri ve Noter olmak üzere bu kurumlardan herhangi birine onaylatılacaktır. Çiftlerin birlikte gelmeleri halinde beyannameleri Evlendirme Memurlarınca onaylanacaktır.

a-Beyanlar dolmakalem veya pilot kalemle doldurulacaktır. Beyanlar doldurulurken silinti ve karalama yapılmayacak, yanlışlık olduğu takdirde üstü çizilerek düzeltilip beyan sahibi tarafından imzalanacaktır.

b-Medeni hal bölümüne bekar, dul veya boşanmış şeklinde uygun olan yazılacaktır. Kadın dul ise eşinin ölüm tarihini, boşanmış ise boşanma kararının kesinleşme tarihini gün, ay ve yıl olarak yazılacaktır.

Dul ve boşanmış bayanlar eski eş soyadını kullanıyorlar ise kızlık soyadını belirtir vukuatlı nüfus kayıt örneği getirmeleri gerekmektedir. (Dul veya boşanmış kadınların evlenebilmesi için 300 günlük iddet süresinin geçmesi gerekmektedir. Bu süre geçmemiş ise, [Aile Mahkemesinden İddet Süresinin Kaldırılması Kararı](#) getirecektir.)

Evlendikten sonra, önceki soyadını evlilik soyadı ile birlikte kullanmak isteyenler:

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 187. maddesi uyarınca, Birimizde verilen 2 adet matbu dilekçeyi dolduracaklardır. (Dilekçeler dolmakalem veya pilot kalem ile doldurulacaktır.)

2-VESİKALIK RESİM (5 ADET): 2 adeti Evlenme Beyanlarına yapışacak, 3 adeti müracaat sırasında getirilecektir. Resimler Evlenme Yönetmeliğine uygun (Başörtülü resimler alın ve çene açıkta olmak şartıyla) renkli ve son 6 ay içerisinde çekilmiş olacaktır. Fotokopi resimler kabul edilmeyecektir.

3-NÜFUS KAYIT ÖRNEĞİ: Nüfus Müdürlüklerinden alınacaktır. Nüfus Kayıt Örneklerini Çankaya Nüfus Müdürlüğünden almak isteyenler (Bayındır 1 Sok. 24/B Kızılay) adresinden temin edebilirler. (Nüfus Kayıt Örneklerinde yerleşim yeri adresi bulunacaktır.)

4-NÜFUS CÜZDANI: Müracaat sırasında aslı ve fotokopileri getirilecektir.

5-SAĞLIK RAPORU VE TALASEMİ (Akdeniz Anemisi) TESTLERİ: Türk Medeni Kanunu'nun 136. maddesi gereği, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 123. ve 124. maddelerinde belirtilen çiftlerin evlenmeye engel hastalığı bulunmadığını gösterir (Kan Grubu, Hepatit B-C, Frengi ve AIDS) laboratuvar testlerini, tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarına bağlı hastanelerde, Kamu yararına çalışan Vakıf ve Demeklere ait Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında yaptırabileceklerdir. Alınacak olan test sonuçları her ilçe için yetkili ACS/AP Merkezlerinde Rapor haline getirilecektir. (Raporlar resimli ve mühürlü olacaktır.)

Sağlık Raporu ve Talasemi testlerini yaptırabileceğiniz ACS/AP Merkezleri ekli listede belirtilmiştir.

Kadının 50 yaş üzerinde olması veya cerrahi menopoz sonrası (Ameliyat raporunun ibrazı halinde) Akdeniz anemisi taraması yaptırmasına gerek yoktur.

EVLENME YAŞI: 18 yaşını doldurmuş herkes başka bir kimsenin iznine bağlı olmaksızın evlenebilir.

Yaşı Küçük Olanlar:

a-17 yaşını doldurmuş kız veya erkeğin evlenebilmesi için, beyanda Yasal Temsilcinin İzni bölümüne anne ve baba veya vasi imzası ile adı-soyadı yazılarak Muhtar, Noter veya Birimizde onaylatılacak, anne - baba nüfus cüzdanı fotokopileri başvuru sırasında getirilecektir. Anne veya babadan biri ölmüş ise nüfus kaydı ile belgelenecektir. Vukuatlı nüfus kayıt örneği anne ve baba belirtir şekilde getirilecektir. Anne baba nikâhta bulunacaklardır.

b-16 yaşını doldurmuş kız veya erkeğin evlenebilmesi için Mahkeme Kararı getirilmesi gerekmektedir.

YABANCI UYRUKLULARIN EVLENME İŞLEMLERİ:

- Bağlı bulunulan Konsolosluktan alınacak Türkçe Bekârlık Belgesi (Apostille ve çok dilli belgeler hariç) Türk Dışişleri Bakanlığına onaylatılacaktır.

- Pasaportlar, Türkçe tercümesi ile birlikte Notere tasdik ettirilecektir.

- Çiftler Türkçe bilmiyorlarsa, Evlenme Beyannamesi 3 adet doldurulduktan sonra çiftlerin diline tercüme ettirilerek Noterden onaylatılacaktır. Müracaatta ve nikâhta tercüman bulundurulacaktır.

Bekârlık Belgelerinde: Ad, soyad, doğum tarihi ve yeri, anne - baba isimleri, uyruğu, pasaport veya kimlik numarası, medeni hali (Bekâr, boşanmış veya dul şeklinde uygun olan) yazılacaktır. (Kadın dul ise eşinin ölüm tarihi, boşanmış ise boşanma tarihi yazılacaktır.) Boşanmış veya dul olan kadın, kızlık soyadını belirtir Doğum Belgesi getirecektir. Bekârlık Belgelerinde evlenmesinde sakınca yoktur ibaresi bulunacaktır.

- Tüm evrakların kanuni geçerlilik süresi 6 aydır. (180 gün)

ÇANKAYA BELEDİYESİ

ref. çankaya belediyesi

evlenme beyan ve izin belgesi [çankaya belediyesi-ankara]

permission and declaration document for marriage [çankaya municipality-ankara]

EVLENME BEYANNAMESİ VE EVLENME İZİN BELGESİ		Kadın Fotoğrafı	Erkeğin Fotoğrafı	
Çankaya Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Evlendirme Birimine				
İLGİLİ KİŞİLERİN	GEREKLİ BİLGİLER	KADIN	ERKEK	
	Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No.			
	Soyadı			
	Adı			
	Baba Adı			
	Ana Adı			
	Doğum Yeri			
	Doğum Tarihi			
	Medeni Hali			
	Evleneceğiniz kişiyle arasında Türk Medeni Kanunu/madde 129.mad. belirtilen şekilde akrabalık bağının olup olmadığı	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Evet ☐ Hayır	
Uyruğu				
Başka bir devlet vatandaşlığına sahip olup, olmadığınız	☐ Evet ☐ Hayır	☐ Evet ☐ Hayır		
MÜHÜR KAYITLI OLMASI	İli - İlçe			
	Mahalle / Köy			
	Cilt No - Aile Sıra No - Birey Sıra No			
CUZDANIN	Seri ve No.			
	Verildiği Nüfus İdaresi			
	Veriliş Tarihi-Kayıt No			
	Evlenme İzin Belgesi istenip istenmediği (Altı ay içinde başka bir yerde evlenmek isteyenler için)		☐ Evet ☐ Hayır	
YASAL TEMSİLÇİNİN İZİNİ	Evlenmesine izin veriyorum	İmzası	Evlenmesine izin veriyorum	İmzası
	Ana adı ve Soyadı		Ana adı ve Soyadı	
	Baba adı ve Soyadı	İmzası	Baba adı ve Soyadı	İmzası
	Vasi adı ve Soyadı		Vasi adı ve Soyadı	
Mahkeme Adı :		Evlenme izninin tarih ve sayısı:		
Evlenmeye karar verdiğimizden, gerekli işlemlerin yapılmasını arz ederiz. .... / ... /				
DİLEKÇE	Kadının İmzası	Fotoğraf ve imza kendisine aittir. Çevreleyen: Adı Soyadı, Üzümü, Tarih İmzası	Erkeğin İmzası	Fotoğraf ve imza kendisine aittir. Çevreleyen: Adı Soyadı, Üzümü, Tarih İmzası
	Adresi:	Mühür (Evlendirme Memuru, Köy ve Mahalle Muhtarı Evlendirme Kurumu Amiri, Noter, Kanunolukça onay)	Adresi:	Mühür (Evlendirme Memuru, Köy ve Mahalle Muhtarı Evlendirme Kurumu Amiri, Noter, Kanunolukça onay)
BELGE	EVLENME İZİN BELGESİ		Evlendirme Memurunun; Adı, Soyadı	
	Yukarıda fotoğrafları ve kimlikleri yazılı bulunan taraflar bu belgenin düzenlenme tarihinden itibaren altı ay içinde ve yetkili merciler huzurunda evlenebileceklerdir.			
	Düzenleyen Evlendirme Memurluğu :		İmzası	
Düzenleme Tarihi :				
(1) Türk Medeni Kanunu Madde 129: Aşağıdaki kimseler arasında evlilik yasaktır 1- Üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında, amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında 2- Kayın husumluğu meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile eşlerden biri ile diğerinin üstsoy veya altsoy arasında 3- Evlat edinilen ile evlatlığı veya bunlardan biri ile diğerinin altsoy ve eşi arasında				

ref. çankaya belediyesi

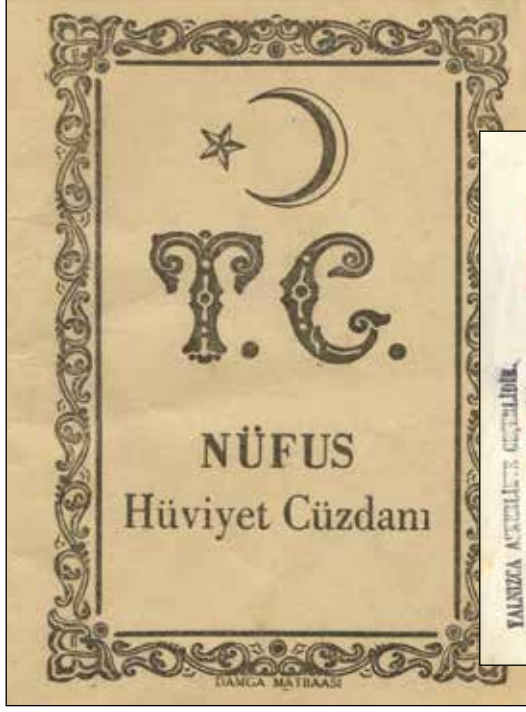
Medenî ve şahsî ahvalindeki tebeddülât		Tarihi	Hangi nüfus idaresi tarafından yazıldığı	Mührü
A. İsmail Kaya Bahire ile 22.5.1956 tarihinden itibaren evlenmişlerdir. 33.5.1956 Ağrı nüfus M.		23.5.1956	Ağrı nüfus M.	
A. İsmail Kaya Bahire ile 08.5.1963 gününden itibaren evlenmişlerdir. Ağrı nüfus M.		29.5.1963	Ağrı nüfus M.	

bir nüfus cüzdanında evlenme kayıt sayfası [1956]

a page indicates marriage record in an identity notebook [1956]

ref. dursun ayan aile arşivi

T. C.

YALNIZCA ASKESLİKLERE GEÇERLİDİR. NÜFUS HÜVİYET CÜZDANI 56074

№: 456314 P

YALNIZCA ASKESLİKLERE GEÇERLİDİR.

Soyadı	TUNÇER
Adı	ORHAN CEZMİ
Erişim Kadın-erkek	
Babasının adı	MEHMET DANYAL
Anasının adı	MÜNİDE TUNÇER
Doğum yeri	DIYARBAKIR
Doğum tarihi	№: 1.6.1931 (otuziaşia)

Medeni ve şahsi ahvalindeki tebeddülât

2.11.1959 tarihinde Ankara Belediyesi nüfus idaresi tarafından evliliği kaydedilmiştir.

Emine Cahire Çayın

Orhan Cezmi Tunçer

2296

YALNIZCA ASKESLİKLERE GEÇERLİDİR. P

№: 456314

Tarihi	Hangi nüfus idaresi tarafından yazıldığı	Mührü
2/11/1959	ANKARA EVLİLİK NÜFUS İDARESİ	

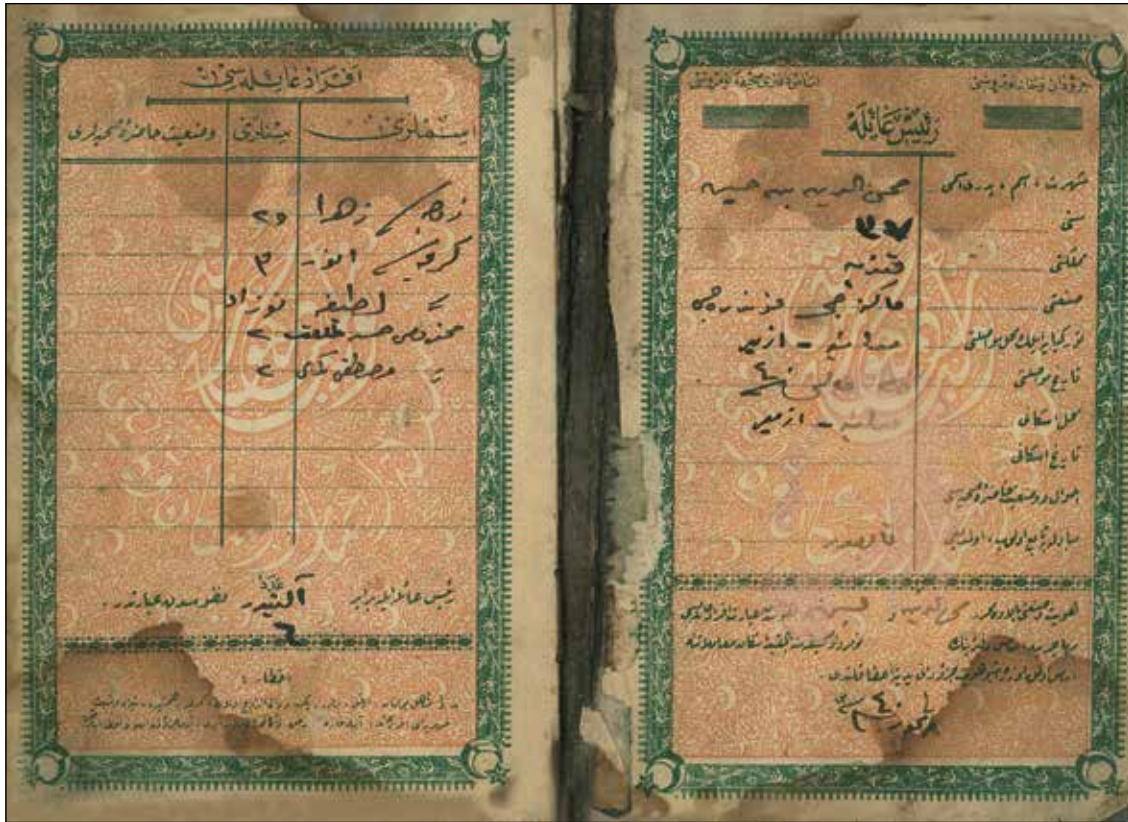
YALNIZCA ASKESLİKLERE GEÇERLİDİR. P

№: 456314

bir nüfus cüzdanında evlenme kayıt sayfası [1959]

a page indicates marriage record in an identity notebook [1959]

ref. prof. dr. orhan cezmi tuncer aile arşivi

mübadele imar ve iskân vekâleti aile cüzdanı [1924]

population exchange, public works and housing ministry
family certificate [1924]

ref. dursun ayan koleksiyonu

çeyiz listesi [1938]

bride dowry list [1938]

Erkek Tarafından verülen

Elmas plaka adet 1	Elmas yüzük adet 1	Altın kol saati adet 1	ellente adet 1	kuşuk adet 1	Zelzele elbise adet 1
Alet parça 6					
Kız Tarafından verülen					
Elmas pasta adet 1	Elmas pasta adet 1	Elmas iğne adet 1	Elmas kupa çift 1	Elmas yüzük adet 3	İki elyaz adet 6
Rus aileme adet 2	Kelubar Kalya adet 1	Kelubar yüzük kupa adet 2		Altın kol saati adet 1	
Altın kol düğmesi çift 1	Gümüş seker tabak adet 2	Gümüş kaşık adet 6		Gümüş bardak mutfak adet 2	
Gümüş yaka adet 1	Gümüş çekmece adet 1	İki tane tarak adet 1		İpekli pantolon adet 3	
İpekli tiftik adet 1	Peyah ipekli elbise Tahim 7	İzmir elbise Tahim 3		Yünlu topuk Tahim 1	
İpekli salaklık Tahim 1	Yünlu entari Tahim 1	İpekli geceler Tahim 1		Sarı yaka entari Tahim 1	
elai yünlu mantı Tahim 1	Rope & chandre adet 1	İpekli pijama adet 2		Yünlu salaklık adet 1	
İpekli eler bulup adet 1	Peyah salaklık Tahim 1	İpekli pijama Tahim 1		elai ipekli entari adet 1	
Pembe ipekli entari adet 1	Yünlu ipekli entari Tahim 1	elama bulup adet 1		Kirmiz bulup adet 1	
zarcı pecelet adet 1	Yapılacak elin elin Kak (yaka yünlu) Kak 5	Keşan peşantel adet 1			
İpekli çorap çift 14	Hama Feyneli Tahim 2	El peşkir adet 8	Çay Tahim Tahim 2	İpekli Tahim Tahim 6	
Şermali havlu adet 3	Yatak çarşaf adet 5	ipekli yatak çarşaf adet 1		Karyols istinai adet 1	
Beyaz adet 12	İpekli mantı adet 25	elmas tabak ve süsümler adet 15		Tokent adet 5	Akşam çorap

Yün Altı <u>adet</u> 1	Çavre ve el Baylı <u>adet</u> 10	hamam halı bayığı <u>adet</u> 1	2? Camair Takı <u>Takı</u> 15
Sermali yeşil masat Takı seccade Kırlet Selphörün <u>Takı</u> 1		Sile bayı <u>bayı</u> 2	pancra Tul. musambak Kandı <u>Takı</u> 1
elmas ve selya otuz <u>Takı</u> 1		iporli pürü gönlüğü <u>Adet</u> 2	iporli masat Takı <u>adet</u> 2
Bakay <u>çift</u> 6	Kumaş alajı <u>adet</u> 1	fiican Takı ve Tepe <u>adet</u> 1	karış piçer çatal Takı <u>adet</u> 1
Çay Takım <u>Takı</u> 1	Surlu bardak <u>adet</u> 3	El cantarı <u>adet</u> 4	Tuvalat Takı <u>adet</u> 1
Yapı <u>adet</u> 3	yatak <u>adet</u> 2	Baş yastığı <u>adet</u> 3	Köse yastığı <u>adet</u> 11
Sonra karyola <u>adet</u> 1	Konuda <u>adet</u> 1	Bahan halı <u>adet</u> 1	halı seccade <u>adet</u> 1
Saba kazağı <u>adet</u> 1	Bafra lalin ve hamam Takı <u>adet</u> 2	Girdo <u>adet</u> 1	Diller Agır Sofra <u>adet</u> 1
Günış serileri <u>adet</u> 1	sambet <u>adet</u> 1		Sofra <u>adet</u> 5
Kaleme ve parca "91"			
Yokarıda miktar ve adet gül ve parçaları ayrı ayrı gösterilen erkek tarafında Allah ve kıy tarafından Doksan bir gül de yazılı cihaz kuzurumuzda teslim edilmiş septi İffet edildiki Tasdik Kılınır			
1973 Tazir oval - 1973			
Müsterah Hatun Kırmızı Kızı <u>İmza</u>	Paşa efendi padi Ali Rıza <u>İmza</u>	Müşafı Topı efendi Bedrettin <u>İmza</u>	Halı oğlu Rahmi Çınar <u>İmza</u>

ref. dursun ayan koleksiyonu

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا فضل الله علينا وفضل رسوله صلى الله عليه وسلم
ومن سبقات أسألنا من بعد الله فلا حول له وقوة يفتله على هادين له. وأشهد أن لا إله إلا
الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمدا عبده ورسوله.

أما بعد فإن الله تبارك وتعالى يقول في كتابه العزيز: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ
تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ". وقال: "يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْهَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً. وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلَيْكُمْ رَبًّا". وقال: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا زِينَتَكُمْ وَأَهْلِكُمْ نَارًا".

وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "النكاح من سنتي فمن رغب عن سنتي فليس مني".
وقال: "تألفوا وتألفوا فإن نكاحكم خير لكم من غيركم". وقال في خطبة حجة الوداع: "أما بعد أيها
الناس إن لسائلكم عليكم حقا، ولستم عليكم حذر، لستم عليكم أن لا يبطلن فرسلكم غيركم ولا يدخلن
أحدا شرهونه بيوتكم إلا بأذنكم، ولا يأمنن بالظلمة، لأن فعلن فإن الله قد أذن لكم أن
تعفلوهن، وتخرجوهن في المناجج وتسيروهن ضرا، ويرهمن أن انتهن لعليكم بزقهن
وتسوتهن بالمعروف، واستسروا بالنساء، خيرا، فانهن عندكم حوان لا يظنن لانهن شيئا، وإنكم إنما
أخذتوهن بأمانه الله، واستسلمتم شريبهن بثلمة الله، فأتوا الله في النساء، واستسويا بهن
خيرا، ألا بل يقفنا اللهم فاشهد".

ثم إن السيد محمود رفعت قدم أولى بن السيد حسن حسين وزوجته السيدة شرف توره
المتولد في ٢٠ حزيران ١٩٤٢ في اردو من طرفه ومن طرفه من طرف آخر
الآنسة فرأشت اوتري بنته السيد جمال وزوجته السيدة شكريه الشطرنج في ٢٤ الجليل ١٩٥٢.
وتلاهما صلطان حران عاقلان بالغان على صحة الحواس وطول بدون أن اثره يقران:
فالسيد محمود الآن ذكره أوجب وأمر بالزواج مع الآنسة فرأشت على صغرمانه، حنين، يوم تهنين من
والآنسة فرأشت الآن ذكرها بنت، وأمرت بهذا الأيجاب.
تبارك الله نوحا ونعما وضحاها في هذا الزواج، وأخرج متعنا أولادا وأحفادا مؤمنين مسلمين
مباهدين في الله.

اللهم أنت بيتهما لك ألفت بين آدم وحواء، وإبراهيم وإسحاق، وموسى وهارون، وصلى
وسلمان ونيسى، ومحمد، وحديجة، وبناته، سنوات الله طهر أجمعين.
اللهم بارك بين الناسرين، سبحان رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد
لله رب العالمين.

أعضاء الزوجية:
أعضاء الزوج:
وتما أمانا في استانبول في ١٥/٠١/١٩٧٤=١٩٧٤/٠١/٢٣ م. مع الصورة
الشاهدان مطهر عثمان قدم أوقفي:
عند يسي أوتري:
عند يسي أوتري:
عند يسي أوتري:

mahmut kademoğlu'nun prof. dr. muhammed hamidullah tarafından hazırlanan nikâh belgesi [1974]

mahmut kademoğlu's marriage document prepared by prof. dr. muhammed hamidullah [1974]

ref. mahmut kademoğlu aile arşivi

(MEHİR MÜECCEL SENEDİ)

12-12-1981

Cinsi	Adedi	Kıymeti
Yün yatak	Köt iki	70,000
Yatak odası takımı	Kömpile	180,000
Sandık içi cihaz	iki adet	150,000
çamaşır makinesi	Bir adet	11,000
Halı sarıy	Bir adet	30,000
Mutfak yemek takımı	Kömpile	50,000
Altın bilezik	~~iki~~ yedi adet	140,000
Altın Kesset	beş adet	60,000
Altın zincir	iki metre	100,000
Altın kiremise büyük	bir ve bir metre zincir	50,000
Altın kolye	bir adet	10,000
Yatak yün	bir adet	35,000
mehir karşılığı		50,000
		<hr/>
		936,000

Yukarıda, adedi ve kıymeti yazılı olan ve (Halınız dokuz yüz otuz altı bin lira) tutan eşyaların tamamı gölova nahiyesinden talip olan kıza, Fadimen'in olup evlilik dolayısıyla gölova nahiyesinden Mehmet Erkan oğlu mühtaz Erkanın evine beraberinde götürdüğüne aşağıdaki imzalarımızla tanıklık ederiz

Mali teslim eden
Kız annesi Bahiye Erkan

Mali teslim alan
oğlan annesi Şehere Erkan

Şahit Çukurgurt köyü
Sait Yıldız

Şahit Şehere Erkan
Mesut Erkan

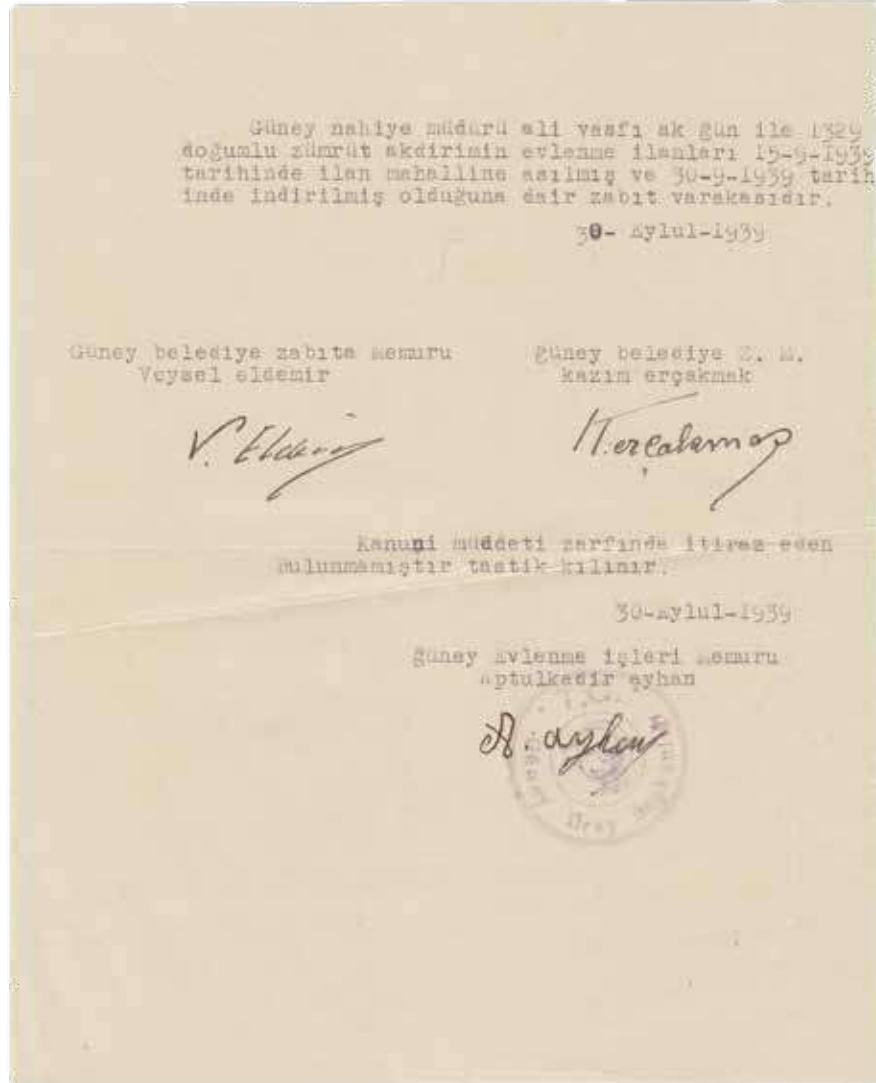
mihri müeccel senedi [1981 sivas]

dowry document [1981 sivas-turkey]

ref. fatime gülsen erkan aile arşivi

evlenme ilan belgesi [1939]

marriage declaration document [1939]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme ilan kağıdı

marriage declaration paper

TÜRKİYE CUMHURİYETİ		
Evlenme İlanı		
EVLENME İŞLERİ MEMURLUĞU		
ERKEĞİN		KADININ
	Adı, Soyadı	
	Sanağı	
	Doğduğu yer ve tarih	
	Nüfusta yazılı Olduğu yer	
	Şimdi oturduğu yer	
	T a b l i y e t i	
	Babasının Adı	
	Anasının Adı	
Yukarıda isimleri yazılı Bay ..... ile Bayan		
Evleneceklerinden mani halleri varsa bu tarihten itibaren 15 gün içinde		
Evlenme Memurluğuna bildirilmesi rica olunur.		
RESMİ MÖHÜR ve İMZA		

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme muvafakat kâğıdı

certificate of marriage consent

№ 186776

TC
10 KURUŞ 10

Türkiye Cumhuriyeti
Evlence
MUVAFAKAT KÂĞIDI

Evlenme İşleri Memurluğuna

Velî
Vakîli bulduğumuz _____ Hanımın
Beyi _____ ile evlenmesine muvafakat ettik.

Babası _____ Anası _____

Yukarıdaki imza ve mühürlerin _____ Hanımın
babası _____ Beyidir.

Flatı 5 kuruştur

Önümüzde

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme ihbariyesi [1933]

marriage declaration [1933]

665

№ 438150

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

NÜFUSA

Erkeğin	Evlenme ihbariyesi	Kadının
Adı ve şöhreti	Adı ve şöhreti	Bahiya hanım
Doğduğu yer ve tarih	Doğduğu yer ve tarih	Antalya 1305
Nufusta yazılı olduğu yer	Nufusta yazılı olduğu yer	Maklılar- Kefçe dede mah. Çakırlı sok. 10 Nolu hane
Şimdi oturduğu yer	Şimdi oturduğu yer	Aynı mahalle 23 Nolu hane
Tabyeti	Tabyeti	Türkiye Cumhuriyeti
Bekâr veyadul olduğu	Bekâr veyadul olduğu	Bekar
Mesebi	Mesebi	Müslim
Babasının adı	Babasının adı	Ali bin Mehmet Arif
Babasının oturduğu yer	Babasının oturduğu yer	
Anasının adı	Anasının adı	Fatma hanım
Anasının oturduğu yer	Anasının oturduğu yer	

Şahitler ad ve şöhretleri ve oturdukları yer

- Maklılar İhsaniye mah. Emin paşa sok. 12 Nolu hane Ali bin Mehmet Arif bey
- Maklılar Halimiye mah. Kızıl sok. 23 Nolu hane Mustafa bin baba Abdulkadir bey bin Mehmet Arif bey

Yukarıda adları yazılı kadın ve erkek şahitleri huzurunda evlenmişlerdir efendim.

14/Meys/1933

Evlenme tarihi: 14/5/33

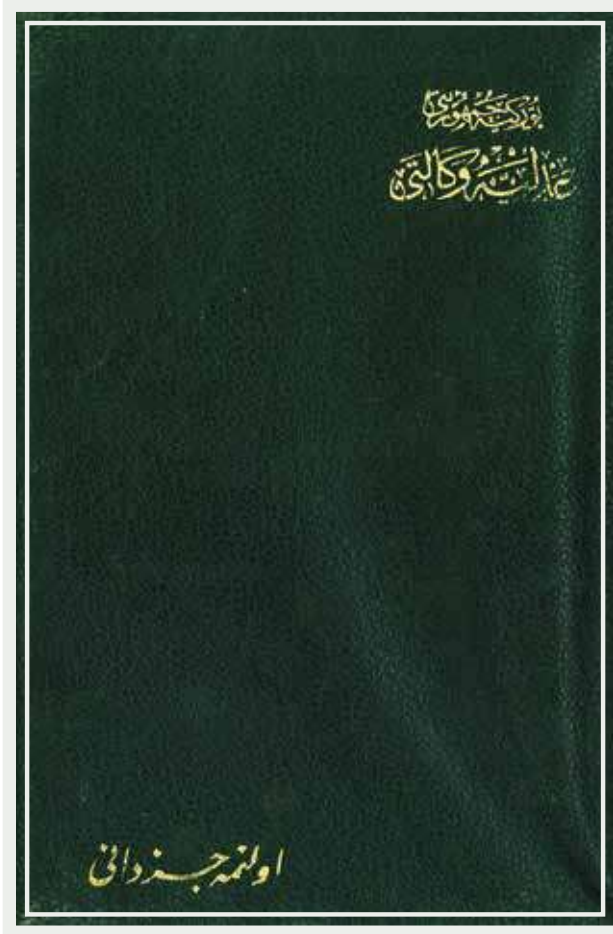
Defter sıra No: 2019

Memurun adı: Mustafa bin Mehmet Arif

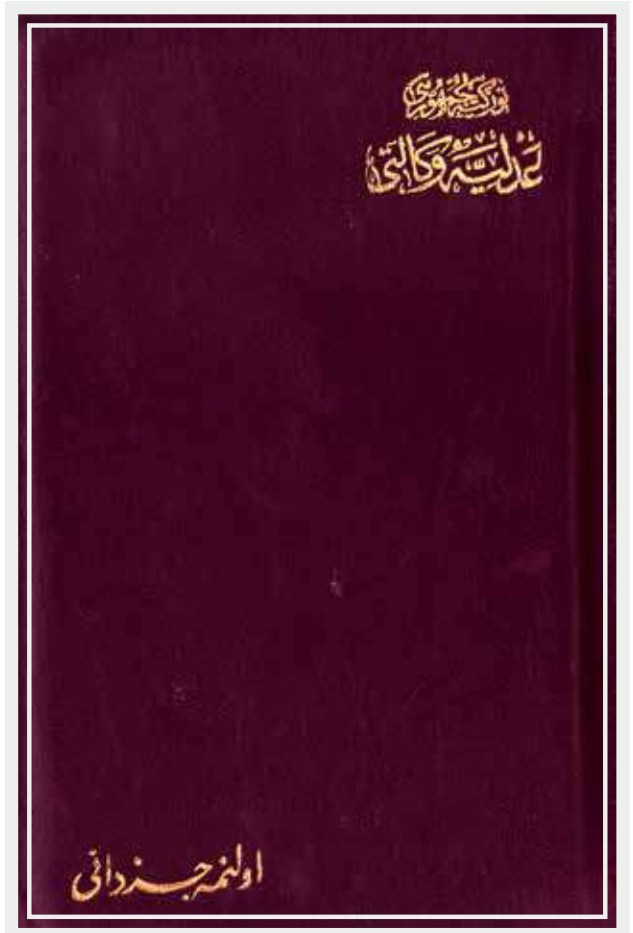
Fiatı 5 kuruştur

ref. dursun ayan koleksiyonu

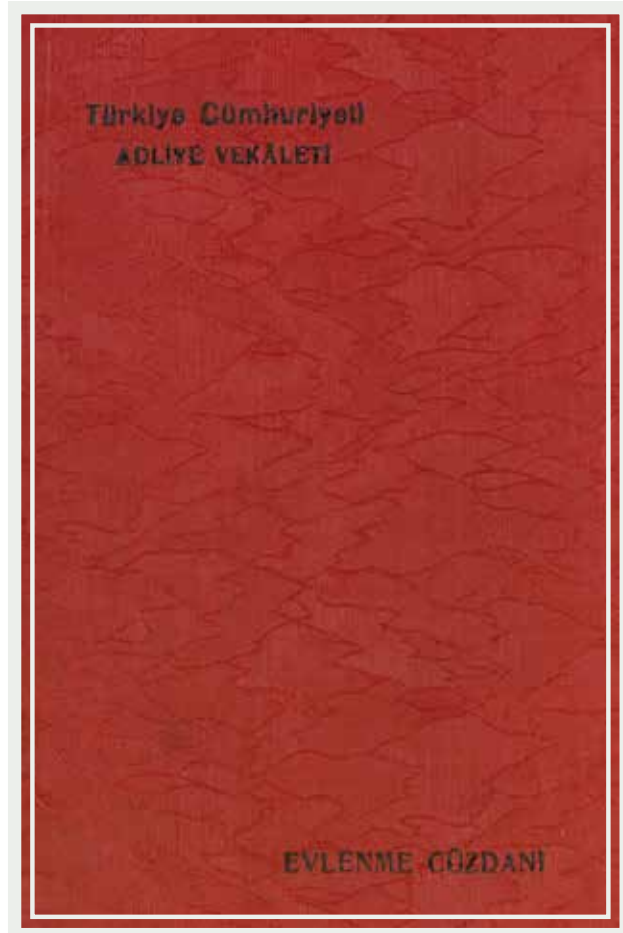
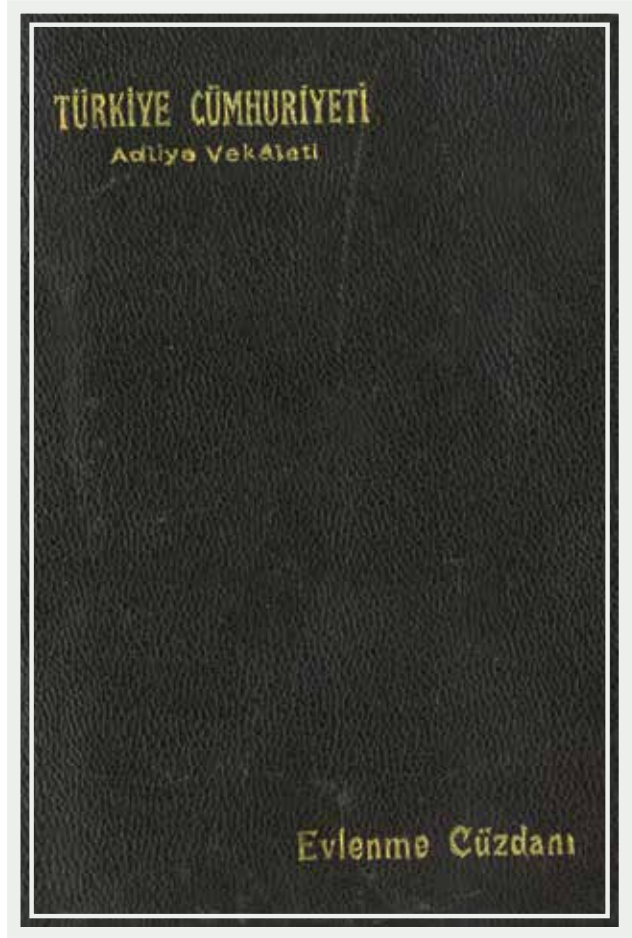
evlenme cüzdanı [adliye vekâleti 1928]
marriage certificate [ministry of justice 1928]

evlenme cüzdanı
[adliye vekâleti 1928]
marriage certificate
[ministry of justice 1928]

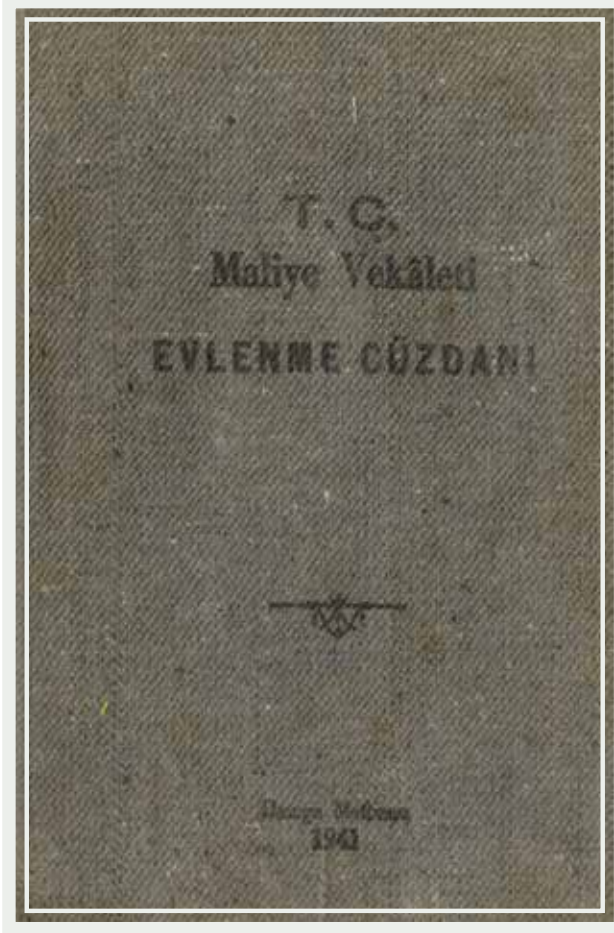
ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme cüzdanı [adliye vekâleti 1937]
marriage certificate [ministry of justice 1937]

evlenme cüzdanı
[adliye vekâleti 1936]
marriage certificate
[ministry of justice 1936]

ref. dursun ayan koleksiyonu

evlenme cüzdanı [maliye vekâleti 1941]
marriage certificate [ministry of finance 1941]

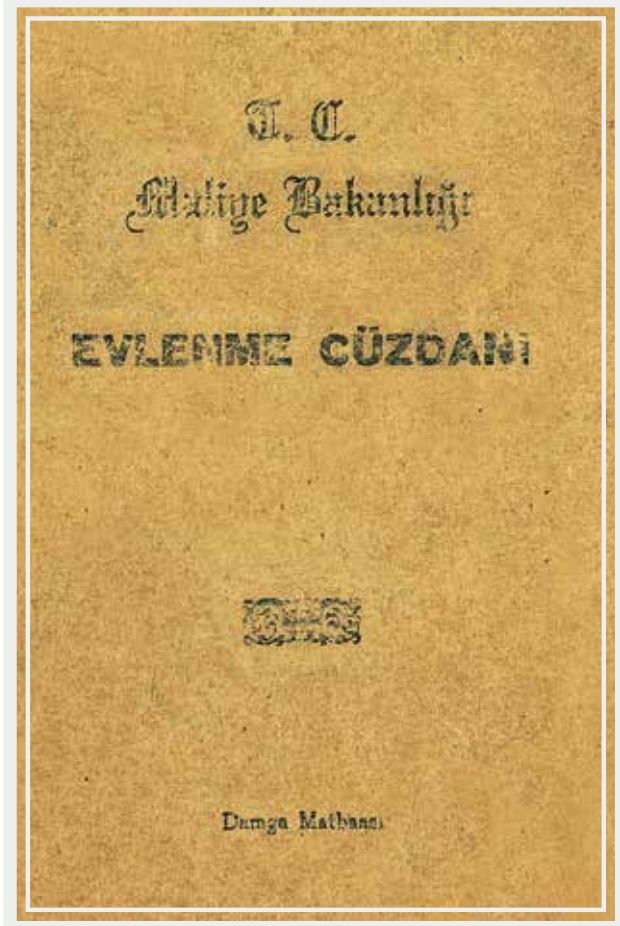
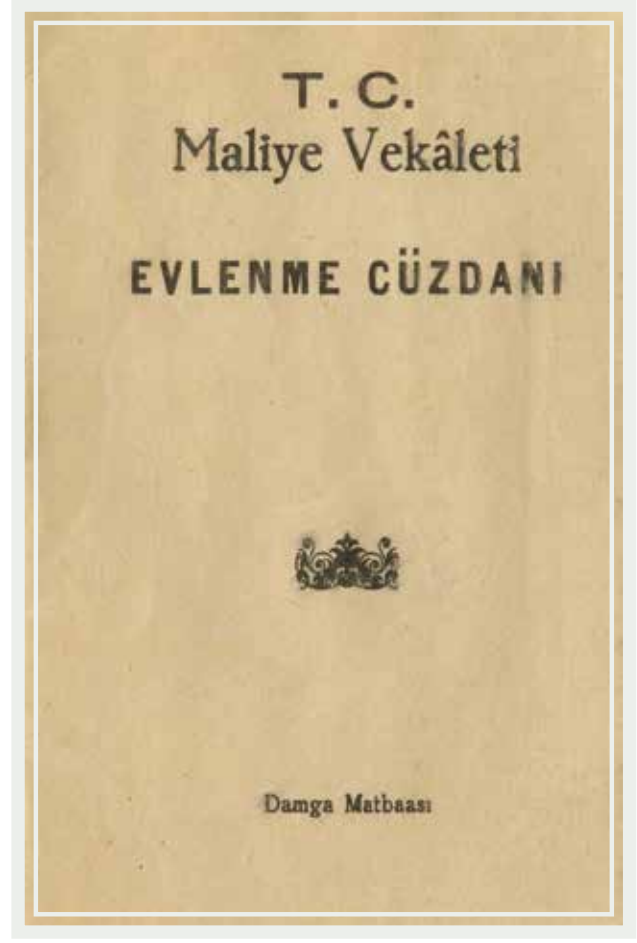

**evlenme cüzdanı
[maliye bakanlığı 1951]**
marriage certificate
[ministry of finance 1951]

ref. dursun ayan koleksiyonu

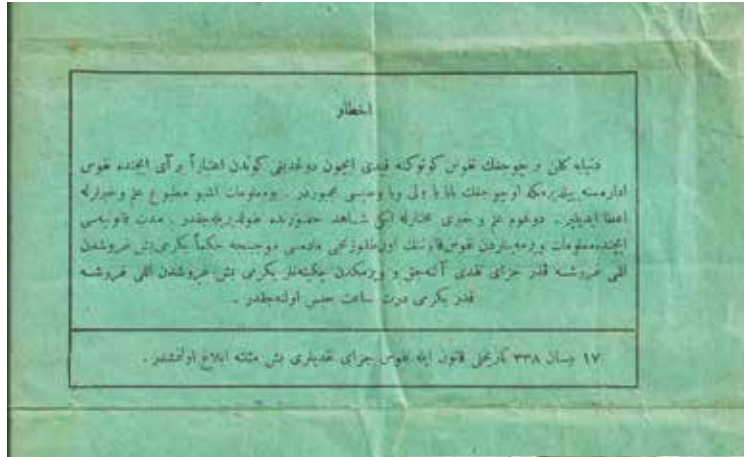

evlenme cüzdanı [maliye vekâleti 1961]
marriage certificate [ministry of finance 1961]

evlenme cüzdanı
[maliye bakanlığı 1981]
marriage certificate
[ministry of finance 1981]

ref. dursun ayan koleksiyonu

tevellüd vukuat ilmühaberi

[teşrinievvel 1928]

birth certificate

[first teshrin 1928]

ولایت قضایی

تولد وقوعات علم و خبری

تولد ایمن چوچنک

اسم و شهرتی	ولادت				محل	والدهستک			
	تاریخی	کونی	ساعت	دقیقه		اسم	شهرتی	محل ولادت	اسم و شهرتی
شاهین پاشا	29	12	12	12	کونیه	محمد	کونیه	محمد	کونیه

اسم و مدت و صحت	ولادت		اسماً نومهدهکن قیدی		اسماً نومهدهکن محل قیدی	
	تاریخی	محل	اسم	شهرتی	اسم	شهرتی
محمد	29	کونیه	محمد	کونیه	محمد	کونیه

شاهدک	اسم و شهرت		تاریخ ولادت	
	اسم	شهرت	تاریخ	محل
	محمد	کونیه	29	کونیه

عذر منک کولایم زلفنده کونیه نومردل جنتم دوماکن چوچنک ایله اویونک اسم واحوالی وشاهان قبول ومعتبر اولان مهریزی موضوع بولان شاهدلرکه کذلک اسم واحوالی بالاده کومسترتیش اولدیتندن علی الاسول سبیل قومه قیدیلا لایم کن قومه جزو تانیکن اعصالی اییون اشیر علی خیر ورلدی لایم اولد (1928)

ولایت قضایی

ولایت	قضایی	شماره قورمسی	پدر و مادر و اولاد	تاریخ و محل

قوس نامورونکه مور و اشاری

tevellüd vukuat ilmühaberi [teşrinievvel 1928]

birth certificate [first teshrin 1928]

ولادتی قشاسی

تولد وقوعات علم و خبری

دائمیہ برطانوی

499 تولد ایڈن جیوجنک

اسم و شہرت		ولادت		قید ایڈیلجک علی	
اسم	شہرت	کون	تاریخ	مکان	مکان
ایڈن	ایڈیلجک	میل	۲۲ ۱۹۲۸	۱۶	خانہ

پدرینک		والدہ سنک	
اسم و صفت		اسم و صفت	
اسم	صفت	اسم	صفت
ایڈیلجک	ایڈیلجک	ایڈیلجک	ایڈیلجک

شاهدک	اسم و صفت	تاریخ و ولادت
شاهدک	اسم و صفت	تاریخ و ولادت
	ایڈیلجک	۱۹۲۸
	ایڈیلجک	۱۹۲۸

عہدہ مرکز صحتی تہ ذقندہ جد نورولی نظامہ ساکن جوجن ایڈ ایڈیلجک اسم و احوالی و شانان قبول و معتبر اولان مہراری مہذوع بولان شاعدلر کدہ کڈک اسم و احوالی بالادہ کومرئین اولدیندن علی الاسول سچل قوسہ قیدلہ لازم کن قوس جزؤدائیک اعطاسی اییون اشیر علم خیر و زکدی ۱۰ ۱۹۲۸

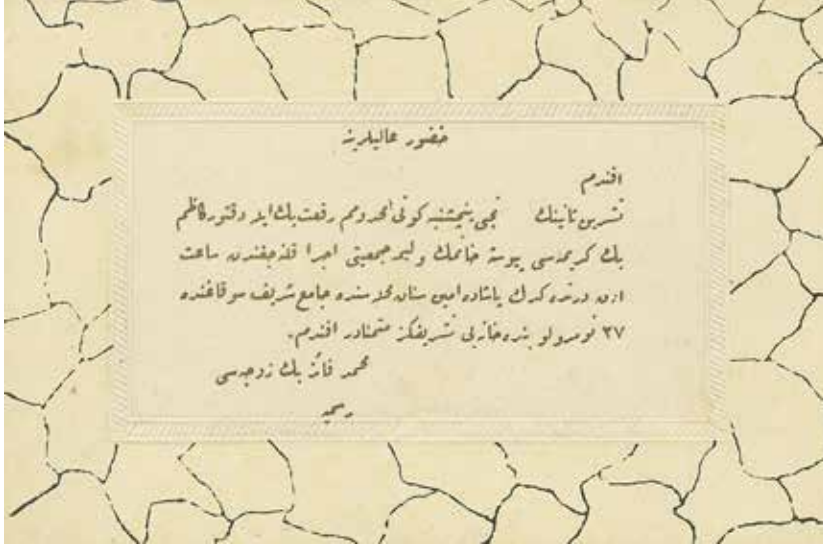
عہدہ مرکز صحتی تہ ذقندہ جد نورولی نظامہ ساکن جوجن ایڈ ایڈیلجک اسم و احوالی و شانان قبول و معتبر اولان مہراری مہذوع بولان شاعدلر کدہ کڈک اسم و احوالی بالادہ کومرئین اولدیندن علی الاسول سچل قوسہ قیدلہ لازم کن قوس جزؤدائیک اعطاسی اییون اشیر علم خیر و زکدی ۱۰ ۱۹۲۸

عہدہ مرکز صحتی تہ ذقندہ جد نورولی نظامہ ساکن جوجن ایڈ ایڈیلجک اسم و احوالی و شانان قبول و معتبر اولان مہراری مہذوع بولان شاعدلر کدہ کڈک اسم و احوالی بالادہ کومرئین اولدیندن علی الاسول سچل قوسہ قیدلہ لازم کن قوس جزؤدائیک اعطاسی اییون اشیر علم خیر و زکدی ۱۰ ۱۹۲۸

ولادتی	قشاسی	عہدہ و قشاسی	پدر و ولادتی	ولادتی و قشاسی	تاریخ و ولادت

عہدہ مرکز صحتی تہ ذقندہ جد نورولی نظامہ ساکن جوجن ایڈ ایڈیلجک اسم و احوالی و شانان قبول و معتبر اولان مہراری مہذوع بولان شاعدلر کدہ کڈک اسم و احوالی بالادہ کومرئین اولدیندن علی الاسول سچل قوسہ قیدلہ لازم کن قوس جزؤدائیک اعطاسی اییون اشیر علم خیر و زکدی ۱۰ ۱۹۲۸

ref. dursun ayan koleksiyonu

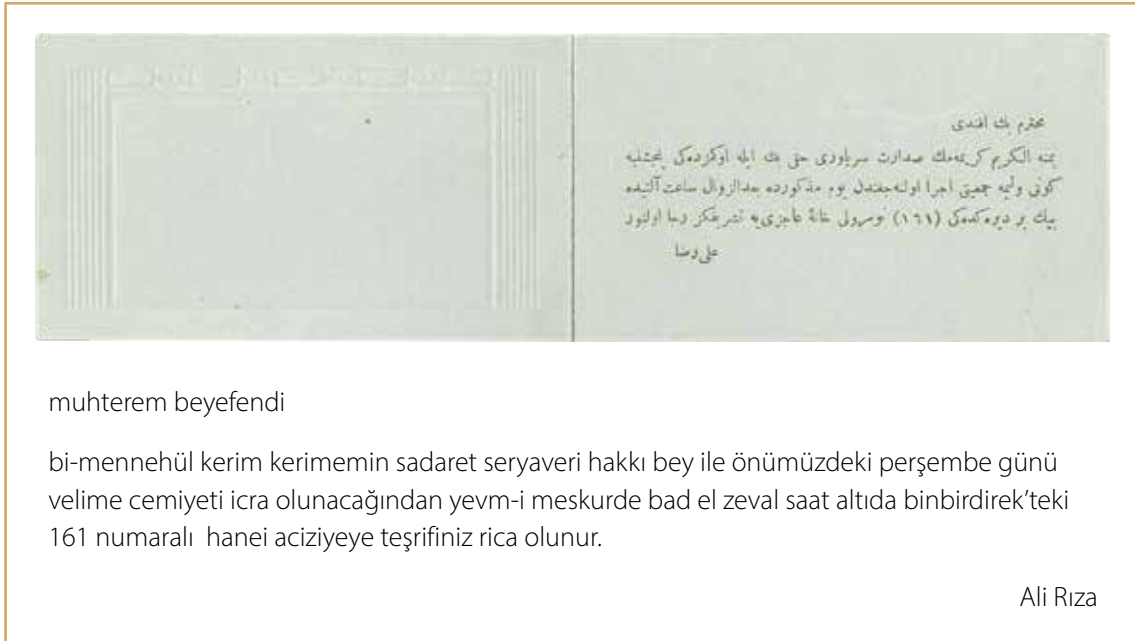

evlilik davetiyesi [1947]

marriage ceremony
invitation [turkish 1947]

düğün yemeği davetiyesi

a wedding dinner invitation

muhterem beyefendi

bi-mennehül kerim kerimemin sadret seryaveri hakkı bey ile önümüzdeki perşembe günü velime cemiyeti icra olunacağından yevm-i meskurde bad el zeval saat altıda binbirdirek'teki 161 numaralı hanei aciziyeye teşrifiniz rica olunur.

Ali Rıza

ermani cemaati evlilik davetiyesi [türkçe - ermenice 1947]

marriage ceremony
invitation belongs to
armenian community
[armenian - turkish 1947]

evlilik davetiyesi [1947]

marriage ceremony
invitation [turkish 1947]

ermani cemaati evlilik davetiyesi [ermenice 1930]

marriage ceremony invitation belongs to armenian community [armenian1930]

ebelik meslek belgeleri [1929 ve 1935]
 certificate for midwifery [1929 ve 1935]

ref. dursun ayan koleksiyonu

bir ebe tarafından hazırlanan doğum belgesi [1968]

a birth certificate prepared by a midwife [1968]

E B E
SEBATIYE ÇORUH
Dip. : 1459/2014
Zeytinburnu Telsiz Mah. Sok. 83
No. 34

DOĞUM BELGESİ

Zeytinburnu *Telsiz* mahallesi Sok. *80*/No. ....
oturan ..... in karısı .....

5/12/1968 *cumma* günü bir Kız - Erkek çocuk doğurdu.
Anne ve çocuk sıhhatte olup işbu belge istek üzerine verildi.

T. C.
ZEYTİNBURNU
HÜKÜMET TABİBLİĞİ
Sayı : .....

Sehadiye Çoruh
S. Çoruh
Pul

11-10-1968

[Signature]

ref. dursun ayan koleksiyonu

himayeyi etfal cemiyeti yayınları: annelere [kitap 1340/1924]

publications of child protection society: to mothers [book 1340/1924]

ref. dursun ayan koleksiyonu

اولمه تارک ایلانی

ازک

قادی

آدی
 طوغدی بی و تاریخ
 شیعی او طور دینی پر
 ایسی
 عانه آدی
 تابعی
 باباسک آدی
 • ایسی
 آناسک آدی
 • ایسی
 اولمه تک بابله جی پر

یوقاریده آدی، صانی وایشلری یازیلی اولان نشانلیر بربرلیله اولمک ایسته دکلیتی دائیره کلوب بیان ایتدیلر. قانون مدنی تک ۹۷ نجی و تملیاتی نامه تک ۲۰ نجی ماده لری موجبجه بونلرک اولمه لرینه مانع اوله جی برحالی پیلترک اعلان تاریخندن اعتباراً اون بش کون ایچنده کیفیتی تحریراً دائیره یه یلدرملری رجا و اعلان اولتور.

۱۰ پارلق اعلان بوی	۱ غروشلق بوی
--------------------	--------------

اخطار: اولمه قرارینه اعلان مدتی ایچنده اعتراض ایده بیلیر. مدت بیتدکن سوکرا اعتراض دیکلنر. اعتراض: اولمه تکلرک اولمه باشی پتیرمهش اولدقورینه یا خود اولمه تکلر آره سنده اولمه تک مانع اوله جی حاله و یا عللر بوندیقینه دائر اوله بیلیر. اولمه یاشی: قادیلرده اون بیدی، او ککرده اون سکیزی پتیرمهش اولددر. اولمه تک مانع حاله: قانون مدنی تک ۹۲ نجی ماده سنده محرر یاقین خیمسلیق و ۹۵ و ۹۶ نجی ماده لرده محرر تکله و بموجبیت مدتیله رعایت اولمک و ۱۵۲ نجی ماده سنده محرر مدتی پتیرمه تک کی پتیردر. اعتراض حق: یالکیر آناه، پایه، وصیه، بربردن بوشامش قاری و یا قوجه یه، میراثیلره، اولمه تکلردن بریبیله اولمه مقوله سی بولنازده، اولمه تکلردن بریبسده نفقه حق اولالره و مطلق بطلان سبیلرندن برینک بولنسی حانده مدتی محمولره و برلشدر. بوشاغه اله بربردن آرتلش اولان قاری و قوجه دن هر بری ده آتیجی تکلمه و بموجبیت مدتیله اعتراض ایده بیلیر. بولردن باشقه کیمسه لر، بوسایلانلردن باشقه سبیلره و متلا اولمه تکلردن برینک باشقه سیله نشالی اوله یینه، یا خود اولمه تکه سوز و بردیکنه دائر بونلره بکیرر دیکر سب و سوزلره اعتراض ایده بیلر. ایده دائره ده دیکلنر.

نومه: ۳

istanbul şehremaneti evlenme ilanı belgesi

istanbul municipality marriage declaration document

ref. dursun ayan koleksiyonu

سجل نومروسی

اَوْلِيَّةَ بَرِّكَ اَلْمَدِينَةِ

بلدیہ ریاستی

ارکان

قادرین

آدی
طوغدی بی بر و تاریخ
شیمدی او طور دی بی بر
ایندی
عائله آدی
تابعیتی
بایاسک آدی
ایندی
آناسک آدی
ایشی
اؤنمه نك بایله جتی بر

یوقاریده آدی، صانی وایشلری یازیلی اولان نشانلیر بر لرلیله اولنك ایسته دکلیخی استانبول شهراماتی
دائرة بلدیسته کیدوب بیان ایشلردر. کیفیت مذکور دائرهجه مقید
بولندی بی محله اعلان ایتمیشدر. نشانلیردن
اعلان لوزوم کوردلی. قانون مدنی نك ۹۸ نجی و تعلیماتنامه نك ۲۵ نجی ماده لرلی موجبجه بونلرک
بر لرلیله اولنمه لر سه مانع اوله جق بر حالی بیلنلرک اعلان تار یخندن اعتباراً اون یش کون ایچنده کیفیتی تحریراً
بلدیہ مزه بیلدیرملری رجا و اعلان اولنور.

۱ غروشاق پول

۱۰ پاره لی اعلان پول

اظهار: اولته قرارینه اعلان مدتی ایچنده اعتراض ایلمه یلیر. مدت بندن کدن صوکر ا اعتراض دیکلر
اعتراض اولنجه چکرک اولته باشی بترمه من اولدقارینه و یا خود اولنجه چکر آرسنده اولنکک مانع اوله جق حال و یا حال
بولدی بته دائر اوله یلیر.
اولته باشی: قادیلرده اون بدنی، ارکانلرده اون سکری بترمش اولقدر. اولنکک مانع حال: قانون
مدنی نك ۹۲ نجی ماده سنده محرر یاقین خصیصلق، ۹۵ و ۹۶ نجی ماده لرله محرر بکلمه و بموجب مدترینه
رعایت ائمه نك ۱۴۲ نجی ماده سنده محرر مدتی بترمه نك کی شیلردر.
اعتراض جتی: بالکر آتیه، بابیه، وصیه، بر بردن بوشانش قاری و یا قوجه، میراث بیلر، اولنجه چکر دن
برسیله اولته مفاولسی بولنا نزه، اولنجه چکر دن برسینده عفه حق اولان نزه و مطلق اعلان سبیلدن بر نك
بولنسی جائده مدتی مهموم یلیر. بوشانه ایله بر بردن آبریش اولان قاری و قوجه دن هر بری ده ایچ
بکلمه و بموجب مدترینه اعتراض ایلمه یلیر. بولردن باشه کیمسه لر، بوسایل بیلردن باشه سبیلر و متلا اولنجه چکر دن
بر نك باشقه سبیلر نشالی اولدیقه، یا خود اولنمه نك سوز و بر دیکنه دائر بولنزه بکر زدی کر سب و سوز لرله
اعتراض ایلمه یلیر. ایله دائره جه دیکلر تیز.
نوع: ۵

istanbul şehremaneti evlenme ilanı belgesi

istanbul municipality marriage declaration document

ref. dursun ayan koleksiyonu

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

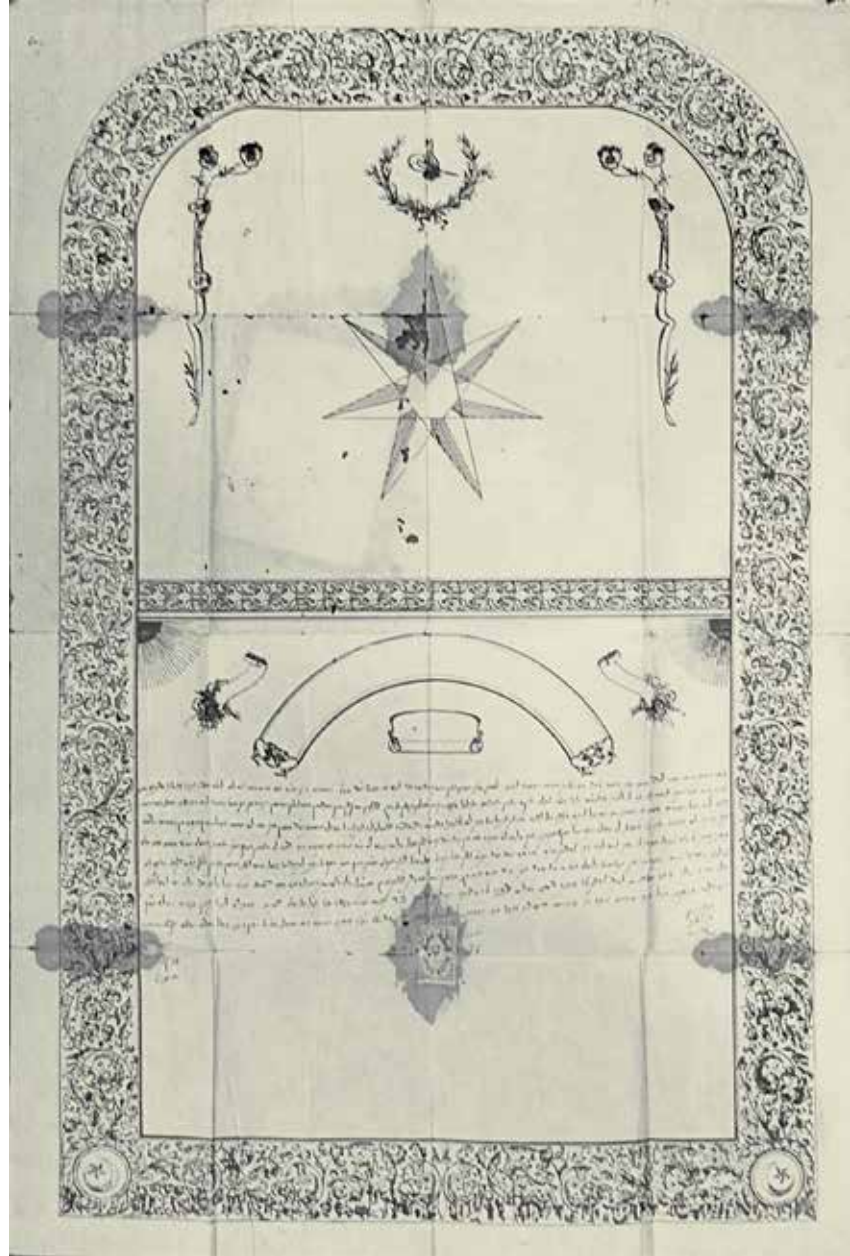
DİNLERDEN ÖRNEKLER

SAMPLES FROM RELIGIONS

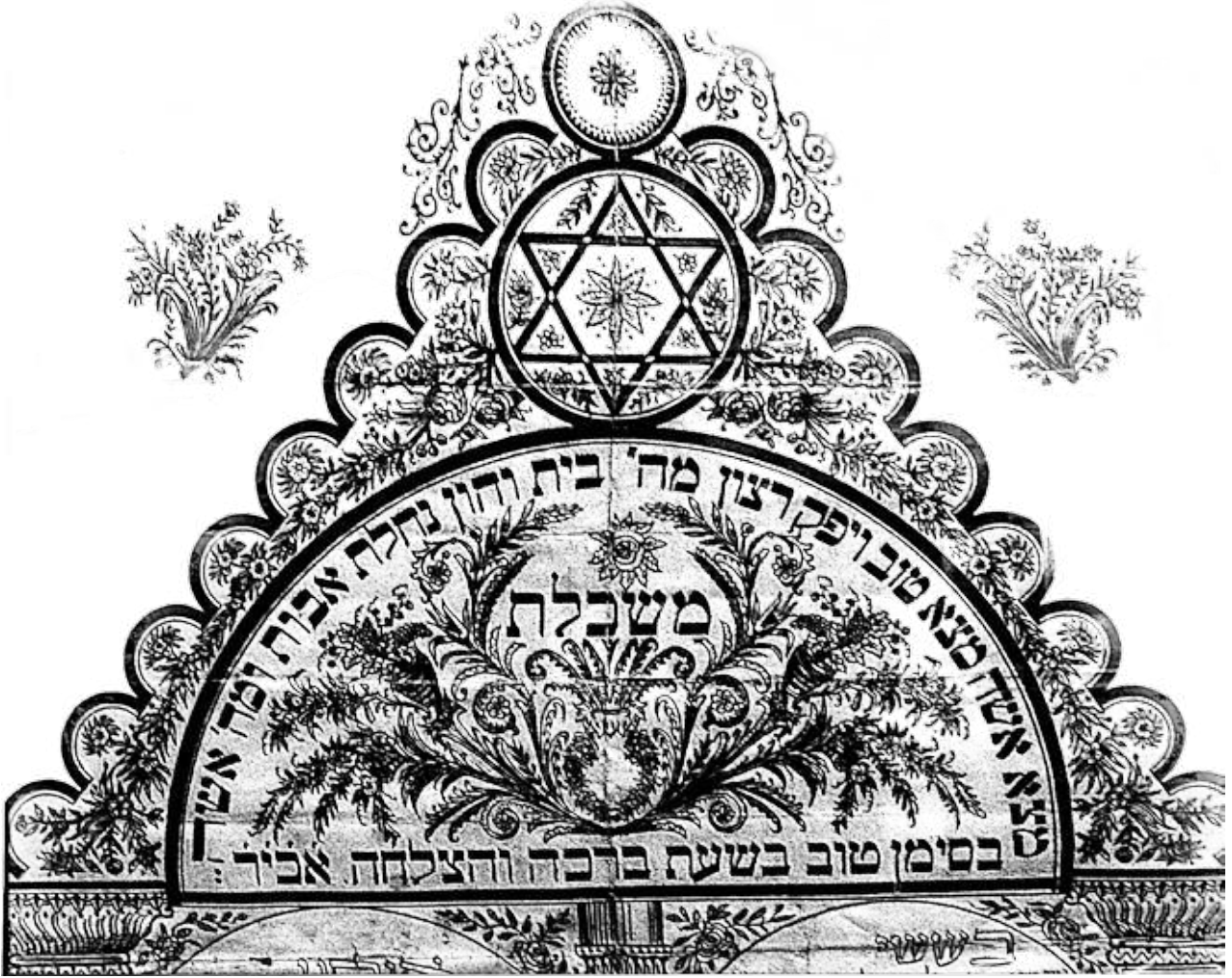

osmanlı son dönemi ketuba
a kethubah from ottoman last period

ref. 500. yıl vakfı türk musevileri müzesi

ketuba süslemesi
kethubah ornamentation

ref. 500. yıl vakfı türk musevileri müzesi

deri üzerine bir ketuba örneği

a kethubah written on leader

ref. 500. yıl vakfi türk musevileri müzesi/istanbul

bir ketuba örneği

a kethubah

ref. 500. yıl vakfı türk musevileri müzesi/istanbul

ketuba istanbul musevi cemaati [1947]

kethubah istanbul jewish community [1947]

ref. 500. yıl vakfı türk musevileri müzesi/istanbul

KETUBA DİNÎ NİKÂHNAMESİ

büyük deniz kenarında kâin[m] istanbul'da âdet veçhile taadad ettiğimiz hilkatı âlemin beş bin yediyüz ..... senesi ..... ayının ..... günü genç nişanlı ..... oğlu ..... genç nişanlı ..... kızı ve mezhebi maneviye ve israiliyeye tevfikân bana zevce ol ve ben aynı hakla kendi zevcelerini infak ve iaşe ve ilbas etmeğe çalışan bütün efradı museviye misüllü "sana se[a]dakatle infak ve iaşe ve ilbas ve hürmet ve riayet etmeğe çalışacağım ve sana dinen müstahak olduğun gışar bekare bedeli olarak iki yüz adet zuzim vereceğim ve senin nafakan ve kü[i]sven ve her ihtiyacını üzerime alarak bütün dünya üzerindeki âdet üzerine sana karşı vazifei zevciyeti ifa edeceğime taahhüt ederim" dedi. mezbure nişanlı bu teklifi hüsnü kabul ederek mezhebi museviye ve israiliye dairesinde karısı olmağa razı oldu ve akrabası evinden nakden ..... türk lirası, elbise, mücevherat ve yatak takımları olarak ..... türk lirası getirerek mezkür nişanlı da kendi hüsnü rızası ile ..... türk lirası zam ve idare edüp zevcenin beraberinde getirdiği nakit ve elbise ve mücevherat ve yatak takımları bedeli ile mezkür zammiyatın mecmuu ..... türk lirasına balığ olmuştur. esası ketubayı teşkil eden iki yüz zuzimden maada mezkur nişanlı tamamen ahz ve tesellüm etmiş olduğu mezkür nukut ve elbise ve mücevherat ve yatak takımları ile zammiyatı eksilirse kendisine ve artarsa yine kendisine ait olmaka üzere kabul ederek zevcesine hali hayatında iş bu ketuba drahumu ve zammiyatın mesuliyetini üzerine ve benden sonra varislerim üzerine terettüp ederek kubbei semaviye içinde malik olduğum ve bundan böyle iştira edeceğim emvali menkule ve gayri menkule ve gayri menkuleye teban menkul mallarımın kâfesini ve hat[ta] üzerimde labis olduğum cübbeyi teminat olarak bilirae en ziyade işe yarayanlardan tediyesini taahhüt ederim" dedi. "bundan maada zevcemın hayatında ve tahtı nikâhımda iken başka karı almayacağım ve meclis-i ruhani'nin müsadesi olmaksızın zevcemi dinen boşamayacağımı ve yukarıda baştan nihayetine kadar yazılı bütün şartlara tamamen riayet edeceğimi taahhüt ederim" diye samimiyetle yemin edenler gibi yemin ederek imza ve tastik etti.

ketuba/kethubah

KARAJ DIŅLILIARNIŅ
JALBARMACH JERGIALIARI

2 bitik
Ochumach ūčiūn
adief vahdalarynda

KARAIMŲ LITURGINIS
MALDYNAS

2 knyga
Apeigų maldos ir giesmės

Knygos leidimą parėmė Lietuvos Respublikos vyriausybė,
Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos
Respublikos Vyriausybės ir Suomijos kultūros fondas /
This publication is sponsored by the Lithuanian government,
Department of National Minorities and Lithuanians Living Abroad
to the Government of the Republic of Lithuania and the Finnish
Cultural Foundation (Suomen Kulttuurirahasto)

Sudarė ir spaudai parėngė Lietuvos karaimų religinės
bendruomenės pirmininkas, vyresnysis dvasininkas /
Compiled and arranged by the chairman of the Karaim
religious community in Lithuania, the Senior Priest
MYKOLAS FIRKOVICIUS

Dalininkė / Designer
VIDA KURAITĖ

Pabaigos žodį į rusų kalbą vertė /
The Epilogue was translated into Russian by
Doc. REGINA VENCKUTĖ

Pabaigos žodį į anglų kalbą vertė /
The Epilogue was translated into English by
Doc. ALFONSAS LAUCKA

© Mykolas Firkovičius, 1999
Risiko ir maketavo BALTOS LANKOS
Printed in Lithuania
ISBN 9986-861-93-4 (2 knygos)
ISBN 9986-861-37-3 (bendras)

5. Kiešiaštirmiak anty

*Kijovbia kielitŅ aharachlar alnyna juvusunlar. DiŅ jesist
alarny ant ėttirsiŅ, nie ki jazylhan:*

TANYCHLYHY BYLA kartlarnyn da syjylarnyn
aziž Karaj Džymatynyn, ol ištyrylhanlarnyn ušpu
kiešiaškiakniŅ bijaŅčinia, koltchasynda kioria kijovniuiŅ,
šierti byla kiešiaškiakniŅ toj bitiginiŅ, muna mieŅ
kiešiaštiramiŅ da ajrychsy ėtiamiŅ
ol boj kyzny....., kyzyn abajly .....

(uzach tiri bolhej, amieŅ!)
(sahynčy anyn alhyšcha
bolhej, amieŅ!)

ol bojdachka....., uvluna abajly.....
(uzach tiri bolhej, amieŅ!)
(sahynčy anyn alhyšcha
bolhej, amieŅ!)

bolma anar katynlychka aruvluch byla da azižlik byla,
kalyn byla, toj jazyšy byla da kliak byla, adietinia kioria
Karajlarnyn, ol aziž da aruv.

Da kondarylhejlar da onarhejlar! AmieŅ!

*

*Kijovbia kielitŅ šiert' bitiginia da toj jazyšyna jazylsynlar,
alej ōziu alarnyn tanychlary – vakilliar jazylsynlar. DiŅ
jesisi jazylyp mohor byla kipliatŅiŅ.*

*

6. DiŅ jesisi kartlaryba birdiaŅ kiešiašingiaŅliarni
kutlasynlar.

Bu vachtta kachrada birisi ėr kišiliardian balčych
čioŅmiak hiem košun koluna alyp, ullu kiuč byla jergia any
saladohon, čuvlej jančsyn.

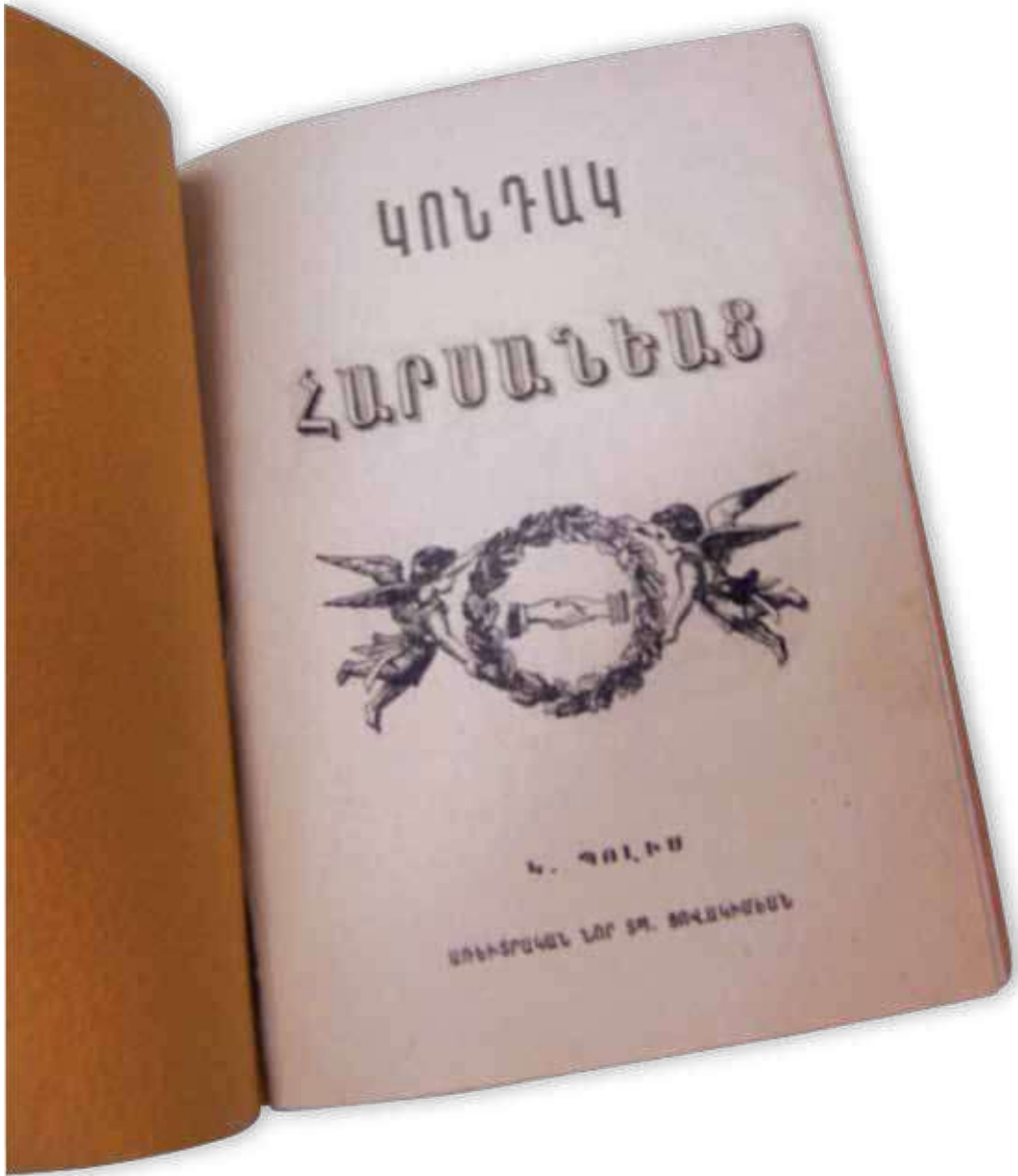
*

polonya karay türk cemaati dinî evlenme belgesi

poland karaites turk community religious marriage certificate

ref. dr. anna sulimowicz arşivi

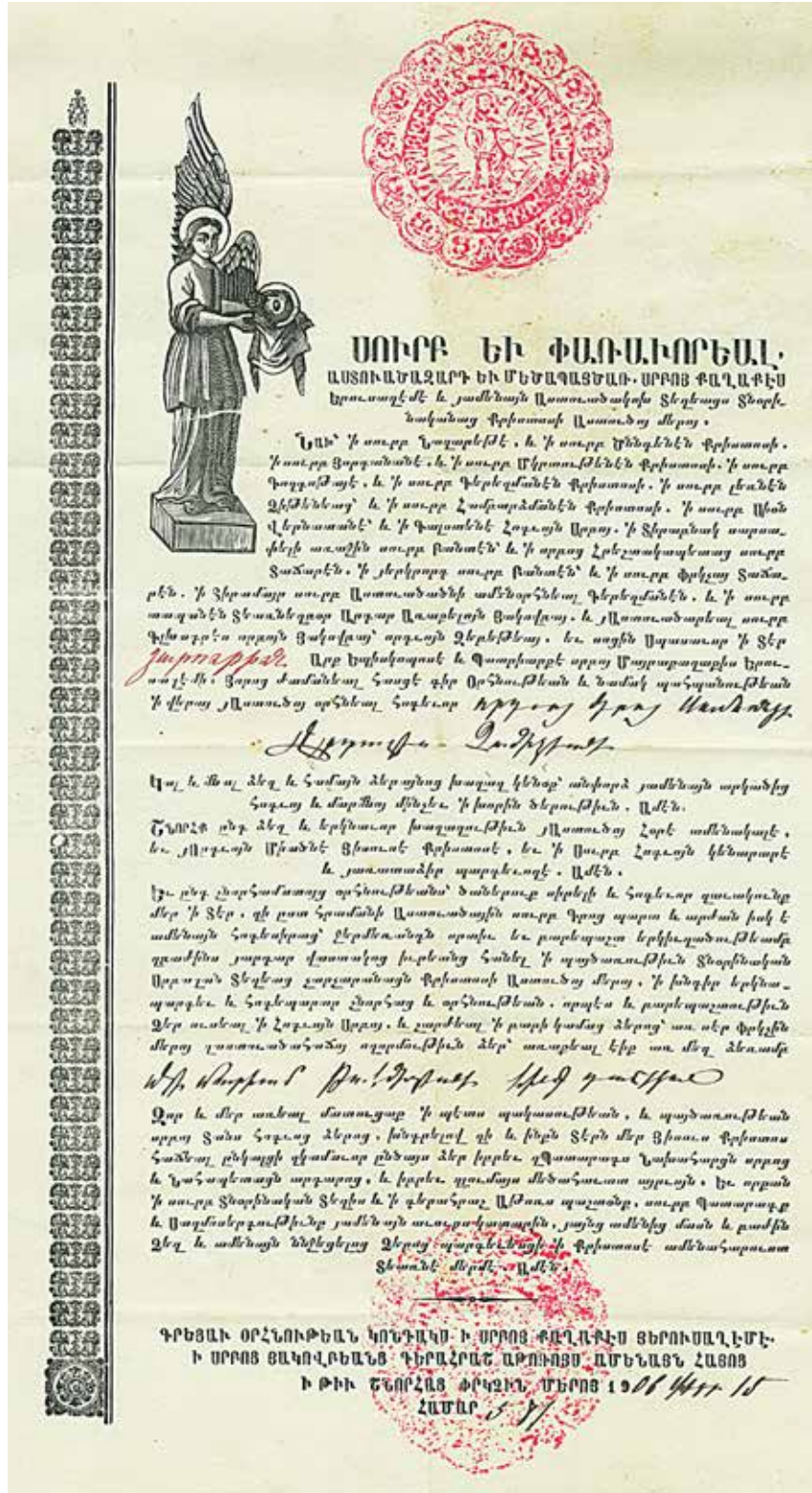

ermeni gregoryen kilisesi evlenenlere nasihat kitabı

armenian gregorian church advice book to married people

ref. şabuh babakyan aile arşivi

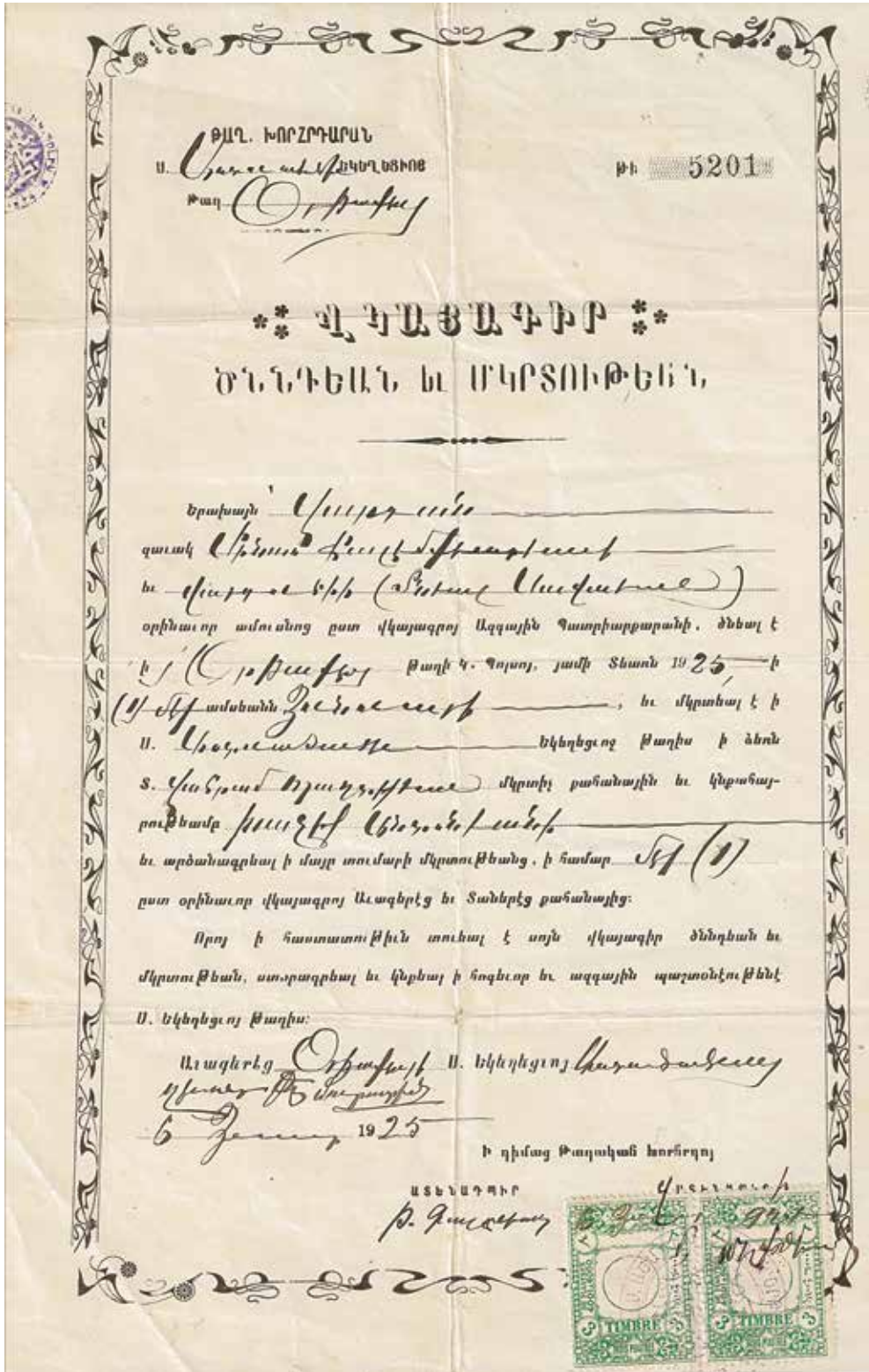
ermeni kilisesi ölüm belgesi [1906]

armenian church death certificate [1906]

ref. şabuh babikyan aile arşivi

ermeni kilisesi vaftiz belgesi [1925 istanbul ortaköy]

armenian church baptism certificate [1925 istanbul ortakoy]

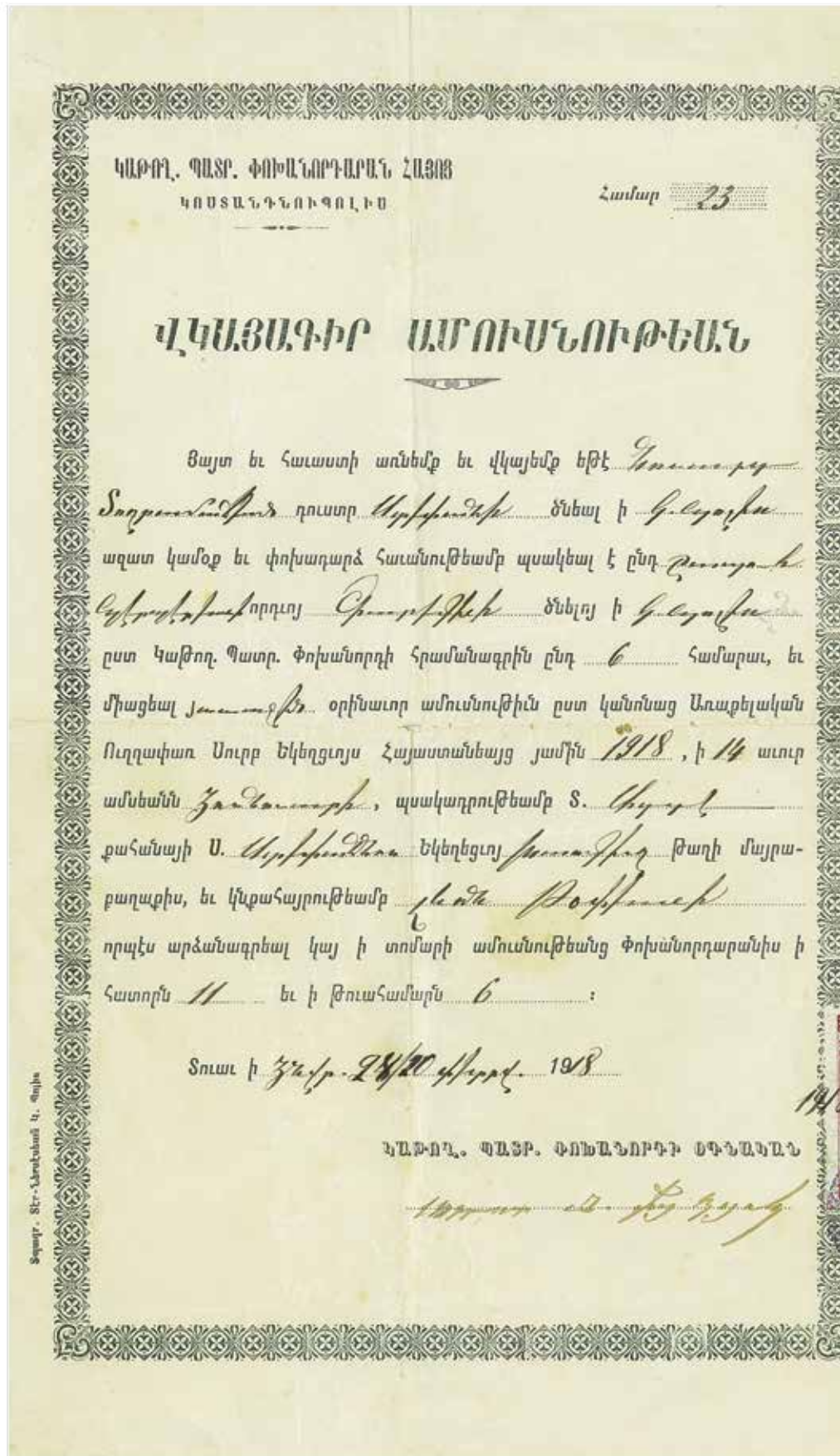

ref. dursun ayan koleksiyonu

**hasköy ermeni kilisesi
nikâh belgesi [1918
hasköy istanbul]**

haskoy armenian church
marriage document
[1918 hasköy istanbul]

ref. şabuh babikyan aile arşivi

ՎԿԱՅԱԳԻՐ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹԵԱՆ

Յայտ եւ հաւաստի առնեմք եւ վկայեմք եթէ *Բարսեղ*
Եղիշեան որդի *Չարթիկի* ծնեալ ի *Բարսեղ*
 ազատ կամօք եւ փոխադարձ հաւանութեամբ պսակեալ է ընդ *Բարսեղ*
Տարսեղի հետ *Սարգիսեան* ծնելոյ ի *Բարսեղ*
 ըստ Կաթող. Պատր. Փոխանորդի հրամանագրին ընդ *6* համարաւ եւ
 միացեալ *Եսայի* օրինաւոր ամուսնութիւն ըստ կանոնաց Առաքելական
 Ուղղափառ Սուրբ Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց յամին *1918*, ի *14* աւուր
 ամսեանն *Հունիսի*, պսակադրութեամբ *Տ. Կարապետ*
 քահանայի *Ս. Կարապետ* Եկեղեցւոյ *Եսայի* Թաղի մայրա-
 քաղաքիս, եւ կնքահայրութեամբ *Էլիաս Բոսիկեան*
 որպէս՝ արձանագրեալ կայ ի տոմարի ամուսնութեանց Փոխանորդարանիս ի
 հատորն *11* եւ ի թուահամարն *6* :

Տուա ի *Հունիսի 28/10/1918*

ԿԱԹՈՂ. ՊԱՏՐ. ՓՈԽԱՆՈՐԻԱՐԱՆ ԵՐԵՎԱՆ

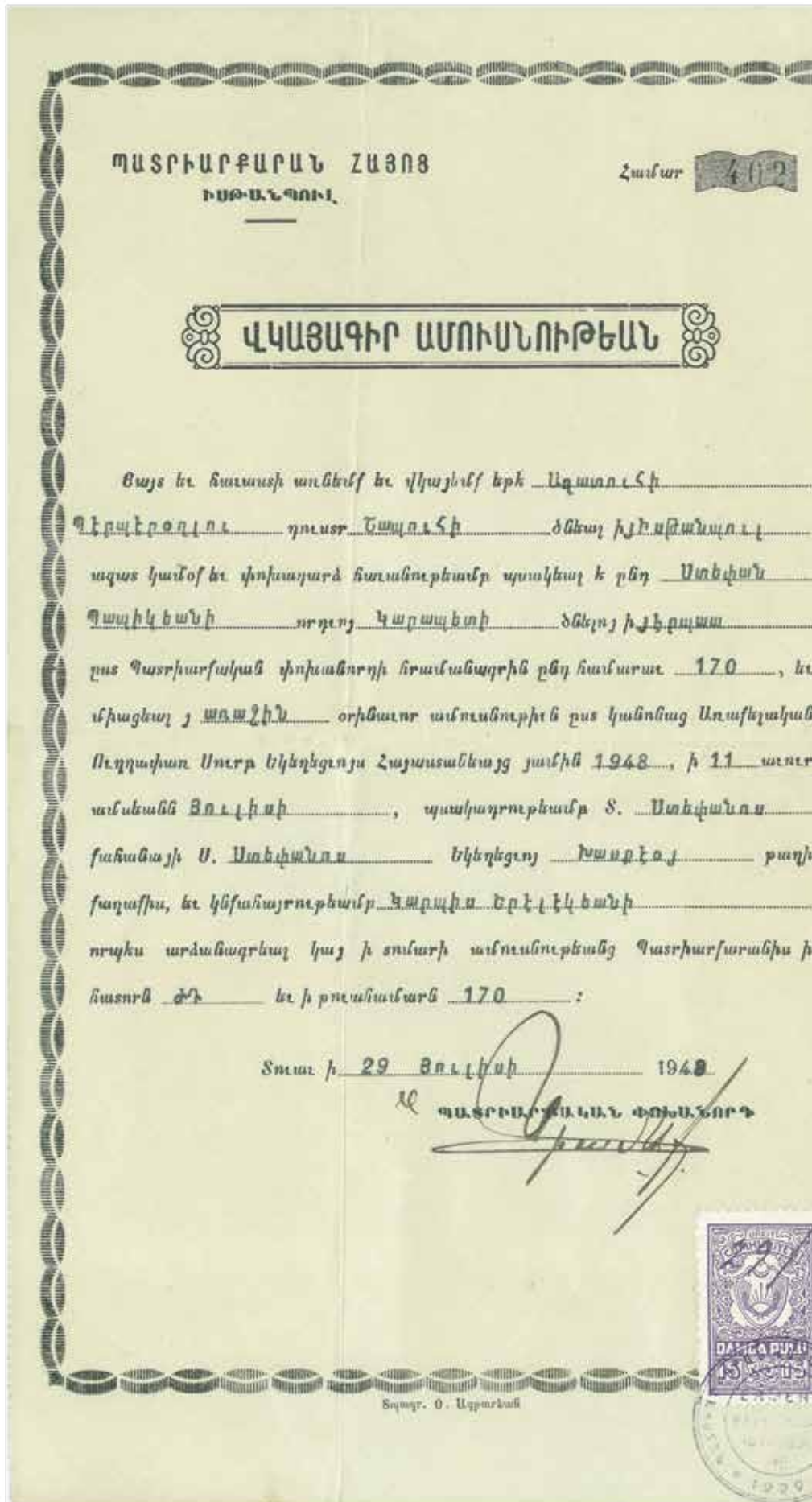
Կարապետ Կ. Կարապետ

**halicioğlu ermeni
kilisesi nikâh belgesi
[1948 istanbul]**

halicioğlu armenian
church marriage
certificate [1948 istanbul]

ref. şabuh babikyan aile arşivi

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

Համար 409

ՎԿԱՅԱԳԻՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

Յայտ եւ հաւաստի առնենք եւ վկայենք երբ Ատեփան
Պապիկեան որդի Կարապետի ծնեալ Խէրթաա
ագաս կանօք եւ փոխադարձ հաւանութեանը պատկեալ է ընդ Ազատուհի
Պէրալթըզլուի դուստր Շապուհի ծնեոյ Խիսթանպուլ
ըս Պատրիարխական փոխանորդի հրամանագրին ընդ համարաւ 170, եւ
միացեալ յ առաջին օրինաւոր ամուսնութիւն ըստ կանոնաց Առաքելական
Ռեզիտիսիոն Սուրբ Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց յանին 1948, ի 11 աւուր
անստանն Յուլիսի, պատկազրութեանը Տ. Ատեփանոս
խանանայի Ս. Ատեփանոս Եկեղեցւոյ Խաարէոյ բաղի
խաղախո, եւ կնքխաղախութեանը Կարապիս Երէլէկեանի
որպէս արձանագրեալ կայ ի տմարի ամուսնութեանց Պատրիարխական ի
հաստն Յի եւ ի բռնամամարն 170:

Տւաւ ի 29 Յուլիսի 1948
ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ԳՈՒՍԱՆՈՐԴ

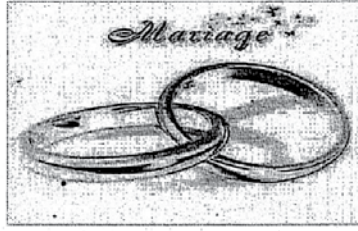

Եզրագր. Օ. Ազարեան

latin katolik kilisesi evlilik ayin kitabı

latin catholic church marriage rite book

Marriage

Rite

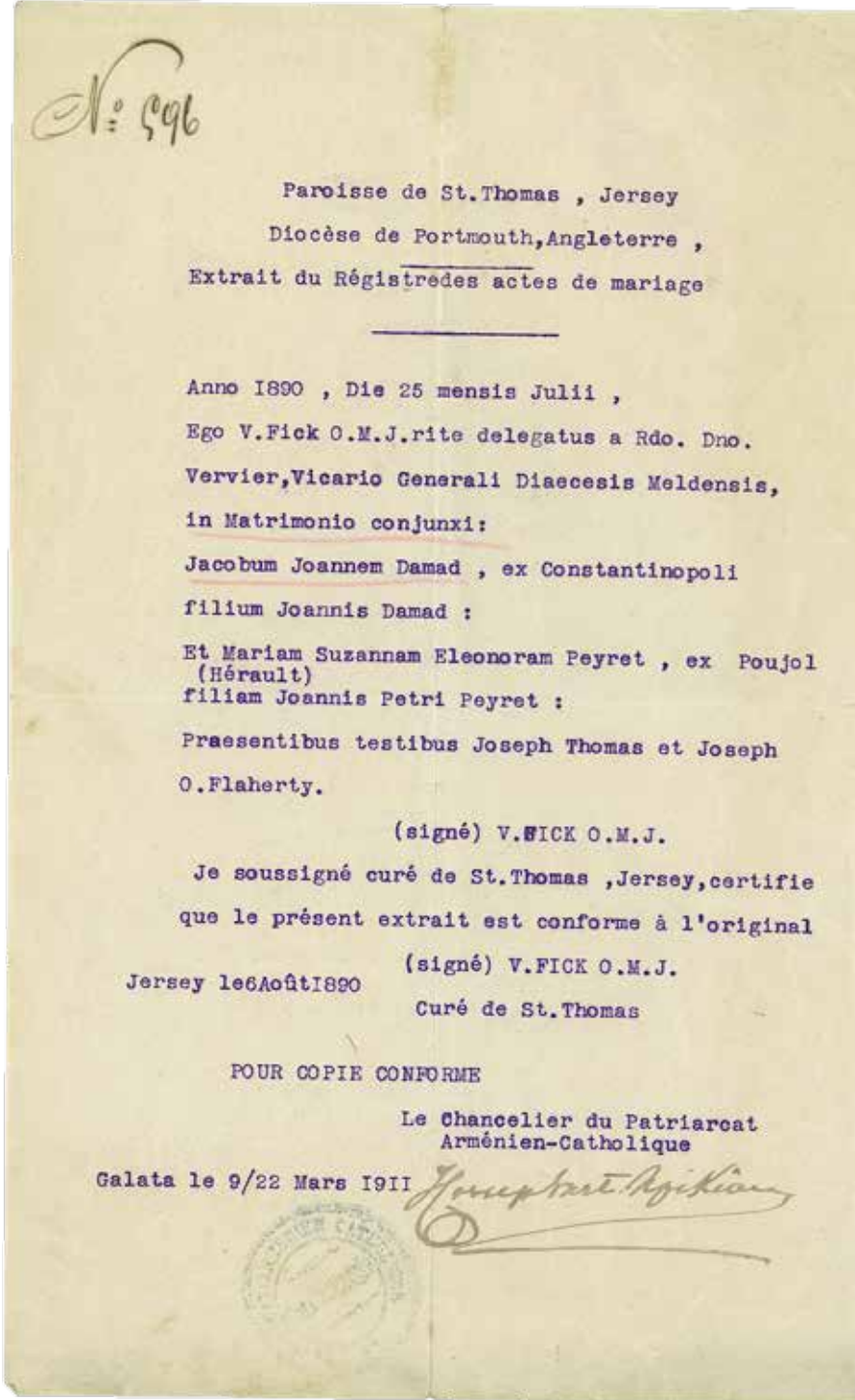
Evlilik

Matrimony

ref. basilique cathedrale saint-esprit-istanbul

ermeni katolik kilisesi evlilik belgesi [1890]

armanian catholic church marriage certificate [1980]

Mah. Kiiise / Parish Church: ...

DAMAT / GROOM	EVLİK DOSYASI / MATRIMONIAL FILE	GELİN / BRIDE
	Soyadı / Surname	
	Adı / Given Name	
	Doğum Yeri - Tarihi / Place - Date of birth	
	Medeni hali / Civil status	
	Uyruğu / Nationality	
	Dini / Religion	
	Mesleği (İş) / Occupation	
	İkamet Adresi, tel. cep , e-mail / Usual address, phone, mobile, e-mail	

DAMAT / GROOM	EVRAKLAR / DOCUMENTS	GELİN / BRIDE
	Vaftiz Belgesi (Certificate of Baptism)	
	Konfirmasyon Belgesi (Confirmation)	
	Bekârlık belgesi - Nüfus kayıt örneği Proof of freedom (Freedom Certificate)	
	Dullar için eşinin ölüm ilanı (Death certificate for widowed) Evlilik ilanı belgesi: * Publication of marriage banns *	
	Niyet beyannamesi (Interfaith marriage permission - Declaration and promise)	
	Evlilik için kurslara katılm. Marriage Preparation (Seminar)	
	Bağlı bulunduğu kiliseden evlilik için yetki. Permission from your parish priest that you can contract marriage in the Catholic Church (Address in Vic. Ap. Istanbul)	
	Karma evlilik / *Farklı Din* nikâhlarında Episkopos Özel İzni/Muafiyeti For "mixed marriage" or "disparity of worship/cult" Permission/Dispensation from your bishop so that you can contract marriage validly and licitly)	
	Resmi nikâhın yeri ve tarihi. Proposed place, date, time of Civil Marriage	
	Aile Cüzdanı. (Certificate Of Civil Marriage) * Seri: No: No. Lbr.	
	Dini nikâhın yeri, tarihi ve saati. Proposed place, date, time of Religious Marriage.	
	Şahitlerin adları 1. Proposed witnesses	
	2.	

Tarih / Date

Papaz / Priest

AFTER THE MARRIAGE IS CELEBRATED, THIS FORM/DOCUMENTS ARE TO BE SENT IMMEDIATELY TO THE CHANCELLOR, TO BE KEPT IN THE EPISCOPAL ARCHIVE.

latin katolik kilisesi evlilik
müracaat belgelerilatin catholic church marriage
application forms"MIXTAE RELIGIONIS" (Karma Evlilik) nikâh için gereken
NİYET BEYANNAMESİ..... Ortodoks Kilisesinde vaftiz olan ben .....
Katolik olan ..... ile

evlenmek niyetindeyim.

1. Evlenme gününde, herkes ve Allah huzurunda tamamen hür olarak ..... ile sevgi üzerine kurulan hakiki bir hayat ortaklığı kurmak istiyorum.
2. Karşılıklı olarak verilen bu söz sayesinde, aramızda hayatımız boyunca hiçbir şekilde bozulmayacak bir bağlantı kurmak istiyorum. Aramızdaki sevgiyi tam bir sadakat içinde geliştirmek için elimden geleni yapacağım ve eşim için gerçek bir destek olmaya gayret edeceğime söz veriyorum.
3. Katolik Kilise'sine mensup olmazsam da, bir Hristiyan olarak eşimin tam vicdan hürriyetine saygılı olacağıma söz veriyorum.
4. Evliliğimizden doğacak çocukları kabul ediyorum ve onları iyi ve güzel bir şekilde yetiştirmek için gayret edeceğim ve onlara her iki kilisenizi tanıtarak bunlara saygılı olmalarını öğreteceğim.

(vgs)

Yuvamızın uyumlu ve çocuklarımızın iyiliği için eşimin dini vebelerine saygılı olacağım.

Nihayet, inanıyorum ki, mutlulukla dolu yuvamız insanları daha sevgi dolu, dürüst, adil, ve karşılıklı bir dünya kurmaya davet edecektir.

Tarih: ..... / ..... / .....

.....

Papazın imzası

.....

Vaftiz olmayan ben ..... ile
Katolik olan ..... evlenmek niyetindeyim.

1. Evlenme gününde, herkesin ve Allah huzurunda ve tamamen hür olarak ..... ile sevgi üzerine kurulan hakiki bir hayat ortaklığı kurmak istiyorum.
2. Bu karşılıklı verilen söz ile aramızda bir bağlantı kurmak istiyorum ve hayatımız boyunca hiçbir şey bunu bozamaz. Aramızdaki sevgiyi geliştirmek için elimden geleni yapmaya ve eşime gerçek bir destek olmaya söz veriyorum.
3. Evliliğimizden doğacak çocukları kabul ediyorum ve onları iyi ve güzel bir şekilde yetiştirmek için gayret edeceğim. Hristiyan olmadığım halde, Hristiyan dini hakkında bilgim vardır ve dine ilgili olan prensiplerimiz vardır. Örneğin: Allah'a inanmak, birbirimize saygı göstermek, sevgi ve fedakarlıkla hayat yükünü taşımak.
4. Eşimin, çocukların vaftizi ve Katolik olarak yetiştirilmesi hakkındaki vebelerini biliyorum; ona mani olmamaya ve bu hususta onun vicdan hürriyetine saygılı olmaya söz veriyorum. Omanın beraber Allah'ı daha iyi tanımak ve sevmek istiyorum.

Nihayet, inanıyorum ki, mutlulukla dolu yuvamız insanları daha sevgi dolu, dürüst, adil, ve karşılıklı bir dünya kurmaya davet edecektir.

Papazın imzası

Tarih: ..... / ..... / .....

.....

VICARIATUS APOSTOLICUS CONSTANTINOPOLITANUS

Curia Ecclesiastica

Prot. No. _____

Cum omnia iure requisita in actis huic Curiae exhibitis inveniantur, dispensat _____

nulloque alio quod sciamus impedimento existente, parochus Ecclesiae S _____
_____ potest per se, vel per alium sacerdotem, a se ut in calce huius foli
delegandum, assistere matrimonio quod contrahere intendunt,

dominus _____ viduus _____

filius _____ et _____ natus in _____

die _____ baptizatus in Ecclesia _____

die _____, paroecia S _____

et

domina _____ vidua _____

filia _____ et _____ nata in _____

die _____ baptizata in Ecclesia _____

die _____, e paroecia S _____

Si vero ipso consentiente Matrimonium in territorio alienae paroeciae celebrandum fuerit parochus licentiam,
ut infra habetur, subscribat

Datum Cons / poli, die _____

L. S. _____, Cancellarius

matrimonium civile contractum

_____ die _____ sub N.

N. libri sponsis remissi

ΙΕΡΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ
ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΒΑΛΟΥΚΛΗ

Αὔξων Ἀριθ. 83

Ἀριθ. Σειρῆς 51

1947

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ

Θέσις Β

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΑΦΟΥ

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυρο-
πηγιακῆς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ διὰ τοῦ παρόντος ἐγγρά-
φου παραχωρεῖ εἰς τὸ διηγεκὸς εἰς τὴν Ἄνναν Ἀρξάν
Ἀρίδου τάφον ἐν τῇ Β θέσει τοῦ Νεκροταφείου
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἅτε καταβαλοῦσα εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς τὸ ποσὸν
Λιρῶν Τουρκίας ἑκατὼν πενήκοντα (αὐτοῦ)
(Λ. Τ. 150).

Ἐν τῷ ἐν λόγῳ ἰδιοκτῆτῳ τάφῳ δικαιοῦνται νὰ ἐνταφιασθῶσιν οἱ
ἐν ταῖς διασθεν σχετικαῖς διατάξεσιν ἀναφερόμενοι συγγενεῖς.

Ἐν Βαλουκλῇ, τῇ 26 / Σεπτεμβρίου 1947

Ὁ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ
Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

Ὁ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
Μ. Βεδοσπου

Ὁ ΤΑΜΙΑΣ
Μ. Βεδοσπου

istanbul rum ortodoks kilisesi ölüm belgesi [1947]

istanbul greek-orthodox church death certificate [1947]

ref. dursun ayan koleksiyonu

**istanbul adalar rum ortodoks
kilisesi ölüm belgesi [1977]**

istanbul prince islands greek orthodox
church death certificate [1977]

ΑΡΙΘ. ΔΙΠΛ. _____ ΚΟΛΩΤ. _____
 ΑΥΣ. ΑΡΙΘ. _____ ΣΕΛΑΣ _____

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ**

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΚΗΔΕΙΑΣ

Ένοχος *Γαυδά Θεοτόκου Πρίστου*
 Αιτιώσεως *Κωνσταντίνου Μικαίου Σίσκου*
 (Έγγυος ή θυγάτηρ) *χάρη*
 Ουκατακείμενος πατέρας *Μικαίου*
 Έτην *78*
 Τελευτώντος *Τουρκικόν*
 Ημερομηνία θανάτου *10 Φεβρουαρίου 1977*
 Όρα θανάτου *ώρα 4:30*
 Ημερομηνία κηδείας *16 Φεβρουαρίου 1977*
 Μέρους (όπου) *φ. Παναγιώτου Παναγιώτου*

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Εν _____ τη _____ 1977

**istanbul adalar rum ortodoks cemaatine ait bir
ölüm sene-i devriyesi mevlüt davetiyesi [1975]**

a pray invitation for anniversary of death belongs to
istanbul prince islands greek orthodox society [1975]

ref. mihal şişko aile arşivi

istanbul adalar rum ortodoks kilisesi ölüm belgesi

istanbul prince islands greek orthodox church death certificate [istanbul]

ΑΡΙΘ. ΔΙΠΛ. 23 ΚΟΛΩΤ. _____
 ΑΥΣ. ΑΡΙΘ. _____

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΚΗΔΕΙΑΣ

Ὁ διακοινηθεὶς κατανεὸν ἐν ἡμέρῃ τῆς _____ ἡμέρῃ _____
 καὶ ἔτη _____ ἐπέθανεν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ _____ κατὰ τὴν διακοινηθεὶς
 τῆς Οὐκατακείμενου Αἰτιώσεως Ἐπισημοῦ τ
 καλεσθέντος _____ τῆς _____
 ἔτη _____ τῆς _____ 1977

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ Ο ΚΗΔΕΥΣΙΑΣ ΕΡΕΥΡΕ Ο ΙΕΡΑΤ. ΕΠΟ-ΣΤΑΜΟΝΟΣ

ref. kinali ada panayia rum ortodoks kilisesi

istanbul adalar ortodoks rum kilisesi evlilik belgesi [1948]

istanbul prince islands greek-orthodox church marriage certificate [istanbul 1948]

istanbul adalar rum ortodoks kilisesi vaftiz belgesi [1948]

istanbul prince islands greek-orthodox church document for baptism [1948]

ref. kinali ada panayia rum ortodoks kilisesi

**istanbul rum ortodoks
kilisesi vaftiz belgesi
[1913]**

istanbul greek-orthodox
church certificate for
baptism [1913]

ref. dursun ayan koleksiyonu

ref. dursun ayan koleksiyonu

**istanbul rum
ortodoks kilisesi
evlilik belgesi
[1920]**

istanbul greek-
orthodox
church marriage
certificate [1920]

1923 tarihli istanbul rum ortodoks patrikhanesi evlilik belgesi türkçe noter onayı [1931]

turkish notary approval with date 1931 of istanbul greek orthodox patriarchate document for marriage with date 1923 [in turkish]

ref. dursun ayan koleksiyonu

istanbul rum ortodoks patrikhanesi evlilik belgesi [1923]

istanbul greek orthodox patriarchate document for marriage [with date 1923]

ἀγιῶν δ' αὐτῶν 755 αὐτῶν 7 504
 οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι
 Ἱεροσολύμων γάμοι
 Ὁ εὐσεβὴς ἰσχυρὸς ἀγαθὸς ἄρχιεπίσκοπος ἐν
 ἡμῶν ἡμερῶν 27 Ἀπριλίου 1923 καὶ ἐπί τῆς ἑορτῆς
 ἀγίας τῆς Παναγίας Ἐλεησίνης τῆς 29 Ἰουλίου
 1923 ἡμεῖς ἐπὶ τῶν ἱερῶν κληρικῶν ἐν γάμοις
 κατὰ τὸν ἰουδαϊσμὸν ἢ κατὰ τὴν ἐπιτομήν ἤ
 ἄλλως ἕνεκα τῆς ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐνοσίχθων
 Πόλιν ἰουδαϊστῶν ἀγιογραφίᾳ ἀνεῖναι ἐν
 τῶν ἱερῶν γάμοις ἀγασσέντων ὁ κ. Κωνσταντῆς
 ἡ Χριστὸς Κωνσταντῆς ἐν γάμοις ἀπόστολος
 κατὰ τὴν ἀρχαίαν βασιλικὴν βίβλον ἀπὸ
 τῆς ἑορτῆς ἀπόστολος ἀγαθὸν ἰσχυρὸν γάμοις
 ἡ. Ἐπιτομὴν Ματθαίου ἐν ἀρχαία τῶν
 ἀποστόλων κληρικῶν ἡμεῖς
 ὁ Πατριάρχης Μαγ. Κωνσταντῶν
 Ἀπόστολος Ματθαίου κατὰ ἀρχαία ἐπιτομὴν
 ἡ Πατριάρχης ἰουδαϊστῶν
 29 Ἀπριλίου 1923 ἡ ἐπί τῆς ἑορτῆς
 ἡ ἱερῶν Κληρικῶν
 Πάτριος Ἀποστολῆς
 ἀγιῶν Τεσσαρῶν
 Α. Βασιλῆς

ref. dursun ayan koleksiyonu

istanbul bulgar ortodoks kilisesi vaftiz belgesi [1969]

istanbul bulgarian orthodox church certificate baptism [1969]

БЪЛГАРСКА ЦЪРКВА

СВИДѢТЕЛСТВО ЗА СВЕТО КРЪЩЕНИЕ

№ 16 ВР. VIII

Въ четвърти ден на Април мѣсца отъ хилядо
деветстотинъ шестдесет и девета година роди се
въ Истанбул у Епархия отъ право-
славни родители: Васил Тилци и законната му съпруга
Христина Тилци, пороче отъ мъжки полъ,
което се кръсти днесъ отъ долъподписания священникъ Венцеслав
Димитровъ въ прихода на църквата Св. Стефанъ и
се именува въ светото кръщение Анастолъ и въсприя
отъ свещената купель отъ Никола Тилчевъ

За утвърнение се дава настоящето свидетелство.
17. Август 1969 год.

свещ. Д. Димитровъ

Бълг. Пев. Д. Кашуловъ — Цариградъ

ref. dursun ayan koleksiyonu

istanbul bulgar ortodoks kilisesi evlilik belgesi [1937]

istanbul bulgarian orthodox church certificate marriage [1937]

БЪЛГАРСКА ЕПАРХИЯ

СВИДЪТЕЛСТВО ЗА ВЪНЧАНИЕ

ЕПАРХИЯ _____
ОКРЪЖИЕ _____
ОКОЛИЯ Стамбул

М 6 Вр. III

Въ единадесетия день на мѣсеца юлий отъ хилядо
деветстотия тридесетъ и седмъ лѣто, вѣнча се Ефатерия
Благова изъ гр. Стамбулъ на възраст 18 години
на първо вѣнчило съ Аристоклъ Н. Цочевъ изъ гр. Стамбулъ
на възраст 29 години на първо вѣнчило, при свещенодѣйствието
на долуподписания свещеникъ Константинъ Бѣлковъ
_____ служащъ въ църквата "Св. Стефанъ"
и свидѣтелството на кума Благой Н. Цоч-
чевъ, изъ цариградски жителъ.

За увѣренне дава се настоящето свидѣтелство, потвърдено съ надле-
жния печатъ и подписъ.

Стамбул

Мл. Ф. Палко, Пера во. Духоборски.

ref. dursun ayan koleksiyonu

AİLE TARİHİNDEN BELGELER/DOCUMENTS RELATED TO FAMILY HISTOR

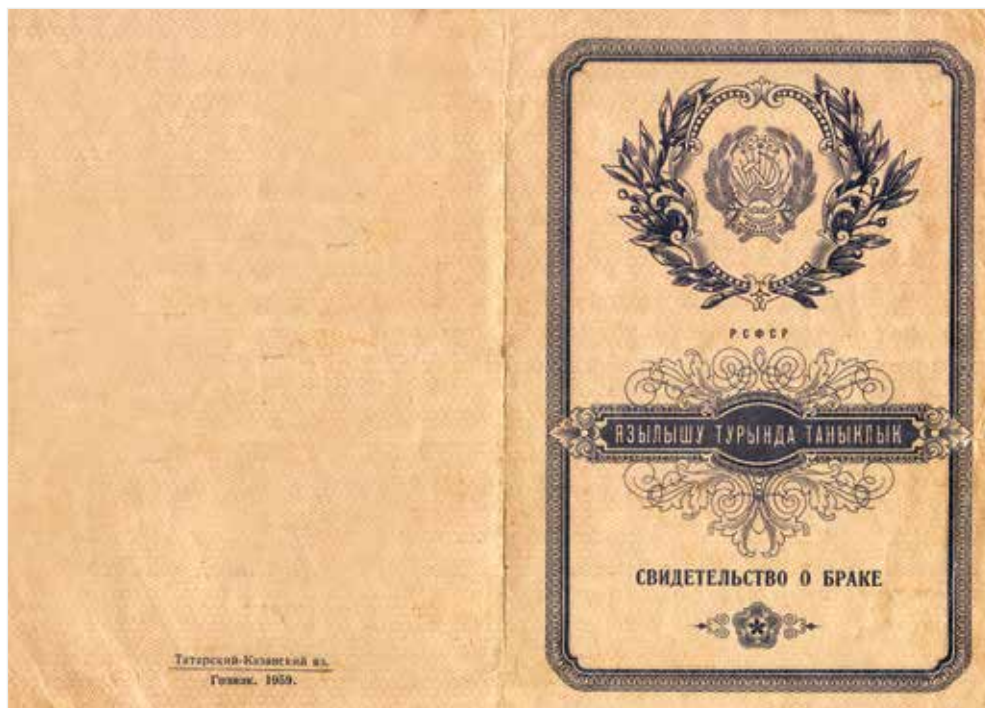
ÜLKELERDEN ÖRNEKLER

SAMPLES FROM COUNTRIES

soviet dönemi tataristan özerk cumhuriyeti evlilik belgesi [1961]

soviet period autonomous republic of tatarstan marriage certificate [1961]

ЯЗЫЛЫШУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК
СВИДЕТЕЛЬСТВО О БРАКЕ

Гражданин Саби́тов
(фамилия — фамилия)
Нарис Закишевны
(име или отчество — имя и отчество)
1936 туган елы Идеер
года рождения Зеленодольский р-н
(туган урыны — место рождения)
д. ш. Киббеш
пәм граждана Резинова
и граждана Судрия Нариевна
(фамилия — фамилия)
(име или отчество — имя и отчество)
1936 туган елы Идеер
года рождения Кам. Чельвинский р
(туган урыны — место рождения)
д. ш. Салтык
язылыштылар 30/10/1961
вступили в брак (ст. 17 кан. числаны шу кан. бирлар белән)
(күзәткә — проиыма и тәрәккыи год, месяц и йисал)
т. мезга девятвсом
шестидесят первого
двадцатого апреля.

язылыш турында гражданлык хәле актарын язучу кнәгәсендә шул хакта о чем в книге записей актов гражданского состояния о браке
1961 года апреля 30 числа 20 месяца 20 числа
№..... астында тиешенчә язучу куелды произведена соответствующая запись за № 261
Язылышуну теркәткәннән соң бирелгән фамилиялар: После регистрации брака присвоены фамилии:
ирең Саби́тов
мужу Саби́тов
хатынына Саби́това
жене Саби́това
Теркау урыны Казань
Место регистрации (Татар. союзның яки баш урынының урыны шиметованы я местонахождение баш. ЗАГС.)
Кировский р-н
Боро зазе
Бирү вакыты 20 апреля 1961 ел.
Дата выдачи 20 апреля 1961 г.

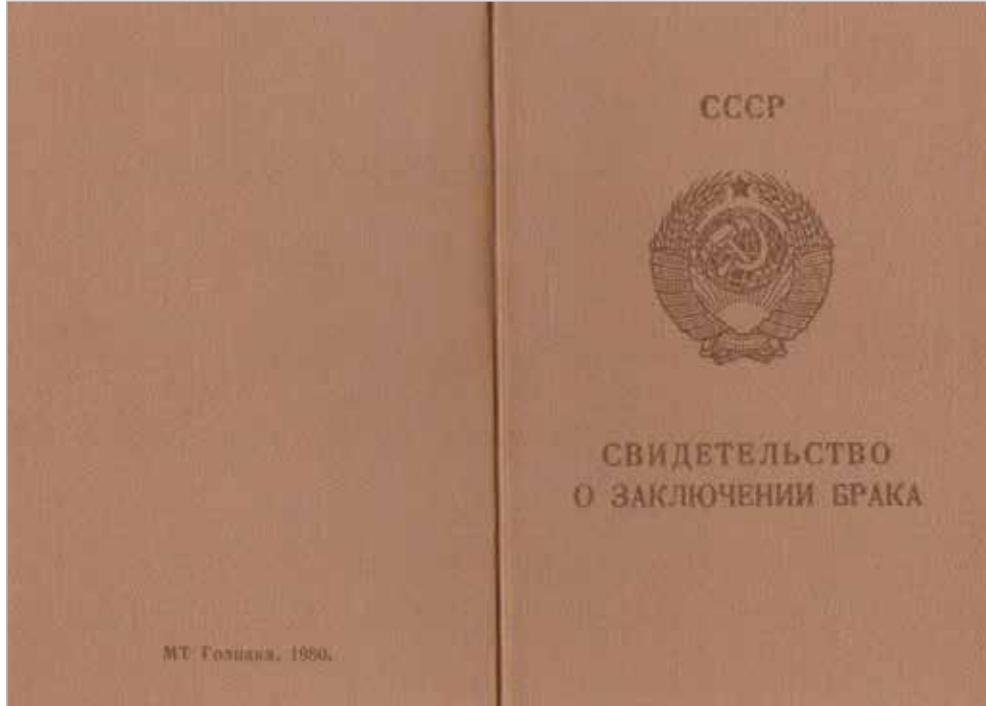
П. У.
М. П.
И-НБ № 064419

Гражданлык хәле актарын язучу бирасы мәдире
Заведующий актоо записей актов гражданского состояния

ref. prof. dr. feride tagirova arşivi

sovyet dönemi azerbaycan evlilik belgesi [1940]

soviet period azerbaijan marriage certificate [1940]

повторно

СВИДЕТЕЛЬСТВО О ЗАКЛЮЧЕНИИ БРАКА
НИКАХЫН БАГЛАНМАСЫ HAГГЫНДА
ШӘҺАДӘТНАМӘ

Гражданин *Рзаев*
Ветанлы *Бала Бахман Мирза*
родившийся *вспомогательная фамилия*
испалкилась 29. 01. 01
и.л. догулмуш

место рождения
догулдугу йер

и гражданка *Кязимова*
ва ветанлы *Рабия Малек кызы*
родившаяся *испалкилась 22. 1. 01*
и.л. догулмуш

место рождения
догулдугу йер

заключили брак *13 ноября 1940 г.*
тысяча девятисот
серогового никахларыны багламышлар

о чем в книге регистрации актов о заключении брака
бу бараде никахын багламасы баггында акт гејдлери
китабында
19 *40* г. *ноябрь* месяца *13* числа
идде *1940* и.л. *1032* күнүн
произведена запись за № *1032*
и.л. гејд едишмидир.

После заключения брака присвоены фамилии:
Никах багланандан сонра фамилиясы:

Мужу *Рзаев*
эрин *Рзаев*
Жене *Рзаева*
арвадын *Рзаева*
Место регистрации *Затс Джанарид.*
Гејд едишди йер *Зевского р-на*
органе ЗАГС — ВНАГ органлы ады ва-злату йер *2. Баку*

Дата выдачи *4. сентябрь 1940* и.л.
Берилди вахт *4. сентябрь 1940* и.л.

Заведующий отделом
вспомогательная фамилия
Вспомогательная фамилия
регистрация не беси мушди

№ 433897

6

ref. prof. dr. roida rizaeva arşivi

sovyet dönemi tataristan evlilik cüzdanı [1952]

marriage certificate from soviet period tartarstan [1952]

РСФСР

**ЯЗЫЛЫШУ ТУРЫНДА
ТАНЫКЛЫК
СВИДЕТЕЛЬСТВО
О БРАКЕ**

ЯЗЫЛЫШУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК
СВИДЕТЕЛЬСТВО О БРАКЕ

№ 155994

Городской
Гражданский Гардренов
Ананий Александрович
м.г.р. 24 1909г.
г.р. г.р.
т.г.р. г.р.
м.р. 20р. Казань
т.г.р. г.р.
м.р. 11 АССР

Л. И. Султанова
Л. Султанова
Ивановна
г.р. 23 1909г.
г.р. г.р.
т.г.р. г.р.
м.р. 11 АССР

г.р. Казань
г.р. 12/5 1948г.
г.р. г.р.
т.г.р. г.р.
м.р. 20р. Казань

г.р. 1948г.
г.р. г.р.
т.г.р. г.р.
м.р. 20р. Казань

г.р. г.р.
т.г.р. г.р.
м.р. 632.

Говиарисов

Язылышу терезенни тиз бердеги фамилиясе
После регистрации брака присвоены фамилии:

атене Гардренов пилетени Гардренов
куму нет

Бу шакъдам печать белен таныклар,
Чоу подписана и печатъю савдэны стеллен.

Терезу урынды 11 АССР
Место регистрации (в.г.г. Республика Татария или другая республика) 20р. Казань Кир. РП 31

Бирү язматты 22 Семидоръ 19 52
Дата выдачи г.

Гражданский или паспортный
куз барасы мюбара
Индивидуальной книге записей
матрицы гражданского состояния

(Signature)

ref. dursun ayan koleksiyonu

vaftiz belgesi [1909 strazburg]

baptism certificate [1909 strazburg]

ref. dursun ayan koleksiyonu

halitz karaim türk cemaatinden bir evlilik belgesi [polonya 1920]*

a marriage certificates from halitz karaite turk community [poland 1920]**

Imperium: Austria: *Polonia* Districtus: *Halicz*
Regnum: Galizia: *Polonia* Archidiecesis: *Halicz*
Parochia: *Halicz*

Testimonium Copulationis.

In parochia officiali parochialis sit. Testimonium Caraitarum Halicensium testatumque fit, in libro copulationum hujus Ecclesiae Tom I pag. 23 reperiri sequentia.

Annus: 1920	SPONSUS			SPONSA			TESTES
Mensis: <i>Junius</i>	NOMEN	Religio	Aetas	NOMEN	Religio	Aetas	Nomen et conditio
Dies: <i>24</i>							
<i>Die vicissim parte, mensis Junii anni millesimo octingentesimo viciesimo. (24. VI. 1920)</i>	<i>Simon Tchorick</i>	<i>caraita</i>	<i>35 annos</i>	<i>Anna Nowachowicz</i>	<i>caraita</i>	<i>35 annos</i>	<i>St. Zacharia Karashovicz Indocutus Leon Sabino</i>

Quas testimoniales manu propria subscribo sigilloque ecclesiae corroborem.

Halicz die *28 Junii* 1920

Simon Nowachowicz
Novodnyy street, Halicz

* evlilik belgesi avusturya'nın polonya'yı işgal yıllarında basılmış ancak nikâh polonya'nın bağımsızlığından sonra (1918) kıyıldığı için belge üzerinde düzeltme yapılmıştır.

** the marriage certificate printed in period of austria's invasion of poland, but marriage registered after poland's independence (1918) because of this document includes some corrections.

ref. dr. anna sulimowicz arşivi

kıbrıs türk cemaatine ait bir evlenme şahadetnamesi [1954]

a marriage certificate belongs to the turkish cyriot community [1954]

Copy from Nisaii Marriage Register No. 0502 of 5.3.54

[Form T.F.C. 5.]

Nº 1113

FORM E.

1951 Türk Aile (Evlenme ve Boşanma) Kanununun
14 (3) Maddesi tahtında

EVLENME ŞAHADETNAMESİ

Akdiñ yapıldığı tarih... 5.3.1954

Evlenme Sicilindeki sıra numarası... 0.502/

Koca

Karı

Saliñ Sükrü Sarıhan	Adı ve Şöhreti	Selma Ratip Bodamyalızade
Mağusa... 12.6.26	Doğduğu yer ve tarih	Lefkoşa... 17.5.27 (Seymen, Fırs, Kırsık, Sevin)
Diş Doktoru	İşi	Ev Kadını
İngiliz İslamı	Tabiiyeti ve Dini	Türk İslamı
İbrahim Sükrü	Babasının Adı	Mehmet Ratip Bodamyalızade
Ayşe Sükrü	Anasının Adı	İriha Ratip Bodamyalızade

Yukarıda isimleri geçen şahısların... 5 Mart, 1954

tarihinde... Lefkoşa... Evlendirme Memurluğunda

evlendikleri beyan olunur.

(İmza ve Mühür) Hasan Mehmet İsmail
Evlendirme Memuru

طاهر حرم مهر در روضاں آسمان فرودس مکان
 حاجی ابوالقاسم سلطان المنکوحه العاقله البالعه الشکره
 الکامله الرشید علیا جناب ضاربت و حکمران
 مآب بلقیس اراداب فاطمه خانم صیبه نخله
 اصالت قرآن صدقت عثمان خیر الارباب
 مشهدی محررین و ملاقات فی امه کلهمین
 و صدق المبین مسلح دولت تو مان
 وجه فنی مسکوک رواج المعینه

çeyizname (2 sayfa) [150 tümen mihri muaccel, 95 tümen mihri müeccel; altın, gümüş, kehribar, sandık, bardak...] iran 1327 h/1948

bride dowry texts (2 pages) [150 tumans bridal dowry (mihri muaccel), 95 tumans (mihri müeccel); gold, silver, amber, crate, glasses...] iran 1327 h/1948 ad

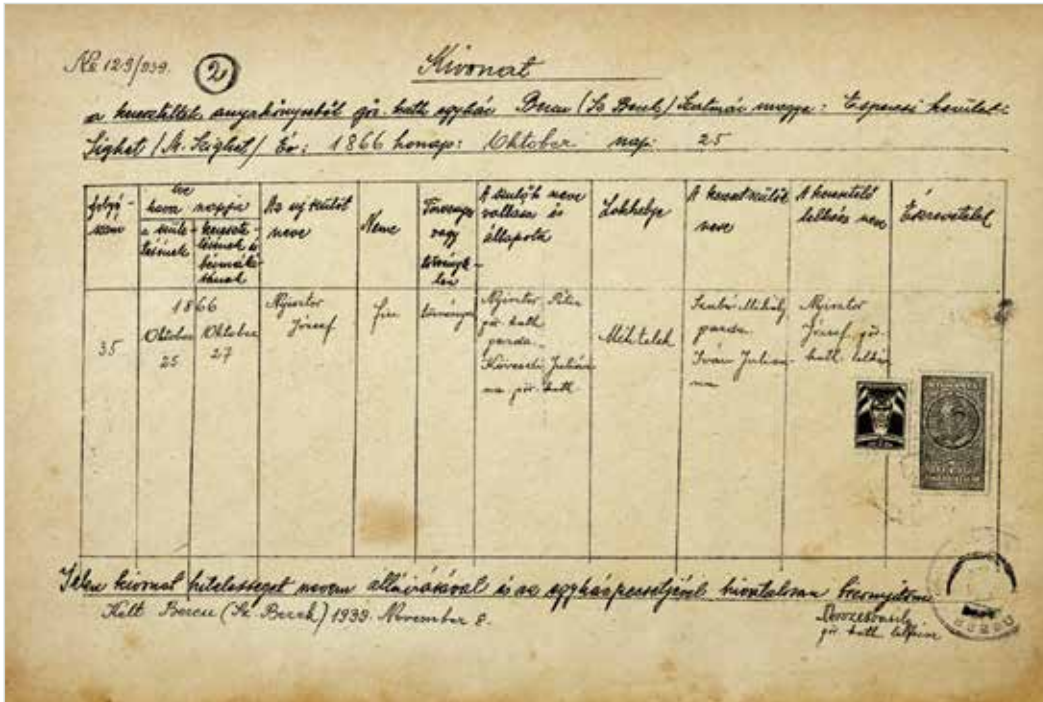

ref. amololdpix.wordpress.com

bir nesebi sahihlik belgesi [1939 macaristan]

a document indicates authentic lineage [1939 hungary]

bir evlilik belgesi [1939 macaristan]

a marriage certificate [1929 hungary]

ref. edit tasnádi arşivi

bela kukorelly'nin
1942'de evlendiđini
gösterir belgesi sureti
[macaristan]
 a copy of bela kukorelly's
 certificate
 which indicates his
 marriage at 1942
 [hungary]

Keresztlevél.

57 szám.
1942.

Kivonat

a Sarbozardi róm. kat. plébánia kereszteltjeinek
 anyakönyvéből az 1846. azaz Ezer nyolczszázharminchatodik
 évnék 10. folyózáma alatt foglalt eredeti bejegyzésből.

A születésnek	éve, hója, napja:	1876	Február	5.
A megkeresztelésnek	éve, hója, napja:	1876	Február	9.
A megkereszteltnek	neve:	Bela		
	apja (i vagy ad?); anyjának (hővevényes vagy örökösökön?);	Kukorelly József		
A szülőknek	vezeték- és kereszt- (ad?) neve:	Apja: Kukorelly József	Anyja: Keller Mária	
	születési helye:	Kiskőrös		
	vallás, állás:	Ró. házasságtörő	Ró.	
A keresztelőknek	vezeték- és keresztneve:	Kukorelly József, Kukorelly Mária, Keller Mária		
	vallás, állás:	Ró.	Ró.	Ró.
	lakóhelye:	Kiskőrös		
A keresztelői vezeték- és keresztneve: <u>Székely Bela plébános</u>				
Megjegyzés: 1912. május 6. - <u>Második lépését Helyed-örökös pléb. Dávidi Editre.</u>				

Ezen kivonat az eredeti anyakönyvi bejegyzéssel szóráról-szóra egyező, bizonyítom
 tartalmilag
 Kelt Sarbozard 1942. év január hó 20. napján
 Helyi plébános: Kukorelly József

Helyi. sz. 2. Form. a Városi és Községi Hivatalok részére.

Házassági anyakönyvi kivonat.

Béres

Fősz. any. sz. 1939. évi XL. törv. 26. §-a szerinti	A nőgyógyász		A házasságkötő		A házasságkötés	Házasságkötés adatai
	születési és házassági állása, születési és házassági helye, anyja, anyja anyja	születési és házassági állása	születési és házassági állása, születési és házassági helye, anyja, anyja anyja	születési és házassági állása	születési és házassági állása, születési és házassági helye, anyja, anyja anyja	születési és házassági állása, születési és házassági helye, anyja, anyja anyja
Második lépését 1912. május 6. - 1912. május 6. - 1912. május 6. -	Kukorelly József Kukorelly Mária	Kukorelly József Kukorelly Mária	Béres Julianna Béres József	Béres József Béres Julianna	Kiskőrös Kiskőrös	Kiskőrös Kiskőrös

Helyi plébános: Kukorelly József

Kelt Kiskőrös 1942. év január hó 20. napján

Helyi plébános: Kukorelly József

bir evlilik
belgesi [1929
macaristan]
 a marriage
 certificate [1929
 hungary]

ref. edit tasnádi arşivi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

REPUPLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF FAMILY AND SOCIAL SERVICES

ISBN: 978-605-73759-1-9